ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ & ਓਰਸ.
ਬਨਾਮ
ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਥ੍ਰੂ. ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਮਿਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਲਾ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ
(ਲਿਖਤੀ ਪੈਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 76 ਆਫ 2016)
ਸਤੰਬਰ 06, 2018
[ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ, ਆਰ. ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ ਅਤੇ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – § 377 – ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ – ਫੈਸਲਾ: § 377, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ – § 377 ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਕਰਮਣਯੋਗ – § 377 ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਆ ਅਤੇ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ ਦਾ ਘਿਨੌਣਾ ਹਥਿਆਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, § 377 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ – ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, § 377, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ (ਮਰਦ ਅਤੇ ਮਰਦ), ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ (ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ) ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ (ਔਰਤ ਅਤੇ ਔਰਤ) ਹੋਣ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ, ਦੋਵੇਂ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ § 377 ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ § 377 ਅਧੀਨ ਇਕ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾ ਰਹੇਗਾ – ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਜ ਜੋ § 377 ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ § 377 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਜ਼ਿਮਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਵੇਗਾ – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਆਰਟ.14 – ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ - ਐਲਜੀਬੀਟੀ. (ਪੇਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ [ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਲਈ])

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – § 377 – ਇਜ਼ਹਾਰ ‘ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ’ – ਇਜ਼ਹਾਰ ‘ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ’ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ § 377 ਵਿਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਇਸ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਥ ਦਾ ਸੰਕੇਤਇੱਕ ਉਚਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਉਹ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ – ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਸੰਭੋਗ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਜਨਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ 'ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। (ਪਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ [ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਲਈ])

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ.377 – ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ.377 ਦੀ ਜਾਂਚ – ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ.377 ਅਧੀਨ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਣ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਦੰਡਾਤਮਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ.375 ਅਤੇ ਪੀਓਸੀਐਸਓ ਐਕਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ – ਧਾਰਾ.377, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ – ਧਾਰਾ.377 ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ - ਯਾਨੀ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ – ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੇ ਮਾਂਸਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਣਾ – ਯੋਗਜਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਕਰਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਮਗਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਨੁਚਛੇਦਾਂ 14, 15, 19 ਅਤੇ 21 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ

ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਧਾਰਾ.377 ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ। (ਪਰ ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ.377 – ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਅ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ.377 ਦੀ ਜਾਂਚ – ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ.377 ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਤਕ ਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਂ ਤਾਰਕਿਕ ਹੱਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ – ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ, ਨਿੱਜੀ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ੀਲਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ – ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ.377 ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਅ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। (ਪਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ [ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਲਈ])

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ.377 – ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਦੀ ਘੱਟ ਆਬਾਦੀ – ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਿਸਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਧਾਰਾ.377 ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹੈ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ.377 – ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ.377 ਦੀ ਜਾਂਚ – ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ.377, ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਮਾਣ ਦੀ ਰਾਖੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬੇਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਛੱਤਰ ਹੇਠ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। (ਪਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ [ਆਪਣੇ ਲਈ] ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਸੈਕਸ਼ਨ 375 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 – ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ – ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 375 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੱਖ ਫਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਤੱਤ ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 375 ਦੇ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 375 ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ – ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਰਣਨ/ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਲੈਂਗਿਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਪਰੀਤ-ਲਿੰਗੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵੈਚਛਿਕ ਮਾਂਸਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। (ਪਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ [ਆਪਣੇ ਲਈ] ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਸੈਕਸ਼ਨ 377 – 'ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ – ਫੈਸਲਾ: ਜੇਕਰ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਸਹਿਮਤ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ – ਇਹ ਦੋ ਸਹਿਮਤ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਜਨਨ ਲਈ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਹੈ; ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। (ਪਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ [ਆਪਣੇ ਲਈ] ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਸੈਕਸ਼ਨ 377 – ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ – ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਕਿੰਗਡਮ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਸਟੇਟਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ, ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। (ਪਰ ਆਰ.ਐਫ. ਨਾਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਸੈਕਸ਼ਨ 377 – ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ – ਫੈਸਲਾ: ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਵਿਕਟੋਰੀਆਈ ਯੁੱਗ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਖੰਡੀ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ – ਵਿਕਟੋਰੀਆਈ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ – ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਦਾ ਤਰਕ, ਅਰਥਾਤ ਵਿਕਟੋਰੀਆਈ ਨੈਤਿਕਤਾ; ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ

ਦਾ ਤਰਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ - ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਤਰਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ - ਸੈਕਸ਼ਨ 377, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਸਹਿਮਤ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਚਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੌਨ ਅਭਿਰੁਚੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ। (ਪਰ ਆਰ.ਐਫ. ਨਾਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।) ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਸੈਕਸ਼ਨ 377 – ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ – ਫੈਸਲਾ: ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਉਤਪੀੜਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ – ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਿੰਗ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਾਂ 'ਤੇ ਗਹਿਰੀ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ – ਇਹ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ 'ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ – ਇ

ਨੇ ਸਮੂਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਆਰਟ.15(1) ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ - ਇਹ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਟ.15(1) ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਆਰਟ.15(1). (ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 - ਐਸ.377 - ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਦੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ - ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਯੌਨ ਪਸ਼ਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ - ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ, ਐਸ.377 ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਨਾਚਾਰਨਿਸਟਿਕ ਨੈਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਾਹਿਰਤਾਂ 'ਕਾਰਜਾਂ' ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਐਸ.377 ਲਿੰਗ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ - ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜੋ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਧਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਆਰਟ.21. (ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 - ਐਸ.377 - ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਵਰਗ ਦਾ ਸਿਰਜਣਾ - ਫੈਸਲਾ: ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਸ.377 ਪ੍ਰਥਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਾਰਜਾਂ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਵਰਗ ਦਾ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ - ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਕਿਊ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਯੌਨ-ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਜੋਂ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਬਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਵਰਗੇ ਕਈ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕ□ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਐਸ.377 ਨਾ ਕੇਵਲ ਉਹ ਕਾਰਜਾਂ (ਬਾਲਿਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਚਾਲਨ) ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਪਰ ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਕਿਊ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਲੰਕਿਤ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ. (ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 - ਐਸ.377 - ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ - ਫੈਸਲਾ: ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ, ਓਥੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ 'ਅਕੁਦਰਤੀ' ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਐਸ.377 ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਦੋਖਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਜਨਮਜਾਤ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ - ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅੰਤਰਨਿਹਤ ਅਤੇ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਿਭੇਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ - ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਰਗੀਕਰਨ. (ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ 377 – ਆਧੁਨਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪਛਾਣਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ‘ਵਿਕ੍ਰਿਤ’, ‘ਵਿਚਲਿਤ’, ਜਾਂ ‘ਅਕੁਦਰਤੀ’ ਕਹਿਣਾ ਪਿੱਛੇਹਟ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ 375 ਅਤੇ 377 – ਜਿਥੇ ਧਾਰਾ 375 ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਕ ਭੇਦਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ('ਭੇਦਨ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸਾ ਵਿੱਚ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਗੁਦਾ ਸੈਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਧਾਰਾ 377 ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹੀ ਭੇਦਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ – ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦੋਹਰਾਪਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 14। (ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ 377 – ਇਤਿਹਾਸ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੁਕੱਦਰ ਹੈ, ਸਦੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਬਹਿਸਕਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ – ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਉਤਪੀੜਨ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਇਹ ਬਹੁਸੰਖਿਆਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜੋ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਕੁਦਰਤੀ ਹਾਲਤ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਯੌਨਿਕਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। (ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ 377 – ਧਾਰਾ 377, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਕ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦਾਂ 14, 15, 19, ਅਤੇ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ – ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਮੁਕੰਮਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਜਬਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ – ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਟਰਾਇਲ, ਅਪੀਲਟ, ਜਾਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੋਣ – ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਾਲਗਾਂ ਖਿਲਾਫ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ, ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਸੰਭੋਗ, ਅਤੇ ਪਸੂਆਂ ਨਾਲ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ। (ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ – ਬਦਲਾਉਣਯੋਗ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ – ਫੈਸਲਾ: ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਮੁਰਦਾ ਗਵਾਹੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ, ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ – ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅਸਤਿਤਵ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ – ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਉਣਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਿਰਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ; ਇਸਦੇ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਦਲਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ – ਬਦਲਾਉਣਯੋਗ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਮੌਕੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ – ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਭੇਦਭ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ – ਕੇਵਲ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਹੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਘੁਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ – ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਰਿਮਾ – ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਉਹਨਾਂ ਕਈ ਜੈਵਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੋਲੋਜੀਕਲ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਿਦਾਂਤ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ – ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। (ਪਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ. ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕ ਲਈ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਕਦੇ ਵੀ ਸਿਰਫ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਮੰਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ 'ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ' ਜਾਂ 'ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ' ਵਰਗੇ ਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ – ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੇ 'ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ

ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਕਰਨ, ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਜਦੋਂ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਪਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵੱਲੋਂ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਯੌਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਸ੍ਵਾਯੱਤਤਾ – ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਉਮੀਦਾਂ ਦੀ ਚਮਕ ਤੋਂ ਦੂਰ ਆਪਣੀ ਸ੍ਵਾਯੱਤਤਾ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ – ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ - ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ੍ਵਾਯੱਤ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਣਾ ਰਾਜ ਦੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ੍ਵਤੰਤਰ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ – ਸ੍ਵਾਯੱਤਤਾ ਅਤੇ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਣਮੁੱਕਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ – ਹਰੇਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ – ਯੌਨ ਚੋਣਾਂ ਸ੍ਵਾਯੱਤਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਗੁਣ ਹਨ। (ਪਰ ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ – ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਾਥੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ, ਯੌਨ ਨੇੜਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਤੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਹੈ। (ਪਰ ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ – ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਸਰ – ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ – ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਧੱਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਿਹਤ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਣ ਤੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸੰਕਟਾਂ ਦਾ ਜੋਖਮ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ – ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਯੌਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਲਪਸੰਖਿਆਕਾਂ ਦੇ ਸਦੱਸਾਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਮਾਨਕ ਘੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬਾਕੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ – ਧਾਰਾ 377 ਨੇ ਇਸ “ਕੁੰਜੀ ਆਬਾਦੀ” ਲਈ ਦੁਰਗਾਮੀ ਨਤੀਜੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਧੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ – ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅੜਚਨਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਜ਼ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ – ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਦੀ ਕੁਝ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਅਲਪਸੰਖਿਆਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ – ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ 377। (ਪਰ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ – ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਹੁਮਤਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਇਨਸੁਲਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕੇ। (ਪਰ ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ – ਵਿੱਚ ਫਰਕ – ਫੈਸਲਾ: ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਹੇਠ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ – ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ, ਲੇਬਲਾਂ, ਨਾਮਾਂ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਧਾਰਨਾਵਾਂ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰਵੱਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪਾਠ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵੱਲ ਮਾਨਸਿਕ ਰਵੱਈਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ – ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ – ਇਹ ਮਾਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ – ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੀ ਆਦਰਸ਼ ਹਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਨੋਸ਼ਨ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਹੈ। (ਪਰ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 21 – ਜੋ ਲੋਕ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ; ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ – ਅਜਿਹੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਲੰਕ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ – ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਆਵਧਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ – ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. – ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ। (ਪਰ ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 14 – ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਨਮਜਾਤ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ – ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਚੱਜੀ ਜਾਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕਰਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ "ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ" ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ "ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ" ਹੈ – ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ "ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ" ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਦੰਡਾਤਮਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ, ਬਹੁਤ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ ਬਣਦੀ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਦੀ ਜੋੜੀ-ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 377 ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। (ਪਰ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 15 – ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਲਿੰਗ' ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੈਵਿਕ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ "ਸੈਕਸੁਅਲ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ" ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ – 'ਲਿੰਗ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਅਧੀਨ ਅਨੁਚਛੇਦ 15, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ – ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰਾ ਇੱਕ ਸੈਕਸੁਅਲ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਅਣਵਾਰੰਟਡ ਵੈਰੀ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। (ਪਰ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 21 – ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ., ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ – ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਅੜਚਨ – ਜਦੋਂ ਜੈਵਿਕ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਇੱਕ ਏ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਚੋਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਵੇਂ ਅੜਚਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੁੰਝਦਾ ਹੈ – ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਅੰਤਿਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਣਾਕਾਰ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੜਚਨ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਅਤੇ ਅੜਚਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ – ਯੋਗਜਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤ। (ਪਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਲਈ।)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 21 – ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ – ਫੈਸਲਾ: ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਹਿਜ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ – ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਣ ਹੈ – ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਅਤੇ ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਮਨੁੱਖੀ ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵੇਰਵੇ ਹਨ – ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਪਸੰਦ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ – ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ, ਹੋਰ ਵਿਪਰੀਤ-ਲਿੰਗੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਆਪਣੀ ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਤਪੀੜਨ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ, ਮਾਣਸਿਕ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ – ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅੰਤਰੰਗ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ – ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ – ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਯੌਨ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਜਿਥੇ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ

ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਮਾਣਸਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। (ਪੇਰ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 21 – ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ – ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ – ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣਾਂ ਕਰ ਸਕਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਅਰਥਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ – ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੰਤਰੰਗ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਪੇਰ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚਛੇਦ 21 – ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ – ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਾਰਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੌਨ ਪਸੰਦ – ਚੂੰਕਿ ਧਾਰਾ 377 "ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ" ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁਪੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ – ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਪੇਰ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ – ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 32 – ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ – ਫੈਸਲਾ: ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਹੁਸੰਖਿਆਕ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਧਾਰਣਾ ਵੱਲੋਂ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ – ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ – ਜਦੋਂ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣ ਜਾਂ ਚੂਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਇਕ ਸੰਗਤੀ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇ। (ਪਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾਧੀਸ [ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾਧੀਸ ਲਈ])

ਸਿਧਾਂਤ/ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ – ਤਰੱਕੀਪਸੰਦ ਅਹਿਸਾਸ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪਿੱਛੇਹਟ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ – ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਪਸੰਦ ਅਹਿਸਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਦਾ ਵਧਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਧੀਨ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ – ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਰੱਕੀਪਸੰਦ ਅਹਿਸਾਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ – ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਪਸੰਦ ਅਹਿਸਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਣਾਮ ਵਜੋਂ, ਗੈਰ-ਪਿੱਛੇਹਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਿੱਛੇਹਟ ਵੱਲ ਕੋਈ ਪਿੱਛੇਹਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ – ਗੈਰ-ਪਿੱਛੇਹਟ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਜਾਂ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜੋ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਉੱਤੇ ਪਿੱਛੇਹਟ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਨ – ਇਹ ਦੋ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਅਟੂਟ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀਪਸੰਦ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਪਸੰਦ ਅਹਿਸਾਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੱਛੇਹਟ ਕਦਮ ਹੋਵੇਗਾ – ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਗੇਜ਼, ਲੈਸਬੀਅਨ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਜ਼ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ – ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਨੀਂਹ ਉੱਤੇ ਯਕੀਨੀਅਤ ਨੂੰ ਮਾਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਕੋਈ ਫੋਬੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵੱਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਗੌਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਜਤਾ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਅਤੇ ਉਨਮੁਖੀਕਰਨ

ਦੀਆਂ ਅਵਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਉਨਮੁਖੀਕਰਨ, ਕੁਝ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਲਿੰਗ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਨਿਊਰੋ-ਇੰਪਲਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਾਟਾ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਣ ਕਾਰਨ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਬਹੁਸੰਖਿਆਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ – ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫੈਸਲਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਐਲਜੀਬੀਟੀ – ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਐਸ.377. (ਪਰ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾਧੀਸ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾਧੀਸ ਲਈ)

ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ – ਦਾਇਰਾ – ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਆਧਾਰਭੂਤ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਗਰੁੱਪ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸਮੁਦਾਇ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ 'ਚ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ। (ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਨਿਆਇਕ ਸਿਧਾਂਤ – ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ – 'ਬੈਂਥਮ ਦਾ ਉਪਯੋਗੀਤਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ' ਅਤੇ 'ਹਾਨੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ' – ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। (ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਮੈਕਸਿਮ – ਲਾਤੀਨੀ ਮੈਕਸਿਮ 'cessant ratione legis, cessat ipsa lex', ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ – ਸੰਸਦ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਲਾਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਜੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕਲੰਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 – ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ.377. (ਪ੍ਰਤੀ ਆਰ.ਐਫ. ਨਾਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 – ਧਾਰਾ.3 – ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ; ਨਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ – ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਸੰਬੰਧ ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿ ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਯੌਨਿਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਮਾਨ ਵੇਰਵਾ ਹੈ – ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ.3 ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 'ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ' ਨੂੰ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਪਦੰਡਾਂ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ – ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਲਿਸਟਿਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਲਾਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਆਫ ਡਿਜੀਜ਼ (ਆਈ.ਸੀ.ਡੀ-10) ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਸਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਾਨ-ਪੀਨੋ-ਵੈਜੀਨਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਬੀਮਾਰੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ – ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ.377. (ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਫ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 – ਧਾਰਾ.3 – ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ; ਕੀ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ – ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਸੰਬੰਧ ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿ ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਯੌਨਿਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਮਾਨ ਵੇਰਵਾ ਹੈ – ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ.3 ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ 'ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ' ਨੂੰ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਪਦੰਡਾਂ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ – ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਲਿਸਟਿਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਲਾਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਆਫ ਡਿਜੀਜ਼ (ਆਈ.ਸੀ.ਡੀ-10) ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਸਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਾਨ-ਪੀਨੋ-ਵੈਜੀਨਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਬੀਮਾਰੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ – ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 – ਧਾਰਾ.377. (ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ – ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ ਸਮੁਦ

LGBT - LGBT ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਭ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਸਮੇਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ - ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। (ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.)

ਕਾਨੂੰਨ – ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ – ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। (ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ. ਡੀ. ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ:

ਪ੍ਰਤੀ ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਲਈ – 1. ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਬਦਲਾਅ ਅਟੱਲ ਹੈ'। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸਮਾਜ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਕਈ ਵਿਕਲਪ ਉਭਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਬਹੁਲਵਾਦ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲੀਅਤ ਨੂੰ ਬੜ੍ਹਾਵਾ ਦੇਣ, ਹਮਾਇਤ ਯਾਨੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਇਕਤਾ ਲਿਆਉਣ, ਮਧਿਆਯੁਗੀਨ ਅਹੰਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੁਝ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਉੱਚਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਉਦਾਰਵਾਦ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 68] 145-F-H; 476-A

ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 269; ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1997) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 201; [1997] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 269; ਵੀਡੀਓ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1990) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 87; [1992] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 731; ਸੌਰਭ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2003) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 146; [2003] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 152 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਚਾਈਲਡਲਾਈਨ ਇੰਡੀਆ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਲਨ ਜੋਨ ਵਾਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 261; ਖਾਨੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1925 ਸਿੰਧ 286; ਲੋਹਾਨਾ ਵਸਨਲਾਲ ਦੇਵਚੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1968 ਗੁਜ 252; ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੁੰਦੁਕਮਾਰ ਗੋਵਿੰਦਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [1969] ਕ੍ਰਿ ਐਲ.ਜੇ. 818 (ਕੇਰ); ਕੈਲਵਿਨ ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ 1992 (1) ਓ.ਐਲ.ਆਰ. 316; ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਲ.ਵੀ.ਏ. ਦਿਜ਼ੀਯੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰ (1979) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 34; [1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 26 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸੰਬੰਧਿਤ: ਸਮਾਨ ਲਿੰਗ ਵਿਆਹ [2004] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 698; ਮਿਸੌਰੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਹੋਲੈਂਡ 252 ਯੂ.ਐਸ. 416 (1920) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

2.1 ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਵਚਨ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰਿਵਰਤਨ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਠਹਿਰਾਵ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਬਦਲਾਵ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੀ

ਅਵਧਾਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਊਰਜਾਵਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰੱਕੀਪਸੰਦ ਸਮਾਜਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਰੇਖਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਿਨਾਂ ਗਤੀਸ਼ੀਲ, ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਮੁਰਦਾ ਗਵਾਹੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 96, 97]

ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਐਮ. ਥਾਮਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਅਰ 1976 ਐਸਸੀ 490: [1976] 1 ਐਸਸੀਸੀ 906 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੜਕ ਦੁਰਘਟਨਾ ਫੰਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਮਡੇਇਡ 2008 (1) ਐਸਏ 535 (ਸੀਸੀ); ਬਾਟੋ ਸਟਾਰ ਫਿਸ਼ਿੰਗ (ਪੀਟੀਵਾਈ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਪਰਿਟਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ [2004] ਜ਼ੈਕ 15; ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਨਾਮ ਹਿਊਗੋ (1997) 6 ਬੀ.ਸੀ.ਐਲ.ਆਰ. 708 (ਸੀਸੀ) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

2.2 ਸਮਾਨਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 104]

ਸ਼ਾਫਿਨ ਜਹਾਂ ਬਨਾਮ ਅਸੋਕਨ ਕੇ.ਐਮ. 2018 (5) ਸਕੇਲ 422 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਅਲਬਰਟਾ ਬਨਾਮ ਗੋਲਡਬਲੈਟ (1997) 6 ਬੀ.ਸੀ.ਐਲ.ਆਰ. 708 (ਸੀਸੀ); ਜਾਂਚ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ: ਗੰਭੀਰ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੁੰਡਾਈ ਮੋਟਰ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਜ਼ (ਪੀਟੀਵਾਈ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੀ: ਹੁੰਡਾਈ ਮੋਟਰ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਜ਼ (ਪੀਟੀਵਾਈ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਮਿਤ ਐਨ.ਓ. ਅਤੇ ਹੋਰ 2001 (1) ਐਸ.ਏ. 545 (ਸੀਸੀ) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

3. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

ਜਦੋਂ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣ ਜਾਂ ਚੂਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਇਕ ਸੰਗਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇ। ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਬਹਾਨੇ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਅਪਰਾਧੀ ਵਜੋਂ ਸੌਤੇਲੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜੋ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨਾ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿਫਰ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦੇਵੇਗਾ।

4. ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ

4.1 ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਵਿਚਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਇੱਕ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਪਹਿਲੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ ਉਚਿਤ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ 1948 ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਡਿਕਲੇਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਰਿਮਾ ਉਸ ਦੀ ਹਸਤੀ ਦਾ ਉਹ ਅੰਗ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੀ ਹਸਤੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਨਹੀਂ

ਹੈ। ਗਰਿਮਾ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧੱਕੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜੈਵਿਕ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਇੱਕ ਰੁਝਾਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੁਕਾਵਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਧੱਕਾ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਅੰਤਿਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਣਾਕਾਰ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਖਿੜਕੀ ਖੁੱਲ ਸਕੇ। ਇਹ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 127, 132]

ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1978)
1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 248: [1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 621 – ਭਰੋਸਾ
ਕਾਨੂੰਨ ਬਨਾਮ ਕੈਨੇਡਾ (ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ
ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੰਤਰੀ) [1999] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 497 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

4.2 ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਮੂਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅੰਗ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਂਛਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਲਗਨ ਹੋਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾ ਕੇ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਅੱਖਰਾਂ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਤਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 134, 135]

ਪੀ ਬਨਾਮ ਐਸ ਫੈਸਲਾ ਦੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ 1996; ਪੀ ਬਨਾਮ ਐਸ ਅਤੇ ਕੋਰਨਵਾਲ
ਕਾਉਂਟੀ ਕੌਂਸਲ ਕੇਸ ਸੀ-13/94; ਪਲੈਨਡ ਪੈਰੈਂਟਹੁੱਡ ਆਫ
ਸਾਊਥੀਸਟਰਨ ਪਾ. ਬਨਾਮ ਕੇਸੀ 505 ਯੂ.ਐਸ. 833 (1992) –
ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

5. ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਪਛਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਨੇੜਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ, ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਜਨਮਜਾਤ ਹੈ। ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਵਧਾਰਣਾ, ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਜੈਵਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਯੌਨ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਜੋ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਵੱਲ ਯੌਨ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰੋਲੋਜੀਕਲ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਝੁਕਾਅ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮਜਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦੇ ਕੋਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਦੇ ਕਦੇ, ਜਜ਼ਬਾਤ ਦੀ ਆਪਸੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ, ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਖਰੇ ਯੌਨ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਲਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਆਲਾ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਠੋਰਤਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਲਚਕਦਾਰਤਾ ਲਈ ਥਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਅੰਗ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਜਨਨਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਜੈਨੇਟਿਕ, ਹਾਰਮੋਨਲ, ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ (ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਯੋਜਨ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਬਾਰੇ ਛੋਟੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਚੋਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। [ਪੈਰਾ 143, 144] 1944-49; 4:95-ਏ, ਬੀ-ਸੀ,ਡੀ]

ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 – ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਜੇਮਸ ਈਗਨ ਅਤੇ ਜੈਨ ਨੋਰਿਸ ਨੈਸਬਿਟ ਬਨਾਮ ਹਰ ਮਜੈਸਟੀ ਦ ਕੁਈਨ ਇਨ ਰਾਈਟ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [1995] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 513 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

6. ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਪਹਿਲੂ

6.1 ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸੰਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਿੰਗ ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਸੰਦ ਜਾਂ ਚੋਣ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਨਮਜਾਤ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ/ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦਾ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਇਹ ਪਹਿਚਾਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸੋਚੀ ਗਈ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਅਧੀਨ, ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਸਾਵਰਾਜ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ/ਉਸ ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਛਾਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਵਿੱਚ ਨੇੜਤਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪਹਿਚਾਣ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਚਾਣ, ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਰ. ਰਾਜਾਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1994) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 632 : [1994] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 353 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

6.2 ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਕਲਪ ਵਜੋਂ, ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ, ਯੌਨ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਹੋਵੇ। ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰਾ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਗਤ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ, ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜ਼ੋਰ-ਜਬਰਦਸਤੀ, ਮਜਬੂਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 155]

ਬੋਵਰਸ, ਜਨਰਲ ਅਟਾਰਨੀ ਆਫ ਜਾਰਜੀਆ ਬਨਾਮ ਹਾਰਡਵਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ 478 ਯੂ.ਐਸ. 186 (1986); ਪੈਰਿਸ ਅਡਲਟ ਥੀਏਟਰ I ਬਨਾਮ ਸਲੇਟਨ 413 ਯੂ.ਐਸ. 49 (1973); ਏ.ਆਰ. ਕੋਰੀਅਲ ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਆਰ. ਔਰਿਕ ਬਨਾਮ ਨੀਦਰਲੈਂਡਸ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 453/1991; ਟੂਨੇਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 488/1992, ਯੂ.ਡੀ.ਸੀ. ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ./ਸੀ/50/ਡੀ 488/1992, ਮਾਰਚ 31, 1994; ਡਜਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ [1981] 4 ਈ.ਐਚ.ਆਰ.ਆਰ. 149 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

6.3 ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਗੇਜ਼, ਲੈਸਬੀਅਨ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਿਕ□ਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਸਿਰਫ ਬਹੁਮਤ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਹੀ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ 'ਬਹੁਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ' ਜਾਂ 'ਬਹੁਮਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ' ਵਰਗੇ ਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੇ 'ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹਰੇਕ ਇਕਲੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਦੂਜੀ ਗਿਣਤੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦੋਨੋਂ

ਅਨੁਚਛੇਦਾਂ 32 ਅਤੇ 226 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਜਿਹੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਦੋਨੋਂ ਅਨੁਚਛੇਦਾਂ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਧੀਨ ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਤੇ 226 ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 169, 170, 172]

ਡੀ.ਕੇ. ਬਾਸੂ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ - (1997) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 416 : [1996] 10 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 284; ਚਿਰੰਜੀਤ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ [1950] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 869 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

7.1 ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਤਰਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਦਾ ਵਧਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਛਾਣਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ, ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਬਿਨਾਂ ਮੁਰਦਾ ਅੱਖਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਿਆਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ, ਨਿਆਇਕ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ, ਸਵਾਭਾਵਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਿੱਛੇਹਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪਿੱਛੇਹਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇੱਕ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਦਾ ਬਿਹਤਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇਹਟ ਦੀ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਿੱਛੇਹਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜੋ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇਹਟ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ। [ਪੈਰਾ 178, 183, 184, 188, 189]

ਮੈਕਕੁਲੋਚ ਬਨਾਮ ਮੈਰੀਲੈਂਡ (1816) 17 ਯੂਐਸ 316; ਕਾਜ਼ੇਨਬਾਚ ਬਨਾਮ ਮੋਰਗਨ (1966) 384 ਯੂਐਸ 641 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

7.2 ਦੋ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਅਟੂਟ ਨਤੀਜੇ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਢਿੱਲ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਜਤਾ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨ ਦੀਆਂ ਅਵਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਅਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲਿੰਗ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਨਿਊਰੋ-ਇੰਪਲਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਡਾਟਾ ਦੁਆਰਾ ਬਹਿਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। [ਪੈਰਾ 190]

ਓਬਰਗੇਫੇਲ, ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਹੋਡਜ਼ਸ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਓਹਾਇਓ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਹੈਲਥ, ਆਦਿ 576 ਯੂਐਸ (2015), ਪ੍ਰਾਈਸ ਵਾਟਰਹਾਉਸ ਬਨਾਮ ਹਾਪਕਿਨਸ 490 ਯੂ.ਐਸ. 228 (1989); ਕਿਮਬਰਲੀ ਹਾਈਵਲੀ ਬਨਾਮ ਆਈਵੀ ਟੈਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆਨਾ 830 ਐੱਫ.3ਡੀ 698; ਲਾਰੈਂਸ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ 539 ਯੂ.ਐਸ. 558 (2003); ਰੋਬਰਟਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਸਟੇਟਸ ਜੇਸੀਜ਼ 468 ਯੂ.ਐਸ. 609 (1984); ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮਿਸਟਰ ਐਕਸ ਬਨਾਮ ਹਸਪਤਾਲ ਜ਼ੈਡ (1998) 8 ਐਸਸੀਸੀ 296; ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰ ਮਜੇਸਟੀ ਦੀ ਰਾਣੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਲਬਰਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰ [1998] 1 ਐਸਸੀਆਰ 493; ਯੂਆਨ ਸਦਰਲੈਂਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਕਿੰਗਡਮ [2001] ਈਸੀਐਚਆਰ 234; ਅੰਗ ਲਾਡਲਾਡ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਪਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜੀ ਆਰ. ਨੰ.190582, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼ (2010) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਈ ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, 2ਰੀ$_{SUPERSCRIPT}$ ਐਡਨ. – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

8. ਧਾਰਾ 375 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

8.1 ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਸਰਸਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਲਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮਰਦ ਹੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਅ) ਤੋਂ (ਦ) ਤੱਕ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਜੋ ਇੱਕ ਮਰਦ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਕੰਮ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਮਰਦ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 206, 207]

8.2 ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2 ਧਾਰਾ 375 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜੋ ਕਿ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਖਿਕ ਸੰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਤੱਤ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਛਾਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤਿ ਆਵਸ਼ਯਕ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 209, 210]

8.3 ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਧਾਰਾ 375 ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਇੱਕ ਲਿੰਗ-ਤਟਸਥ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਜੋ ਵੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦ ਹਨ 'ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ'। 'ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਫ਼ਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 212, 213]

8.4. ਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਜਨਨ ਹੀ ਉਹ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਲੋਕ ਇੱਕੱਠੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਆਹ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਾਥ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ। ਦੋ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਜਨਨ ਲਈ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਲਈ ਸੈਕਸ ਕਰਨ ਦਾ ਚੋਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ, ਜੇਕਰ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਧਾਰਾ 377 ਸਮਲਿੰਗੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਵੈਚਛਿਕ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ। ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 375 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਛਾਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 375 ਦੇ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਵਰਣਨ/ਛੂਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਇੱਛਾਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਲਿੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵੈਚਛਿਕ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ

ਨੇ "ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਜੋ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਕਾਰਨ [ਪਰਾ 215, 216, 217, 218] [521-ਏ, ਸੀ-ਐਚ]

9. ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2013 ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਾ 375 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਧਾਰਾ 375 ਵਿੱਚ 'ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ (ਅ) ਤੋਂ (ਦ) ਤੱਕ ਚਾਰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਸੰਗਤੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀ ਜੋੜਾ ਜੋ ਆਪਸੀ ਰਜਾਮੰਦੀ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਮਾਂਸਲ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਸੈਕਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਖਿੱਚਦਿਆਂ, ਜੇਕਰ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀ ਜੋੜੇ ਵਿਚਕਾਰ ਰਜਾਮੰਦੀ ਨਾਲ ਮਾਂਸਲ ਸੰਬੰਧ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਰਜਾਮੰਦੀ ਨਾਲ ਮਾਂਸਲ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2013 ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਰਜਾਮੰਦੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰੰਗ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 220, 221] [522-ਬੀ-ਈ]

10. ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਬਚਾਉ ਲਈ ਲਿਟਮਸ ਟੈਸਟ

10.1 ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਘੁੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਆਬਾਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਸਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਥਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਫਿਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪਿਘਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 230] [525-ਏ-ਬੀ]

ਸੁਨੀਲ ਬੱਤਰਾ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [1979] 1 SCR 392 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ

10.2 ਆਰਟੀਕਲ 14 ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਭ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਮਾਨ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ'। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਬਰਾਬਰ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਲਾਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਧਾਰਾ 377 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਦੋਹਰੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੇ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹੇ ਗਏ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਆਬਜੈਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਗਠਜੋੜ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਸੰਭੋਗ ਇਸ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਗਠਜੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੰਡਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ POCSO ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਿਣਾਉਣੀ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਤੀਜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੰਪੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੀ 'ਸਹਿਮਤੀ

ਵਾਲੇ ਕੰਮ', ਜੋ ਕਿ ਹਨ ਨਾ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਏ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (LGBTs) ਕੁਝ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਤਕਰਾ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਜੋਂ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ. [ਪਰਾ ੨੩੩, ੨੩੭] [੫੨੫-ਜੀ; 526-ਏ-ਬੀ; 527-ਬੀ-ਡੀ]

ਐਮ. ਨਾਗਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ AIR 2007 SC 71 : (2006) 8 SCC 212; [2006] 7 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 336; ਈ.ਪੀ. ਰੋਇਅਪਾ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1974) 4 SCC 3: [1974] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 348; ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ AIR 1955 SC 191 : [1955] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1045 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

10.3 ਧਾਰਾ 377 ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਕਰਮਣੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨੋਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਨਿੱਜੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਮਤੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਦਖਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਿੱਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਹਨ, ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖੀ, ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਨਿੱਜੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਡਾਢੇ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਾਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 238, 239, 240] ¶527-ਐਚ; ¶528-ਏ-ਡੀ, ਈ-ਐਚ]

ਚਿੰਤਾਮਣ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ AIR 1951 SC 118 : [1951] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 759; ਐਸ. ਰੰਗਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1989) 2 SCC 574 : [1989] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 204; ਸ਼੍ਰੇਯਾ ਸਿੰਘਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2015) 5 SCC 1 : [2015] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 963 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

11.1 ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਹਨ ਸਗੋਂ ਮਾਸੂਮ ਵੀ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਜਨਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਇੰਟੇਰੋਮ ਵਜੋਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਟੇਰੋਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਨੂੰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦਾ ਘਰ ਉਸਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਸਭਿਆਚਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨਾਲ ਨੀਚੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਬੇਤੁਕੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦ

11.2 ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੈਕਸੁਅਲ ਪਾਰਟਨਰ ਚੁਣਨ ਸਮੇਤ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377

ਆਈਪੀਸੀ ਵਿਚ ਅਤਾਰਕਿਕਤਾ ਦੀ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਸੰਖਿਆਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ, ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਡਰ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਤਿਰਸਕਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਨੂੰ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਤਿਤਵ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਬੇ ਕੁਚਲੇ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਰਗ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਲੰਕ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਲੰਕ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਛੁਪ ਕੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਤੰਗ ਕਲੋਸਟ੍ਰੋਫੋਬਿਕ ਸਪੇਸਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਛਾਂਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਮ□ਦ੍ਧੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 247, 249]

ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2017) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1: [2017] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 630 – ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2014) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : [2013] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1019 – ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2009) 111 ਡੀਆਰਜੇ 1; ਇੰਦਰਾ ਸਰਮਾ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਕੇ.ਵੀ. ਸਰਮਾ (2013) 15 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 755 : [2013] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1079; ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2018) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 192; ਮਨੋਜ ਨਰੂਲਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2014) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : [2014] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 965; ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਕੋਰਲੀ ਮੁਲਿਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਾਸਤੀ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1981) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 608 : [1981] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 516; ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਗਾਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੋਟਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (2008) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : [2007] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 991; ਐਸ. ਖੁਸ਼ਬੂ ਬਨਾਮ ਕੰਨੀਅਮਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2010) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 600 : [2010] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 322; ਕਿਸ਼ੋਰ ਸਮ੍ਰਿਤੇ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 398 : [2012] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 733; ਉਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2013) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 591 : [2013] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 213; ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2005) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 370 : [2005] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 708; ਕੇ.ਏ. ਅੱਬਾਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1970) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 780 : [1971] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446; ਆਰ.ਟੀ. ਰੈਵ. ਮਸਗਰ. ਮਾਰਕ ਨੈੱਟੋ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1979) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 23 : [1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 609; ਫਜ਼ਲ ਇਲਾਹੀ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1973) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 9; ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (1982) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 20; [1972] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 541; ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ ਮੋਤੀ ਕੁਰੇਸ਼ੀ ਕਸਾਬ ਜਮਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰ (2005) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 534 : [2005] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 582; ਕੇਸਵਨੰਦ ਭਾਰਤੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (1973) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 225 : [1973] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.; ਸਾਕਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 518 : [2004] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 723; ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੇਓਕੀ ਨੰਦਨ ਅਗਰਵਾਲ (1992) ਸੁਪਲ. 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 323 : [1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 873 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮੋਸਲੀ ਬਨਾਮ ਨਿਊਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ. [2008] ਈ.ਡਬਲਿਊ.ਐਚ.ਸੀ. 1777 (ਕਿਊ.ਬੀ.) –

ਪਰ ਆਰ. ਈ. ਨਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ | 1 ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸੋਚ ਸੀ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗੀਤਾ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ। ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 ਵਿੱਚ 'ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਣ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਗਲਤਫਹਿਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 68]

ਲਾਰੈਂਸ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ 539 ਯੂ.ਐਸ. 558 (2003); ਓਬਰਗੇਫੈਲ ਇਤਾਲ ਬਨਾਮ ਹੋਡਜਸ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ,

ਓਹਾਇਓ ਵਿਭਾਗ ਸਿਹਤ, ਇਤਾਲ., 576 ਯੂਐਸ (2015) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

1.2 ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਨਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਐਡੀਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1) ਅਧੀਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3(3) ਅਧੀਨ, ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨੈਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ, ਕਾਮ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਅਨੁਰੂਪਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਲੰਕ ਹੁਣ ਅਚ੍ਛੇ ਲਈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਤੀਨੀ ਮੈਕਸਿਮ ਸੈਸਾਂਤੇ ਰੈਸ਼ਨੇ ਲੇਜਿਸ, ਸੈਸਟ ਇਪਸਾ ਲੈਕਸ, ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 73, 78]

ਐਚ.ਐਚ. ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਾਮੀਜੀ ਆਫ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰਮੁੱਤ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਐਂਡੋਮੈਂਟਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ (1979) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 642: [1980] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 368; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਦੇਵਾਨਸ ਮਾਡਰਨ ਬ੍ਰਿਊਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ. (2004) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 26 : [2005] 4 ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 930 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਨਾਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2014) 1 SCC 1 : [2013] 17 SCR 116 - ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

1.3 ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਯੁੱਗ ਦੀ ਉਤਪਾਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਊਰੀਟੈਨੀਕਲ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਆਗੇ ਝੁਕਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 3 ਦੇ ਪ੍ਰੈਂਬਲ ਵਿੱਚ ਲੱਭੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਤਰਕ, ਅਰਥਾਤ ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਸਟਿਸ ਹੋਮਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ - ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਤਰਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੈ ਗਾਇਬ ਧਾਰਾ 377, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਮਲਿੰਗੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣਾ, ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ। [ਪਾਰਾ 78, 79] [585-D-F, G-H]

ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2017) 10 SCC 1 – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਐਸ. ਖੁਸ਼ਬੂ ਬਨਾਮ ਕੰਨਿਆਮਲ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2010) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 600 : [2010] 5 SCR 322 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

2. ਸੈਕਸ਼ਨ 377, ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਾੜ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਇਸ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਨਘੜਤ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਸਾਕਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਕ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਿਅਕਤੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 21 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣਗੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਸਤੂ, ਅਰਥਾਤ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਮਾਰਚ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਉਕਤ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਵਿਤਕਰਾਪੂਰਨ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 82] [587-ਸੀ-ਈ]

ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (2017) 9 SCC 1; ਸ਼੍ਰੇਆ ਸਿੰਘਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (2015) 5 SCC 1 : [2015] 5 SCR 963 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

3. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੁਰਿਸਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਸੇਵਾ ਨੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਓਰ ਤੋਂ ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖੀਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਉਲੰਘਣਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਸੌਦਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ, ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਿਆ। ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਦੀ ਗਾਜਾਹ ਮਾਡਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ 6 ਤੋਂ 9 ਨਵੰਬਰ, 2006 ਤੱਕ ਹੋਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ, 25 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 29 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗਿਆਂ ਨੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਿਧ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਮਾਹਰਤਾ ਨਾਲ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਯੋਗਜਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 15, 19 ਅਤੇ 21 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4.1 ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਅਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧ ਜਾਂ ਨਾਲ ਸੋਧ ਦੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਨ।

4.2 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 372 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਧਾਰਾ 372(2) ਅਧੀਨ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਹੁਕਮ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਅਤੇ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 372(2) ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਨੁਕੂਲਨ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿ, ਸੱਤਾ ਦੇ ਵੱਖਰੇਪਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਸਦ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣੂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ VII ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 90]

ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ. (1997) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 339 : [1996] 10 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 472 — ਨਾਮਜ਼ੂਰ

4.3. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 172ਵੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ, ਧਾਰਾ 377

ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਚੋਣ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ, ਦਾਇਰਾ, ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਟਸਥ ਤੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਘੰਟੀ ਬਜਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 92]

5.1. 2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 375 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ 377 ਅਜੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮਰਦ ਬਲਾਤਕਾਰ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮਰਦ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਦਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸਰਾਸਰ ਅਤਿਰੇਕਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 2013 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਦੋ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ, ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਜਿਨਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ, ਉੱਪਰ ਕਿਹੀ ਗਈ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਰਦ-ਔਰਤ ਜੋੜੇ ਦੁਆਰਾ ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਜਿਨਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਜਿਨਸ ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ - ਅਰਥਾਤ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੇ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 94] [597-G-H; 598-ਏ-ਡੀ]

5.2. ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ 150 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 200 ਤੋਂ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਇੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਉੱਥੇ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 15, 19 ਅਤੇ 21 ਸਭ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਰਾਜ ਤਰਕ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 95]

6. ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਖ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਲੰਕ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਬਿਨਾਂ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਇਹ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਸੈਕਸ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਪਾਯ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਰੇਡੀਓ, ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ, ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ

ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਅਵਧੀਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾਸ 97, 98] 599-ਏ-ਡੀ]

ਨੰਦਿਨੀ ਸੁੰਦਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ, (2011) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 547 : [2011] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1028; ਸੁਬਰਮਣਿਅਮ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2016) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 221 : [2016] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 865; ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 438; ਅਨੁਜ ਗਾਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੋਟਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ. (2008) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : [2008] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 991; ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2017) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਸ਼ਾਫਿਨ ਜਹਾਂ ਬਨਾਮ ਅਸੋਕਨ ਕੇ.ਐਮ. 2018 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ 343; ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ 2018 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 275 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ.

111 ਡੀ.ਆਰ.ਜੇ. 1 (2009) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬੋਵਰਸ ਬਨਾਮ ਹਾਰਡਵਿਕ 92 ਐਲ. ਐਡ. 2ਡੀ 140 (1986); ਸਟੈਨਲੀ ਬਨਾਮ ਜਾਰਜੀਆ, 22 ਐਲ. ਐਡ. 2ਡੀ 542 (1969); ਵਿਸਕੌਂਸਿਨ ਬਨਾਮ ਯੋਡਰ, 32 ਐਲ. ਐਡ. 2ਡੀ 15 (1972); ਲਾਰੈਂਸ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ, 539 ਯੂ.ਐਸ. 558 (2003); ਪਲੈਨਡ ਪੈਰੈਂਟਹੁੱਡ ਆਫ ਸਾਊਥਈਸਟ ਪਾ. ਬਨਾਮ ਕੇਸੀ505 ਯੂ.ਐਸ. 833 (1992); ਡਜਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ, 45 ਯੂਰ. ਕੋਰਟ ਐਚ. ਆਰ. (1981); ਰੋਮਰ ਬਨਾਮ ਇਵਾਂਸ 517 ਯੂ.ਐਸ. 620 (1996); ਮੋਜ਼ੀਨੋਸ ਬਨਾਮ ਸਾਈਪ੍ਰਸ 16 ਈ.ਐਚ.ਆਰ.ਆਰ. 485 (1993); ਏਲ-ਅਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜੋਨਾਥਨ ਦਾਨੀਲੇਵਿਟਜ਼ ਐਚ.ਸੀ.ਜੇ. 721/94; ਜੇਸਨ ਜੋਨਸ ਬਨਾਮ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਆਫ ਟ੍ਰਿਨੀਡਾਡ ਅਤੇ ਟੋਬੈਗੋ ਕਲੇਮ ਨੰ. ਸੀ.ਵੀ 2017-00720; ਧ੍ਰਿਤੀਦਮਨ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕੇਸ ਨੰ. ਐਚ.ਏ.ਬੀ.ਐਲ.ਪੀ ਆਫ 2005; ਦ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਅਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ ਬਨਾਮ ਦ ਮਿਨਿਸਟਰ ਆਫ ਹੋਮ ਅਫੇਅਰਸ ਕੇਸ ਸੀਸੀਟੀ 10/99; ਟੂਨੇਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 488/1992, ਯੂ.ਐਨ. ਡੌਕ ਸੀਸੀਪੀਆਰ/ਸੀ/50/ਡੀ/488/1992 (1994); ਓਬਰਗੇਫੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੋਡਜ਼ਸ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਓਹਾਇਓ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਆਫ ਹੈਲਥ, ਅਤੇ ਹੋਰ, 576 ਯੂਐਸ (2015) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਤੀ ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ 1. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਚੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਰੂਪ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਲਈ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੀ ਚੋਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 34]

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 438 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨਰਗੇਸ਼ ਮੀਰਜ਼ਾ (1981) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 335 : [1982] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 438 – ਨਾਮਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸ੍ਰੀ ਮਾਧਵ ਜੀਉ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਬੀ.ਬੀ. ਸੈਨ ਏਅਰ (1951) ਕੈਲ. 563; ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨਰਗੇਸ਼ ਮੀਰਜ਼ਾ (1981) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 335 : [1982] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 438; ਅਨੁਜ ਗਾਰਗ ਬਨਾਮ ਹੋਟਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (2008) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : [2007] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 991; ਦ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਅਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ

ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ ਬਨਾਮ ਦ ਮਿਨਿਸਟਰ ਆਫ ਜਸਟਿਸ 1999 (1) ਐਸ.ਏ. 6 (ਸੀ.ਸੀ.); ਰੀ, ਦ ਕੇਰਲਾ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬਿੱਲ ਏਅਰ 1958 ਐਸ.ਸੀ. 956 : [1959] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 995; ਸਕਾਲ ਪੇਪਰਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, ਏਅਰ 1962 ਐਸ.ਸੀ. 305 : [1962] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 842; ਆਰ.ਸੀ. ਕੂਪਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1970) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 248 : [1970] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 530; ਬੈਨੇਟ ਕੋਲਮੈਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਏਅਰ (1972) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 788 : [1973] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 757; ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 248 : [1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 621; ਮੋਹਦ. ਡੀ. ਨੋਸ਼ੀਰਵਾਨ ਬਨਾਮ ਈਰਾਨ ਈ. ਜਮੋਤ ਏਅਰ 1935 (ਸਿੰਧ. 67); ਏਡੀਐਮ ਜਬਲਪੁਰ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏਅਰ 1935 ਸਿੰਧ 78; ਰਤਲਾਮ ਮਾਈਕਾ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (1989) ਸੀਆਰ.ਐਲ. ਜੇ. 980; ਈ.ਪੀ. ਰੋਇਆਪਾ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ (1974) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 3 : [1974] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 348; ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2017) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਕਿਹੋਟੋ ਹੋਲੋਹਾਨ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏਅਰ (1925) ਸਿੰਧ. 286 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਗ੍ਰਿਗਸ ਬਨਾਮ ਡਿਊਕ ਪਾਵਰ ਕੋ. 401 ਯੂ.ਐਸ. 424 (1971); ਦ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਅਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ ਬਨਾਮ ਦ ਮਿਨਿਸਟਰ ਆਫ ਜਸਟਿਸ, 1999 (1) ਐਸ.ਏ. 6 (ਸੀ.ਸੀ.), ਸੈਕਸ ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਸਹਿਮਤ – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਲਿਓਨਾਰਡ ਕੋਹੇਨ ਦੇ ਗੀਤ “ਡੈਮੋਕ੍ਰੈਟ” (1992) ਤੋਂ ਬੋਲ; ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਪ੍ਰੇਮ: ਇੱਕ ਸਾਹਿਤਿਕ ਇਤਿਹਾਸ (ਰੂਥ ਵਨੀਤਾ ਅਤੇ ਸਲੀਮ ਕਿਦਵਾਈ, ਸੰਪਾਦਕ) ਪੈਂਗੁਇਨ ਇੰਡੀਆ (2008) ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ 2,000 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਪ੍ਰੇਮ ਨੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਕਸਿਤ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਕਾਨੂੰਨ ਵਰਗਾ ਪਿਆਰ: ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕੁਈਅਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ (ਅਰਵਿੰਦ ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਆਲੋਕ ਗੁਪਤਾ ਸੰਪਾਦਕ), ਯੋਦਾ ਪ੍ਰੈਸ (2011); ਕੇ. ਐਨ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਪਿੱਲੈ ਅਤੇ ਸ਼ਬਿਸਤਾਨ ਅਕੀਲ, “ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਚਯ”, ਭਾਰਤੀ ਦੂਜੇ ਸੰਹਿਤਾ 'ਤੇ ਲੇਖ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਸਥਾ (2005); ਸੀਯੁਆਨ ਚੇਨ, “ਕੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਮੈਕਾਲੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, [ਪੁਸਤਕ ਸਮੀਖਿਆ], ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਜਰਨਲ ਆਫ ਲੀਗਲ ਸਟੱਡੀਜ਼, ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਫੈਕਲਟੀ ਆਫ ਲਾ (2011), ਪੰਨੇ 581-584 'ਤੇ; ਡਗਲਸ ਈ. ਸੈਂਡਰਸ, “377 ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਾਲੋਨੀਅਲਿਜ਼ਮ ਦੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਬਾਅਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ”, ਏਸ਼ੀਆਈ ਜਰਨਲ ਆਫ ਕੰਪੈਰੇਟਿਵ ਲਾ, ਵੌਲ. 4 (2009), ਪੰਨਾ 11 (“ਡਗਲਸ”); ਡੇਵਿਡ ਸਕੁਈ, “ਮੈਕਾਲੇ ਅਤੇ 1862 ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਮਿਥਕ”, ਮਾਡਰਨ ਏਸ਼ੀਆਈ ਸਟੱਡੀਜ਼, ਵੌਲ. 32 (1998), ਪੰਨੇ 513-557; ਬੈਰੀ ਰਾਈਟ, “ਮੈਕਾਲੇ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ”, ਕਾਰਲਟਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (2011); ਮਾਈਕਲ ਕਿਰਬੀ, “ਸੋਡੋਮੀ ਅਪਰਾਧ: ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪਿਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਯਾਤ?” ਜਰਨਲ ਆਫ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾ, ਉਦਘਾਟਨ ਅੰਕ (2011); ਜੈਸਿਕਾ ਸੀਸਿਲ, “ਸੋਡੋਮ ਅਤੇ ਗੋਮੋਰਾਹ ਦਾ ਨਾਸ਼”, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਬ੍ਰੌਡਕਾਸਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 11 ਫਰਵਰੀ 2017; ਕੇਐਸਐਨ ਮੂਰਤੀ ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾ: ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (ਕੇਵੀਐਸ ਸਰਮਾ ਸੰਪਾਦਕ), ਲੈਕਸਿਸ ਨੈਕਸਿਸ (2016) ਇੰਗਲੈਂਡ; ਫਿਲੋ, ਐਫਐਚ ਕੋਲਸਨ ਅਤੇ ਜੀਐਚ ਵਿਟੇਕਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਵਾਦਿਤ, 10 ਵੌਲਿਊਮਜ਼, (ਕੈਂਬਰਿਜ: ਹਾਰਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1929-1962); ਡੇਵਿਡ ਐਫ.ਗ੍ਰੀਨਬਰਗ ਅਤੇ ਮਾਰਸ਼ੀਆ ਐਚ. ਬਾਇਸਟਰਿਨ, "ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਆਫ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ", ਅਮੇਰਿਕਨ ਜਰਨਲ ਆਫ ਸੋਸਾਇਓਲੋਜੀ, ਵੌਲ. 88 (1982), ਪੰਨਾ 515-548; ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਵਾਚ, ਇਹ ਏਲੀਅਨ ਲੈਗੇਸੀ: ਦ ਓਰਿਜਿਨਜ਼ ਆਫ "ਸੋਡੋਮੀ" ਲਾਜ਼ ਇਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਾਲੋਨੀਅਲਿਜ਼ਮ (2008); ਐਚ. ਮੋਂਟਗੋਮਰੀ ਹਾਈਡ, ਜੌਨ ਓ'ਕੈਨਰ, ਅਤੇ ਮਰਲਿਨ ਹਾਲੈਂਡ, ਦ ਟ੍ਰਾਇਲਜ਼ ਆਫ ਆਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ (2014), ਪੰਨਾ 201; ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਆਫੈਂਸਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (1957) ("ਵੋਲਫੈਂਡਨ ਰਿਪੋਰਟ"); ਸੈਕਸੁਅਲ ਆਫੈਂਸਜ਼ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ 2000, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਆਫ ਦ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ; ਐਨਜ਼ੇ ਹਾਨ, ਜੋਸਫ ਓ'ਮਾਹੋਨੀ, "ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਾਲੋਨੀਅਲਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲਾਈਜੇਸ਼ਨ: ਕੁਈਨਜ਼, ਕ੍ਰਾਈਮ ਅਤੇ ਐਮਪਾਇਰ", ਰੂਟਲੈਜ (2018); ਨਾਂਗ ਯਿਨ ਖਾਮ, "ਮਿਆਂਮਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਪਰਿਚਯ", ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਏਸ਼ੀਆ ਲੀਗਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਫੈਕਲਟੀ ਆਫ ਲਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਵਰਕਿੰਗ ਪੇਪਰ 14/02, (2014); ਅਰਵਿੰਦ ਨਾਰੈਨ, "ਉਹ ਘਿਣਾਉਣਾ ਮਨੁੱਖੀ ਨਮੂਨਾ": ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੀ ਪੁਲਿਸਿੰਗ", ਚੈਲੇਂਜਿੰਗ ਦ ਰੂਲ(ਜ਼) ਆਫ ਲਾ: ਕਾਲੋਨੀਅਲਿਜ਼ਮ, ਕ੍ਰਿਮੀਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ (ਕਲਪਨਾ ਕੰਨਬੀਰਨ ਅਤੇ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਡਸ.), ਸੇਜ (2008); ਅਰਵਿੰਦ ਨਾਰੈਨ, "ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਭਾਸ਼ਾ: ਨੈਸ਼ੀਰਵਾਨ ਦੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਤੋਂ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ", ਦ

ਇੰਡੀਅਨ ਜਰਨਲ ਆਫ ਕਾਨਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨਲ ਲਾ, ਵੌਲ. 4 (2010); ਸੈਕਸ, ਮੋਰਾਲਿਟੀ ਅਤੇ ਦ ਲਾ, (ਇਗੋਰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਤੇ ਐਡਵਰਡ ਪਾਇਚਸ ਐਡਸ.) ਰੂਟਲੈਜ (1996); ਐਂਡਰਿਊ ਡੇਵੀਜ਼, "ਸੈਕਸ ਦਾ ਫਰੇਮਿੰਗ : 'ਅਨੈਚੁਰਲ ਆਫੈਂਸਜ਼' ਤੇ ਨਿਆਇਕ ਚਰਚਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ", ਆਲਟਰਨੇਟਿਵ ਲਾ ਜਰਨਲ, ਵੌਲ. 5 (2006); ਅਖਿਲ ਗੁਪਤਾ, "ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਦੀ ਗਰਿਮਾ", ਦ ਇਕਨਾਮਿਕ ਅਤੇ ਪੋਲਿਟੀਕਲ ਵੀਕਲੀ, ਵੌਲ. 41 (2006); ਜੌਨ ਸੇਬਾਸਟੀਅਨ, "ਅਨੈਚੁਰਲ ਸੰਭੋਗ ਦਾ ਉਲਟ: ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 375 ਰਾਹੀਂ ਸਮਝਣਾ", ਇੰਡੀਅਨ ਲਾ ਰਿਵਿਊ, ਵੌਲ. 1 (2018); ਐਮਿਲ ਡਰਕਾਈਮ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਦਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਮੈਕਮਿਲਨ (1984); ਨਿਵੇਦਿਤਾ ਮੇਨਨ, "ਕਿੰਨਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਨਾਰਮਲ?", ਫੈਮਿਨਿਜ਼ਮ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ; ਇਨ ਬਿਕਾਜ਼ ਆਈ ਹੈਵ ਅ ਵਾਈਸ, ਕੁਈਰ ਪੌਲਿਟਿਕਸ ਇਨ ਇੰਡੀਆ, (ਨਾਰੈਨ ਅਤੇ ਭਾਨ ਐਡਸ.) ਯੋਦਾ ਪ੍ਰੈਸ (2005) – ਹਵਾਲਾ ਏ.

2. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਅਜਿਹੇ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 15(1) ਵਿੱਚ ਵਰਜਿਤ ਅਧਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਆਧਾਰ, ਚਾਹੇ ਸਿੱਧਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤਿਕਸ਼ਿਤ, ਲਿੰਗ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਸਮਝ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਅਨੁਚਛੇਦ 15(1) ਅਧੀਨ ਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਨਿਸ਼ੇਧ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 41]

K S ਪੁੱਟਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2017) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 – ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸੰਵੇਸ਼ ਪੋਕਕੁਲੁਰੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 121 ਦੀ 2018; ਨਵਤੇਜ ਜੋਹਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 76 ਦੀ 2016 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਬਿਲਕਾ-ਕੌਫੈਸ ਜੀਐਮਬੀਐਚ ਬਨਾਮ ਕੈਰਿਨ ਵੇਬਰ ਵਾਨ ਹਾਰਟਜ਼ (1986) ਈਸੀਆਰ 1607; ਐਂਡਰਿਊਜ਼ ਬਨਾਮ ਲਾਅ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ਼ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ (1989) 1 SCR 143; ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਪ੍ਰੀਟੋਰੀਆ ਬਨਾਮ ਵਾਕਰ (1998) 3 BCLR - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਲਵੀਆ ਆਰ. ਅਰੀਓਲਾ, “ਲਿੰਗ ਅਸਮਾਨਤਾ: ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇਜ਼, ਅਤੇ ਫੈਮਿਨਿਸਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ”, ਬਰਕਲੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਰਨਲ, ਵੌਲ. 9 (1994), ਪੰਨੇ 103-143 'ਤੇ; ਜ਼ੈਕਰੀ ਏ. ਕ੍ਰੇਮਰ, “ਅਖੀਰਲੀ ਲਿੰਗ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ: ਲਿੰਗ-ਅਨੁਕੂਲਣ ਅਤੇ ਲਿੰਗ-ਗੈਰ-ਅਨੁਕੂਲਣ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਨੂੰ ਟਾਈਟਲ VII ਅਧੀਨ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨਾ”, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਇਲੀਨੋਇਸ ਲਾ ਰਿਵਿਊ (2004), ਪੰਨਾ 491 'ਤੇ; ਬੈਨੇਟ ਕੈਪਰਸ, “ਨੋਟ, ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਟਾਈਟਲ VII”, ਕੋਲੰਬੀਆ ਲਾ ਰਿਵਿਊ (1991), ਪੰਨੇ 1159, 1160, 1163 'ਤੇ; ਐਂਡਰਿਊ ਕੋਪਲਮੈਨ, “ਮਿਸਸੇਜੀਨੇਸ਼ਨ ਅਨਾਲੋਜੀ: ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਵੇਂ ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵ”, ਯੇਲ ਲਾ ਜਰਨਲ, ਵੌਲ. 98 (1988), ਪੰਨਾ 147 'ਤੇ; ਐਂਡਰਿਊ ਕੋਪਲਮੈਨ, “ਕਿਉਂ ਲੈਸਬੀਅਨ ਅਤੇ ਗੇ ਮੈਨਜ਼ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ”, ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲਾ ਰਿਵਿਊ, ਵੌਲ. 69 (1994); ਸੁਜ਼ਾਨ ਫਾਰ, ਹੋਮੋਫੋਬੀਆ: ਇੱਕ ਲਿੰਗਵਾਦ ਦਾ ਹਥਿਆਰ, ਚਾਰਡਨ ਪ੍ਰੈਸ (1988), ਪੰਨਾ 18 'ਤੇ; ਤਰੁਣਾਭ ਖੇਤਾਨ, "ਸਮੂਹਿਕ ਬਹੁਲਵਾਦ ਜਾਂ ਬਹੁਮਤਵਾਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ: ਧਾਰਾ 15, ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਹਾਂ”, ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ (2018); ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਜੁਰਿਸਟਸ, "ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਅਪਰਾਧ" ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ (2017) - ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ

3. ਦੋ ਸਮਲਿੰਗੀ ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 377 ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਧਾਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਏ ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਦੇ। ਧਾਰਾ 377 ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ 'ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ' ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮਨਾਹੀ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ

ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਤੇ ਥੋਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰੂੜ੍ਹੀਆਂ ਧਾਰਾ 15(1) ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਸੈਕਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਗੈਰ- ਧਾਰਾ 15(1) ਵਿੱਚ ਵਿਤਕਰਾ। [ਪਰਾ 52] [642-ਏ-ਬੀ]

4.1 ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵੰਚਿਤੀ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਲੋਪਣੀਯ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਅਭਿਵਿਨਜਾਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ 'ਯੌਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ' ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਲੋਪਣੀਯ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਇਆ, ਯੌਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਮੌਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੌਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, 'ਕੋਠੇ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ' ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 'ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀਤਾ' ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 58, 59, 60] [64-7A, D-E-F]

ਈਵ ਕੋਸੋਫਸਕੀ ਸੇਡਗਵਿਕ, ਕਲੋਜ਼ੈਟ ਦਾ ਗਿਆਨ ਵਿਗਿਆਨ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਪ੍ਰੈਸ (1990); ਡੇਵਿਡ ਏ.ਜੇ. ਰਿਚਰਡਸ, "ਜਿਨਸੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ: ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅਣਲਿਖਤ ਸੰਵਿਧਾਨ:, ਹੇਸਟਿੰਗਜ਼ ਲਾਅ ਜਰਨਲ, ਵੋਲ. 30, ਪੰਨਾ 786 'ਤੇ - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

4.2 ਗੋਪਨੀਯਤਾ “ਸਨਮਾਨਜਨਕ” ਅਤੇ “ਬੇਸਨਮਾਨਜਨਕ” ਸੈਕਸ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਆਪਣੀ ਯੌਨਤਾ ਅਤੇ ਦਿੱਖ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਥਾਵਾਂ ਹੇਟਰੋਨੋਰਮੇਟਿਵ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਯੌਨ ਕੰਮ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਠੇ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਤਾਂ “ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ” ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ “ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਥਾਂ ਦੀ ਆਸਪਾਸੀ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ” ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਕਸਰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਸਮੈਂਟ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਯੌਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਮੁਦਾਇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨੈਵੀਗੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ। [ਪੈਰਾ 62]

5. ਯੌਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ- ਹੇਟਰੋਨੋਰਮੇਟਿਵ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੌਨਤਾ ਨੂੰ ਬਾਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਵਿਭਾਜਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਇਸਨੂੰ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਤਰਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਯੌਨ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਤਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਯੌਨਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੋਹਰੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਕੀਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਬੰਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪੂਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਯੌਨ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੀਆਂ ਤਰਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਤੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਵਿਧ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਲਾਲਸਾ ਦੇ ਅਨੰਤ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ। [ਪੈਰਾ 66]

ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 – ਅਨੁਸਰਿਆ ਗਿਆ।

ਸੰਤੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2016) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 253 : [2016] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 761 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਐਮ. ਮਾਹਲਰ, “ਮਨੁੱਖੀ ਬੱਚੇ ਦਾ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਜਨਮ. ਸਿੰਬਾਇਓਸਿਸ ਅਤੇ ਇੰਡੀਵਿਜੂਏਸ਼ਨ” (1975); ਐਲ. ਕਪਲਾਨ, ਇਕਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇਪਨ: ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ (1978); ਥਾਮਸ ਐੱਮ. ਜੂਨੀਅਰ ਸਕੈਨਲਨ, ਰਾਲਜ਼ ਥਿਊਰੀ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ ਲਾਅ ਰਿਵਿਊ (1973) 1022 ਤੇ; ਡੇਵਿਡ ਏ.ਜੇ. ਰਿਚਰਡਸ, "ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਕੰਮ ਅਤੇ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ: ਇੱਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਥਿਊਰੀ", ਫੋਰਡਹੈਮ ਲਾਅ ਰਿਵਿਊ, ਵੋਲ. 45 (1977), ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ 1130-1311 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

6. ਨਿਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ- ਯੌਨ ਏਜੰਸੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ

6.1 ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਯੌਨ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਬੰਧ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 67]

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (2018) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 275; ਸ਼ਫੀਨ ਜਹਾਂ ਬਨਾਮ ਅਸੋਕਨ (2018) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ 343 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਦੀਪਿਕਾ ਜੈਨ ਅਤੇ ਕਿੰਬਰਲੀ ਰੋਟੇਨ, “ਹੇਟਰੋਨੋਰਮੇਟਿਵ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ”, ਐਨ.ਯੂ.ਏ.ਐਲ.ਐਸ ਲਾ ਰਿਵਿਊ, ਵੈਲ. 6 (2013) – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

6.2 ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਵੱਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਬੇਰੋਕਟੋਕ ਇਜ਼ਹਾਰ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣ। ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਂਡਰ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਬਿਨਾਂ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪਛਾਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ। ਜਦੋਂ ਜਾਹਿਰ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਕੰਮਾਂ' ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਸੈਕਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਜੋ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਸਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਧਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 67] [654-D-F; 655-A-B]

7. ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

7.1. ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਗਰਿਮਾਮਈ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਰਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਵੈਨੈਂਟ ਆਨ ਇਕਨਾਮਿਕ, ਸੋਸ਼ਲ ਅਤੇ ਕਲਚਰਲ ਰਾਈਟਸ, 1966 (“ਆਈ.ਸੀ.ਈ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.”) ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਡਿਕਲੇਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ, 1948 (“ਯੂ.ਡੀ.ਐਚ.ਆਰ.”) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਆਈ.ਸੀ.ਈ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 12 ਵਿੱਚ ਸਭ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਬੋਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਆਨੰਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 12.2 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਹੁੰਚ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਜਨਰਲ ਕਮੈਂਟ ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ, ਯੂ.ਐਨ. ਇਕਨਾਮਿਕ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦੀਆਂ ਆਬਾਦੀਆਂ ਲਈ। ਜਨਰਲ ਕਮੈਂਟ ਨੰਬਰ 14 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ ਦੀਆਂ ਆਬਾਦੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਆਈ.ਕਿ.ਯੂ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ (ਪਰਯਾਪਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ), ਪਹੁੰਚਯੋਗ (ਸਰੀਰਕ, ਭੌਗੋਲਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ), ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ (ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ (ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਤੌਰ ਤੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ) ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੀ.ਈ.ਐਸ.ਸੀ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ, (1992) 1 SCC 441; ਖਪਤਕਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ v. UOI, (1995) 3 SCC 42; ਪੱਛਮ ਬੰਗਾ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਮਿਤੀ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ, (1996) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 37; ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਅਨਏਡਿਡ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀ v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2012) 6 SCC 1; ਦੇਵਿਕਾ ਬਿਸਵਾਸ ਵਿ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਆਰ.ਐਸ., (2016) 10 SCC 726; ਆਮ ਕਾਰਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਆਰ.ਐਸ., (2018) 5 SCC 1 – 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ.

ਬੰਧੁਆ ਮੁਕਤੀ ਮੋਰਚਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1984) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 161 : (1984) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 67; ਕਨਜ਼ਿਊਮਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1995) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 42 : (1995) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 626; ਸੀ.ਈ.ਐਸ.ਸੀ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ (1992) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 441 : [1991] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 267; ਕਿਰਲੋਸਕਰ ਬਰਾਦਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ (1996) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 682 : [1996] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 884; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ ਬੱਗਾ (1998) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 117 : [1998] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1120; ਸ੍ਰੀਨਿਵਾਸਾ ਥੀਏਟਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰੀ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ, ਤਿਰੁਪਤੀ, ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਵੀ. ਕੋਲੀਅਰੀਜ਼ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ., (2001) 5 ਏ.ਐਲ.ਡੀ. 522; ਦੇਵਿਕਾ ਬਿਸਵਾਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2016) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 726 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

7.2 ਯੌਨਤਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹਿੱਸਾ। ਯੌਨ ਅਧਿਕਾਰ ਯੌਨਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਬਰਾਬਰੀ, ਨਿਜਤਾ, ਸਵੈ-ਨਿਰਣੈ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਦੇ ਉੱਚ ਮਿਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 71]

7.3 'ਯੌਨ ਸਿਹਤ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1975 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (WHO) ਤਕਨੀਕੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ "ਯੌਨ ਹੋਣ ਦੇ ਸੋਮੈਟਿਕ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਬੌਧਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਇੱਕੀਕਰਣ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮ□ੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਤਵ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ। ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਧੱਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਿਹਤ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜੋਖਮ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਯੌਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਲਪਸੰਖਿਆਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਬਾਕੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 73, 76]

ਯੂ.ਐਨ. ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੌਂਸਲ (ਈਸੀਓਐਸਓਸੀ), ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ, ਜਨਰਲ ਕਮੈਂਟ ਨੰਬਰ 14: ਸਿਹਤ ਦੇ ਉੱਚ ਮਿਆਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਯੂ.ਐਨ. ਡੌਕ. ਈ/ਸੀ.12/2000/4 (2000); ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਪ੍ਰੀਅੰਬਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ (1948); ਯੌਨ ਅਧਿਕਾਰ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਲੈਨਡ ਪੈਰੈਂਟਹੁੱਡ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (2008); ਅਲੈਕਜ਼ਾਂਡਰਾ ਮੁਲਰ, "ਸਾਰੇ ਲਈ ਸਿਹਤ? ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ, ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ, ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ

ਅਫਰੀਕਾ"; ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ (2016) ਪੰਨੇ 195-208 'ਤੇ; ਮੈਡੀਸਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, "ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ, ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ : ਬਿਹਤਰ ਸਮਝ ਲਈ ਇੱਕ ਨੀਂਹ ਬਣਾਉਣਾ"; ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਕਾਦਮੀਜ਼ ਪ੍ਰੈਸ (2011); ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ, "ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ : ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ", (2002); ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ, "ਯੌਨ ਸਿਹਤ, ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ" (2015); ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਕੋਲੀਸ਼ਨ, "ਯੌਨ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ" (2014) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

7.4. ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਬੀਮਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਬੀਮਾਰੀ ਜਾਂ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਾਉਂਦਾ, ਬਲਕਿ "ਪੂਰਨ ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ" ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਜ਼ਾਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ (ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਬਿਨਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ), ਅਤੇ ਹੱਕਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਸਿਹਤ ਦੇ ਆਨੰਦ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਧੀ-ਵਿਵੇਚਨਾ, ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇਖਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਵਿੱਚ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਫਰਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਵੀ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਯਾਪਤ ਸਰੋਤ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਸਰਦਾਰ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਰਾਬਰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਵੀ ਸਮੁੱਚੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਯੌਨ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ, ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਅਤੇ ਸਹੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਯੌਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਘਾਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨਿਵਾਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈ ਆਉਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 77, 78] [862-ਜੀ] 663-ਏ-ਐਚ; 664-ਐਫ-ਜੀ]

7.5. ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅੜਚਨਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਜ਼ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਦੀ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਸਮੇਤ, ਪੂਰਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਬੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਇਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 83]

ਅਧਿਐਨ ਗਾਈਡ: ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ, ਮਿਨੇਸੋਟਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ (2003); ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਓਪਨ ਸੋਸਾਇਟੀ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨਜ਼। "ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ ਸਰੋਤ ਗਾਈਡ(2013)", ਯੂਨੇਡਸ, "ਯੂਨੇਡਸ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਕੋ ਜਿਨਸ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦਾ ਹੈ"(2013) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

8. ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰਯਤਨ

ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ – ਪੁਰਸ਼ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ("ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.")

ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀ। ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧਿਕਰਤ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਡਰੋਂ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਅਧਿਐਨ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕਲੰਕ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਧੇਰੇ ਯੌਨ ਜੋਖਮ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਰੋਕਥਾਮ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਸੰਕਰਮਣ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਫ ਸੂਈਆਂ, ਸਿਰਿੰਜਾਂ, ਕੰਡੋਮਾਂ ਅਤੇ ਲੁਬ੍ਰੀਕੈਂਟਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਸੂਈ ਜਾਂ ਕੰਡੋਮ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਠੋਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਗਰਿਮਾ, ਸਵਾਯਤਤਾ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਵਿਵਹਾਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਉੱਚਤਮ ਮਿਆਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਯੌਨਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IV ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਮੰਡੇਟ ਹੈ। 2017 ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਜ਼ ਸਮੇਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਲਈ ਰੋਕਥਾਮ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ। ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਢਾਉਣ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਸੰਕਰਮਣ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ, ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਐਸਟਰ ਕਿਸਮੋਡੀ, ਜੇਨ ਕੋਟਿੰਘਮ, ਸੋਫੀਆ ਗ੍ਰਸਕਿਨ ਅਤੇ ਐਲਿਸ ਐਮ. ਮਿਲਰ, “ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ : ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ”, ਟੇਲੌਰ ਅਤੇ ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ, (2015), ਪੰਨੇ 252-267; ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ, “ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਆਬਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਏਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ : ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਵਾਬ” (2010); ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, “ਏਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਗਲੋਬਲ ਕਮਿਸ਼ਨ : ਜੋਖਮ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ” (2012), ਪੰਨੇ 11-12; ਸੰਚਾਰ ਨੰਬਰ 488/1992, ਯੂ.ਐਨ. ਡੌਕ ਸੀਸੀਪੀ/ਸੀ/ਐਸਓ/ਡੀ/488/1992 (1994), ਫੈਸਲਾ ਮਿਤੀ 31/03/1994; ਸੀਮਾ ਥਾਮਸ, ਮੈਥਿਊ ਜੇ. ਮਿਮਿਆਗਾ, ਸੈਂਥਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਬੋਨੀ ਐਸ. ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ, ਸਟੀਵਨ ਏ. ਸੇਫਰਨ, ਅਤੇ ਕੇਨੇਥ ਐਚ. ਮੇਅਰ, “ਭਾਰਤੀ ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਏਚ.ਆਈ.ਵੀ. : ਇੱਕ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ”, ਇੰਡੀਅਨ ਜਰਨਲ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਸਰਚ (2011), ਪੰਨੇ 920–929; ਯੂਨੇਡਸ, “ਮਹਾਮਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਣਾ : ਏਚ.ਆਈ.ਵੀ., ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨਿਆਇਕ ਹੈਂਡਬੁੱਕ” (2013) ਪੰਨਾ 165 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

9. ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ

9.1 ਸਮਲਿੰਗੀਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਉਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ ਜੋ "ਇੱਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਲੇ-ਬੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਅਤੇ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ" ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸੈਕਸ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗੀਤਾ ਯੌਨਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨ ਵੇਰੀਐਂਟ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ਼ ਐਕਟ, 2017 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ' ਜਾਂ 'ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ' ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਿਆਰ ਵਜੋਂ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਗੀਕਰਣ (ਆਈ.ਸੀ.ਡੀ.-10) ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਗੈਰ-ਪੈਨੇਟ੍ਰੇਜੀਨਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੀਮਾਰੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18(2) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਰਾਹੀਂ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਭਲਾਈ ਉੱਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਜਾਰੀ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 93, 95]

9.2 ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਲਾਇੰਟਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ। ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੋ ਕਿ ਬੀਮਾਰੀ ਜਾਂ ਬੀਮਾਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਉਂਸਲਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀਪਸੰਦ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਬਦਲਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੂਲਯਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਉਂਸਲਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਸਕਿੱਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਜੀਵਨਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਕਾਰਜਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿੱਥੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। [ਪੈਰਾ 96]

10. ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਇਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਮੌਲਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਤੱਕ ਵਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਗਰੁੱਪ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਲਈ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇਤਕੀ ਰਾਣਾਦੇ, “ਸਮਲਿੰਗੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਯੁਵਾਓਂ ਲਈ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ: ਬਹਿਸਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਭਵ”, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ - ਦ ਜਰਨਲ (2008); ਵਿਨੇ ਚੰਦਰਨ, “ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਮਲ ਤੱਕ: ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸੈਕਟਰ”, ਭਾਰਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਜਰਨਲ, ਵੌਲ. 4 (2009) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

11. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ

11.1 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਜ ਇਸ ਵੱਲ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਆਪਰਾਧਿਕਤਾ ਸਮਾਨਤਾ, ਨਿੱਜਤਾ, ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ, ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਰਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ UDHR, ICCPR, ਅਤੇ ICESCR। ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ। [673-C-D; F-G]

ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (1997) 6 SCC 241 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਡੋਮਿਨਿਕ ਮੈਕਗੋਲਡਰਿਕ, “ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ”, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੀਖਿਆ, ਵੌਲ. 16 (2016); ਯੂ.ਐਨ. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੌਂਸਲ, “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕੰਮ” (2011); ਯੂ.ਐਨ. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੌਂਸਲ, “ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਨਾਗਰਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਮੇਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ” (2008) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

11.2 ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਾਇਤਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਿਆਂ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੱਲ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 104]

12. ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਸੰਭੋਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੋਵੇਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1996 ਵਿਚ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ। ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਕਿੰਗਡਮ, ਬੋਲੀਵੀਆ, ਇਕੁਆਡੋਰ, ਫਿਜੀ, ਅਤੇ ਮਾਲਟਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੋਣ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ, ਟਰਾਂਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਸੈਕਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, 74 ਦੇਸ਼ (ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ) 2017 ਤੱਕ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਆਦਾਤਰ ਸਬ-ਸਹਾਰਨ ਅਤੇ ਮਿਡਲ ਈਸਟ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹਨ। ਕੁਝ ਦੇਸ਼ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ [ਪੈਰਾ 125]

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ 2018 (8) ਸਕੇਲ 72 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਡਜਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਕਿੰਗਡਮ ਐਪ ਨੰਬਰ 7525/76, (1981) ਈਸੀਐਚਆਰ 5; ਨੋਰਿਸ ਬਨਾਮ ਆਇਰਲੈਂਡ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ. 10581/83, (1988) ਈਸੀਐਚਆਰ 22; ਮੋਦੀਨੋਸ ਬਨਾਮ ਸਾਇਪ੍ਰਸ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ. 15070/89, [1993] ਈਸੀਐਚਆਰ 16; ਟੂਨੇਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ. 488/1992, [1994] 1 ਐਚਆਰਏਜੀਈ 1; ਲਾਰੈਂਸ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ 539 ਯੂ.ਐਸ. 558 (2003); ਐਕਸ ਬਨਾਮ ਕੋਲੰਬੀਆ ਕਮਿਊਨੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ. 1361/2005; ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਆਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ ਬਨਾਮ ਜਸਟਿਸ ਮੰਤਰੀ 1999 (1) ਐਸਏ 6 (ਸੀਸੀ); ਧੀਰੇਂਦਰ ਨਾਦਮ ਥਾਮਸ ਮਕੋਸਕਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ [2005] ਐਫਜੇਐਚਸੀ 500; ਕੇਲਬ ਓਰੋਜ਼ਕੋ ਬਨਾਮ ਬੇਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ. 668 ਦਾ 2010; ਜੇਸਨ ਜੋਨਸ ਬਨਾਮ ਟ੍ਰਿਨੀਡਾਡ ਅਤੇ ਟੋਬੈਗੋ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ. CV2017-00720; ਲਿਊਂਗ ਟੀਸੀ ਵਿਲੀਅਮ ਰੌਇ ਬਨਾਮ ਜਸਟਿਸ ਸੈਕਰੈਟਰੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ. 317 ਦਾ 2005 [2014] 17 ਐਚਕੇਸੀਐਫਏਆਰ 689; ਲਿਊਂਗ ਟੀਸੀ ਵਿਲੀਅਮ ਰੌਇ ਬਨਾਮ ਜਸਟਿਸ ਸੈਕਰੈਟਰੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ. 317 ਦਾ 2005 [2014] 17 ਐਚਕੇਸੀਐਫਏਆਰ 689; ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਟਿਵ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਿਟੀਸ਼ਨ ਐਚਸੀਜੇ 4124/00; ਦ ਕੁਈਨ ਆਨ ਦ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਆਫ ਐਚਜੇ (ਈਰਾਨ) ਬਨਾਮ ਹੋਮ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਕੱਤਰ [2010] ਯੂਕੇਐਸਸੀ 31; ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਨਐਲਐਸਏ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ) (2014) 5 ਐਸਸੀਸੀ 438; ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਨਐਲਐਸਏ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ) (2014) 5 ਐਸਸੀਸੀ 438; ਦ ਕੁਈਨ ਆਨ ਦ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਆਫ ਏਐਮ (ਜ਼ਿੰਬਾਬਵੇ) ਬਨਾਮ ਹੋਮ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਸਕੱਤਰ [2020] ਯੂਕੇਐਸਸੀ 17; ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਡਬਲਿਊ.ਰੋਬਰਟ ਵਿੰਟਰਮਿਊਟ, “ਸਮਲਿੰਗੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਐਸ377: ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੱਦਾ” ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਜੁਰਿਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਲਾ ਰਿਵਿਊ (2011); ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ, “ਜਨਰਲ ਕਮੈਂਟ 20 : ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨਾ” (2009), ਪੈਰਾ 32 'ਤੇ; ਐਮੀ ਰੌਬ, “ਯੌਨ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ: 193 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ”, ਯੇਲ ਜਰਨਲ ਆਫ ਲਾ ਅਤੇ ਫੈਮਿਨਿਜ਼ਮ, ਵੌਲ. 28 (2017); ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ, ਟ੍ਰਾਂਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਸੈਕਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, “ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਯੌਨ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ”, (2017); ਹਾਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, 3ਜੀ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਵੌਲ. 3, ਬਟਰਵਰਥਸ (1953) ਪੇਜ 271 'ਤੇ; ਗਲੈਨਵਿਲ ਵਿਲੀਅਮਜ਼, ‘ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ’. ਕਰੰਟ ਲੀਗਲ ਪ੍ਰੌਬਲੈਮਜ਼, ਵੌਲ. 8 (1955) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

13. ਅਪਰਾਧ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ: ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਧਾਂਤ

13.1. ਬੈਂਥਮ ਦਾ ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ – ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਦ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਬੈਂਥਮ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਲੇਖ, “ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ”, ਵਿੱਚ ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਸੋਡੋਮੀ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਔਚਿਤਯਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ। ਬੈਂਥਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਤਟਸਥ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈ ਜੋ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੈਂਥਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੋਡੋਮੀ ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਦੁਆਰਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ। ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਕੇ। ਉਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ – “ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ, ਜਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ...ਆਮ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ; [ਅਤੇ] ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਸ ਖੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ।” ਬੈਂਥਮ ਅਨੁਸਾਰ, “ਸਾਰੀ ਸਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ‘ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ’। [ਪੈਰਾ 129, 130] 1694-ਬੀ; 698-ਬੀ; 699-ਜੀ; 700-ਏ-ਬੀ

ਹੈਨਰੀ ਐਮ. ਹਾਰਟ, "ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼", ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਵੋਲ. 23 (1958), ਪੰਨਿਆਂ 'ਤੇ 401-441; ਰੋਸਕੋ ਪਾਊਂਡ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਤਿਹਾਸ, ਹਾਰਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ (1946); ਐੱਚ.ਸੀ. ਲਾਸਨ-ਟੈਂਕ੍ਰੇਡ, ਦ ਆਰਟ ਆਫ਼ ਰੈਟੋਰਿਕ/ਅਰਿਸਟੋਟਲ, ਪੈਂਗੁਇਨ (2004); ਇੰਮੈਨੁਅਲ ਕਾਂਟ: ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਵਿਗਿਆਨ (ਮੈਰੀ ਗ੍ਰੇਗਰ ਐਡ.), ਕੈਮਬ੍ਰਿਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ (1996); ਗ੍ਰਾਂਟ ਲੈਮੰਡ, "ਅਪਰਾਧ ਕੀ ਹੈ?", ਆਕਸਫੋਰਡ ਜਰਨਲ ਆਫ਼ ਲੀਗਲ ਸਟੱਡੀਜ਼, Vol.27 (2007); ਸਰ ਵਿਲੀਅਮ ਬਲੈਕਸਟੋਨ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਪੁਸਤਕ IV, ਚੈ. 1 & 2; ਐਂਟਨੀ ਡਫ ਅਤੇ ਸੈਂਡਰਾ ਮਾਰਸ਼ਲ, "ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰਿੰਗ ਗਲਤੀਆਂ", ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜਰਨਲ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਐਂਡ ਜੁਰੀਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ, ਵੋਲ. 11, (1998) 'ਤੇ ਸਫ਼ੇ 7-22; ਰਾਬਰਟ ਨੋਜ਼ਿਕ, ਅਰਾਜਕਤਾ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਯੂਟੋਪੀਆ, ਬੇਸਿਕ ਬੁੱਕਸ (1974), ਪੰਨਾ 65 'ਤੇ; ਲਾਰੈਂਸ ਸੀ. ਬੇਕਰ, "ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਅਪਰਾਧ", ਫਿਲਾਸਫੀ ਐਂਡ ਪਬਲਿਕ ਅਫੇਅਰਜ਼, ਵੋਲ 3 (1974), ਪੰਨਾ 273 'ਤੇ; ਜੇਰੇਮੀ ਬੈਂਥਮ, "ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਦਾ ਸਵੈ" (ਲੁਈਸ ਕ੍ਰੋਮਪਟਨ ਐਡ.), ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

13.2. “ਹਾਨੀ ਸਿਦਾਂਤ – ਜੌਨ ਸਟੁਆਰਟ ਮਿੱਲ, ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ “ਓਨ ਲਿਬਰਟੀ,” ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਹਨ। ਮਿੱਲ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ, ਜਿਸਨੂੰ “ਹਾਨੀ ਸਿਦਾਂਤ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਵਿਵਹਾਰ "ਹੋਰ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ" ਹੈ। ਮਿਲ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਉਹ ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜੇ ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁਫਤ, ਸਵੈ-ਇੱਛਤ, ਅਤੇ ਧੋਖੇ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ" ਰਾਜ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਵਹਾਰ "ਮੂਰਖ, ਵਿਗੜੇ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਿਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ LGBTQ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਉਸਦੀ ਸਮਝ ਹੈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਕਿ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ 'ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧੀ' ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਆਚਰਣ, ਅਤੇ ਕੀ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ। [ਪੈਰਾ 131] [700-ਸੀ, ਈ; 701-F]

ਜੈਰੇਮੀ ਬੈਂਥਮ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਰਿਚਯ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ (1823); ਜੌਨ ਸਟੁਆਰਟ ਮਿੱਲ, ਓਨ ਲਿਬਰਟੀ, (ਐਲੀਜ਼ਾਬੈਥ ਰਾਪਾਪੋਰਟ ਸੰਪਾਦਨ, ਹੈਕੇਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੋ ਇੰਕ, 1978); ਮਾਰਕ ਸਟ੍ਰਾਸਰ, “ਲਾਰੇਂਸ, ਮਿੱਲ, ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧ : ਮੁੱਲਾਂ, ਮੁੱਲ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ 'ਤੇ”, ਦੱਖਣੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਅੰਤਰ-ਵਿਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਰਨਲ, ਵੌਲ. 15 (2006); ਜੋਸਫ ਰਾਜ਼, “ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਸਿਦਾਂਤ”, ਵਿੱਚ ਸਮਕਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ: ਐਚ.ਐਲ.ਏ. ਹਾਰਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ (ਆਰ. ਗੈਵਿਸਨ ਸੰਪਾਦਨ), ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ (1987); ਗ੍ਰਾਹਮ ਹਿਊਜ਼, “ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ”, ਯੇਲ ਲਾ ਜਰਨਲ, ਵੌਲ.71(1962); ਸਰ ਪੈਟਰਿਕ ਆਰਥਰ ਡੈਵਲਿਨ, “ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ” ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ (1959) ਪੰਨਾ 9; ਅਰਵਿੰਦ ਸ਼ਰਮਾ, “ਧਾਰਾ 377 : ਕੋਈ ਨਿਯਮਸੰਗਤ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ।” ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਾਪਤਾਹਿਕ, ਵੌਲ. 43 (2008) ਪੰਨੇ 12-14; ਹਾਰਟ, ਐਚ. ਐਲ. ਏ., “ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਬਦਲਦੀ ਸਮਝ” ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੋਚ (ਮਾਈਕਲ ਰੋਜ਼ਨ ਅਤੇ ਜੋਨਾਥਨ ਵੋਲਫ ਸੰਪਾਦਕ), ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ (1999) ਪੰਨੇ 140-141; ਐਚ.ਐਲ.ਏ. ਹਾਰਟ, ਕਾਨੂੰਨ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ (1979); ਵਿਲੀਅਮ ਸਟੰਟਜ਼, “ਐਚ.ਐਲ.ਏ. ਹਾਰਟ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ”, ਮਾਰਕੇਟ ਲਾ ਰਿਵਿਊ, ਵੌਲ. 67 (1984); ਪੀਟਰ ਅਗਸਤ ਬੀਅਰਲਿੰਗ, “ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ : ਡੈਵਲਿਨ-ਹਾਰਟ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ”, ਡਿਟਰਾਇਟ ਡਿਸਰਟੇਸ਼ਨ 1896 - ਫਰਵਰੀ 2014 (1975) ਪੰਨੇ 69-70 – ਹਵਾਲਾ

13.3 ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਪਰਾਧ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਆਮ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਪੁੱਟਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ: ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਜਨਤਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਤੱਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਵਜੋਂ ਉਭਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਜਿਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਸਵੈਚਛਿਕ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਨਾਲ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ – ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਰਾਸਰ ਨਿੱਜੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿੱਲ ਇਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧੀ,” ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਤੱਤ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਪ੍ਰਥਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕੰਮਾਂ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਰਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 377 ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੰਮਾਂ (ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ) ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਪਰ ਇਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ LGBTQ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਲੰਕਿਤ ਅਤੇ ਨਿੰਦ [ਪੈਰਾ 136] [707-B-F]

14.1 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਜਨਤਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪਾਠ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਨਸਿਕ ਰਵੱਈਆ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੀਆਂ ਦਰਾੜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਵਰਗਾਂ, ਨਸਲਾਂ, ਧਰਮਾਂ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਆਂ, ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਭਰਾਤਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰਕੇ ਚੁਸਤ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਤਬ ਤੱਕ ਪਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਬਣਾਏ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 141, 143]

ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. (2010) ਕ੍ਰਾਈ ਐਲ.ਜੇ. 94 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

14.2 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾਏਗੀ ਜੋ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਮਾਜ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ

ਤਾਇਨਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਜਾਂ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇਵੇਗੀ। ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੱਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਮਰੂਪਤਾ ਦੇ ਧਮਕੀਆਂ ਹੇਠ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣ ਵਾਲੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਸਤਿਤਵ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਅਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ।ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਨੰਦ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਾ ਕਰੇ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਬਹੁਮਤ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਮਤ ਕੀ ਮੰਨਦਾ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 145, 146]

15. ਰੂਪਾਂਤਰਕ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ

15.1 ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਧਾਰਾ 377 ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਆਧਾਰਿਤ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਭੈਅ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨਤਾ ਲੱਭਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇਣਦੇ ਹਨ। ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ, ਨਿੱਜੀ ਨੇੜਤਾ ਲਈ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪੂਰਨਤਾ ਲੱਭਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਇੱਕ ਸਰਵਜਨੀਨ ਅਪੀਲ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਉਮਰ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸਿਦਾਂਤ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੇ ਹੇਟਰੋਨੋਰਮੈਟਿਵਿਟੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 147, 150 ਅਤੇ 151] [714-ਸੀ-ਡੀ, ਜੀ-ਐਚ; 715-ਏ-ਬੀ]

ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ (2014) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : (2013) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 116 – ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਆਰ. ਲੈਸਲੀ, “ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਾਉਣਾ: ‘ਅਨਫੋਰਸਡ’ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜ਼ਖਮ”, ਹਾਰਵਰਡ ਸਿਵਿਲ ਰਾਈਟਸ ਅਤੇ ਸਿਵਿਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ ਲਾ ਰਿਵਿਊ, ਵੌਲ. 35 (2000); ਜਵਾਹਰਲਾਲ ਨੇਹਰੂ, “ਤਕਦੀਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ”, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੰਬੋਧਨ, 14-15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; ਉਦੈ ਐਸ. ਮਹਿਤਾ, “ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ”, ਦ ਆਕਸਫੋਰਡ ਕੰਪੈਨੀਅਨ ਟੂ ਪੌਲਿਟਿਕਸ ਇਨ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ (ਨਿਰਜਾ ਗੋਪਾਲ ਜੈਅਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਭਾਨੂ ਮਹਿਤਾ ਐਡਸ.), ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ (2010), ਪੰਨਾ 15; ਗ੍ਰੈਨਵਿਲ ਆਸਟਿਨ, ਦ ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ: ਕਾਰਨਰਸਟੋਨ ਆਫ ਅ ਨੇਸ਼ਨ, ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ (1966), ਪੰਨਾ 65; ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਹਿਸ (25 ਨਵੰਬਰ 1949); ਲਾਰਡ ਨਿਊਬਰਗਰ, “ਯੂਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਫੈਸਲੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ: ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ”, ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਲਾ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ (2015); ਮਾਰਕ ਗੈਲਾਂਟਰ, “ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ”, ਬੀਕੇ ਕਿਰਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਪਰ ਨਾ ਇਨਫੈਲੀਬਲ: ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਬੰਧ, ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ (2000), ਪੰਨਾ 57 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਪਰ ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ. 1. ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਤੱਤ ਹੈ “ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ”, ਜੋ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਜਾਂ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਲਿੰਗ, ਉਮਰ, ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ‘ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ’ ਦੀ

ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾਵਾਂ 375 ਅਤੇ 497 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਯੌਨ ਸੰਭੋਗ' ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। "ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ" ਦਾ ਫਰਜ਼ ਧਾਰਾ 377 ਜਾਂ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 12.1, 12.2]

ਖਵਾਜਾ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1925 ਸਿੰਧ 286; ਖੰਡੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਲਾਹ 261 : 1934 ਕ੍ਰਿ ਐਲ.ਜੇ. 1096; ਲੋਹਾਨਾ ਵਸੰਤਲਾਲ ਦੇਵਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1968 ਗੁਜ 252; ਫਜ਼ਲ ਰਬ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਰਾਜ (1982) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 9 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵੈਬਸਟਰਜ਼ ਕੰਪ੍ਰਿਹੈਂਸਿਵ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਦ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਂਗੁਏਜ਼ (ਡੀਲਕਸ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੈਡਿਕ ਐਡੀਸ਼ਨ, 1996) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

2. ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਨੇ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਉੱਤੇ ਸੰਭਵਿਤ ਜੈਨੇਟਿਕ, ਹਾਰਮੋਨਲ, ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਗਹਿਰੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਕ ਜਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋੜਦੀਆਂ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਯੌਨਤਾ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਵਿਚਕਾਰ ਜਟਿਲ ਅੰਤਰਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਿਜ ਗੁਣ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੰਡੇਪਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਮਨੁੱਖੀ ਯੌਨਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13.11]

ਲਾਰੈਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ 539 ਯੂ.ਐਸ. 558 (2003) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਅਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀਆਈ ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਈਕੋਲੋਜੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਈਕੈਟ੍ਰਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰਜ਼, ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਸ ਚੈਪਟਰ ਆਫ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਲਾਰੈਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ 539 ਯੂ.ਐਸ. 558(2003); ਕੇ.ਕੇ. ਗੁਲੀਆ ਅਤੇ ਐਨ.ਐਨ. ਮੈਲਿਕ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ: ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਵਿਧਾ, 54 ਇੰਡੀਅਨ ਜਰਨਲ ਆਫ ਫਿਜ਼ੀਓਲੋਜੀ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਕੋਲੋਜੀ (2010), ਪੰਨਾ 5, 6 ਅਤੇ 8; ਜੈਕ ਡ੍ਰੈਸਚਰ, ਡੀਐਸਐਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ: ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਨਾਰਮਲ ਕਰਨਾ, 5(4) ਬਿਹੇਵੀਅਰਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ (2015), ਪੰਨਾ 565; ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਈਸੀਡੀ-10 ਵਰਗੀਕਰਣ: ਕਲੀਨਿਕਲ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਨਿਦਾਨਕ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼, ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ, ਜਨੇਵਾ (1992); ਇੰਡੀਅਨ ਸਾਈਕਿਆਟਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ: "ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਉੱਤੇ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਬਿਆਨ" ਆਈਪੀਐਸ ਬਿਆਨ / 02/07/2018 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

3. ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਧਾਰਾ 377 ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ

3.1. ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਅਧੀਨ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਦੋਹਰੀ-ਪਰੀਖਿਆ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ: (i) ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਝਣਯੋਗ ਵਿਭੇਦਤਾ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ, (ii) ਇਸ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਆਪਣੇ "ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ" ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਦੋ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀ। ਧਾਰਾ 377 ਗੈਰ-ਪੈਨਾਇਲ-ਵੈਜਾਈਨਲ ਸੰਭੋਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਅਸਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਸੰਬੰਧ 'ਮਾਂਸਲ', ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਤ੍ਰਿਮ ਦੋ-ਫਾਕਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਸਹਿਜ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਅਤੇ ਮੂਲ ਲੱਛਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਮਝਣਯੋਗ ਵਿਭੇਦਤਾ ਦਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 142, 143.]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ & ਓਰਸ. (2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 438 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

3.2 ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਲਿੰਗ ਝੁਕਾਅ ਉਸਦੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਣ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਨਮਜਾਤ ਸੁਭਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਖਰੀ ਨਹੀਂ ਉੱਤਰ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 145.]

3.3 ਆਧੁਨਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਥੇ ਰਾਜ ਵਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ 'ਵਿਕ□ਤ', 'ਵਿਚਲਿਤ' ਜਾਂ 'ਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਵਿਰੁੱਧ' ਕਹਿਣਾ ਪਿੱਛੇਹਟ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 146.]

3.4 ਜਦੋਂ 'ਧਾਰਾ 375' ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ (ਪੈਠ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸਾ ਵਿੱਚ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਗੁਦਾ ਸੈਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 377 ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹੀ ਪੈਠ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਗਲਾਪਨ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣੀ ਜਾਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ "ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ" ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾਸ 147, 148.]

ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ & ਓਰਸ. (2017) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਏ. ਧਾਰਾ 377 ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ

4. ਧਾਰਾ 377 ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਸੈਕਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੈਵਿਕ ਗੁਣਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸਦੀ "ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ" ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਅਧੀਨ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਨਾਹੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਅਜਿਹਾ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਸਲ, ਜਾਤੀ, ਲਿੰਗ, ਅਤੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਉਹ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਜਿਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਯ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਰਮ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਚੋਣ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 15.1, 15.2]

ਈਗਨ ਬਨਾਮ ਕੈਨੇਡਾ – [1995] ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 98; ਵਰੀਅੰਡ ਬਨਾਮ ਅਲਬਰਟਾ [1998] ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 816 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਨਿਕੋਲਸ ਟੂਨੇਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਸੰਚਾਰ ਨੰਬਰ 488/1992, ਯੂ.ਐਨ. ਡੌਕ.ਸੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ/ਸੀ/50/ਡੀ/488/1992 (1994); ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਵਿੱਚ ਸਵਰਾਜ ਦਾ ਪੜ੍ਹਾਈ: ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਡੀਲ ਦੁਆਰਾ ਤਰੁਣਾਭ ਖੈਤਾਨ, 2 ਐਨ.ਯੂ.ਜੇ.ਐਸ ਲਾਅ ਰਿਵਿਊ (2009), ਪੰਨਾ 419; ਜੈਂਡਰ ਗਾਰਡਨਰ, ਉਸ ਦੇ ਲਿੰਗ (ਯੌਨਤਾ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 18(2) ਆਕਸਫੋਰਡ ਜਰਨਲ ਆਫ ਲੀਗਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ (1998), ਪੰਨਾ 167 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

4.2. ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਸੈਕਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੈਵਿਕ ਗੁਣਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸਦੀ "ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ" ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਅਧੀਨ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਨਾਹੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਅਜਿਹਾ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਸਲ, ਜਾਤੀ, ਲਿੰਗ, ਅਤੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਉਹ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਜਿਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਯ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਰਮ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ

ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਚੋਣ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 15.1, 15.2]

5. ਈਗਨ ਬਨਾਮ ਕੈਨੇਡਾ – [1995] ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 98; ਵਰੀਅੰਡ ਬਨਾਮ ਅਲਬਰਟਾ [1998] ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 816 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਨਿਕੋਲਸ ਟੂਨੇਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਸੰਚਾਰ ਨੰਬਰ 488/1992, ਯੂ.ਐਨ. ਡੌਕ.ਸੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ/ਸੀ/50/ਡੀ/488/1992 (1994); ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਵਿੱਚ ਸਵਰਾਜ ਦਾ ਪੜ੍ਹਾਈ: ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਡੀਲ ਦੁਆਰਾ ਤਰੁਣਾਭ ਖੈਤਾਨ, 2 ਐਨ.ਯੂ.ਜੇ.ਐਸ ਲਾਅ ਰਿਵਿਊ (2009), ਪੰਨਾ 419; ਜੌਨ ਗਾਰਡਨਰ, ਉਸ ਦੇ ਲਿੰਗ (ਯੌਨਤਾ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, 18(2) ਆਕਸਫੋਰਡ ਜਰਨਲ ਆਫ ਲੀਗਲ ਸਟੱਡੀਜ਼ (1998), ਪੰਨਾ 167 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

4.2 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਚਾਰਟਰ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1), ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਵਾਂਗ, "ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ" ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲਾ ਆਧਾਰ" ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਇੱਕ ਲਿੰਗ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਅਣਵਾਰੰਟਡ ਵੈਰੀਵਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਭੁਗਤਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15.2]

5. ਧਾਰਾ 377 ਧਾਰਾ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

5.1 ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਣ ਹੈ। ਸਮਲਿੰਗੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗੀ ਸਬੰਧ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਰੂਪ ਹਨ ਲਿੰਗਕਤਾ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਜਿਨਸੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਥਿਤੀ LGBT ਵਿਅਕਤੀ, ਦੂਜੇ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਹੋਂਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ. ਉਹ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਸਮੇਤ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16.1] [733-D-E]

ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰੀ (1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 248 : [1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 621; ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਕੋਰਾਲੀ ਮੁਲਿਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1981) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 608 : [1981] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 516; ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2017) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1; ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰੀ (2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਅਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਬਨਾਮ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ [1998] ZACC 15 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

5.2. ਧਾਰਾ 377 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਆਦਰਪੂਰਣ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ, ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ-ਪੋਸਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਥੀ ਦੇ ਇੱਕਲੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਫਿਰ "ਅਣਗ੍ਰਹਿਣ ਅਪਰਾਧੀਆਂ" ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਛੁਪੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ

ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਦਰਪੂਰਣ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16.1]

"ਅਣਗ੍ਰਹਿਣ ਅਪਰਾਧੀ" – ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਐਡਵਿਨ ਕੈਮਰੂਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਸਦਾ-ਬਹਾਰ ਖਤਰੇ ਕਾਰਨ "ਅਣਗ੍ਰਹਿਣ ਅਪਰਾਧੀਆਂ" ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਐਡਵਿਨ ਕੈਮਰੂਨ, ਯੌਨ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ: ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਕੇਸ, 110 ਸਾਊਥ ਅਫਰੀਕਨ ਲਾ ਜਰਨਲ (1993), ਪੰਨਾ 450; ਬੋਵਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਹਾਰਡਵਿਕ 478 ਯੂ.ਐਸ. 186 (1986); ਪੈਰਿਸ ਐਡਲਟ ਥੀਏਟਰ I ਬਨਾਮ ਸਲੇਟਨ 413 ਯੂ.ਐਸ. 49 (1973) – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

6. ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

6.1 ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁਣ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਗੁਣ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 15, ਅਤੇ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਯਕ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿੱਜੀ/ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 162]

6.2 ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ "ਅਕੇਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਮੂਲ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਸਥਾਨਕ ਗੋਪਨੀਯਤਾ, ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਯਕ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾ ਵਾਜਬ ਰਾਜ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਤੋਂ, ਯੌਨ ਸੰਬੰਧੀ ਆਚਰਣ ਸਮੇਤ, ਮੌਲਿਕ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਰਣਾਯਕ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਸਤਿਤਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਯੌਨ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 162]

6.3 ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨੋਸ਼ਨ ਜੋ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਨਮਜਾਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੈਧ ਰਾਜ ਹਿੱਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 162]

7. ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਚੂੰਕਿ ਧਾਰਾ 377 "ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਮੁਕ ਸੰਭੋਗ" ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁਪੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16.13] 1738-ਏ-ਸੀ]

ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਨਜ (2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1;

ਸੀ.ਈ.ਐਸ.ਸੀ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ (1992) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 441 : [1991] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 267; ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਮੂਲ ਚੰਦ ਖਰੈਤੀ ਰਾਮ ਟਰੱਸਟ, (2018 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 675; ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰੈਸਟ ਲਿੱਟੀਗੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2013) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 279 : [2013] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1103 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਬਹਿਸਕਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਲਾਗਤ: ਭਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕੇਸ ਅਧਿਐਨ, ਐਮ.ਵੀ. ਲੀ ਬੈਡਗੇਟ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਗਰੁੱਪ (2014); ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੋਵਿੰਦਸਾਮੀ ਅਗੋਰਾਮੂਰਥੀ ਅਤੇ ਮਿੰਨਾ ਜੇ. ਹਸੂ, 41(4) ਰੇਵ ਸੋਦੇ ਪਬਲਿਕਾ (2007), ਪੰਨਾ. 567-660 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

8. ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਵਿਆਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਿੱਧ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਲਗਨਤਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਤੋਂ ਡਰ ਕਾਰਨ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ 'ਕੋਠੇ ਵਿੱਚ' ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਪਹਿਲੂ ਯਾਨੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਤਾਈ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਨਿੰਦਾ ਤੋਂ ਬਚਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਦਾਇਕ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪਾਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਅਤੇ ਇੱਜਤਦਾਰ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਭਲਾਈ ਉੱਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਲੋਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਨੁਚਿੱਤ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 17.1, 17.2]

ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 438; ਐਸ. ਖੁਸਬੂ ਬਨਾਮ ਕੰਨੀਅੰਮਲ ਅਤੇ ਅਨਜ.(2010) 5 SCC 600 : [2010] 5 SCR 322 – ਨਾਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੀ NCT ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ Ors 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। (2009) 111 DRJ 1 (DB); ਏ.ਕੇ. ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ (1982) 1 SCC 271 : [1982] 2 SCR 272- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਨਾਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2014) 1 SCC 1 : [2013] 17 SCR116 - ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਲਾਰੈਂਸ ਐਟ ਅਲ. v. ਟੈਕਸਾਸ 539 ਯੂ.ਐਸ. 558 (2003); ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗੇਅ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਐਨਆਰ ਲਈ ਗੱਠਜੋੜ. v. ਨਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [1998] ZACC 15 - ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ

9. ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੇਲਣੀ ਪਈ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਅਤੇ ਬਹਿਸਕਾਰ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਉਤਪੀੜਨ ਦੇ ਡਰ ਵਿੱਚ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬਹੁਸੰਖਿਆਕਾਂ ਦੀ ਉਸ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਮਨੁੱਖੀ ਜਿਨਸੀਅਤ ਦੀ ਇੱਕ ਰੇਂਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਅਧੀਨ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ। [ਪੈਰਾ 20] [745-ਈ-ਐਫ]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

ਪ੍ਰਤੀ ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, CJI [ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਜੇ.]

(2014) 5 SCC 438 ਪੈਰਾ 5 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(2017) 10 SCC 1 ਨੇ ਪੈਰਾ 10 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ

(2018) 7 SCC 192 ਪੈਰਾ 22 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

2018 (5) ਸਕੇਲ 422 ਪੈਰਾ 22 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2014] 9 SCR 965 ਪੈਰਾ 23 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1981] 2 ਐਸਸੀਆਰ 516 ਪੈਰਾ 24 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

(2018) 5 SCC 1 ਨੇ ਪੈਰਾ 24 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

[2007] 12 SCR 991 ਪੈਰਾ 25 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[2017] 3 SCR 630 ਪੈਰਾ 27 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

[2010] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 322 ਪੈਰਾ 29 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[2012] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 733 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 31

[2013] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 213 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 31

[2005] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 708 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 47

[1971] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 50

[1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 609 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 50

(1982) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 9 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 55

[1973] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 541 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 55

[2005] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 582 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 56

[1973] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 56

[2004] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 723 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 62

[1991] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 873 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 63

[2011] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 261 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 74

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1925 ਸਿੰਧ 286 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 75

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1968 ਗੁਜ 252 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 76

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1968 ਕ੍ਰਿ. ਐਲ.ਜੇ. 818 (ਕੇਰ) ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 78

1992 (1) ਓ.ਐਲ.ਆਰ. 316 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 79

[1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 26 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 82

[2003] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 152 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 83

[1997] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 269 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 84

[1989] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 731 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 85

[2004] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 698 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 91

[1976] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 906 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 95

2018 (8) ਸਕੇਲ 72 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 118

[1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 621 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 131

[1999] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 497 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 133

[1995] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 513 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪੈਰਾ 147

[1994] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 353 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 154 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਸ

[2018] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

[1996] 10 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 284 ਪੈਰਾ 173 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1950] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 869 ਪੈਰਾ 174 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[1998] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 493 ਪੈਰਾ 198 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 392 ਪੈਰਾ 232 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

[2006] 7 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 336 ਪੈਰਾ 234 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1974] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 348 ਪੈਰਾ 235 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1955] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1045 ਪੈਰਾ 236 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1950] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 759 ਪੈਰਾ 241 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਸੀ [1989] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 204 ਪੈਰਾ 242 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2015] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 963 ਪੈਰਾ 244 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2013] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1019 ਪੈਰਾ 253 ਨੂੰ ਰੱਦ

ਪੇਰ ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

ਡੀ [2014] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 438 ਪੈਰਾ 5 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2007] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 991 ਪੈਰਾ 44 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2018] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਪੈਰਾ 62 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2018] ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ 343 ਪੈਰਾ 64 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

2018 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਔਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 275 ਪੈਰਾ 64 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2013] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 116 ਪੈਰਾ 73 ਨੂੰ ਰੱਦ

[1980] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 368 ਪੈਰਾ 78 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2003] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 930 ਪੈਰਾ 78 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[2015] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 963 ਪੈਰਾ 83 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

[1996] 10 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 472 ਪੈਰਾ 90 ਨੂੰ ਨਾਮਂਜ਼ੂਰ

[2011] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1028 ਪੈਰਾ 97 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਜੀ [2016] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 865 ਪੈਰਾ 97 ਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਪੇਰ ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ.

[2013] 17 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 116 ਪੈਰਾ 3 ਨੂੰ ਰੱਦ

(2010) ਕ੍ਰਾਈ ਐਲ.ਜੇ. 94 ਪੈਰਾ 12 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

ਐਚ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਸਿੰਧ. 206 ਪੈਰਾ 23 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1935 ਸਿੰਧ. 78; ਪੈਰਾ 23 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ

(1988) ਕ੍ਰਿ.ਲਾ.ਜੇ. 980. ਪੈਰਾ 23 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(1952) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 284 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1989] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 689 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1974] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 348 ਪੈਰਾ 27 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2017) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਪੈਰਾ 27 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1925) ਸਿੰਧ. 286 ਪੈਰਾ 30 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1959] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 995 ਪੈਰਾ 34 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1962] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 842 ਪੈਰਾ 34 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1970] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 530 ਪੈਰਾ 34 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1973] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 757 ਪੈਰਾ 34 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 621 ਪੈਰਾ 34 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1951) ਕੈਲ. 563 ਪੈਰਾ 35 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1982] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 438 ਪੈਰਾ 35 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2007] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 991 ਪੈਰਾ 37 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1989] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 143 ਪੈਰਾ 43 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2017) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਪੈਰਾ 52 ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[2016] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 761 ਪੈਰਾ 64 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

(2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਪੈਰਾ 65 ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

(2018) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 275 ਪੈਰਾ 67 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2018) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 343 ਪੈਰਾ 67 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1991] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 267 ਪੈਰਾ 68 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1995] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 626 ਪੈਰਾ 68 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1996] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 331 ਪੈਰਾ 68 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2012] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 715 ਪੈਰਾ 68 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2016) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 726 ਪੈਰਾ 68 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(2018) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 ਪੈਰਾ 68 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1984] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 67 ਪੈਰਾ 68 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਓਰੀਜਨਲ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ) ਨੰਬਰ 76 ਦੇ 2016

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ।

ਨਾਲ

ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 572/2016 ਅਤੇ ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. (ਕ੍ਰਾਈ.) ਨੰਬਰ 88, 100, 101 ਅਤੇ 121 ਦੇ 2018।

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮੇਹਤਾ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਆਨੰਦ ਗ੍ਰੋਵਰ, ਕੇ. ਰਾਧਾਕ□ਸ਼ਣਨ, ਮਹੇਸ਼ ਜੇਠਮਲਾਨੀ, ਸੌਮਿਆ ਚਕ੍ਰਵਰਤੀ, ਚੰਦਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ, ਅਸ਼ੋਕ ਦੇਸਾਈ, ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਸੌਰਭ ਕਿਰਪਾਲ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਨਿਖਿਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਡਾ. ਮੇਨਕਾ ਗੁਰੁਸਵਾਮੀ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁੰਧਤੀ ਕਟਜੂ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਨੀਲਿਮਾ ਨਾਗਪਾਲ, ਸਾਗਰ ਗੁਪਤਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਦੇਵਾਂਸ਼ੀ ਸਿੰਘ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਥਿਕਾ ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਅਯਰ, ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਖੁਰਾਨਾ, ਈ.ਸੀ. ਅਗਰਵਾਲਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੈਲੀ ਭਾਸੀਨ, ਸੁਨੀਲ ਫਰਨਾਂਡਿਸ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਆਸਥਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਨੂਪੁਰ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਟੈਂਡਨ, ਸੌਰਜਾ ਸਨਾਪ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਯਮਵਾਦਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਜੈ ਕੁਮਾਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਆਰੁਸ਼ੀ ਮਹਾਜਨ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਿਯਾਂਸ਼ੀ ਚਿਰਮ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਅਨੂ ਥੋਮਸ, ਅਨੂ ਸ਼੍ਰੀਨਿਧੁ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਵਸੁਧਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਕੌਸਤਵ ਸਾਹਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਨੇਹਾ ਮੇਥਨੇਨ, ਓ. ਪੀ. ਭਦਾਨੀ, ਐਸ. ਐਸ. ਸ਼ਮਸ਼ੇਰੀ, ਰਜਤ ਨੈਰ, ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬ੍ਰਮਾਨੀਅਮ, ਕਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ੍ਵਾਤੀ ਘਿਲਡਿਯਾਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਰੰਜਨਾ ਨਾਰਾਇਣ, ਕੇ. ਐਲ. ਜੰਜਾਨੀ, ਟੀ. ਏ. ਖਾਨ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਅੰਜਲੀ ਕਟਿਆਰ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਬੀ. ਡੀ. ਵੈਰਲ ਰਾਮਾ ਦਾਸ, ਕੇ. ਵੀ. ਵਾਦਿਤਯਾਨਵਨ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਜੀ. ਇੰਦਿਰਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਮਗਦੁਮਾ ਪਰਵੇ, ਬਲਬੀਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੱਲਵ ਮੋਂਗੀਆ, ਪ੍ਰਵੀਨ ਅਗਰਵਾਲ, ਪੰਕਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਡਾ. ਹਰਸਵੀਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਏ. ਕੇ. ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਪਰਾਸ਼ ਜੋਸ਼ੀ, ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ, ਮਨੇਜ ਵੀ. ਜਾਰਜ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਿਲਪਾ ਲਿਜ਼ਾ ਜਾਰਜ, ਆਕਰਸ਼ ਕਮਰਾ, ਬੀ. ਡੀ. ਦਾਸ, ਨਿਖਾਂਤ ਨਾਇਕ, ਤੌਸ਼ੀਫ ਅਹਮਦ ਡਾਰ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਮੁਨਮੁਨ, ਸੁਬਰਤ, ਜ਼ੁਲਫਿਕਾਰ ਅਲੀ ਪੀ. ਐਸ., ਧੀਰਜ ਅਬਰਾਹਮ ਫਿਲਿਪ, ਫੇਬਿਨ ਮੈਥਯੂ ਵਰਗੋਨਸੇ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਪਲਕ ਮਿਸਰਾ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਅਮ੍ਰਿਤਾਨੰਦਾ ਚਕਰਵਰਤੀ, ਮਿਹਿਰ ਸੈਮਸਨ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੇਯਾ ਮੁਨੋਥ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਦੀਪਾਂਜਲੀ ਇਸ਼ਰ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਲਿਜ਼ ਮੈਥਿਊ, ਗੌਤਮ ਨਾਰਾਇਣ, ਜਵਾਹਰ ਰਾਜਾ, ਚਿੰਨਮੈ ਕਨੇਜੀਆ, ਅਮਜਦ ਮਗਬੂਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਇਲਾ ਸ਼ੀਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਅਨੂ ਬਿੰਦਰਾ, ਸਿੱਧਾਰਥ ਨਾਰਾਇਣ, ਗੌਥਮਨ ਰੰਗਨਜਰਨ, ਸਾਈ ਵਿਨੋਦ, ਨਿਖਿਲ ਨੈਯਰ, ਵਸਮੁਦਮ ਖੰਡੇਲਵਾਲ, ਗੋਵਿੰਦ ਮਨੂਜਨ, ਪੁਰੁਭੁਕਰਮਮ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਜਵਾਹਰ ਰਾਜਾ, ਗੌਤਮ ਭਾਟੀਆ, ਅਰਵਿੰਦ ਨਾਰਾਇਣ, ਚਿੰਨਮੈ ਕਨੇਜੀਆ, ਅਜੈ ਬਾਂਸਲ, ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਵੀਨਾ ਬਾਂਸਲ, ਵਿਜੈ ਪ੍ਰਤਾਪ ਯਾਦਵ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਚੌਧਰੀ, ਡਾ. ਨਿਸ਼ੇਹ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਮੀਰਾ ਪਟੇਲ, ਤੇਜਸ ਪਟੇਲ, ਮੁਘੇਸ ਅਹਮਦ ਖਾਨ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਦੀਪਕ ਮਿਸਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ (ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਏ.ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵਲੋਂ)

C O N T E N T S* ਸ. ਨੰਬਰ ਸਿਰਲੇਖ ਪੰਨਾ ਨੰ. A. ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ..... 3-11 B. ਹਵਾਲਾ..... 11-15 C. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ... 15-30 D. ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ..... 31-44 * ਐਡ. ਨੋਟ: ਉਪਰੋਕਤ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪੰਨੇ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਮੂਲ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। E. ਨਾਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ..... 45-48 F. 'ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ..... 48-57 G. ਸੰਵਿਧਾਨ - ਇੱਕ ਜੈਵਿਕ ਚਾਰਟਰ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ

..... 57-64 H. ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਅਤੇ LGBT ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ..... 65-74 I. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 IPC..74-81 ਜੇ. ਮਨੁੱਖੀ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਪਰਿਪੇਖ..... 81-89 K. ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ ..... 89-96 L. ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਪਹਿਲੂ..... 96-111 M. ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ...111-118 N. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਰਿਪੇਖ .....118 (i) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ..... 118-122 (ii) ਕੈਨੇਡਾ…… 123-125 (iii) ਦੱਖਣੀ ਅਫ਼ਰੀਕਾ..... 125 (iv) ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ..... 126-127 (v) ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ/ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ..... 127-129 O. ਧਾਰਾ 375 ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ..... 129-140 P. ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਲਿਟਮਸ ਟੈਸਟ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ..... ... 140-156 ਪ੍ਰ. ਸਿੱਟਾ ..... 156 -166

ਏ. ਪਰਿਚਯ

ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਮਹਾਨ ਜਰਮਨ ਸੋਚਕ, ਜੋਹਾਨ ਵੋਲਫਗੈਂਗ ਵੋਨ ਗੋਏਥੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਮੈਂ ਜੋ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਉਹ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਹਾਂ ਉਹ ਵਾਂਗ ਲਵੋ" ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਥਰ ਸਕੋਪੇਨਹਾਊਰ ਨੇ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ, "ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਤਾ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ"। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜੌਨ ਸਟੁਆਰਟ ਮਿਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪੰਕਤੀਆਂ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ:-

"ਪਰ ਸਮਾਜ ਨੇ ਹੁਣ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨੂੰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿੱਤ ਲਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੋ ਖਤਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਉਤਸ਼ਾਹਾਂ ਅਤੇ ਪਸੰਦਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਤਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਘਾਟ ਹੈ।"

ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਨੂਠੀ ਹਸਤੀ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦੇਣਾ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨਮਕ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਮੌਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦੀ ਨਾਵਾਂਢਲੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਇੱਜਤ ਹੈ। ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਖੁਦ ਦੀ ਮੋਹਰ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੂਪ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਉੱਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਪੈਕਟਰਮਾਂ ਤੋਂ ਹੋਵੇਗਾ।

2. ਸ਼ੇਕਸਪੀਅਰ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਪਾਤਰ ਰਾਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ "ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ? ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਗੁਲਾਬ ਉਤਨਾ ਹੀ ਮਿੱਠਾ ਮਹਿਕੇਗਾ"। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਾਕ, ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕੀ ਹੈ ਉਹ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਗੁਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਨਾਮ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਪਛਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਧਾਰਣਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਸਾਰ ਪਛਾਣ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ। ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾ, ਨਾਮ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਛਾਣ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹਸਤੀ ਲਈ ਮੁੱਖ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਸ ਉੱਤੇ ਇੱਜਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਲੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਇੱਛਾ, ਕੋਈ ਸੋਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਤਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਲਿਖਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਪਛਾਣ ਦਿਵਿਆਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

3. ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਨਤਾ, ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਚਾਰ ਕੋਣ ਸਾਡੇ ਮਹਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਾਰਡੀਨਲ ਨੇਂ ਬਣਾਏ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਠੋਸ ਨੀਂਹ ਹਨ ਜੋ ਕੁੱਤਰਵਾਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਨਦੰਡਾਂ, ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹੀ ਧਾਰਣਾਵਾਂ, ਸਖਤ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਾਂ,

ਸੰਕੀਰਣ ਮਨੋਵ□ਤੀ ਅਤੇ ਕੱਟੜ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਜੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਬਹਿਸਕਾਰ, ਪਛਾਣ ਦਾ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਵਿਛੋੜਾ ਅਜੇ ਵੀ ਅੱਜ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਖਤ ਹਕੀਕਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਹੈ ਜਦ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਬੰਧਨਾਂ ਦੇ ਜਕੜਨ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਵਿਵਿਧਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੇ ਲੰਬੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਰਸਤਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ "ਬਰਾਬਰ ਤੋਂ ਘੱਟ" ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਮੌਕੇ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਧਾਰਨਾਵਾਂ, ਰੂੜ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤਾਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿਣ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰਾ

4. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਹੋਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਜੋ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਹੈ ਅੰਦਰ ਕੁਦਰਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਆਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਤੁੱਛ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਨਿਹਿਤ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁਦਰਤੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਧਾਰਨਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਕਰਨਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ. ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪਛਾਣ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜੋ ਸੰਚਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਿੱਜਤਾ, ਚੋਣ, ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਮੁੱਲ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਚੋਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਮਤਲਬ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਇਕਾਂਤ ਨਹੀਂ ਥੋਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

5. ਪਛਾਣ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ 1 , ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤੌਰ 'ਤੇ NALSA ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ। ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਜੇ ਕੈਟੇਨਾ ਆਫ ਜਜਮੈਂਟਸ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਵੇਨੈਂਟਸ, ਨੇ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਮਰਦ, ਔਰਤ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਿੰਗੀ ਵਿਅਕਤੀ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਲਿੰਗ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਛੋਟੇ ਸਮੂਹ ਸਰੀਰ ਦੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਰ ਅਤੇ ਮਾਦਾ ਸਰੀਰ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਜਣਨ ਅੰਗ ਵਿਗਿਆਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲਿੰਗ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਜਨਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀ-ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਟ੍ਰਾਂਸਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਜੋ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਨਹੀਂ ਚੁਣਦੇ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਾਰਵਾਈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:-

"ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਗਹਿਰੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲਿੰਗ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਮੇਤ ਸਰੀਰ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਭਾਵਨਾ ਜੋ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ, ਸਰਜੀਕਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰਕ ਸੁਰਤ ਜਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ, ਸਮੇਤ ਪਹਿਰਾਵਾ, ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦ

ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਆਦਮੀ, ਔਰਤ, ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਜੋਂ ਸਵੈ-ਪਛਾਣ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ।"

6. ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਅਤੇ 16 ਅਧੀਨ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਲਿੰਗ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਦਾ ਜੈਵਿਕ ਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਮਰਦ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਔਰਤ।"

7. ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਪਛਾਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਿਆਂ, ਰਾਧਾਕ□ਸ਼ਣਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:- "ਸਵੈ-ਪਛਾਣਿਤ ਲਿੰਗ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਜਾਂ ਤੀਜਾ ਲਿੰਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਿਜੜਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਰਦ, ਔਰਤ ਜਾਂ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਹਿਜੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜਨਨਾਂਗ ਜਾਂ ਪ੍ਰਜਨਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰਾਪਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੋਨਾਂ ਲਿੰਗਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਮਰਦ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਔਰਤ, ਪਰ ਇਕ "ਤੀਜਾ ਲਿੰਗ"।"

8. ਸਿੱਕਰੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਦੇ ਘਟਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਇਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਮੁਦਾਇ ਦੁਆਰਾ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਹੀ ਕਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿ "ਤੀਜੇ ਲਿੰਗ" ਦੀ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਸ ਸਮੁਦਾਇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਰਥਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਨ ਏ ਕਾਰਡ, ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ, ਸਿੱਖਿਆ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਸਿਹਤ ਆਦਿ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ:-

“...ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ, ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਾਡੀ ਬਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਛਾਣਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸਥਾਰਤ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਜੀਵਨ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਭ ਤਾਂ ਹੀ ਹਾਸਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਟੀਜੀਜ਼ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਲਿੰਗ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਣ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।”

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਟੁੱਟ “ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ” 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਅੰਗ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਰਟੀਕਲ 14, ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ “ਫੋਂਸ ਜੁਰਿਸ” ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

9. ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਛਾਣ ਦੀ ਖੋਜ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਆਦਰਸ਼ ਵਜੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਵੀ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਫਲਤਾ, ਨਾਮ, ਆਰਥਿਕ ਤਾਕਤ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਾਵੇਦਾਰੀ, ਸੈਲੀਬ੍ਰਿਟੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰ, ਆਦਿ। ਪਰ ਪਛਾਣ ਦੀ ਖੋਜ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਥਾਂ ਪਾਉਣ

ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਡਰ ਦੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ "ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਪਛਾਣ"। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਤੋਂ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਦੀ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਜਨਮ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਜੋ ਉਹ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਤੰਗ ਧਾਰਣਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨਸ਼ੀਲ ਜਾਂਚ ਉੱਤੇ, ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਿਤ ਪਛਾਣ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਵਲ ਯੌਨ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੋਵੇਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰੇ ਜਾਂ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦਾ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਛਾਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਹੈ, ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਜ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਜਾਂ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ" ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸੇ ਥਾਂ ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਇੱਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸਟੈਂਪ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ-ਜੱਜੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਯਾਨੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਾਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ3 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ , ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੇਂਦਰੀ ਮੁੱਦਾ ਹੈ।

ਬੀ. ਹਵਾਲਾ

10. ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਆਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 76 ਦੀ 2016 ਨੂੰ "ਯੌਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ", "ਯੌਨ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਅਤੇ "ਯੌਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, "ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.") ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਉਕਤ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 08.01.2018 ਨੂੰ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮਿਸਟਰ ਅਰਵਿੰਦ ਦਾਤਾਰ, ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਉੱਤੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਬਹੁਤ ਸੰਕੀਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਨ.ਏ.ਐਲ.ਐਸ.ਏ. ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ" ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨੌ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਨੇ, ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੀ ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਅੰਗ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਮਤੀ ਦੇ ਪੱਖ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੌਲ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਮੋਸਲੀ ਬਨਾਮ ਨਿਊਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਨਿਊਜ਼ਪੇਪਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

11. ਮਿਸਟਰ ਦਾਤਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਨੂੰ ਇੰਨੀ

ਉੱਚੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਨਾਲਸਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਅਤੇ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਦੇਸੂਤੁਦੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇਸੂਤੁਦੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

12. ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈਪੀਸੀ 'ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਖਿਲਾਫ ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ' ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵੀ ਯੁੱਗ ਦਰ ਯੁੱਗ ਬਦਲਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਾਅ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਨਤਾ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਅਤੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਤਬ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਝੁਕਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਜੋ ਇੱਕ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਉਹ ਦੂਜੇ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਉਕਤ ਕੁਦਰਤੀ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੇੜਛਾੜ ਜਾਂ ਘਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਅਧੀਨ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਡਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਡਰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪੈਮਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਿਟਮਸ ਟੈਸਟ ਹੈ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਾਤਾਰ ਨੇ ਬਹੁਤ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਟੇਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਜੋ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨਾਲ ਮੈਥੁਨ ਸੰਬੰਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹਨ। ਜਿਹੜਾ ਪਹਿਲਾ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਹਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਮੁੱਖ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਉੱਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

C. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲਾਂ

13. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਸੌਰਭ ਕਿਰਪਾਲ, ਵਕੀਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 76 ਦੇ 2016 ਵਿੱਚ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਜੈਨਾ ਕੋਠਾਰੀ, ਵਕੀਲ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਲਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 572 ਦੇ 2016 ਵਿਚ, ਸ੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਪੀ. ਦਾਤਾਰ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਲਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 88 ਦੇ 2018 ਵਿਚ, ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਗ੍ਰੋਵਰ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 100 ਅਤੇ 101 ਦੇ 2018 ਵਿਚ ਅਤੇ ਡਾ. ਮੇਨਕਾ ਗੁਰੂਸਵਾਮੀ, ਵਕੀਲ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਲਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 121 ਦੇ 2018 ਵਿਚ। ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇਸਾਈ, ਸ੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵੇਨੁਗੋਪਾਲ, ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਜੋ

ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰਾਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸੰਕਲਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

14. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਵਾਧੂ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਲਈ, ਸ੍ਰੀ ਕੇ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 94284 ਦੇ 2018 ਵਿਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 76 ਦੇ 2016 ਵਿਚ, ਸ੍ਰੀ ਮਹੇਸ਼ ਜੇਠਮਲਾਨੀ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 91417 ਵਿਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 76 ਦੇ 2016 ਵਿਚ, ਸ੍ਰੀ ਸੌਮਿਆ ਚਕਰਬਰਤੀ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 94348 ਦੇ 2018 ਵਿਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 76 ਦੇ 2016 ਵਿਚ, ਸ੍ਰੀ ਮਨੇਜ ਵੀ. ਜਾਰਜ, ਵਕੀਲ ਅਪੋਸਟੋਲਿਕ ਅਲਾਇੰਸ ਆਫ ਚਰਚਿਜ਼ & ਉਤਕਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਅਤੇ ਡਾ. ਹਰਸ਼ਵੀਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਕੀਲ ਇੰਟਰਲੋਕਟਰੀ ਅਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 93411 ਦੇ 2018 ਵਿਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ) ਨੰਬਰ 76 ਦੇ 2016 ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ।

15. ਇਹ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾਓਂ ਅਤੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀਆਂ ਬਰਾਬਰ ਕੁਦਰਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਅਤੇ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਰੀਰਕ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸੋਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਕਲਪ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੈ, ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅਸੁਵਿਧਾ, ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨਾਸ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਉੱਚੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਆਘਾਤ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਇੱਛਾ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪਹਿਚਾਣ ਦੇ ਮੋਜ਼ੈਕ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, "ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼" ਦਾ ਫਰੇਜ਼ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਜਨਨ ਸੰਕਲਪ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਿਸਟਮਿਕ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੁਆਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਜਨਮਜਾਤ ਲੱਛਣਾਂ ਜਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀਆਂ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਤ ਵਿਅਭਾਸ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਾਈਵ-ਇਨ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਾਂਝ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਰੀਚਿਕਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਪਾਹਜ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਅ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਸੰਘ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਹਾਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਨਸ ਜਾਂ ਵਿਪਰੀਤ ਜਿਨਸ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦੋਵੇਂ ਕੁਦਰਤੀ ਬਰਾਬਰ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਫਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਨਸ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਣ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ।

16. ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ (ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.) ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਭਾਰਤੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 7-8% ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿੰਨ ਅਤੇ ਜਨਮਜਾਤ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਏਲੀਅਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਕਲੰਕ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਪਰਿਵਾਰਕ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾਓਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ (ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਅਲਪਸੰਖਿਆਕ) ਨੂੰ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਜੀ ਸਕਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਜਾਂ ਛੁਪੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ, ਵਸੀਅਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਬੀਮਾਕਰਤਾ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਲਾਈਵ-ਇਨ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪਾ

17. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ

ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਟੋਰੀਆਈ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਮੂਹ ਨਿਰੰਤਰ ਡਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਦੁੱਖ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਂਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਪੀੜਤਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵੱਲ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਲਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਸਦੱਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਛੋੜੇ ਅਤੇ ਵਿਲਗਾਵ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਕਾਰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਲਗਾਵ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

18. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲਸਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੀਜਾ ਲਿੰਗ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਪਰਾਧ ਬਣੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।NALSA ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਸਮੂਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਧੂਰੇ ਨਾਗਰਿਕ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੌਨਤਾ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਕਾਰਨ ਉਚਾਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਾਬਰ, ਜੇ ਨਾ ਹੋਰ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪਸ਼ੂ ਨਾਲ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2013 ਅਤੇ ਬਾਲਾਂ ਨੂੰ ਯੌਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਐਕਟ, 2012 (ਪੀ.ਓ.ਸੀ.ਐਸ.ਓ. ਐਕਟ) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਯੌਨ ਹਮਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਪੈਨੇਗਲ-ਵੈਜਾਈਨਲ ਯੌਨ ਹਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

19. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 372 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ ਧਾਰਣਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸਬੂਤੀ ਬੋਝ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਾਇਰਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ੱਕੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਣਾ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਫ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਲੰਘਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੀ ਜੜ ਜਾਂ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਸੰਖਿਆਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਭੋਗੇ ਗਏ ਭੇਦਭਾਵ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਅਤੇ ਨਿਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

20. ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਜ਼ ਦੇ ਕਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਨਿਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਮਾਨਤਾ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਤੀਜਾ ਜੋ ਕਿ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੰਡੇਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ NALSA ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।

21. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਣ ਕਿ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਤੁੱਟ ਅੰਗ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਯੌਨ ਪਸ਼ਦ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਅਤੇ

ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਘਟ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਖੌਫ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਸਿਰਫ ਜੀਵਨ ਯਾਪਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14, 19 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਡ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਹੋਣ, ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦਰ ਤੋਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਅਪਮਾਨਿਤ ਜਾਂ ਤਿਰਸਕ□ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੋਣ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਹੈ।

22. ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਦੱਸਦਿਆਂ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਿਆਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਸਵਾਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਵਾਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਫੀਨ ਜਹਾਂ ਬਨਾਮ ਅਸੋਕਨ ਕੇ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 19 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

23. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਤਰ-ਧਰਮ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਵਿਆਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਚੁਣਦੇ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਮਾਜ ਅੰਤਰ-ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਧਰਮ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਬਹੁਮਤ ਵੱਲੋਂ ਨਿੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾਕਾਰ ਹੈ, ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੋਜ ਨਰੂਲਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਉਲੇਖਿਆ ਹੈ।ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਘ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

24. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਵੀ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਿਜ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਫਰਾਂਸਿਸ ਕੋਰਾਲੀ ਮੁਲਿਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੇਅਰਥ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਆਪਣੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਗੇ।

25. ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਅਭਿਸ਼ਾਪ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਢ਼ਾਉਣ ਲਈ ਮੰਨਣੀਆਂ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਏਕਤਾ ਇੱਕ ਦੂਰ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਰਹੇਗੀ।

26. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਧਾਰਾ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਈਪੀਸੀ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਕੁਦਰਤੀ ਸੈਕਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਿੰਨਤਾ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਜ ਗਾਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੋਟਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਿਦਾਂਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਜੋ ਇਸਦੇ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਦੇ ਬਦਲਣ ਕਾਰਨ ਵੈਧ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ।

27. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲਈ ਗਈ ਹੈ: ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੀੜਤ ਹੈ।

28. ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਯੌਨ ਸਾਥੀ ਦੇ ਲਿੰਗ ਅਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 377(1)(ਸੀ) ਤੋਂ (ਈ) ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਉਹੀ ਕੰਮ ਜੇਕਰ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਸਾਥੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਵੇ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਐਸ. ਵਰਮਾ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ 'ਲਿੰਗ' ਯੌਨ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 377 ਇਸ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

29. ਇਹ ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਲ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਅ) 'ਤੇ ਠੰਢਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਰੱਖਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਸ਼ਣ, ਰੋਮਾਂਟਿਕ/ਯੌਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ, ਰੋਮਾਂਟਿਕ/ਯੌਨ ਇੱਛਾ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ, ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਇਸ ਸੰਧੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਤਾਰਕਿਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(2) ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਸੈਂਡਸਟੋਨ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਐਸ. ਖੁਸ਼ਬੂ ਬਨਾਮ ਕੰਨੀਅੰਮਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਠੰਢਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, NALSA ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਅ) ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਪਛਾਣ ਵਾਲੀ ਲਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਕਾਰਵਾਈ, ਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

30. ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਸੀ) ਅਧੀਨ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਘਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਯੌਨ ਅਲਪਸੰਖਿਆਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਹਿਚਕਿਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲੰਕ ਦਾ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 377 "ਏ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

31. ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ, ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਦਾ ਟੈਂਟ ਬਣਾ ਕੇ, ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਐਲ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਐਮਫੈਸਿਸ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸੰਮ੍ਰਿਤੇ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ" ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ

ਕਾਰਨ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲਣ ਲਈ ਸੰਦੇਹ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲ, ਧਮਕੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਉਪਭੋਗ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ, ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

32. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਐਲਜੀਬੀਟੀਆਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੈਲਟਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਲਜੀਬੀਟੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸ਼ੈਲਟਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਅਸਿਸਟੈਂਸ ਰਿਸੋਰਸਿਜ਼ (ਘਰ) ਵਰਗੇ ਨਿਜੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

33. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਨਕੁਰੀਅਮ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਔਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ 'ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ' ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ 377 ਨੇ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਇਕ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ। ਹੋਰ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ 'ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਅਸਰ ਟੈਸਟ' ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਤੀਜਾ, ਅੰਤਮ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਸਵਾਮੀ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਅੱਜ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (2013) 10 ਐਸਸੀਸੀ 591 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਐਨਏਐਲਐਸਏ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪੁੱਤਸਵਾਮੀ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ।

34. ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਯੌਨ ਪਛਾਣਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਅਤੇ ਉਤਪੀੜਨ ਦਾ ਡਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਰਗ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਮਾਪਿਆਂ, ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਅਤੇ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ। ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਨਣ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਲੋਕ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 7-8% ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਇਨਕਾਰ ਦੀ ਅਸਲ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

D. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ

35. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ, ਨੇ, 11ਵੀਂ SUPERSCRIPT ਜੁਲਾਈ, 2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ ਸੁਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਇਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ 'ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਵਿੱਚ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ' ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

36. ਹੋਰ, ਸੰਘ ਨੇ ਸੁਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ

ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ 'ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਵਿੱਚ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

37. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ 'ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਵਿੱਚ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ' ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵਿਸਥਾਰਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੂਰਗਾਮੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

38. ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ (ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

39. ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਵੱਲੋਂ ਹਸਤਕਿਸ਼ਤ-ਐਨ.ਜੀ.ਓ., ਟ੍ਰੱਸਟ ਗੌਡ ਮਿਨਿਸਟਰੀਜ਼ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੈੱਟ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਕਤ ਹਸਤਕਿਸ਼ਤ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੈਰਾ 146 ਵਿੱਚ, ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੇ ਵਿਰਤੂਅਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਐਨ.ਜੀ.ਓ. ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਣਮਿਤ ਅਤੇ ਅਣਕਾਬੂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੋਰ, ਹਸਤਕਿਸ਼ਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਜ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਜ, ਹਸਤਕਿਸ਼ਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਅਣਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ।

40. ਹਸਤਕਿਸ਼ਤ ਦਾ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਸਤਕਿਸ਼ਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਹਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਸਿਰਫ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਹਨ ਜੋ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

41. ਹਸਤਕਿਸ਼ਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 377 ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੁਣ 2018 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਸਟਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ 2018 ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਮੈਡੀਕਲ, ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।

42. ਇਸ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਹਸਤਕਿਸ਼ਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ 'ਲਾਅ ਇਨ ਅ ਚੇਂਜਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ' ਵਿੱਚ ਡਬਲਿਊ. ਫ੍ਰੀਡਮੈਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਨਿਰੀਖਣ 'ਤੇ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿੰਦਾ ਦੇ ਯੋਗ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨਾ ਉਸ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਮੂਲ ਮੁੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਲ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

43. ਹੋਰ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਕੁਦਰਤੀ ਯੌਨ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਏਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਖਤਰਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਵਿੱਚ ਏਡਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦਰ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਹੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਲੋਕ ਅਕੁਦਰਤੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏਡਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ।

44. ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਖਰ ਜਾਏਗੀ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਵਿਪਰੀਤ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਲਈ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਯੁਵਾ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਲੁਭਾਉਣ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ।

45. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ, ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰ, ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਲਿਖਤੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਰਾਧਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਸਾਂਸਕ□ਤਿਕ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇਸ਼ ਹੈ।

46. ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸੀਮ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਨੁਚਿਤਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਨੁਚਛੇਦ 25 ਨੂੰ ਵੀ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

47. ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 91250 ਦੀ 2018, ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਪਾਯ ਦੇ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਜਬਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਂਸਲ ਸੰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਬਰੀ ਪੈਨਾਇਲ ਨਾਨ-ਵੈਜੀਨਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ, ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਮਾਰਵਾਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।

48. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਿਆ-ਕਲਾਪਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਦੁਆਲਿੰਗੀ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਰਦ ਸਾਥੀ ਖਿਲਾਫ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

49. ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਨੂੰ ਜੋ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿਚ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋੜ ਕੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ 'ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 198(1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੋਕੇਗਾ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦਨੀਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ 'ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਹੈ। ਹੋਰ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਪਛਾਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਇਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉੱਤੇ ਹੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਹਿਮਤੀ

ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੇਖ 21 ਅਧੀਨ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਮਾਣ-ਸਤਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

50. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕੇ.ਏ. ਅੱਬਾਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਰਾਈਟ ਰੈਵ. ਮਸਗਰ. ਮਾਰਕ ਨੈੱਟੋ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

51. ਬਿਨੈਕਾਰ, ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਹਰਵਿੰਦਰ ਚੌਧਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸਾਰੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਸੈਕਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ਾਰੋਪਣ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆ-ਕਲਾਪਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿੱਜਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਆਪ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੇਠ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੈਧ ਹੈ।

52. ਰਜ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼, ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੀ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਆਰ. ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਇਸਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੈਰ-ਜਿਨਸੀ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਵਿਕ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਕਦੇ ਵੀ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਰਦ ਨੂੰ ਮਰਦ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਔਰਤ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

53. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਆਪਤਤੀਜਨਕ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਜੀਬ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਮਾਨਿਆ ਵਿਵਹਾਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਬੇਲਗਾਮ ਖੁਸ਼ੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਕਾਮੁਕ ਕਿਸਮ ਦੀ, ਇੱਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਬੇਹੱਦ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

54. ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਿਨੈ, ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 9341 ਦੇ 2011, ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ, ਸਾਮਾਨਿਆਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੀਅਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆਂ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾ ਲਿੰਗ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਕਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਸਰਵਜਨੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਦਾ ਮੂਲ ਪੱਥਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

55. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਫੈਜ਼ਾਨ ਕਾਦਰੀ ਅਤੇ ਸੁਧੀਰ ਸਾਵੰਤ ਦੇ ਭੀਮਾਪੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਯਮ ਚਾਂਸਲਰ ਬਨਾਮ ਜੇ.ਟੀ.ਸੀ.ਪੀ. ਜਿਸਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ

ਚਾਹੀਦੀ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਯੂ.ਪੀ.

56. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ ਮੋਤੀ ਕੁਰੇਸ਼ੀ ਕਸਾਬ ਜਮਾਤ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ1SUPERSCRIPT ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵੇ, ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕਰਦਿਆਂ, ਭਾਗ IV ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਹਨ, ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸਵਨੰਦ ਭਾਰਤੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ2SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

57. ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 76790 ਦੇ 2018 ਹੈ, ਅਪੋਸਟੋਲਿਕ ਅਲਾਇੰਸ ਆਫ ਚਰਚਜ਼ ਅਤੇ ਉਤਕਲ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਜਾਂ ਚੋਟ ਦਾ ਡਰ ਪਾ ਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਅਸਥਿਰਤਾ, ਨਸ਼ੇ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਕਾਰਨ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

58. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਹੈ।

59. ਹੋਰ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਆਰਟੀਕਲ ਸਿਰਫ ਧਰਮ, ਜਾਤੀ, ਵਰਗ, ਲਿੰਗ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਈ ਅਜਨਬੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ 'ਲਿੰਗ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ' ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

60. ਇਹ ਵੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਯਾਕਾਰਤਾ ਸਿਦਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਐਲਜੀਬੀਟੀਜ਼ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੰਤਰ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਧੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

61. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਯਮਿਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਸਦ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕ ਬੁੱਧੀਮਤਾ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰੇ।

62. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇੱਥੇ ਅਰਜ਼ੀਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਆਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਜਾਂ ਮਿਟਾ ਨਹੀਂ

ਸਕਦੀਆਂ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਸਹਿਮਤੀ' ਅਤੇ/ਜਾਂ 'ਬਿਨਾ ਸਹਿਮਤੀ' ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਵਿਭਾਜਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਸ ਖੜ੍ਹ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸਾਕਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲਤ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਚਰਜ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਇਕ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

63. ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੇਓਕੀ ਨੰਦਨ ਅਗਰਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣ, ਢਾਲਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੋਂ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ ਜੋ ਉਥੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

64. ਇਹ ਵੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਅਪਰਾਧਮੁਕਤੀ ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਦਰਵਾਜੇ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਇਕ ਖੇਤਰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਬਣ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਣਪਛਾਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

65. ਹੋਰ, ਇਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਸੀ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ਐਕਟ, 1936 ਦੀ ਧਾਰਾ 32(ਡੀ); ਖਾਸ ਵਿਆਹ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 27(1)(ਏ) ਜੋ ਇਕ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਲਾਕ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ—(i) ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਨੇ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਸੋਡੋਮੀ ਜਾਂ ਪਸ਼ੂਗਮਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਭਾਰਤੀ ਤਲਾਕ ਐਕਟ, 1869 ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗਾ।

E. ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ

66. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਾਂਗੇ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਲਿੰਗ ਸਮੇਤ ਕਈ ਗਿਣਤੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 'ਲਿੰਗ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਲੈਣ ਦਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ 'ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਕਿ ਲਿੰਗ-ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਦੋਨੋਂ ਲਿੰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ ਆਮ ਧਾਰਣਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

67. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਸਮਾਵੇਸ਼ਤਾ ਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਸਮਾਵੇਸ਼ਤਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਬਸੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪਾਲੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚੋਲੇ ਜਾਂ ਵੱਖਰੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਨਿਰਵਾਸਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਸਮਾਵੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦਰ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ-ਰਹਿਤ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

68. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲੋਕ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਭੇਦਭਾਵ

ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਅਸਲ ਪਛਾਣ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਬਢ਼ਾਵਾ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣਾ ਪਵੇਗਾ।

69. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14, 15 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਹੜਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ, ਲਿੰਗ-ਗੈਰ-ਯੋਨੀ ਸੈਕਸ ਅਤੇ ਲਿੰਗ-ਗੈਰ-ਯੋਨੀ ਸੈਕਸ ਜੋ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵੈਧ ਹੈ।

70. ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਏ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਉਮਰ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀ ਹੈ ਜੋ, ਜਦੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਮਨਾਹੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯੌਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

71. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਸਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਲੋਕ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਲੋਕ ਵੱਖਰੇ ਵਰਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਮਨਮਾਨੀਅਤਾ ਅਤੇ ਅਤਾਰਕਿਕ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਖਾਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ ਇਹ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ 150 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, 200 ਤੋਂ ਘੱਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14, 15 ਅਤੇ 21 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

72. ਉੱਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਦਲੀਲ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਹੇਰਾਸਮੈਂਟ, ਬਲੈਕਮੇਲ ਅਤੇ ਤਸੀਹਤ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸਾਧਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਅਕਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

F. ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਨਿਆਇਕ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ

73. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਬਾਰੇ ਲਏ ਗਏ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਸੰਪੂਰਣ ਨਜ਼ਰੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

74. ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ ਕੁਝ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਜਦੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਚਾਈਲਡਲਾਈਨ ਇੰਡੀਆ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਲਨ ਜੌਨ ਵਾਟਰਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਕੈਮਰਾ ਲਿਥੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.ਜ਼ 1 ਅਤੇ 4 ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਅਤੇ ਫੈਲੇਸ਼ੀਓ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਜਿਹਾਬਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ, ਤਦਨੁਸਾਰ, 6 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ

ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਫਜ਼ਲ ਰਬ ਚੌਧਰੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਐਲਿਟੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਯਾਚਕਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

75. ਖਾਨੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਲੇਖਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖਾਨੂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ "ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਪੈਸੇਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ (ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਮੋਰਾਹ ਦੇ ਪਾਪ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਕੋਇਟਸ ਪਰ ਓਸ) ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬੱਚੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਦੇ ਘਿਨੌਣੇ ਕੰਮ ਦਾ ਮਾਸੂਮ ਸਾਥੀ, ਨਾਲ ਇਸ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 377 ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਇੱਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਹੈ? ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੇ ਗਰਭਧਾਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕੋਇਟਸ ਪਰ ਓਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਸੀ ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਾਣਿਜਿਕ ਸੰਭੋਗ [ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਪਾਰਸਪਰਿਕਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਰੂਪਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਵਪਾਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਾਂਗ - ਲਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਇੱਕ ਜੀਵ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਜੀਵ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਯਾਤਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਸਪਸ਼ਟ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਲੈਂਗਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਸਾਂ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਦੁਆਰਾ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਦ ਤੱਕ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਦੌਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਨੇ ਘੇਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੰਬੋਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਚ ਪਾਰਸਪਰਿਕਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਮੋਰਾਹ ਦਾ ਪਾਪ ਸੋਡੋਮੀ ਦੇ ਪਾਪ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲੈਂਗਿਕ ਸੰਬੋਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ. . . .

ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਦੇ ਬਾਹਰ, ਅਸਾਮਾਨ ਯੌਨ ਵਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਅਸਭਿਆਚਾਰਕ ਹਮਲੇ ਬਹੁਤ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਅਧੀਨ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਣ ਹਮਲੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਮਿਲਾਪ ਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕੀ ਇਹ ਮਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਟਿਗੋਲੀਨਸ ਆਪਣਾ ਨੀਚ ਪੇਸ਼ਾ ਸੈਂਕੜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪਤਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਛੂਟ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਿ ਮੁੰਹ ਰਾਹੀਂ ਸੰਭੋਗ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਹੈ।*

76. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲੋਹਾਨਾ ਵਸਨਲਾਲ ਦੇਵਚੰਦ ਬਨਾਮ ਰਾਜ** ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੇ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਪੀੜਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਛੋਟੀ ਉਂਗਲ ਪਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਪੜ੍ਹਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 511 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈਚਛਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਘੁਸਪੈਠ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਹਿਰੀ ਸੰਭੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ

ਮਿਸਟਰ ਹੈਵਲੌਕ ਐਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ 'ਸੈਕਸ ਦਾ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ'2 ਤੋਂ ਇੱਕ ਉਦਧਰਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਜਦੋਂ ਕਿ ਚੁੰਮਣ ਨੂੰ ਤੁਮੇਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤ ਲਈ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਾਮਾਨਿਆ ਇਰੋਜੈਨਿਕ ਵਿਧੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਛਿਦਰ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਕਦੇ ਕਦੇ ਚੁੰਮਣ ਵਿੱਚ ਤੁਮੇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਬਰਾਬਰ 'ਅਸਰਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਦਰਅਸਲ, ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਪਰਕ ਉਸ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਚੁੰਮਣ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਹੈ, ਕੁੰਨਿਲਿੰਗਕਟਸ (ਅਕਸਰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੁੰਨਿਲਿੰਗਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਫੈਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪ ਰੂਪ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜੰਗਲੀ ਦੌੜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗਰਭਨਿਰੋਧ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਤੁਮੇਸੈਂਸ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਦੋਵਾਂ ਲਿੰਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਯੌਨ ਆਨੰਦ ਦੇ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੂਪਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸੌਂਦਰਿਆਤਮਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਚਲਣ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਵਿਕ□ਤੀਆਂ' ਵਜੋਂ ਕਹਿਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।"

77. ਸੋਡੋਮੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਸਟਰਾਉਡ ਦੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ,3$_{SUPERSCRIPT}$ ਤੀਜੀ ਐਡੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵੈਬਸਟਰ ਦੀ ਨਵੀਂ 20ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਸਦੀ ਦੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਅਣਸੰਖਿਪਤ, ਦੂਜੀ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ:-

"ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੀੜਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਦੇ ਛਿਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਰਦ ਦੇ ਲਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਸੀ। ਇੱਕ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਦੱਸ ਦੀ ਇੱਕ ਦੌਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਦੁਆਰਾ ਲਪੇਟ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਸੀ; ਸੰਭੋਗ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 337 ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧ ਹੈ।"

78. ਕੇਰਲ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੁੰਡੁਮਕਾਰਾ ਗੋਵਿੰਦਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:-

"18. ਭਾਵੇਂ ਜੇ ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਵਾਂ ਕਿ ਵਜਾਇਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਯੌਨ ਕਾਰਜ ਸਿਰਫ ਜਾਂਘਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ (ਇਸ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਕਿ ਜਾਂਘਾਂ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਕਾਰਜ ਸੰਭੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਭੋਗ ਲਈ ਮਰਦਾਨਾ ਅੰਗ ਨੂੰ ਦੌਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਗ ਦੁਆਰਾ ਘੇਰਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਿ ਜਾਂਘਾਂ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਕਾਰਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

19. 'ਇੰਟਰਕੋਰਸ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਕੋਨਸਾਈਸ ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ)। ਖਾਨੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਵਿੱਚ 'ਇੰਟਰਕੋਰਸ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਪੰਨਾ 286)

'ਇੰਟਰਕੋਰਸ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਅਕਸਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।'

ਫਿਰ ਵਪਾਰਕ ਇੰਟਰਕੋਰਸ, ਸਮਾਜਿਕ ਇੰਟਰਕੋਰਸ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ:

'ਇੱਕ ਰੂਪਕ ਵਜੋਂ, 'ਇੰਟਰਕੋਰਸ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ, 'ਕਾਮਰਸ' ਸ਼ਬਦ ਵਾਂਗ, ਲਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ, ਇੱਕ ਜੀਵ ਦੀ ਦੂਜੇ ਜੀਵ ਦੁਆਰਾ ਅਸਥਾਈ ਯਾਤਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ। ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਯੌਨ ਸੰਕਟ ਉੱਤੇ ਨਸਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਦੁਆਰਾ ਆਨੰਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੰਟਰਕੋਰਸ ਤਾਂ ਤਦ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ

ਸੀਮਤ ਵਸਤੂਆਂ ਲਈ। ਦ ਵਿਜ਼ਿਟਿੰਗ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਨਸੀ ਸੰਕਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤੰਤੂਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ. ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਜ਼ਿਟਿੰਗ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੰਭੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੰਭੋਗ ਲਈ, ਵਿਜ਼ਿਟ ਕੀਤੇ ਜੀਵ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰਸਪਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਭੋਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕੀ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਜ਼ਿਟਿੰਗ ਅੰਗ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਜ਼ਿਟ ਕੀਤੇ ਜੀਵ ਦੁਆਰਾ ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਪੱਟਾਂ, ਵਿਜ਼ਿਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸ਼ ਅੰਗ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅੰਗ, ਪੱਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਪੇਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਪੱਟਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੰਗ.

20. ਫਿਰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਬਾਰੇ. 'ਪੇਨੇਟਰੇਟ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ 'ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਲੱਭੋ, ਪਾਸ ਕਰੋ ਦੁਆਰਾ।' ਜਦੋਂ ਨਰ ਅੰਗ ਨੂੰ ਪੱਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਕੱਠੇ ਅਤੇ ਕੱਸ ਕੇ ਰੱਖੇ, ਕੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਸ਼ਬਦ 'ਇਨਸਰਟ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਥਾਨ, ਫਿੱਟ, ਜ਼ੋਰ।' ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਮਰਦ ਅੰਗ 'ਸਿੱਧੀ' ਹੈ ਜਾਂ ਪੱਟਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 'ਧੱਕਾ', ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ 'ਪ੍ਰਵੇਸ਼' ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਅਪਰਾਧ.

21. ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵੈਚਛਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ, ਔਰਤ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਥੁਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂਘਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਮੈਥੁਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਥੁਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀਆਂ ਜਾਂਘਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਅੰਗ ਨੂੰ ਪਾ ਕੇ ਮੈਥੁਨ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 376 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ 'ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ' ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ 'ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਥੁਨ' ਹੈ।

22. ਇਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਆਰ. ਬਨਾਮ ਸੈਮੂਅਲ ਜੈਕਬਜ਼' ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੂੰਹ ਰਾਹੀਂ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸੋਡੋਮੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਘਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਵੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਿਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾ ਮਾਇਥੇਨ ਪਿੱਲੈ ਚਿਥਿਰਾ ਮਹਾ ਮਾਥਾ' ਵਿੱਚ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣਾ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ। ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਟੈਚਿਊਟ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੋਡੋਮੀ, ਬੱਗਰੀ ਅਤੇ ਬੇਸਟੀਐਲਿਟੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਿ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਸਧਾਰਣ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਵਿਆਪਕ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਧਾਰਣ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਥੁਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਵਿਆਪਕ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀਆਂ ਜਾਂਘਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਮੈਥੁਨ ਕਰਨਾ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਥੁਨ ਹੈ।

79. ਕੈਲਵਿਨ ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਓੜੀਸਾ', ਓੜੀਸਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਰਪਸ ਜੁਰਿਸ ਸੇਕੰਡਮ, ਵੌਲ. 81, ਪੰਨੇ 366-70. ਤੋਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਉਹੀ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

"ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਯੌਨ ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਭਿਆਸ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਹ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਥੁਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਪਰਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਯੌਨ ਅੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 'ਯੌਨ ਵਿਕ੍ਰਿਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਹਰ ਉਸ ਸਰੀਰਕ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਮਰਦ ਨੇ ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਅਭਿਨੇਤਾ ਨੂੰ ਯੌਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਆਚਰਣ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜੋ ਅਭਿਨੇਤਾ ਲਈ ਅਸਾਧਾਰਣ ਯੌਨ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਯੌਨ ਅੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ

ਮੂੰਹ ਦੂਜੇ ਦੇ ਜਨਨਾਂਗ ਅੰਗ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਪਰਾਧ ਵਿਰੋਧੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

80. ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਦੋ-ਜੱਜਾਂ ਵਾਲੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

"60. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਕਸਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੱਢੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ 'ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਥੁਨ ਕਰਮ' ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਰਜ ਜੋ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕੇਵਲ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀਸ਼ੁਦਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਬਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦਿਲਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦਿਲਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਆਸਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਬਤ ਸਹਿਮਤੀਸ਼ੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਵੇਗੀ। ..."

"81. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋ-ਜੱਜਾਂ ਵਾਲੀ ਬੈਂਚ ਨੇ "ਵਰਗ" ਅਤੇ ਉਸ "ਕਾਰਜ" ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਸਾਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ "ਕਾਰਜ" ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਚਾਰਣਯੋਗ ਮੌਲਿਕ ਮੁੱਦਾ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 19(1)(ਕ) ਅਤੇ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਲੇਖ 14 ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭਾਵ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੀਅਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਵੀ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਲਈ, ਕੁਝ ਮੌਲਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਵਿਆਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਅਤੇ ਅਭਿੰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕੁਝ ਅਲੋਪਣੀਯ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਤਃ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ "ਕਾਰਜ" ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਕੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

G. ਸੰਵਿਧਾਨ – ਤਰੱਕੀਪਸੰਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜੈਵਿਕ ਮੰਸ਼ੂਰ

82. ਸਾਡਾ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਜੈਵਿਕ ਅਤੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਰਥ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਜੀਵਿਤ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਾਂ ਨਾਲ ਢਲ ਸਕੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਐਲ.ਵੀ.ਏ. ਦੀਕਸ਼ਿਤੁਲੂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਜੀਵਿਤ, ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਜੀਵ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਧੜਕਣ ਇਸਦੇ ਸਰੀਰ ਭਰ ਵਿੱਚ, ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਛੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

83. ਸੌਰਭ ਚੌਧਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:--

"ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜੈਵਿਕ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਜੀਵਿਤ ਅੰਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਸਥਾਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ।"

84. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਵਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਵਾਦ ਨਾਲ ਚਮਕਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੀਆਂ

ਹਨ ਜੋ ਸਦਾ ਬਦਲਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਢਲਣ ਲਈ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ ਬਿਨਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਤੋਂ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਜੀਵਿਤ ਸਾਧਨ ਦੀ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸਦੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰਾਹੀਂ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਫੂਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮੁਰਦਾ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।ਕੇਸ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਹੋਰ ਚਾਨਣ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ:-

"ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ, ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਦਗੀ, ਖੂਨ ਅਤੇ ਮਾਂਸ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ।"

85. ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ 'ਆਜ਼ਾਦੀ' ਅਤੇ 'ਸਮਾਨਤਾ' ਦੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਰਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇਣਾ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗਾ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪਛਾਣੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਬਦਲਦਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ਼ੀਲ ਸੁਭਾਵ ਹੈ। ਬਹਸ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਵਧਾਰਣਾਵਾਂ ਬਦਲਦੇ ਸਮਿਆਂ ਨਾਲ ਬਦਲਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਬਦਲਦੇ ਸਮਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨ ਅਵਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਅਤੇ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵੀਡੀਓ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਕਾਫੀ ਸਿੱਖਲਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਨ:-

"ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਜੀਵਨਦਾਨ ਜੀਵ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਲੁਕਵੇਂ ਅਰਥ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬਦਲਦੇ ਸਮਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੇ ਅਰਥ ਬਦਲ ਜਾਣ ਬਲਕਿ ਬਦਲਦੇ ਸਮਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਅਤੇ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵਿਕਾਸ਼ੀਲ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।"

86. ਇੱਕ ਸਾਂਝ ਲਿਆਉਣਾ, ਭਾਵ, ਵਿਵਿਧਤਾ ਵਿੱਚ ਇਕਤਾ, ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਿਦਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਉਦਾਰਵਾਦ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

87. ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਅਕਲ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਸ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇਪਣ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਸਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਧਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਧੀਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕੀਕਰਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਰਥ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗ III ਅਤੇ ਭਾਗ IV ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨਤ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

88. ਇਸ ਵਿਸਥਾਰਤ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾ

ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਸਿਧਾਂਤ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਚਰਿੱਤਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਜਾਵਟੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਵਸਤੂ ਦੇ।

89. ਅਦਾਲਤ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਰਗ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਬਲਕਿ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਅਪਮਾਨ, ਭੇਦਭਾਵ, ਵਿਛੋੜਾ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਇੱਕ ਗੂੰਗਾ ਤਮਾਸ਼ਬੀਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

90. ਨਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲੀਆ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਲਿੰਗ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ -

"ਹੁਣ ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਜੀਵਨਤ ਚਰਿੱਤਰ ਹੈ; ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਟਿਲ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਟੀਜੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨਤ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ।"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਤੂਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਆਂਤਰਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਡ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਟੀਜੀਜ਼, ਭਾਵੇਂ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਣ ਦਾ ਹਰ ਹੱਕ ਹੈ।"

'ਜੀਵਨਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼' ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕ੍਷ੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਦਾ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

91. ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ-ਲਿੰਗ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਰੀ: ਸੇਮ ਸੈਕਸ ਮੈਰਿਜ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ:-

""“ਜਮੇ ਹੋਏ ਸੰਕਲਪਾਂ” ਦੀ ਸੋਚ ਕੈਨੇਡਾਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੌਲਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ: ਕਿ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਜੀਵਨਤ ਰੁੱਖ ਹੈ ਜੋ, ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ, ਆਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਅਸਲੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

92. 1920ਵਿਆਂ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੀ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮਿਜ਼ੌਰੀ ਬਨਾਮ ਹੋਲੈਂਡ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 'ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਾਧਨ' ਅਤੇ 'ਸੰਵਿਧਾਨ' ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਬਾਰੇ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ:-

"ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਜੀਵ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਜਨਮਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਗਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਉਹਨਾਂ

ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜਾਂ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਕਾਫੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਜੀਵ ਨੂੰ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ; ਇਸ ਨੂੰ ਸਦੀ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਸੀਨਾ ਅਤੇ ਖੂਨ ਖਰਚਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕੌਮ ਬਣਾਈ ਹੈ।"

93. ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ, ਜੱਜ ਰਿਚਰਡ ਪੋਜ਼ਨਰ ਨੇ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਇੱਥੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋਣਗੀਆਂ-

"ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜੋ ਇੰਨਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ, ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ,
ਸ਼ਾਇਦ ਗੈਰ-ਲੋਕਤੰਤਰੀ, ਅਤੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕ ਕਾਨੂੰਨ [ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਨੈਕਟੀਕਟ ਦਾ ਗਰਭਨਿਰੋਧਕਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ] ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਵਾਧੂਆਂ ਵਾਲੇ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਾਡੇ, ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਵੀ, ਲਿਖਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਫਿਤਰਤ ਹੈ; ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕੀ ਕੋਈ ਵਾਕਈ ਵਿਚ, ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਲਪਨਾਜਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰੇ? ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੰਭੋਗ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਹਰ ਜੋੜੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਪਾਲਣਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ.... ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਾਡੇ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਵਿਚਕਾਰ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।"

94. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤਾ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਜੋ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਸਥਿਤੀਵਾਦੀ ਰਵੱਈਏ ਦੀ ਛੱਡਣ, ਸਮਾਵੇਸ਼ਤਾ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਮਾਨਕ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਰਸ਼ਨ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

H. ਰੂਪਾਂਤਰਕ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਅਤੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ

95. ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲੱਖ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਉਂ ਅਪਣਾਇਆ, ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਰੂਪਾਂਤਰਕ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਸਚਿਤਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਇਸ ਖੋਜ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਦਰਸ਼ ਇੱਕ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਲੇਜ਼ਰ ਕਿਰਣ ਹੋਣਗੇ। ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਉਦੇਸ਼ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਰਲ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਐਮ. ਥਾਮਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸਮਾਜਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ, ਲਗਭਗ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇੱਕ ਮਧਿਆਯੁਗੀਨ, ਪਦਾਨੁਕ੍ਰਮਿਕ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ, ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ, ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ ਦ□ਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪੁਸਤਕੀ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਕਾਨੂੰਨੀਵਾਦ ਨਾਲ। ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਮਕਦਾਰ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਰੂਪਾਂਤਰਕ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦਾ ਮੂਲ ਸਤੰਭ ਹੈ।

96. ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਚਨ, ਵਾਅਦਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਅੰਬਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। 'ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ' ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਲੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਅਸਲੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਜੋ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਠਹਿਰਾਵ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਬਦਲਾਅ, ਤਬਦੀਲੀ ਅਤੇ ਰੂਪ ਬਦਲਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਲੀਅਤ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਹ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ

ਬਦਲਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲ ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

97. ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਊਰਜਾਵਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਉਣਾ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਸਮਾਜਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਰੇਖਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਗਤੀਸ਼ੀਲ, ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਮੁਰਦਾ ਗਵਾਹੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਅਸਤਿਤਵ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੈ।

98. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਬਦਲਾਅ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਥਿਰ ਨਿਆਇਕ ਵਿਆਖਿਆ *ਏਅਰ 1976 ਐਸਸੀ 490 ਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਠੱਪ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰ ਸਕਣ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਿੰਗ, ਚੋਣ ਅਤੇ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੋਣ।

99. ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰੋਡ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਦੇਯਿਡੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਬਦੀਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਇਹ ਮੁਸ਼ਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ-

“ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਕਸਰ “ਤਬਦੀਲੀ” ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਮੌਲਿਕ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਆਪਣੇ ਵੰਚਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਗਰਿਮਾ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਬਣ ਸਕਣ।”

100. ਬਾਟੋ ਸਟਾਰ ਫਿਸ਼ਿੰਗ (ਪੀਟੀਵਾਈ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਪਰਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਰਿਟਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ-

“ਬਰਾਬਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਮੌਲਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਸਮਾਨ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਜਿੱਥੇ “ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ”। ਇਸ ਮੌਲਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ ਜੋ ਮਾਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮਾਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਾਰਥਾਈਡ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਸਿਸਟਮੈਟਿਕ ਨਸਲੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਲ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

101. ਡੇਵਿਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ:-

“ਜੋ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਟਿਲ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਤਮਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਸੋਧ ਅਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਜਾਂ ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਅਰਧ-ਜੀਵਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਾਂਗ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਵਿਅਹਾਰਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।”

102. ਜੇ. ਵੈਨ ਡਰ ਵਾਲਟ ਨੇ ਰੂਪਕਤਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, 'ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਰਿਵਰਤਨ' ਨੂੰ 'ਨਾਚਣਾ' ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੁਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪਛਾਣ ਮਿਲਦੀ ਹੈ:-

"ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਥਿਰ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਨਾਚਣ ਦੀ ਜਟਿਲ ਕਲਪਨਾ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਰੇਖਿਕ ਗਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਣ ਦੇ ਲਾਲਚ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਪਵੇਗਾ - ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਤੋਂ ਉਚਿਤਕਰਨ, ਇੱਕ ਨਾਚ ਕੋਡ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵੱਲ, ਜਾਂ ਵੋਲਸਕਸਪੇਲ ਨਿਆਂਕਾਂ ਤੋਂ ਟੌਇ-ਟੋਇ ਨਿਆਂਕਾਂ ਵੱਲ... ਮੈਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਚਣ ਵਰਗੇ ਜਟਿਲ ਰੂਪਕਤਾਤਮਕ ਕੋਡ ਵੱਲ ਸਵਿੱਚ ਕਰੀਏ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਹ ਕੋਡ ਵੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਰੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਾਚਦੇ ਹਾਂ; ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਅਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ, ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਕੋ ਅਤੇ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਆਕਾਰਿਤ ਕੋਡਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀਦਾਇਕ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣੋ।

103. ਫਿਰ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਗਣਰਾਜ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਬਨਾਮ ਹਿਊਗੋ6SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਭੇਦਭਾਵ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਅਣਉਚਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਮੈਂਬਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਰਾਬਰ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

104. ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲਾਉ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਲਬਰਟਿਨ ਅਤੇ ਗੋਲਡਬਲਾਟ ਵੱਲੋਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਸਲ, ਲਿੰਗ, ਵਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਸਟਮਿਕ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਮਾਦੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੌਕੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

105. ਜਾਂਚ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ: ਗੰਭੀਰ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੁੰਡਾਈ ਮੋਟਰ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਜ਼ (ਪੀਟੀਵਾਈ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ: ਇਨ ਰੀ ਹੁੰਡਾਈ ਮੋਟਰ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਰਜ਼ (ਪੀਟੀਵਾਈ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਮਿਤ ਐਨ.ਓ. ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੇਖਿਆ:

"ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜੋ ਵਿਭਾਜਨ, ਅਨਿਆਇ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮਾਜ ਵੱਲ ਇੱਕ ਬਦਲਾਅ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਮਾਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਮੁੱਲਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਉਦਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

... ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ

ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ।"

106. ਸਮਾਜ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ 1860 ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਬਦਲਾਅ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲਸਾ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਥਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਠੰਢਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯੌਨਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਪੈਵੀਲੀਅਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹਿਲਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਰ ਕਾਰਨ ਗਤੀਹੀਣਤਾ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਖੋਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਸ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੇ ਕੰਕਾਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

107. ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਝਲਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਫੀਨ ਜਹਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਲਿਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੋਚਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਹਨ:-

"ਇੱਥੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਅੰਤਿਮ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਟੈਤੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਅਧੀਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪਨਾਤਮਕ ਡਾਂਚੇ ਉੱਤੇ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਵੰਚਿਤੀ ਜੋ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।"

108. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਇੱਜਤ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਕਤਲਾਂ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਰੋਕਥਾਮਕ, ਉਪਚਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਈ ਉਪਾਅ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:-

"ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਰਗ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਕੁਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਢਾਂਚਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਅਦਬੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਠੰਢਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

109. ਕਦੇ ਕਦੇ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਬਾਲਿਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵੀਕਾਰਯ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੰਭਵ ਹੈ ਉਹ ਦੋ ਇੱਕੋ ਜਿਨਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੱਖਰੇਪਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਨਕੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਉਨਮੁਖੀਕਰਣ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਨਿਵਾਰਯ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਚੋਣ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

110. ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਆਇਕ ਅੰਗ 'ਤੇ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਲਾਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਰਬੋਚਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਹੀਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੋਕਤਾਂਤਰਿਕ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਤਦ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਨੂੰ ਸਰਬੋਚ ਧਰਮ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਕ□ਤੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਸਕੀਏ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਯਾਲੂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕੀਏ।

I. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ

111. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਪਾਠ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੇ ਹੋਰ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਤੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹੈ।

112. ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚਾਰ-ਵਿਮਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ, ਗ੍ਰੀਕ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਜਾਰਜ ਗ੍ਰੋਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ -

"ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਗ੍ਰੋਟ ਨੇ... ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਰਮ ਸਤਿਕਾਰ, ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਅਧੀਨਤਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਆਦਤ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਸਿਰਫ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਨਤਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬੇਰੋਕਟੋਕ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਕੜਵਾਹਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨਾਲ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ।"

113. ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਗੋਚਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਬਢਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਛਤਰਛਾਇਆ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਰਾਜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅੰਗ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ। ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ, ਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਨਿਆਯਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਜਗ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ।

114. ਉਸੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਜਾਰਜ ਗ੍ਰੋਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਬਹੁਮਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪੂਰੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ 'ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ' ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਣ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਣਖੁੱਲ੍ਹੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤਾਕਤਵਰ ਅਤੇ ਹਠੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਵੀ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉੱਚਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਏ।"

ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਕਿਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਾਰਨਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਸਮੇਤ ਨਿਆਯਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

115. ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਆਸ ਅਤੇ ਪਸੰਦ ਕਰ

ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਪਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਇਕ ਦਮ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਵੱਖਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਨਾ, ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਅਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਪਸੰਦਾਂ ਅਤੇ ਰੁਚੀਆਂ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ, ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਛੋਟ ਕਾਰਨ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾਤਮਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਦੇ ਉੱਚੇ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨਾਲ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

116. ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਿਧਤਾਪੂਰਨ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੀਮਿਤ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਬਲਕਿ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ। ਰਾਜ ਦੇ ਤਿੰਨੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਬਹੁਸੰਖਿਆਵਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਜਾਂ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ। ਸਮਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ, ਇਕਰੂਪ, ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਮਿਆਰੀ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧੱਕਣਾ ਅਤੇ ਧੱਕੇਲਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

117. ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸਮਾਨਤਾਪੂਰਨ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਟਿਕ ਸਕੇ, ਜੇ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਿਰਫ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਮੇਤ ਚੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪਨਪਣ ਅਤੇ ਫੁੱਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਹਾਸਲ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਸਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਿਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲੇਗੀ।

118. ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਐਨਸੀਟੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ52, ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਸੀਜੇਆਈ) ਨੇ ਦੇਖਿਆ:-

“ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਸਹੀ ਮਾਇਨੇ ਵਿੱਚ ਸਮਝੀ ਗਈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਮੌਲਿਕ ਤੱਤਾਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਦਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਮਾਨਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੱਤ ਦੀ ਉਪਕਾਰਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਦਾਨ ਜਾਂ ਉਦਾਰਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਨਿਯਮਾਤਮਕ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।" ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਆਂ ਦਾ ਟੈਸਟ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਸ਼ਾਤਮਕ ਉਦਾਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

119. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸੁਥਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰਖਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾਕਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਹੁਸੰਖਿਆਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਧਾਰਣਾ ਵੱਲੋਂ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਾ ਹੋਣ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ।

120. ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਦੰਡਨੀਯ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵਰਗ ਇੱਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਸਿਧਾਂਤ, ਸਾਡੇ ਵਰਗ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨੋਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੌਂਦਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ

ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੋਕ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਛੋਟਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਨਿਰਰਥਕ ਹੈ; ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੰਬਰ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਜਿਵੇਂ ਜ਼ੀਰੋ।

121. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਰਬੀਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣ ਜਾਂ ਚੂਕ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਛੋਟਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਆਇਕ ਸੰਗਤੀ ਅਤੇ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ 'ਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਵੇ।

122. ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਬਹਾਨੇ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸੌਤੇਲੀ ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਵਰਤਾਉ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਉ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜੋ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਹੇਠ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੂਨਿਆ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ।

123. ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਓਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਪਣਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਨ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਕਈ ਵਾਰ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਖਿਲਾਫ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਤਥਾਕਥਿਤ ਉੱਚ ਜਾਤੀ/ਵਰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਬਹਿਸਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਪਣਾਉਣਾ, ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹਤੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜਰੀਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਵੇਸ਼ਤਾ ਦਾ ਠੋਸ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

124. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਈ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ।

ਜੇ. ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ

125. ਗੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਮਿਸ਼ੇਲ ਫਿੰਕ39$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:-

“ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰਜਾਤੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੈ, ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਅਤੇ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੈਸਬੀਅਨ ਅਤੇ ਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਗਰਿਮਾ ਉਸ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨੁਸਬਾਮ ਨੇ “ਘਿਣ” ਤੋਂ “ਮਨੁੱਖਤਾ” ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਘਿਣ ਨਾਲ ਦੇਖੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸਮਝੇ ਗਏ, ਹੁਣ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ, ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ “ਪੂਰੇ ਮਨੁੱਖ” ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਉਸ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਾਂਸਕ□ਤਿਕ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਦਲਾਅ

ਵਿੱਚ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ" ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਐਲਾਨ, 1948 ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੈਗਨਾ ਕਾਰਟਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਯੂਡੀਐਚਆਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਲੇਖ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ: ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਜਨਮੇ ਹਨ। ਜਸਟਿਸ ਕਿਰਬੀ ਨੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ-:

126. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਐਲਾਨਨਾਮਾ, 1948 ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੈਗਨਾ ਕਾਰਟਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਲੇਖ UDHR ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾਵਾਦੀ ਸੀ: ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਸਟਿਸ ਕਿਰਬੀ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

"ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਡੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਵਲ 'ਚਿੱਟੇ' ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਚੰਗੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕੈਦੀ, ਕਾਤਲ ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਗੱਦਾਰ ਵੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।"

127. ਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਵਿਚਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਇੱਕ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਪਹਿਲੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ 1948 ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਡਿਕਲੇਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦੇ।

128. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਐਲੈਕਸਿਸ ਡੀ ਟੋਕਵਿਲ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ:-

"ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰਜੇ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਵਨਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਾਂ ਬਲਕਿ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਠੇਸ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਵਾਂ।"

129. ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਕਈ ਮਾਲਕੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਥਾਨ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਜੁਨੂਨ ਨਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਪਵਿੱਤਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਲੋਕ ਉਕਤ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਜੋ ਕਿ ਆਪਸੀ ਸਨਮਾਨ ਹੈ। ਆਪਸੀ ਸਨਮਾਨ ਬਾਹਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੋਕਥਾਮ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ, ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਸਨਮਾਨ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੁੜਵਾਂ ਸੰਕਲਪ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦੋਨਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਲੱਗ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸਹਿ-ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਬਢਾਵਾ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸੁਖਾਲਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ, ਹਰ ਕੋਈ ਸਮਾਜਿਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਲੰਘਣਯੋਗ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਵਜੋਂ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਮੀਨਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸਹਿ-ਅਸਤਿਤਵ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੀਨਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

130. ਕੋਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ) (ਉੱਤੇ), ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ, ਇਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਅਬਸਟ੍ਰੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਸ ਨੂੰ ਅਹੰਕਾਰ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਵਿਚਿਤ੍ਰਤਾ ਦਾ ਗੁਣ ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਸੰਪੂਰਣ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਰਿਮਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਅਣਸੁਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਂਗ ਹੈ। ਗਰਿਮਾ ਬੋਲਦੀ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ, ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਚ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੈ।

131. ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ(1978) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 248$_{\text{SUPERSCRIPT}}$, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਯਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਧਰਤੀਯ ਮੌਕਾ ਹੈ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਹਲੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਈ ਹੋਰ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਆਪੇ-ਆਪ ਮਿੱਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਆਪਣਾ ਅਸਲੀ ਅਰਥ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

132. ਗਰਿਮਾ ਉਹ ਅੰਗ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਲਪਨਾਤੀਤ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਰੰਗਮੰਚ ਵਿੱਚ, ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਗੁਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਰੀੜ੍ਹ ਦੀ ਇਕਾਈ ਜਾਂ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੰਦੂਕ ਬਿਨਾਂ ਦੇ ਰਾਜਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤਬ ਹੀ "ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੋਣ" ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ ਗਰਿਮਾ ਹੋਵੇ। ਗਰਿਮਾ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧੱਕੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜੈਵਿਕ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਚੋਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਭਾਵ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਧੱਕਾ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਿਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਣਾਕਾਰ ਦੀ ਅੰਤਰਾਤਮਾ ਨੂੰ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ, ਇਹ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਈਏ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਡਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਅਸਲ ਆਧਾਰ ਹੈ।

133. ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਬਨਾਮ ਕੈਨੇਡਾ (ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੰਤਰੀ) ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਮੁੱਲ ਦੇ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

“ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਲੱਛਣਾਂ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਜਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ।”

134. ਇਹ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਘਟਕ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।

135. ਵਰਤਮਾਨ ਪਰਿਦ੍ਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਾਂਝੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਉਮਰ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾ ਕੇ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅੱਖਰਾਂ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਤਮਾ ਦੇ।

136. ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਪੀ. ਬਨਾਮ ਐਸ. ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਲਿੰਗ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਿੰਗ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਲਿੰਗ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਨਾਮਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਸਹਿਣਾ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਰਟ 'ਤੇ ਫਰਜ਼ ਹੈ।

137. ਵਿੱਚ ਪਲੈਨਡ ਪੈਰੈਂਟਹੁੱਡ ਆਫ ਸਾਊਥੀਸਟਰਨ ਪਾ. ਬਨਾਮ ਕੇਸੀ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਕਿਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਚੋਣਾਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਉਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਚੌਦਵੇਂ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

138. ਉਪਰੋਕਤ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਤੋਂ, ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰ ਕੁਝ ਲਿੰਗ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਝੁਕਾਅ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਦੂਜੇ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਇੱਕ ਜੈਵਿਕ ਸੰਬੰਧ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਜਾਂ ਨਾਟਕ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਥੀਏਟਰ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੰਪਨੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜਿਥੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਝੁਕਾਅ ਇੱਕ ਚੋਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੈਰਾਡਾਈਮ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਚੋਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅੰਗ ਵੀ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਥਾਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੀਉਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਕੇ. ਲਿੰਗ ਰੁਝਾਨ

139. ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਗੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਲਿੰਗ ਰੁਝਾਨ ਅਤੇ ਮਾਈਕਲ ਕਿਰਬੀ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੂਰਵ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਜਗ੍ਹਾ ਸਮੇਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ: ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ, ਉਸੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲ ਯੌਨ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ: ਔਰਤਾਂ ਜੋ ਦੋਨੋਂ ਲਿੰਗਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਮਰਦ ਜੋ ਦੋਨੋਂ ਲਿੰਗਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
ਲੈਸਬੀਅਨ: ਔਰਤਾਂ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
ਗੇ: ਮਰਦ ਜੋ ਮਰਦਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਦੇ ਕਦੇ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ: ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਜੋ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਛਾਣ 'ਸਰੂਪ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸਰੂਪ' ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਜਾਂ ਜੈਵਿਕ ਜਾਂ ਜਨਮ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਦਿੱਖ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ, ਭਾਰਤੀ

ਉਪ-ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਿਜੜਾ ਜਾਂ ਕੋਠੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ।

ਇੰਟਰਸੈਕਸ: ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕ੍ਰੋਮੋਜੋਮਲ ਪੈਟਰਨ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜਨਮੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਰਦ/ਔਰਤ ਦੀ ਦੋਹਰੀ ਲਾਈਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀਆਂ।

LGBT ਜਾਂ LGBTIQ: ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ, ਟ੍ਰਾਂਸਸੈਕਸੁਅਲ, ਇੰਟਰਸੈਕਸ ਅਤੇ ਕੁਈਅਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ। 'ਕੁਈਅਰ' ਸ਼ਬਦ ਕਦੇ ਕਦੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ, ਸਾਰੇ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ। ਮੈਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਇਜ਼ਹਾਰ ਤੋਂ ਬਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਰਸ਼ਕ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇਸ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨਾਲ ਪਰਿਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਚੁਭਣ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। MSM: ਮਰਦ ਜੋ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਜ਼ਹਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਮਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ, ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਜ਼ਹਾਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ - ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ - ਕੁਝ ਮਰਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਜਾਂ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲਿੰਗ ਨਾਲ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

140. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਪਹਲੂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਾਂਗੇ। ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਕੁਝ ਮੌਲਿਕ ਜੈਵਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਹੇਠ ਕੁਝ ਪਹਿਲੂ ਹਾਸਲ ਜਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਏ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਦਰਤੀ ਰੁਝਾਨ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਉਸਦੇ ਚੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ ਉਸਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਕ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਗੁਣਵੱਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕਾਰਨ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ 'ਤੇ ਵੀ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਉਹ ਬਣਾਏ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਝੁਕਾਅ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪਹਿਲਾ ਇੱਕ ਹੈ ਸਮਲਿੰਗਕਤਾ, ਦੂਜਾ, ਦੁਹਰਾ ਲਿੰਗਕਤਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ, ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗਕਤਾ। ਤੀਜੇ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ, ਉਸੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੁਆਰਾ, ਅਕੁਦਰਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਸਮਲਿੰਗਕਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਕਾਰਜ' ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

141. ਯੋਗਜਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ:-

"ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ" ਨੂੰ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਸਨੇਹੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਿੰਗ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਅੰਤਰੰਗ ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

142. ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ, ਅਮਰੀਕੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਸੰਘ ਨੇ "ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ" ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ:-

"ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੈਕਸੁਅਲ ਆਕਰਸ਼ਣਾਂ ਦਾ ਸਥਾਈ ਪੈਟਰਨ ਮਰਦਾਂ, ਔਰਤਾਂ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲਿੰਗਾਂ ਵੱਲ। ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਆਕਰਸ਼ਣਾਂ, ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਹਾਰਾਂ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਆਕਰਸ਼ਣਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਖੋਜ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਰੇਂਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਲਿੰਗ ਵੱਲ ਖਾਸ ਆਕਰਸ਼ਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਵੱਲ ਖਾਸ ਆਕਰਸ਼ਣ ਤੱਕ।"

143. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗਕਤਾ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਪਛਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰੰਗਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗਕਤਾ ਦੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ, ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਸਵਾਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ, ਇੱਕ ਸੰਕਲਪ ਵਜੋਂ, ਮੂਲ

ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸੁਅਲ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਜੈਵਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਜੋ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈਇੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਸੰਘ, "ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਮਲਿੰਗਕਤਾ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ," 2008 ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਵੱਲ ਸੈਕਸੁਅਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰੋਲੋਜੀਕਲ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮਜਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਸਤੀ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦਾ ਮੂਲ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਦੋ ਮੌਕੇ, ਜੁਨੂਨ ਦੀ ਆਪਸੀ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਾਲਗ ਵੱਖਰੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਲਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਦੁਹਰਾ ਲਿੰਗਕਤਾ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਠੋਰਤਾ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਰ ਲਚਕਦਾਰਤਾ ਲਈ ਥਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

144. ਸਮਾਜ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਣਗੌਲਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਜਿਸਨੂੰ ਕਈ ਖੋਜਾਂ ਨੇ, ਜੋ ਜੈਵਿਕ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਬਾਰ-ਬਾਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਪੁਖਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਇਸ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਜੋ ਉਹ ਕਦੇ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਅਤੇ ਜਨਨਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਜੈਨੇਟਿਕ, ਹਾਰਮੋਨਲ, ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ (ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਬਾਰੇ ਛੋਟੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

145. ਜੁਲਾਈ 1994 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਅਮਰੀਕੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸੰਘ ਦੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਮੁੜ ਇਸ ਪ੍ਰੇਖਣ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ 'ਤੇ ਖੋਜ ਬਹੁਤ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨਾ ਤਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨੈਤਿਕ ਪਤਨ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਇਨਸਾਨੀ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਯੌਨਤਾ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੈ। ਅਧਿਐਨ ਪਿੱਛੋਂ ਅਧਿਐਨ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ। ਫੈਸਲੇ, ਸਥਿਰਤਾ, ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਵ੍ਰਿੱਤੀਕ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਸਾਰੇ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੇ ਮਰਦ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਨ। ਨਾ ਹੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਖੋਜ ਸੁਝਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਝੁਕਾਅ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਭਵਤ: ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ। ਇਹ ਲਗਭਗ ਦਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅੰਕੜਾ ਜੋ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਕਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਸੁਝਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਸੇ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨਵੇਂ ਨੈਤਿਕ ਕੋਡਾਂ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮੋਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀ। ਖੋਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸੁਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਹਨ ਜੋ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਜਾਵਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਟੇ ਹੋਏ ਹਨ।"

(ਜੋਰ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਹੈ)

146. ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਲਿਓਨਾਰਡ ਸੈਕਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"ਜੈਵਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਗੇ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਧੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਿਸੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜਾਦੂਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ... ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਮੁੰਡੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਗੇ ਬਣਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਹਨ।"

147. ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੇਮਸ ਈਗਨ ਅਤੇ ਜੌਨ ਨੋਰਿਸ ਨੈਸਬਿਟ ਬਨਾਮ ਹਰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਧਾਰਾ 15(1) ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਧਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 15(1) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਅਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੂਚੀ ਅਸੀਮ ਅਤੇ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਐਲਜੀਬੀਟੀਜ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਇੱਕ ਗਹਿਰਾ ਨਿੱਜੀ ਲੱਛਣ ਹੈ ਜੋ ਯਾ ਤਾਂ ਬਦਲਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕੇਵਲ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਿੱਜੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਹੀ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਅਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।"

148. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਅਧਿਐਨ ਨੇ, ਗਹਿਰੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਬਾਰੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਹੈ। ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨੇੜਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੈਵਿਕ ਪੈਟਰਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਪਹਲੂ

149. ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਉੱਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲੰਬਾਈ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਥਾਂ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਚੋਣ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਨਮਜਾਤ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਛਾਣ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਖਿਲਾਫ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸੋਚੀ ਗਈ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਅਧੀਨ, ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਸਾਵਰਾਜ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ/ਉਸ ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਇੱਛਾਨੁਸਾਰ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਵਿੱਚ ਨੇੜਤਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਛਾਣ, ਅੰਤਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਗਰਿਮਾ ਉਸ ਮਨੁੱਖ/ਔਰਤ ਨੂੰ ਖਾਸ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਸ਼ਰੂਮ ਵਾਂਗ ਮੁਰਝਾਉਣ ਅਤੇ ਨਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਸੰਕਲਪਨਾਤਮਕ ਮੈਕਰੋ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਠੋਸ ਮਾਈਕਰੋਕੋਸਮ ਵੱਲ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾਤਮਕ ਬਦਲਾਅ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਵੱਲ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਦਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ - "ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਹੈ"।

150. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 12, (1948) ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: -

“ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜਤਾ, ਪਰਿਵਾਰ, ਘਰ ਜਾਂ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਉੱਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਜਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।”

151. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 17, ਜਿਸ ਦਾ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਹੈ, ਨਿੱਜਤਾ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

"ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ, ਪਰਿਵਾਰ, ਘਰ ਅਤੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਉੱਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਮਲੇ ਹੋਣਗੇ।"

152. ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਆਨ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਵੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:-

“1. ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।NONE NONE

NONE

2. NONEਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਭਲਾਈ, ਸਿਹਤ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ।"NONE NONE

153. ਡਜਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਸ਼ਾਇਦ ਨਿੱਜਤਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਾਰੇਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰੈਂਡੀਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਇਹ "ਅਕੇਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਹੈ।

154. ਆਰ. ਰਾਜਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ "ਅਕੇਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਵਿਆਹ, ਪ੍ਰਜਨਨ, ਮਾਤ□ਤਵ, ਬਾਲ ਉਤਪਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਆਦਿ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

155. ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਯੂਨੀਅਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਵਿਆਹ ਦੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਆਹ ਇੱਕ ਯੂਨੀਅਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਵਧਾਰਣਾ ਵਜੋਂ, ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀਵਾਲਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ, ਯੌਨ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਹੋਵੇ। ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰਾ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਾਥੀਵਾਲਾ ਲੱਭ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਾਥੀਵਾਲਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਧੋਖੇ, ਜ਼ੋਰ, ਜਬਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।

156. “ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰੰਗ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਜਿੰਨੇ ਵਿਵਿਧਤਾ ਭਰਪੂਰ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਕਈ “ਸਹੀ” ਤਰੀਕੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ, ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਅੰਤ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

“ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਗੂੜ੍ਹੇ ਜਿਨਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਜਿੰਨੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ "ਸਹੀ" ਤਰੀਕੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਅਮੀਰੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਆਵੇਗੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਬਾਂਡ ... ਕਈ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਚਲਾਉਣਾ ਹੈ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨਗੇ।"

157. ਵਿੱਚ ਏ.ਆਰ. ਕੋਰੀਲ ਅਤੇ ਐਮ.ਏ.ਆਰ. ਔਰਿਕ ਬਨਾਮ ਨੀਦਰਲੈਂਡ68 , ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ, ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੁਆਰਾ ਹੋਵੇ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਰਨੇਮ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਹੁਦਰੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਖਲ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਚੁਣੋ ਅਤੇ ਬਦਲੋ।

158. ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਟੂਨੇਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ 69 ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਆਪਹੁਦਰੇਪਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ 66 ਘਟਨਾ, ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ. ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਜਬਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਕੇਸ.

159. ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਅਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੀ ਇੱਕ ਥਿਊਰੀ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਮਾਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਨਿਜਤਾ ਅਤੇ ਸਵਾਯਤਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਬਾਹਰਲੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨਿੱਜੀ ਨਿਜਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਆਪਣੀ ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਸਾਡੀ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਮਾਜ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਸੈਕਸੁਆਲ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਖਰਾਬ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਸੀ; ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਯੌਨ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਣੁਚਿਤ ਘੁਸਪੈਠ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਭਾਵੇਂ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਹੋਏ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਬਸ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਕਿੰਨੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਉਹ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਤੇ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੇਦਭਾਵ ਅਨਿਆਇਆ ਹੈ।

160. ਘਰ ਵਿੱਚ, ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਕ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੌ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਦੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ., ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਬਹੁਮਤ ਲਈ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਮੰਨਿਆ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਅਧੀਨ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵੈਧ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਹੋਰ, ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੋਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕਿ "ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ" ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟਿਕਾਊ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

161. ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਡ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੱਕ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤਾਂ ਦੀ ਨਫਰਤ ਤੋਂ, ਚਾਹੇ ਵਿਧਾਨਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ, ਇਨਸੁਲੇਟ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਬਹੁਮਤੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

162. ਬਹੁਮਤੀ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰੀਖਿਆ, ਬਹੁਮਤੀ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਇਨਸੁਲਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਲਈ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਜਾਚਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ 'ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ' ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਪਵਿੱਤਰ ਹਨ।

163. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਪਹਲੂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਤਿ ਆਵਸ਼ਯਕ ਗੁਣ ਹੈ ਅਤੇ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਬਰਾਬਰੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਉੱਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਡ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 15 ਅਤੇ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਡ ਹਨ।

164. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਸਾਲਾਂ ਉੱਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਤਥਾਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨੈ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਨੂੰ "ਤਥਾਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ "ਤਥਾਕਥਿਤ" ਇਹ ਸੁਝਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭ੍ਰਮਕ ਹੈ।

165. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿਤ ਮੰਨਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਆਧਾਰਿਤ ਦਾਵਿਆਂ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ "ਤਥਾਕਥਿਤ" ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਸੁਚੱਜੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਥੇ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਅੰਗ ਹੈ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਗਦੀ ਹੈ।

166. ਇਸੇ ਸੁਰ ਅਤੇ ਲਹਿਜੇ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਕੌਲ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਜਦੋਂ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ, ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੇ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸੀ ਕਿ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਗੈਰ-ਬਹੁਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

167. ਕੌਲ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਬੇਸ਼ੱਕ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਮੈਸਲੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਹਨ:-

"130... ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਨਿੱਜਤਾ ਬਨਾਮ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਧਾਰਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

131. ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲੇਖ 8 ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਯੌਨ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਪਾਯ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ। ਇਕੋ ਇਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਪਵਾਦ ਉਦੋਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਇਸ ਨੂੰ ਓਵਰਵੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ "ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ" ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕੀ ਇਸ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਗੁਮਰਾਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ (ਜਿਵੇਂ ਨਾਓਮੀ ਕੈਂਪਬੈਲ ਦੇ ਨਸ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਜਨਤਕ ਇਨਕਾਰਾਂ ਨਾਲ)? ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਟਰਾਸਬਰਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਨ ਹੈਨੋਵਰ ਵਿੱਚ (60) ਅਤੇ (76), "ਆਮ ਹਿੱਤ ਦੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ" ਕਰੇਗੀ? ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਟੈਸਟ ਹੈ, ਇਹ ਅਜੇ ਤੱਕ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿੰਨੇ ਦੂਰ ਤੱਕ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਜੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਹਾਲ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਆਦਤ ਪੈ ਗਈ ਟੈਬਲੋਇਡ ਅਤੇ ਸੈਲੀਬ੍ਰਿਟੀ ਸੰਸਕ□ਤੀ ਉੱਤੇ ਗਹਿਰਾ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗਾ।"

168. ਨੌ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਉਪਰੋਕਤ), ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਲਲੇਖਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਨੌ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

169. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕਿ ਗੇਜ਼, ਲੈਸਬੀਅਨ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਿਕ□ਤ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਿਸਦਾ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੁਆਰਾ ਛੋਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ।

170. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰੇਮਰਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ

ਸਿਰਫ ਬਹੁਮਤ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ 'ਬਹੁਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ' ਜਾਂ 'ਬਹੁਮਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ' ਵਰਗੇ ਯੋਗ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੇ 'ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇ।

171. ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਰਬੀਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਹ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵਧਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੱਥ, ਚਾਹੇ ਗੋਜ਼, ਲੈਸਬੀਅਨ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕੁਝ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਮੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀ ਸੰਦੇਹ ਦਾ ਅਣਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਘੱਟ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।

172. ਜਿਸ ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਅਤੇ 226 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਦੋਨਾਂ ਆਰਟੀਕਲਾਂ ਦੀ ਸੱਥ ਸੱਥ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਧੀਨ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਅਤੇ 226 ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ।

173. ਅਜਿਹਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੀ.ਕੇ. ਬਾਸੂ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਜੋ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਾਲੀਆ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਡਿ Dutyੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਮਰਨ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ) ਵਿੱਚ ਜਿਥੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਜੋ ਸਥਾਈ ਵਨਸਪਤੀਕ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਲਿੱਪ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਫਿਰ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

174. ਅਜਿਹਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਥਰ ਕਿੰਗ ਜੂਨੀਅਰ ਦੇ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਨਿਆਇ ਹਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ"। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਗਰੂਕ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਵੈਧ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਰਨਜੀਤ ਲਾਲ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸਮਗਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ।

175. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਰਗ ਜਾਂ ਗਰੁੱਪ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਪਰ, ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਵੈਧ ਹੋਣ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

176. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ

ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਰਥਾਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਪਾਬੰਦੀ ਉਚਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

177. ਕੀ ਧਾਰਾ 377 ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 19 ਅਤੇ 21 ਦੇ ਤ੍ਰਿਨਿਤੀ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ (ਸੁਪਰਾ) ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਵਿਭਾਜਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

M. ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ

178. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਡ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਤਕਰਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਜੇਈ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਅਤੇ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਈ ਰਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਸਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਯਾਦ ਦਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਡਮੰਡ ਬਰਕ, ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਦਾ ਵਧਦੇ ਸੁਭਾਵ ਬਾਰੇ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਦਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕੌਮ ਦੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਮ□ੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਮ□ੱਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

179. ਐਨ.ਐਮ. ਥਾਮਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਯਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"ਕਾਨੂੰਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੇਤ, ਹੁਣ ਅਕੇਲਾ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਦਾ" ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਸ਼ਬਦ 'ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ' ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਚੌਰਾਹੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਿਕਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਨਿਆਂਕਾਲੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵਕੀਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।" ਏ

ਅਤੇ ਮੁੜ:-

"ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਧਾਰਾਵਾਂ' ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਆਯਾਤ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ, ਮੁੜ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਸ਼ੱਕ ਦੇ, ਕਿ ਉਚਤਮ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਜੈਵਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਧਦੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਫ੍ਰੀਡਮੈਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ:-

"ਇਹ ਦੁਖਦਾਈ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇੰਨਾ ਪੱਥਰਾਉ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਜਾਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਬਦਲਾਵਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ।"

ਫ੍ਰੀਡਮੈਨ ਜੋ ਮੁੱਖ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹਨ:

“ਪਹਿਲਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ, ਹੋਮਜ਼ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਹੀਂ ਹੈ ਇੱਕ 'ਅਸੀਮ ਸ਼ਕਤੀ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ', ਪਰ ਇੱਕ ਲਚਕਦਾਰ ਸਾਧਨ ਹੈ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇਹ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ...."

ਸਵਾਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਭਰਦਾ ਹੈ, ਬਦਲਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ?"

180. ਹੋਰ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਯਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਮੈਕਕੁਲੋਚ ਬਨਾਮ ਮੈਰੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਲਾਸਿਕ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਜਸਟਿਸ ਬ੍ਰੈਨਨ ਦੁਆਰਾ ਕੈਟਜ਼ੇਨਬਾਚ ਬਨਾਮ ਮੋਰਗਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:-

“ਅੰਤ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਾਧਨ ਜੋ ਉਚਿਤ ਹਨ, ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅੰਤ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਹਨ, ਜੋ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਨ।"

181. ਮਨੋਜ ਨਰੂਲਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕ□ਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਿਆ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਸਮਾਜ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਹੌਲ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

182. ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਜੀਵੰਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ 'ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ' ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਸੈੱਟ ਵਜੋਂ, ਮਹਾਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਫੂਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਵਿਫਟ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕਦਮ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕੰਧਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਗਾਂਹ ਵੇਖਿਆ:-

"ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸਦੀ ਲਚਕਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕਰੇ।"

ਅਤੇ ਫਿਰ, ਇਸ ਨੇ ਜਸਟਿਸ ਬ੍ਰੈਨਨ ਦੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ:-

"ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਜਸਟਿਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਕਰਨਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ: ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਵਜੋਂ। ਅਸੀਂ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਕਿਸੇ ਮਰ ਚੁੱਕੀ ਅਤੇ ਚਲੀ ਗਈ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਸਥਿਰ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਇਸਦੇ ਮਹਾਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਾਰ ਪਿਛਲੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਲਈ ਸੀ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੋ ਉਹ ਮੌਲਿਕ ਸਾਨੂੰ ਮਤਲਬ ਹਨ, ਸਾਡੇ ਵੰਸ਼ਜ ਸਿੱਖਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।"

183. ਅਸੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਹਿਸਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਤਰਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਦਾ ਵਧਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

184. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਛਾਣਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ, ਜੀਵੰਤ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤ ਅੱਖਰ ਬਣ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਿਆਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ, ਨਿਆਇਕ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਣ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੈ।

185. ਇੱਥੇ, ਲੈਰਡ ਰੋਸਕਿਲ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੰਡਨ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਬੈਂਥਮ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ 29 ਫਰਵਰੀ, 1984 ਨੂੰ 'ਲਾਅ ਲਾਰਡਸ, ਰਿਐਕਸ਼ਨਰੀਜ਼ ਜਾਂ ਰਿਫਾਰਮਰਜ਼' ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਕਹੇ ਸਨ:-

“ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀ ਹੁਣ ਸਿੰਘਾਸਨ 'ਤੇ ਬੈਠੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਸ ਦੁਆਰਾ ਕਾਮਨ ਲਾਅ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਗਰਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਮੈਂ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਸੋਚ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਸਹੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀ ਹੈ? ਜਵਾਬ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸ ਰਾਹ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਸਮਝਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲਾਅ ਲਾਰਡਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵਕੀਲਾਂ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜੋ ਅਧੂਰੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੌਧਿਕ ਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਪਰ ਕਾਮਨ ਲਾਅ ਦਾ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰਾ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਨਾ ਪਸੰਦ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਕੁੰਦ ਸਾਧਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖ, ਚਾਹੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਾਸਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁੰਦ ਸਾਧਨ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਬੌਧਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਕੁੰਦਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿ ਤੀਖੇਪਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।”

186. ਲੈਰਡ ਰੋਸਕਿਲ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੁੱਗ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇ।
[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

187. ਇਹ ਰਾਜ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰੇ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨੇ ਅੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਾਲਿਆ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਠੋਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਉਪਾਯ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

188. ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੇ, ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਗੈਰ-ਪਿੱਛੇਹਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ

ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਿੱਛੇਹਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇੱਕ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੇਹਤਰ ਹੋ ਰਹੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ, ਪਿੱਛੇਹਟ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

189. ਗੈਰ-ਪਿੱਛੇਹਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਯ ਜਾਂ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜੋ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇਹਟ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ।

190. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਟੱਲ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਹੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੱਛੇਹਟ ਕਦਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਿਨੂਸਕੂਲ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮੂਲ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਹਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣ ਇੱਕ ਫੋਬਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਜਤਾ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਅਤੇ ਉਨਮੁਖੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅਵਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨਮੁਖੀਕਰਨ, ਕੁਝ ਮਾਇਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਲਿੰਗ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਨਿਊਰੋ-ਇੰਪਲੱਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਾਟਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਫੈਸਲਾ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਨ. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਪੈਕਟਿਵ

(i) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ

191. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਓਬਰਗੇਫੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਹੋਡਜਸ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਓਹਾਇਓ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅੱਧੀ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ, ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਅਨੈਤਿਕ ਵਜੋਂ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਨੂੰ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਜੋੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਸੱਚੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਅਣਕਹਿਆ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਜਦੋਂ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਮਾਜਿਕ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੇਅਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਮਾਜਿਕ ਦੋਵੇਂ ਸੰਮੇਲਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗੀ ਨੇੜਤਾ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਰਕਾਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਫੌਜੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜੁੜਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ।

192. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਔਪਚਾਰਿਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚੁਣਨ। ਹੋਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਬਾਲਗ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜਿਨਸੀਅਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਵਾਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤੱਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹੋਰ ਟਿਕਾਊ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

193. ਪ੍ਰਾਈਸ ਵਾਟਰਹਾਉਸ ਬਨਾਮ ਹਾਪਕਿੰਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਜਦੋਂ ਲਿੰਗ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਿੰਗ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"...ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਜਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਨੂੰ ਮੈਚ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ, "[ਆਈ]ਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਲਿੰਗ ਕਾਰਨ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।"

194. ਕਿੰਬਰਲੀ ਹਾਈਵਲੀ ਬਨਾਮ ਆਈਵੀ ਟੈਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜ ਆਫ ਇੰਡੀਆਨਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਭੁੱਲ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਈ.ਈ.ਓ.ਸੀ. ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਵਿਚਾਰੀਏ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ 'ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਝੁਕਾਅ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਲਿੰਗ-ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਚਾਰ' ਹੈ, ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਾਈਟਲ VII ਅਧੀਨ ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ।" ਬਾਲਡਵਿਨ ਬਨਾਮ ਫੈਕਸ, ਈ.ਈ.ਓ.ਸੀ. ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 0120133080, 2015 ਡਬਲਿਊ.ਐਲ. 4397641, *5, *10 (ਜੁਲਾਈ 16, 2015)। ਈ.ਈ.ਓ.ਸੀ., ਜੋ ਕਿ ਟਾਈਟਲ VII ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ "ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਝੁਕਾਅ ਦਾ ਭੇਦਭਾਵ ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲਿੰਗ ਕਾਰਨ ਘੱਟ ਤਰਜੀਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਹੈ।" ਇਦ. ਵਿੱਚ *5 (ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਿਲਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਫੋਟੋ ਆਪਣੀ ਡੈਸਕ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਰਦ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਕੋਈ ਪਰਿਣਾਮ ਨਹੀਂ ਭੁਗਤਣਾ ਪਿਆ)। ਦੂਜਾ, ਇਸ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਝੁਕਾਅ ਦਾ ਭੇਦਭਾਵ ਵੀ ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ," ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਜਾਂ ਉਭਯਲਿੰਗੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਆਧਾਰਿਤ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਕਿਸ ਨਾਲ ਡੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਦ. ਵਿੱਚ *6-7। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਈ.ਈ.ਓ.ਸੀ. ਨੇ ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਲਿੰਗ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਨਕਾਂ ਬਾਰੇ ਉਚਿਤ ਮਰਦਾਨਾ ਅਤੇ ਜਨਾਨਾ ਵਿਵਹਾਰ, ਮੁਦਰਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੰਗ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਦ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵੇਲੇ, ਈ.ਈ.ਓ.ਸੀ. ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦਾਂ [ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ।" ਇਦ. ਵਿੱਚ *8 (ਸਾਈਮੰਟਨ, 232 ਐਫ.3ਡੀ ਵਿੱਚ 35)।

[ਅੰਡਰਲਾਈਨਿੰਗ ਸਾਡੀ ਹੈ]

195. ਲਾਰੇਂਸ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਸ7 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਮੁੱਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋ ਜ਼ਖਮੀ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਪਬਲਿਕ ਕੰਡਕਟ ਜਾਂ ਵੇਸ਼ਵਾਵ□ਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ * ਐ ਨੂੰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਔਪਚਾਰਿਕ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਮੁੱਦਾ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜੋ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੌਨ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਲਾਨਿਆ ਕਿ ਅਰਜਦਾਨਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾ ਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਹੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦੀ ਹ

196. ਰੋਬਰਟਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਟੇਟਸ ਜੇਸੀਜ਼, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਦ ਯੂਨਾਈਟਡ

ਸਟੇਟਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:-

"ਸਾਡੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ "ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ" ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਲੜੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਅਣਉਚਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸੰਬੰਧ ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅੰਗ ਵਜੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੈੱਟ ਆਫ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਉਹਨਾਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ - ਭਾਸ਼ਣ, ਇਕੱਠ, ਗਿਲਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਰਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਇੱਕ ਅਣਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅੰਤਰਨਿਹਤ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਤਮਕ ਗੁਣ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ।"

[ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ]

(ii) ਕੈਨੇਡਾ

197. ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਵਿੱਚ ਡੈਲਵਿਨ ਵਰੀਂਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਉਸ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਲਬਰਟਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਚਾਰਟਰ ਆਫ ਰਾਈਟਸ ਅਤੇ ਫ੍ਰੀਡਮਜ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ 'ਲਿੰਗ' ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਚਾਰਟਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:- "ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਭ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ" ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਨਸਲ, ਕੌਮੀ ਜਾਂ ਨਸਲੀ ਮੂਲ, ਰੰਗ, ਧਰਮ, ਲਿੰਗ, ਉਮਰ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਬਿਨਾਂ।"

198. ਡੈਲਵਿਨ ਵਰੀਂਡ ਵਿੱਚ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਈਗਨ ਬਨਾਮ ਕੈਨੇਡਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਪਾਠਕੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਈਗਨ ਟੈਸਟ ਹੈ:

"ਈਗਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, "ਕੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ s. 15(1) ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹੈ"। ਦੂਜਾ "ਕੀ ਉਸ ਭੇਦਭਾਵ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਬੋਝ, ਦਾਇਤਵ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਉਹ ਲਾਭ ਜਾਂ ਫਾਇਦੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ" (ਪੈਰਾ. 131)। ਇੱਕ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ "ਇਸ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸਮਰੱਥ ਜਾਂ ਘੱਟ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਵਜੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸਮਾਨ ਚਿੰਤਾ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ" ਨੂੰ ਬਢਾਉਣ ਜਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ (ਈਗਨ, ਪੈਰਾ. 56, ਪ੍ਰਤੀ ਲ'ਹਿਊਰੂਕਸ-ਦੁਬੇ ਜੇ.)। ਇਹ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਸਮਾਨ ਵਰਤਾਰਾ "ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ" (ਮਿਰੋਨ, ਪੈਰਾ. 128, ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਕਲਾਕਲਿਨ ਜੇ.)

ਈਗਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, "ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤੇ ਗਏ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਉਭਰਦੀ ਸਹਿਮਤੀ (ਪੈਰਾ. 176), ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ (ਪੈਰਾ. 177) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਕਿ s. 15(1) ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹਨ। ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ "ਇੱਕ ਗਹਿਰੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ ਜੋ ਯਾ ਤਾਂ ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਕੇਵਲ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਹੀ ਬਦਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ" (ਪੈਰਾ. 5)। ਇਹ s. 15(1) ਵਿੱਚ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਟੈਸਟ ਦਾ ਇਹ

ਕਦਮ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ।"

199. ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਰਟ ਨੇ ਡੈਲਵਿਨ ਵਰੀਂਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਤੀਜਾ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਹਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਡਰ (ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਦੁਆਰਾ) ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਸਲੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ। ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੇਅਰ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਯੋਗ ਘੱਟ ਹਨ ਅਤੇ ਗੇਅਰ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੰਭਵਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰੂਰ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ।

(iii) ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ

200. ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਆਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ & ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

"ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਸਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਗੇ ਮਰਦ ਅਪਰਾਧੀ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੇ ਕਲੰਕ ਦਾ ਸਾਫ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪਰਾਧ ਦੁਆਰਾ ਲਾਏ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਤੀਕ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਗੇ ਮਰਦ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸੋਡੋਮੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨਸਾਨ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪਾਰਥੀਡ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਨਸਲੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ, ਸੋਡੋਮੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਜੋ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਯੌਨ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਰੂਪ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਅਤੇ ਅਣਮੁੱਲਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।"

(iv) ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ

201. ਯੂਆਨ ਸਦਰਲੈਂਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿੱਚ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਅੱਗੇ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਅਤੇ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਲਈ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ, ਉਮਰ ਸੀਮਾ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 16 ਸਾਲ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 18 ਸਾਲ ਹੈ, ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਹੋਏ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮਰਦ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਇਜ਼ਾਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 8 ਅਧੀਨ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਅਰਜੀਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਵਰਤਾਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਹੋਰ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੜਕਿਆਂ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਯੌਵਨਾਵਸਥਾ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਖਾਸ ਉਮਰ ਦੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਬੀਐਮਏ) ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ 16 ਸਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯਾਸਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਮਰਦਾਂ ਦੀ। ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਉਮਰ ਨੂੰ ਰਾਇਲ ਕਾਲਜ ਆਫ ਸਾਇਕੀਆਟ੍ਰਿਸਟਸ, ਹੈਲਥ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਿਟੀ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ

ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਯੂਰਪ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬਹੁਮਤ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ

(v) ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ/ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

202. ਐਂਗ ਲਾਡਲਾਡ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਪਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:-

"ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜੋ ਅਪਮਾਨਜਨਕ, ਚੌਂਕਾਊ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਉਸ ਵੈਧ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਮਜਬੂਤ ਰਾਜ ਹਿੱਤ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਕੋਮੇਲੇਕ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਥੋਪਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅਨੁਸਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਐਲਿਟੀ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਅਤੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਸਥਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।"

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਫਤ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਏ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ "ਇੱਕ ਅਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ" ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

203. ਹੋਰ, ਟੂਨੇਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ-

"ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ "ਨਸਲ, ਰੰਗ ਅਤੇ ਲਿੰਗ" ਦੇ ਅਧਾਰਾਂ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਮਾਪਦੰਡ ਜੈਵਿਕ ਜਾਂ ਅਣੂਵਾਂਸ਼ਿਕ ਕਾਰਕ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 122(a), (c) ਅਤੇ 123 ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਵਿਹਾਰਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 26 ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕੋਡ ਦੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਵਰਜਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨਾਲ ਹੀਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਉਹ ਰਜਾਮੰਦੀ ਨਾਲ ਮਰਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਰ ਯੌਨ ਸੰਪਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸੰਪਰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਗੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੇਖ 26 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ: ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਹਾਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।"

204. ਡਡਜਨ (ਸੁਪਰਾ), ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਯੂਰਪੀਅਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ: -

"ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ

"ਦਬਾਅ ਵਾਲੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤ" ਹੈ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਜਾਂ ਜਨਤਕ 'ਤੇ ਅਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਯਾਪਤ ਉਚਿਤਕਾਰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਨੁਪਾਤਕਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜੋ ਉਚਿਤਕਾਰਨ ਹਨ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਅਸਰਾਂ ਨਾਲ ਅਧਿਕ ਹਨ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਤਿਤਵ ਦਾ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਜਨਤਕ ਦੇ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਅਨੈਤਿਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ਼ਾਕ, ਆਫੈਂਡ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੰਡਾਤਮਕ ਸੰਕਟਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਜਾਮੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ।"

[ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ]

ਓ. ਧਾਰਾ 375 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

205. ਆਓ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 375 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:-

ਧਾਰਾ 375. ਬਲਾਤਕਾਰ-ਇੱਕ ਮਰਦ ਨੂੰ "ਬਲਾਤਕਾਰ" ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ —

(ਅ) ਆਪਣਾ ਲਿੰਗ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤਕ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਯੋਨੀ, ਮੂੰਹ, ਮੂਤਰਮਾਰਗ ਜਾਂ ਗੁਦਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ; ਜਾਂ

(ਬ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤਕ, ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਯੋਨੀ, ਮੂਤਰਮਾਰਗ ਜਾਂ ਗੁਦਾ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ; ਜਾਂ

(ਸ) ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਯੋਨੀ, ਮੂਤਰਮਾਰਗ, ਗੁਦਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ; ਜਾਂ

(ਦ) ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਯੋਨੀ, ਗੁਦਾ, ਮੂਤਰਮਾਰਗ ਨਾਲ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ:—

ਪਹਿਲਾ.—ਉਸ ਦੀ ਮਰਜੀ ਖਿਲਾਫ।

ਦੂਜਾ.—ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।

ਤੀਜਾ.—ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਮੌਤ ਜਾਂ ਚੋਟ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੀ ਹੋਵੇ।

ਚੌਥਾ.—ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਜਦੋਂ ਮਰਦ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਰਦ ਨਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਆਹੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਵਾਂ।—ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਜਾਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਨਸ਼ੀਲੇ ਜਾਂ ਅਣਸਵਾਦੂ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਾਰਨ ਉਹ ਉਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਛੇਵਾਂ।—ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਸੱਤਵਾਂ।—ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਵਿਆਖਿਆ 1।—ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਯੋਨੀ" ਵਿੱਚ ਲੇਬੀਆ ਮੇਜੋਰਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ 2।— ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜਦੋਂ ਔਰਤ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਖਿਕ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਰੋਕ-ਥਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਪਵਾਦ 1।—ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਪਵਾਦ 2।—ਇੱਕ ਮਰਦ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਹੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਏਂ, ਪਤਨੀ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

206। ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਸੱਥ ਸੱਥ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਰਦ ਹੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ, ਜੋ ਕਿ ਉਪਬੰਧਾਂ (ਅ) ਤੋਂ (ਦ) ਤੱਕ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਦ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੀ ਕਾਰਜ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਹੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ।

207। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਭਾਗ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਹਾਲਤਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਮਰਦ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 375 ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਹਰ ਇੱਕ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਵੇਖੀਏ। ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਜੁਰਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ।

208. ਪਹਿਲਾ ਵਰਣਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਔਰਤ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਦੂਜਾ ਵਰਣਨ ਇਹ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕਾਰਜ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਔਰਤ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਤੀਜੇ ਵਰਣਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਰਜ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ਭਾਵੇਂ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਮੌਤ ਜਾਂ ਚੋਟ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਚੌਥੇ ਵਰਣਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਰਜ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ ਜਦੋਂ ਔਰਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਉਸ ਮਰਦ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ ਵਰਣਨ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰ ਜੇਕਰ ਔਰਤ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ, ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਮਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੂਰਖਤਾ ਦਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ. ਛੇਵਾਂ ਵਰਣਨ ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਸਰਲ ਹੈ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇਹ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਚਾਹੇ ਔਰਤ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਔਰਤ ਦੀ ਉਮਰ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਸੱਤਵੀਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਵਰਣਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜੇ ਔਰਤ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਸਹਿਮਤੀ।

209. ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ 2 ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜੋ ਕਿ ਔਰਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਖਿਕ ਸੰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

210. ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਸੰਰਚਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਗਏ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਅਤੇ ਸਰਾਹਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ 2 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਤੱਤ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਸਾਰੇ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਛਾਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

211. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸਰੀਰ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਅਸਲੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਸਦਾ ਐਕਸ-ਰੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਧਾਰਾ 377. ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਅਪਰਾਧ।—ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵੈਚ੍ਛਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ, ਔਰਤ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਂਸਿਕ ਸੰਭੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜੋ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ।—ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮਾਂਸਿਕ ਸੰਭੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ।"

212. ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 377, ਧਾਰਾ 375 ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਇੱਕ ਲਿੰਗ-ਤਟਸਥ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 'ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। 'ਮਾਂਸਿਕ', ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ4$_{SUPERSCRIPT}$ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ, ਸਰੀਰਕ, ਮਾਂਸਲ ਜਾਂ ਯੌਨ। 'ਯੌਨ ਸੰਭੋਗ' ਨੂੰ ਬਲੈਕ ਦੀ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਅੰਗ ਵਿੱਚ ਸੰਪਰਕ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

213. ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ 'ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਹੈ। 'ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਫਰੇਜ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਮਾਂਸਿਕ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮਾਂਸਿਕ ਸੰਭੋਗ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਕੀ ਹੈ?

214. ਖਾਨੂ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮੁਖ ਮੈਥੁਨ (ਮਰਦ ਜਨਨਾਂਗਾਂ ਨਾਲ ਮੂੰਹ ਦਾ ਸੰਪਰਕ) ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਂਸਿਕ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੰਭੋਗ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੰਨਸਾਨੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ

ਕਿ ਮੁਖ ਮੈਥੁਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਂਸਿਕ ਸੰਭੋਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਖਿਲਾਫ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੈਕਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਜਨਨ ਹੈ।

215. ਸਮਾਂ ਦੇ ਗੁਜਰਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਜਨਨ ਹੀ ਇਕੋ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਲਿਵ-ਇਨ ਰਿਲੇਸ਼ਨਸ਼ਿਪ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਸੰਭੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਾਥ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ। ਹੋਮਰ ਕਲਾਰਕ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:-

"ਪਰ ਸੱਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਜ ਇਹ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੰਤੁ□ਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਅੱਜ ਦੇ ਠੰਡੇ ਅਤੇ ਨਿਜੀਤਾ ਰਹਿਤ ਅਸਤਿਤਵ ਤੋਂ ਪਨਾਹ ਹੈ।"

216. ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਹੁਣ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਮੁਕ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ 'ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪਸੰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਜਨਨ ਲਈ ਜਾਂ ਅਨਿਵਾਰਿਆਂ ਲਈ ਸੈਕਸ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ, ਜੇ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

217. ਧਾਰਾ 377 ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮਲੈਂਗਿਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਲਕਿ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਸਵੈਚਛਿਕ ਕਾਮੁਕ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 375 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅੰਤਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਤੱਤ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 375 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਛਾਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

218. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਵਰਣਨ/ਛੂਟ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਇੱਛਾਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਲੈਂਗਿਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਸਵੈਚਛਿਕ ਕਾਮੁਕ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਲ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਲਾ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ, "ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਜੋ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਵਕ ਕਾਮੁਕ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

219. ਧਾਰਾ 377, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ, ਜੇਕਰ ਔਰਤ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦੰਡਨੀਯ ਹੈ।

220. ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2013 ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਾ 375 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਧਾਰਾ 375 ਵਿੱਚ 'ਯੌਨ ਸੰਭੋਗ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ (ਅ) ਤੋਂ (ਦ) ਤੱਕ ਚਾਰ ਵਿਸਥਾਰਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਸੰਗਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਵਾਲਾ ਜੋੜਾ

ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਸੈਕਸ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

221. ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾ ਖਿੱਚਦਿਆਂ, ਜੇਕਰ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਵਾਲੇ ਜੋੜੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾਅ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2013 ਕਾਰਨ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਲਿੰਗੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਸਮੇਤ ਨਾਮਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰੰਗ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਹੈ।

222. ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਮੌਜੂਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਉਪਯੋਗੀ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਵਿੱਚ ਡਜਨ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ:

‘1967 ਦਾ ਐਕਟ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਬਿੱਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਬਾਰੇ 1957 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਰ ਜਾਨ ਵੁਲਫੈਂਡਨ (ਦਾ “ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ” ਅਤੇ “ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਰਿਪੋਰਟ”) ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਵੇਸ਼ਵਾਵ□ਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ:

"ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਰਿਆਦਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਜੋ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਜਾਂ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪਰਯਾਪਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨੌਜਵਾਨ ਹਨ, ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ, ਅਨੁਭਵਹੀਣ ਹਨ, ਜਾਂ ਖਾਸ ਸਰੀਰਕ, ਅਧਿਕਾਰਤ, ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਨ",

ਪਰ ਨਹੀਂ

"ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰਜ਼ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਅਧਿਕ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ"।

ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਪਰਸਪਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ, ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ, "ਨਿੱਜੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ, ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ" ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ"

[ਅੰਡਰਲਾਈਨਿੰਗ ਸਾਡੀ ਹੈ]

223. ਘੱਟੋ ਘੱਟ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸੰਬੰਧ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼, ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼, ਬਾਈ-ਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੀ ਸੇਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਲਟ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 377 ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਧਮਕੀ 'ਤੇ ਕੁਚਲਿਆ ਜਾਂ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ

ਬਹੁਸੰਖਿਆਕ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਰੁਖ 'ਤੇ ਲੁਲਾਂਘਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਪੀ. ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੇ ਬਚਾਉ ਲਈ ਲਿਟਮਸ ਟੈਸਟ

224. ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਅਵਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14, 19 ਅਤੇ 21 ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ।

225. ਇਹ ਸਵੈ-ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖ 21 ਵਿੱਚ 'ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਭਗਵਤੀ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨ) ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:-

"ਲੇਖ 21 ਵਿੱਚ 'ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ' ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਸਥਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਰਜੇ 'ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੇਖ 19 ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ..."

226. ਅਨੁਜ ਗਾਰਗ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1914 ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ "25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਘੱਟ" ਜਾਂ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ" ਦੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਤਿ ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਨਦਿਆਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:-

"31. ... ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ; ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ—ਭਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜਿਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

ਅਤੇ ਫਿਰ:-

"35. ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਇਸ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦੀ ਬਣਾਵਟ ਨੂੰ ਤਾਣਾਬਾਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਾਅ ਇੰਨੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਕਿ ਗਾਰੰਟੀ ਦਾ ਸਾਰ ਗੁਆਚ ਜਾਵੇ। ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।"

227. ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ) (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:-

"ਜਿਵਨ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੇਅਰਥ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਆਪਣੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਗੇ।"

ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਿਵਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

228. ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈਪੀਸੀ, ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਚੋਣ, ਭਾਵੇਂ ਛੋਟੀ

ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਅਤੇ ਸਹਿਜ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਨਿੱਜੀ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮੇਤ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਤਪੀੜਨ ਜਾਂ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

230. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਪਣਾ ਜਿਨਸੀ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦੀ ਯੌਨ ਸਵਾਤੰਤਰਤਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਤੰਭ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇਕ ਅਵਿਭਾਜਨਯੋਗ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਦਬਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਅਧੀਨ ਕਿ ਬਹੁਸੰਖਿਆਕ ਆਬਾਦੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਉਸਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਥਾਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮੋਹਰ ਪਿਘਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਉਣਾ ਇਕ ਨੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

231. ਅਜਿਹਾ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਗਰੂਕ ਹਾਂ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 377 ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ, ਚੋਣ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਜੀਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਉਨਮੁਖੀਕਰਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਲਿੰਗ-ਤਟਸਥ ਅਪਰਾਧ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਹਾਵ ਨਾਲ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਸਰੀਰਕ ਸਵਾਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 19 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਵਿਕਸਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

232. ਸੁਨੀਲ ਬਤਰਾ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਯਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਸਜ਼ਾਵਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਿਣਾਉਣਾ, ਸਕੈਂਡਲਾਈਜ਼ਿੰਗ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ ਜਾਂ ਕਰੂਰ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਉਤਪਾਦਕ, ਹੈ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਬਲਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 19 ਦੁਆਰਾ ਘਿਣਾਉਣਾ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਨੁਚਿਤਤਾ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ।

233. ਸਾਨੂੰ, ਪਹਿਲਾਂ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਅਹਿਰਣ ਉੱਤੇ ਪਰਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਜੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ 'ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ'। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਮਾਨਤਾ ਲਈ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 377 ਉਹਨਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਏ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ, ਦੋਹਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਿਭੇਦ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਵਿਭੇਦ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯਾਨੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

234. ਐਮ. ਨਾਗਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ*SUPERSCRIPT,

ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦਾ ਮੂਲ ਭਾਵ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਇੱਕ ਨਿਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਰਬਸੰਮਤ ਮਨਾਹੀ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਪਰੀਖਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਹੇਠ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

235. ਈ.ਪੀ. ਰੋਇਆਪਾ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ*SUPERSCRIPT,ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਮਾਨਤਾ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਧਾਰਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਆਯਾਮ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਵਾਦੀ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ "ਬੰਦੀ, ਕੈਦੀ ਅਤੇ ਸੀਮਿਤ" ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਮਾਨਤਾ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਸਹੁੰ ਖਾਧੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ; ਇੱਕ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ, ਇੱਕ ਸਰਬਸੰਮਤ ਰਾਜਾ ਦੀ ਮਨਮਰਜੀ ਅਤੇ ਖੁਮਾਰੀ ਨਾਲ।

236. ਬੁਧਨ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ*SUPERSCRIPT, ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਧਾਰਣਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ-

"ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਵਰਗ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਛੱਡੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ (ii) ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਗੀਕਰਣ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਨਾਮਤ: ਭੌਗੋਲਿਕ, ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ। ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਨਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ।"

237. ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਇੱਕ ਝਲਕ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ□ਤ ਅਤੇ ਦੰਡਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਮੁਕ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਮੁਕ ਸੰਭੋਗ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਇਹ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਕਾਰਜ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਓ.ਸੀ.ਐਸ.ਓ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੇ ਇੱਕ ਦੁੱਖਦਾਇਕ ਅਤੇ ਆਪਤਤੀਜਨਕ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਥੇ 'ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਕਾਰਜ', ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ (ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਕਿਊ) ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਵਿਰਾਸਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਨ, ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਵਰਗ ਵਜੋਂ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ।

238. ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਵੀ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:-

"ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਦਾ ਟੈਸਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨਕ ਦੁਆਰਾ ਬੇਤਰਤੀਬ, ਅਤਾਰਕਿਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਰਯਾਪਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਿਦਾਂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਨਾਲ ਹੀ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਧਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨ ਲਈ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰ

ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ।"

239. ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਯੌਨ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਯੌਨ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਕਿ ਨਿਜੀ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਯੌਨ ਕਾਰਜ ਨਾ ਤਾਂ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਸੰਕਰਮਣੀ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਸੁਰ ਵਜਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਨਿਜੀ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਦਖਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈਪੀਸੀ, ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਹੋਣ, ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨਾ ਹੈ।

240. LGBT ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਪਾਸ ਉਹੀ ਮਨੁੱਖੀ, ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਕੋਲ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਣਵੱਤਾ ਹੀ ਉਹ ਨੀਂਹ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭੇਦਭਾਵ-ਵਿਰੋਧੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਸਲ ਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣਾ ਤਰਕਹੀਣ, ਅਸਮਰਥਨਯੋਗ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਉਦਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸੰਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿੱਜੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਣ ਅਤੇ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਰੂਪ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀਪਸੰਦ ਪ੍ਰਵ□ਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਡਾਂਚੇ 'ਚ ਜੜ੍ਹਵੇਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਇੱਕ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

241. ਸੈਕਸ਼ਨ 377, ਇਸ ਟਾਲਣ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 377, ਇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਅਤਾਰਕਿਕ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਚਿੰਤਾਮਣ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਆਰਟੀਕਲ 19 ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਧੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ:

"'ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਧੀ' ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਨੰਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਸੀਮਾਂਕਨ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨਾ ਜਾਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸੁਭਾਵ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। 'ਉਚਿਤ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਕਲਮੰਦ ਧਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਭਾਵ, ਉਹ ਰਸਤਾ ਚੁਣਨਾ ਜੋ ਤਰਕ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ 19(1)(ਜੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (6) ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਮਤ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੰਤੁਲਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

242. ਵਿੱਚ ਐਸ. ਰੰਗਰਾਜਨ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ:

"... ਸਾਡੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਲਾਤ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਹਿੱਤ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ। ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਖਤਰਾ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ, ਕਾਲਪਨਿਕ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ

ਨੇੜਲਾ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

243. ਵਿੱਚ ਐਸ. ਖੁਸ਼ਬੂ (ਉਪਰੋਕਤ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ 'ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਰਿਆਦਾ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 19 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਤਾਰਕਿਕ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਸੰਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ' ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਾਂਸਕ□ਤਿਕ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਅਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

244. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਯਾ ਸਿੰਘਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਐਕਟ, 2000 ਦੀ ਧਾਰਾ 66ਏ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ, ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮਾਸੂਮ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜਤਨ, ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਠੰਢਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ:

"ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭਾਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮਾਸੂਮ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮੁਫਤ ਭਾਸ਼ਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਠੰਢਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਆਪਕਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

245. ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਰਿਆਦਾ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਸਮੇਤ ਚੋਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਜਾਗਰੂਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਹਨ ਪਰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾ ਤਾਂ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਜਨਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਰਿਆਦਾ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਡੋਮਸ ਸੁਆ ਕੁਈਕ ਐਸਟ ਤੁਤੀਸਿਮਮ ਰੇਫੂਗਿਅਮ – ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਘਰ ਉਸਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਸਰ ਐਡਵਰਡ ਕੋਕ* ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਹਰ ਕਿਸੀ ਦਾ ਘਰ ਉਸ ਲਈ ਉਸਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਗੜ੍ਹ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਚੋਟ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਆਰਾਮ ਲਈ।”

246. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜੇਕਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰ ਜਾਂ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਬੇਤੁਕੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਸਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਵੀ ਠੰਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।

247. ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਟੈਸਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਪਾਰਟਨਰ ਚੁਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਬੇਤੁਕੇਪਨ ਦਾ ਗੁਣ ਵੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ, ਸ਼ੋਸਣ ਅਤੇ ਤੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹਥਿਆਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਡਰ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਤਿਰਸਕਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ

ਬਹੁਤ ਕੁਦਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਨੂੰ ਝੱਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

249. ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਬੇ ਕੁਚਲੇ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਾਲੇ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਲੰਕ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਲੰਕ, ਦਮਨ ਅਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਕੀਰਣ ਦਮਘੋਂਟੂ ਸਪੇਸਾਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਛੁਪ ਕੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਵੱਲ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਦਾਨਵੀਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਆਦਰਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ, ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ, ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਇਨਸਾਫ ਵੱਲ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

250. ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਅਤੇ ਛਾਂਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਪੇਂਟਿੰਗ ਸੁੰਦਰ ਬਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁੰਦਰਤਾ ਹੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਇਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਇਕਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਢਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਸਰਬੋਤਮ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਸਹਿ-ਅਸਤਿਤਵ ਵੱਲ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ। ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਿਸਟ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਵੱਈਏ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਬਣਨ' ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਰਨਾਤਮਕ ਨੋਸ਼ਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਢਾਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਖਰਪਤਵਾਰ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਛੋਟੇ ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ “ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਬੋਲਣ” ਲਈ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਚਾਨਣ ਵੱਲ, ਕਟੱਟਰਤਾ ਤੋਂ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਵੱਲ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੀ ਸਰਦੀ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਸੰਤ ਵੱਲ ਚੱਲੀਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਵੇਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਕੇਤਕ — ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸਮਾਜ ਵੱਲ।

251. ਗੰਭੀਰ ਨਿਰਾਸਾ, ਨਿੰਦਾ, ਵਿਪੱਤੀ, ਦੁੱਖ, ਅਨਿਆਇ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸਾ ਦੇ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਟੁੱਟ ਭਾਵਨਾ, ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਤਾ, ਮਜ਼ਬੂਤ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਤੇ ਅਸੀਮ ਆਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਬੱਦਲ ਵਿੱਚ ਇੰਦਰਧਨੁਸ਼ ਲੱਭਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕਤੀ ਅਤੇ ਉਦਾਰੀਕਰਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਵੱਲ — ਸਭ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਮੂਲ ਪਛਾਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੱਲ। ਬਿਨਾਂ ਢੋਂਗ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਦੋਹਰਾਪਣ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਤਿਆਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ “ਚਾਲ” ਹੈ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵੱਲ ਯਾਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੱਚੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ - ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਦਭੁਤ ਚਾਰਟਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਧੀਨ।

252. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ (ਮਰਦ ਅਤੇ ਮਰਦ), ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ (ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ) ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ (ਔਰਤ ਅਤੇ ਔਰਤ) ਹੋਣ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਸੰਲਗਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲੂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾ ਰਹੇਗਾ। ਧਾਰਾ

377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਣਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਕਿ . ਨਤੀਜੇ

253. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

(i) ਪਛਾਣ ਦੀ ਉੱਚਤਾ ਜੋ ਕਿ ਨਾਲਸਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਛਾਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਟਿਕਾਊਪਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਦੀ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਛਾਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਣ, ਆਪਣੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਫ ਜ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, "ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ" ਹਨ।

(ii) ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰਾ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤੱਥ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ

(iii) ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਜੀਵਿਤ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸਤਾਰ ਯੋਗ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇ ਦੀਆਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨਾਲ ਲੜ ਸਕਣ। ਜਦੋਂ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ

(iv) ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ; ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਨਿਰਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਦਲਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੋਵੇ। ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ ਦੁਆਰਾ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿੱਚ ਪੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਮਕਦੇ ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

(v) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸਮਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਪਰਦਾ ਵਰਤ ਕੇ ਇੱਕ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਨੀਂਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਵਿਵਿਧਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉੱਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ।

(vi) ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਰ

ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਬੇਅਰਥ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਗਰਿਮਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਵਿਭਾਜਨੀਯ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ/ਉਸ ਆਪਣੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਗੁਣ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਰਜ਼ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਉਣ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰ ਸਕੇ।

(vii) ਯੌਨ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਕਈ ਜੈਵਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੋਲੋਜੀਕਲ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਸਿਦਾਂਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਇਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਯੌਨ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਹੋਵੇਗਾ।

(viii) ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਰਜੇ 'ਤੇ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ, ਕਿ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਨੋਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਗਲਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ (ix) ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਤਕਰਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ, ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਪਰਿਣਾਮ ਵਜੋਂ, ਗੈਰ-ਪਿਛੜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਿਛੜੇਪਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸੇ ਨੂਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਸ਼ੀਲ ਅਹਿਸਾਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿਛੜੇ ਕਦਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(x) ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਧੀਨ, ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਉੱਤੇ ਸਾਵਰਨਟੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ/ਉਸ ਆਪਣੀ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਨੂੰ ਇੱਛਾਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰੰਗਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਵਿੱਤਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਅਤਿ ਆਵਸ਼ਯਕ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੀ ਹੈ। ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹੀਂ ਨਾ ਕਹੀਂ, ਇਹ ਪਛਾਣ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(xi) ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਉਥਲੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ "ਇੱਛਾਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਯੁਕਤ ਸਹਿਮਤੀ" ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪਛਾਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਲਟ, ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ "ਇੱਛਾਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਯੁਕਤ ਸਹਿਮਤੀ" ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਮੋਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼, ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵੈਚਛਿਕ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 375 ਆਈਪੀਸੀ,...

(xii) 'ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਰਥ ਉਹ ਸਾਰੇ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਏਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਸੰਭੋਗ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਜਨਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ 'ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਨਹੀਂ ਕਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(xiii) ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉਲੰਘਣ

ਵਾਲੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਅਤੇ 19 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(xiv) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਦੀ ਅਨਵਿਲ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਅਧੀਨ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਉਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਦੰਡਾਤਮਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 375 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਓ.ਸੀ.ਐਸ.ਓ. ਐਕਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਨਾ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਣਚਾਹੇ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕਿ 'ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਏਂ', ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

(xv) ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ., ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨਿੱਜੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ-ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿੱਜੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਸੰਕਰਮਣੀ ਹਨ। ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਪੇਕਸ਼ਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਘਿਣਾਉਣਾ ਹਥਿਆਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਲਈ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

(xvi) ਧਾਰਾ 19(1)(a) ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਂ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ LGBT ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਭਾਈਚਾਰਾ। ਬਾਲਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਸਬੰਧ, ਇਹ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜਾਂ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗੀ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਪੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(a)।

(xvii) ਅਰਗੋ, ਧਾਰਾ 377 IPC, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਦੋ ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਨਸੀ ਸਬੰਧ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਮਲਿੰਗੀ ਹੋਵੇ (ਮਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਦਮੀ), ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗੀ (ਮਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ) ਜਾਂ ਲੈਸਬੀਅਨ (ਔਰਤ ਅਤੇ ਔਰਤ), ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਿਨਸੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇੱਕ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਇੱਕ ਦੰਡਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਰਹੇਗਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੇਠ ਦੰਡਕਾਰੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਵੇਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

(xviii) ਸੁਰੇਸ਼ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਹੈ ਰੱਦ ਕੀਤਾ।

254. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਹੋਵੇਗਾ ਲਾਗਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕ੍ਰਮ

ਨਾ ਕਰੋ.

ਆਰ.ਐਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ. 1. "ਉਹ ਪਿਆਰ ਜੋ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਬੋਲਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ" ਦੁਆਰਾ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਪਿਆਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਲਾਰਡ ਅਲਫ੍ਰੇਡ ਡਗਲਸ, ਆਸਕਰ ਵਾਈਲਡ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ, ਆਪਣੀ ਕਵਿਤਾ ਟੂ ਲਵਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ 1894 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ।

2. ਸ਼ਬਦ "ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ" ਦਾ ਜਨਮ "ਹੋਮੋ" ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਮਨੁੱਖ ਹੈ, ਬਲਕਿ "ਹੋਮੋ" ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਲੈਸਬੀਅਨ" ਗ੍ਰੀਕ ਦ੍ਵੀਪ ਲੈਸਬੋਸ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਫਵਾਹ ਸੀ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਨਸ ਵਾਲੇ ਜੋੜੇ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਹੈ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1860 ਵਿੱਚ ਅਧਿਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ (150 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ) ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਬਾਲਗ ਇੱਕੋ ਜਿਨਸ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

3. ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਇੱਕ ਚੈੱਕਰਡ ਇਤਿਹਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਬਾਲਗ ਇੱਕੋ ਜਿਨਸ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ। ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ ("ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ"), 111 ਡੀਆਰਜੇ 1 (2009), ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ:

"132. ਅਸੀਂ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14, 21 ਅਤੇ 15 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀਸ਼ੁਦਾ ਪੈਨਾਇਲ ਨਾਨ-ਵੈਜੀਨਲ ਸੈਕਸ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਪੈਨਾਇਲ ਨਾਨ-ਵੈਜੀਨਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। 'ਬਾਲਗ' ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮੁਰਾਦ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ 18 ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਹੈ। 18 ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਜ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤਬ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸੰਸਦ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਚੁਣਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਆਪਣੀ 172ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕੇ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਉਲਝਣਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਤਿਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।"

4. ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਅਨਜ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ("ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ"), (2014) 1 ਐਸਸੀਸੀ 1, ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ "ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ" ਦੇ ਕਾਨਫਲੇਵ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਬਦ 'ਹੋਮੋ' ਨਾਲ ਅਗਾਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ 'ਪਾਪਾਂ' ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਪਦਾਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯੀਸੂ ਮਸੀਹ ਦਿਵਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਪਦਾਰਥ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਸਮੇਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲ

5. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜੋ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ("ਐਨ.ਏ.ਐਲ.ਐਸ.ਏ."), (2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 438 ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਅਤੇ 21 ਨੂੰ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ, ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ ਸਾਰੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਸਟਿਸ ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਰਿਟਾ.) ਅਤੇ ਅਨ੍ਹ ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਓਰਸ (“ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ”), (2017) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1, ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੌ-ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਕਮਤ ਨਾਲ ਐਲਾਨਿਆ ਕਿ ਸਭ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਜੋਂ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਲਿਕ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਜਬੂਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

6. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨੇ 08.01.2018 ਨੂੰ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਲਿਆਂਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਾਤਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਤਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਇਆ।

ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

7. ਪੱਛਮੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਨੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚਰਚ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਹੈਨਰੀ VIII ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਰੋਮਨ ਕੈਥੋਲਿਕ ਚਰਚ ਨਾਲ ਤੋੜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ, ਭੈੜਾ ਅਧਿਨਿਯਮ 1533, ਨੇ “ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਿਨੌਣੇ ਅਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਅਪਰਾਧ” ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ।

8. 1806 ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਅੰਕੜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ, ਅਤੇ 1900 ਤੱਕ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ 8,921 ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਡੋਮੀ, ਘੋਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ 'ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਗਲਤੀਆਂ' ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਔਸਤਨ ਹਰ ਸਾਲ ਨੌਵੇ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ। ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਚੌਥਾਈ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਪਰ 1806 ਤੋਂ 1861 ਤੱਕ, ਜਦੋਂ ਸੋਡੋਮੀ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਗਈ, 404 ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਬਾਅਵਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਭਰ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੋ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸ਼, ਜੇਮਸ ਪ੍ਰੈਟ ਅਤੇ ਜਾਨ ਸਮਿਥ, ਸੋਡੋਮੀ ਲਈ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਵਾਰ 27 ਨਵੰਬਰ, 1835 ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

9. ਪੂਰਬੀ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਰਾਜ ਦੌਰਾਨ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। 1833 ਵਿੱਚ, ਥਾਮਸ ਬੈਬਿੰਗਟਨ ਮੈਕਾਲੇ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

10. ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਮੈਕਾਲੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ, ਨੇ 14.10.1837 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਡਰਾਫਟ ਵਿੱਚ 488 ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ 23.07.1846 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ.ਐਚ. ਕੈਮਰੂਨ ਅਤੇ ਡੀ. ਐਲੀਅਟ ਦੁਆਰਾ 24.06.1847 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਰਾਫਟ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਕਾਫੀ ਪੂਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ, ਮਾਮੂਲੀ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ, ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਫਿਰ ਸੋਧੀ ਗਈ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ 30.05.1851 ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੁੱਦਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

11. ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਪਰਿਸ਼ਦ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਮੈਂਬਰ ਮਿਸਟਰ ਬੇਥੂਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਸੋਧੀ ਗਈ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਬੁੱਲਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲਵਿਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਸਮੇਤ, ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਅਧਿਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛੁਕ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਕੌਂਸਲ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰ ਬਾਰਨਸ ਪੀਕਾਕ ਨੂੰ ਚੌਥਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

12. ਇਸ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੋਧੀ ਗਈ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਫਿਰ 1857 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੁਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ। 1857 ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੋਡ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਲਦੀ ਹੀ ਅਕਤੂਬਰ, 1860 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 01.01.1862 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਰ ਜੇਮਸ ਫਿਟਜ਼ਜੇਮਸ ਸਟੀਫਨ ਨੇ ਐਲਾਨਿਆ ਕਿ:

"ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਤਿਆਰ ਉਤਪਾਦ ਵਰਤਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ, ਮੈਂ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਗਾ,

ਥਾਮਸ ਬੈਬਿੰਗਟਨ ਮੈਕਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਗ ਲਿਬਰਲ ਸੀ ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਮੈਮੋਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਸਿੰਡਰੋਮ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਮੈਕਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ 50 ਟੋਸਟੇਡ ਪਾਈਆਂ ਖਾਧੀਆਂ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਗਰਮ ਕਾਫੀ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਬਹੁਤ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। ਬੱਚੇ ਨੇ, ਚੀਕ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, "ਮੈਡਮ, ਪੀੜਾ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ"।

ਉੱਤਰੀ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ 1871 ਨਾਲ, ਜੋ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਕੈਚ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਧਾਰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੂਇਸੀਆਨਾ ਲਈ ਲਿਵਿੰਗਸਟਨ ਦੇ ਕੋਡ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਬੇਹਤਰ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ"।

13. ਉਸ ਨੇ ਅਗਾਊਂ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

“ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰੇ ਤਕਨੀਕੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਅਣਜ਼ਰੂਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ, ਵਿਵਸਥਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਵਸਥਿਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਘੱਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (ਉਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਹਨ) ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ।”

14. ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸਟੀਕਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝਣਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਗੁਣਵੱਤਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਲਾਰਡ ਆਕਲੈਂਡ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਦੇ ਡਰਾਫਟ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਨੂੰ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ: ਇੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸਟੀਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਦੂਜਾ ਕਿ ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਰਥਹੀਣ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਬੁਰਾਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇੱਕ ਢਿੱਲਾ ਸ਼ਬਦਬੱਧ ਕਾਨੂੰਨ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਇੱਜ਼ਹਾਰ ਵਰਤਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਤਿਆਗਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।”

15. ਜਦੋਂ ਕੋਡ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਲਾਰਡ ਆਕਲੈਂਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

“…ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਘਰੇਲੂ ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਧੀਮੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਕੋਡ ਸੈਂਕੜੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ… ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ, ਜੋ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਕਈ ਜੋਸ਼ੀਲੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਮੰਨਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਬਜਾਏ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਂ।”

16. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 04.06.1835 ਦੇ ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਨਰੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿਰਫ ਸੰਖੇਪ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ "ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ"।

ਇਸ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੀੜ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਦਬਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਲਾਗਤ ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ, ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ਾਰੋਪਣ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਕਰੂਪਤਾ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਪਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਸਲਾਂ ਜਾਂ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ।

17. ਇਹ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਦਾ ਡਰਾਫਟ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 377 ਵਜੋਂ ਅਧਿਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਕਾਲੇ ਦਾ ਮੂਲ ਡਰਾਫਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ:-

"361. ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ, ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਛੂਹੇ, ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਛੋਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਨੋਂ ਵਰਣਨਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਚੌਦਾ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਸਾਲ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।

362. ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ, ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਛੂਹੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਨੋਂ ਵਰਣਨਾਂ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਾਲ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।"

18. ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਲਈ ਜੋ ਕਮਾਲ ਹੈ ਉਹ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ "ਮੁਫ਼ਤ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਸਹਿਮਤੀ" ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ "ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਵਾਸਨਾ" ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਉਮਰ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਯੋਗ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਨਾਲ (ਪਰ ਸੱਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਾਲ) ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਸਜ਼ਾ, ਜਦੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਹੋਵੇਗੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਪਰ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ). ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੌਰ ਦੇ ਇਸ ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਨੇ "ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ" ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਘੱਟ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਵਾਸਨਾ", ਜੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਉਹ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ: -

"ਧਾਰਾ 361 ਅਤੇ 362 ਇੱਕ ਘਿਣਾਉਣੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਘੱਟ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ, ਬਿਨਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ, ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਨਾ ਤਾਂ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਘਿਣਾਉਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਜਨਤਕ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ

ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨਾਲ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਉਹਨਾਂ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਹੀਂ ਜਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹੀਤਾ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਾਯਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

19. 1837 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਲ ਲੈ ਗਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰ ਬਾਰਨਸ ਪੀਕਾਕ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਹੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਮਸੌਦੇ ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ।

20. ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 150 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਈ ਹੈ। 42ਵੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਨੇ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸੋਧ ਜਾਂ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੈੱਡੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਲ 2000 (172ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ) ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜਾਂ ਅਨਿਲਿੰਗੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਨੂੰ ਦੰਡਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ

21. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਵਰਜਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਨਿਯਮ 1533 ਵਿੱਚ ਹੈਨਰੀ VIII ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ "ਘਿਨੌਣੇ" ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲਿਪਟੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਓਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ ਵਰਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੇ ਯੂ.ਕੇ. ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ 60 ਸਾਲ ਬਾਅਦ।

22. ਮਾਰਕੁਸ ਆਫ ਕੁਈਨਜ਼ਬੈਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਲਾਰਡ ਅਲਫਰੈਡ ਡਗਲਸ, ਦਾ ਓਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ ਨਾਲ ਅਫੇਅਰ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਾਰਕੁਸ ਨੇ ਖੋਜ ਲਿਆ। ਓਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ ਦੇ ਕਲੱਬ ਵਿੱਚ, ਮਾਰਕੁਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਛੱਡਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਓਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ ਨੂੰ "ਸੋਮਡੋਮਾਈਟ" ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਓਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ ਦੇ ਓਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਰ ਐਡਵਰਡ ਕਾਰਸਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਇਹ ਤੱਥ ਖਿੱਚਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਸਾਦੇ ਜਾਂ ਬਦਸੂਰਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਓਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਓਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ ਨੇ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ।ਪਰ ਇਹ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। 1885 ਦੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਲਾ ਸੋਧ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਸਕਰ ਵਾਈਲਡ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਜੇਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਭਰ ਨਾ ਸਕਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ 46 ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪੈਰਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਵਜੋਂ ਮਰ ਗਿਆ।

23. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਬਦਲਾਅ ਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ ਨੇ ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਟਾਪੂਆਂ ਉੱਤੇ ਵਹਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤਤਃ, ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ ਕਹਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ 24.08.1954 ਨੂੰ ਮਿਲਾਪ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਤੰਬਰ 1957 ਦੀ ਹੈ, ਦਿਲਚਸਪ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 31 ਅਤੇ 32 ਵਿੱਚ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ-

"31. ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਇੱਕ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਮੇਤ ਸਜ਼ਾਵਾਰੀ, ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਇੱਕ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇਲਾਜ ਮੈਡੀਕਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਇੱਕ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਾ ਅਕਾਦਮਿਕ

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਸਾਰਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਉਲਟਾ, ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਮੈਡੀਕਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਗੈਰ-ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਦਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕੇਸ ਸੀਨਾਇਲ ਡਿਮੈਂਸ਼ੀਆ ਜਾਂ ਕ੍ਰੋਨਿਕ ਸਕਿਜੋਫ੍ਰੇਨੀਆ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਹਾਰ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ, ਭਾਵੇਂ ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਸਾਇਕੋਥੈਰੇਪੀ ਜਾਂ ਸਖਤੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਲਾਜ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਸਬੰਧੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਹਾਂਗੇ।

ਇਸ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਕਲਮ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਯੂ.ਐਸ. ਕਸਟਮਜ਼ ਪਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਕੋਲ ਕੁਝ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਜਵਾਬ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, 'ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਹੈ।' ਪਰ ਜੇਲ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵੀ ਅਦਭੁੱਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ – ਰੀਡਿੰਗ ਗੋਲ ਦੀ ਬੈਲਡ ਇੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਮਾਸਟਰਪੀਸ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਉਹ ਰੀਡਿੰਗ ਗੋਲ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਨਾ ਹੁੰਦਾ।'

32. . ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਇੱਕ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਇਸ ਨੂੰ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਘਟਿਆ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮਾਇਨੇ ਵ

24. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 36 ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 53 ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਹਿਣਾ ਸੀ:

"54. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗਿਰਾਵਟ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਲੱਭੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਾਲਪਨਿਕ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਰਮੂਲੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਅਕਸਰ ਕੁਦਰਤੀ, ਪਾਪੀ ਜਾਂ ਘਿਣਾਉਣੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਘਿਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਘਿਣ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਨੈਤਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਸਹਿਜ ਭਾਵਨਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਨੀ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਜਤਾ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿਜੀ ਯੌਨ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਮਰਦ ਕੁਝ ਖਾਸ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਜੀ ਆਦਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕਮੇਲ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ "ਖਰਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜੋਖਮ" ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ: ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸ਼ਰਾਬੀ, ਜੁਆਰੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਸਮਝੌਤਾਵਾਦੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਪਟੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਜੀ ਯੌਨ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

25. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਅਸਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:-

"55. ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ, ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਸਬੂਤ ਮਿਲੇ ਹਨ, ਕਿ ਅਕਸਰ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਨੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਰਦ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅੰਗ ਅਪੇਕਸ਼ਾਕ□ਤ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਆਉਟਲੈਟਸ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸੰਪੂਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਅਫਸੋਸਜਨਕ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੂਲ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ; ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵੀ ਅਕਸਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਾਰਨ ਵਿਆਹ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਆਉਟਲੈਟਸ ਤੋਂ ਪਰਿਆਪਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਲੈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਵਿਆਭਿਚਾਰ, ਜਿਨਾਹ ਜਾਂ ਲੈਸਬੀਅਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਸਭ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਕ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਥੇ ਵਿਆਭਿਚਾਰ, ਜਿਨਾਹ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਵਿਵਹਾਰ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਥੇ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਸਿਰਫ ਅਸਤਿਤਵ ਹੀ ਇੱਕ ਅਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤ ਸੰਰਚਨਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

26. ਅਤੇ ਇਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵੱਲ ਮੋੜ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਮੇਟੀ ਕਿਹਾ:-

"56. ਅਸੀਂ ਤੀਜੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਭਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਤੋਂ ਮੁੜ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਲੜਕੇ ਜਾਂ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਨੂੰ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਯਕੀਨਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਜੋ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਜੇ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗੀ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਮਾਹਰ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਹਾਲਤ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਜੋ ਵੀ ਹੋਣ, ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪਛਾਣਯੋਗ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਜੋਂ ਹੋਰ ਬਾਲਗ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪੀਡੋਫਿਲਿਆਕ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਪੁਰਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਜੋਂ ਉਹ ਲੜਕੇ ਲੱਭਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਜੇ ਯੌਵਨ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ।" ਅਸੀਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਹਾਂ ਕਿ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਬਾਲਗ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਲੜਕਿਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਲਟ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।"

57. ਸਾਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹੈ ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਬੰਧ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ।

27. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"60. ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਜੋ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ, ਉਹ ਆਲੋਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚੋਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ. ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਉਲਟਣਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ. ਪਰ ਸਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਆਂਕ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਤਪਤੀਆਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ.

61. ਹੋਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਬੱਧ ਹਾਂ. ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਖਿਲਾਫ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਾਂ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਖਿਲਾਫ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਇੱਕ ਹੋਰ ਖਿਲਾਫ ਦਲੀਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਿਰਣਾਯਕ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪਸੰਦ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਜਬ ਤੱਕ ਸਮਾਜ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ, ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਪ ਦੇ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ, ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਨਿੱਜੀ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਖਵਾਨ ਏਜੰਟ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਧਮਕੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.

62. "ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ."

28. ਬਦਲਾਅ ਧੀਰੇ ਧੀਰੇ ਆਇਆ. ਇਹ ਸਿਰਫ 1967 ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵੂਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਫੈਂਸਜ਼ ਐਕਟ, 1967 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ.

29. 2017 ਵਿੱਚ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜਤ ਨੇ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਫੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਚੇਤਾਵਨੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ

30. ਜਦੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜਤ ਨੇ 1776 ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ। ਇਹ ਹਾਲਤ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਸੋਡੋਮੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ, ਨਾਮਤਃ, ਬੋਵਰਸ ਬਨਾਮ ਹਾਰਡਵਿਕ ("ਬੋਵਰਸ"), 92 ਐਲ. ਐਡ. 2ਡੀ 140 (1986), 1986 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ। 5:4 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਰਜੀਆ ਦੇ ਸੋਡੋਮੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਾਲਗ ਮਰਦ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਬੈੱਡਰੂਮ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਜਸਟਿਸ ਵਾਈਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਬੋਲਿਆ, ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ।

31. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੋਡੋਮੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੋਈ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰਿਵਾਰ, ਵਿਆਹ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਜਨਨ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਗਲਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਖਿਲਾਫ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਮੂਲ ਸਨ। ਸਟੈਨਲੀ ਬਨਾਮ ਜਾਰਜੀਆ ("ਸਟੈਨਲੀ"), 22 ਐਲ. ਐਡ. 2ਡੀ 542 (1969), ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਵਿੱਚ ਅਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਗਰੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਟੈਨਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਜਾਂ ਚੋਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤਦ ਵੀ ਵਧ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜਦ ਵਿਆਭਿਚਾਰ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੌਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਘਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤਰਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਾਰਜੀਆ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨੋਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.ਏ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਸਰਤ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਬਰਗਰ, ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ, ਮੁੜ "ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਜੜ੍ਹਾਂ" 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਕੀਤੀ, ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ, ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੋਡੋਮੀ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ-ਈਸਾਈ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਰਜੀਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਅਚਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਕਾ ਪਾਵੇਲ, ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ, ਪਾਇਆ ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ, ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ ਸੋਡੋਮੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਤੱਕ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਅੱਠਵੀਂ ਸੋਧ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰੂਰ ਅਤੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਸਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚੂੰਕਿ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅੱਠਵੀਂ ਸੋਧ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਨਿਆਂਕਾ ਪਾਵੇਲ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ।

32. ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਰਾਏ ਦਿਲਚਸਪ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਕਾ ਬਲੈਕਮੁਨ, ਜੋ ਚਾਰ ਅਸਹਿਮਤਾਂ ਲਈ ਬੋਲੇ, ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿੱਜਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਲਾਸੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ "ਅਕੇਲਾ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ" ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਾ ਹੋਮਜ਼ ਦੇ ਲੇਖ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਤੋਂ ਉਧਾਰਨ ਦਿੱਤਾ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"[i]ਇਹ ਘਿਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੰਗਾ ਕਾਰਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਹ ਹੈਨਰੀ IV ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਘਿਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਅਤੀਤ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਕਾਇਮ ਹੈ।"

33. ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਇਸਦੀਆਂ "ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਜੜ੍ਹਾਂ" ਲਈ ਇੰਨਾ ਹੀ। ਨਿਆਂਕਾ ਬਲੈਕਮੁਨ ਦੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਫਿਰ ਵਿਸਕੌਂਸਿਨ ਬਨਾਮ ਯੋਡਰ, 32 ਐਲ. ਐਡ. 2ਡੀ 15 (1972) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਮੀਸ਼ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਰਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਭੇਜਣ, ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਜੋ ਅਜੀਬ ਜਾਂ ਭੱਠਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਯਹੂਦੀ-ਈਸਾਈ ਮੁੱਲਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਧਾਰਮਿਕ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੋਡੋਮੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਤੱਥ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨੈਤਿਕ ਫੈਸਲਾ ਥੋਪਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਜਾਨ ਸਟੁਆਰਟ ਮਿਲ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੇ ਕਿਹਾ:

44. ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਸਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਦੇ ਮੁੱਲ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣਯੋਗ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਸੀਐਫ. ਡਾਇਮੰਡ ਬਨਾਮ ਚਾਰਲਸ, 476 ਯੂ.ਐਸ. 54, 65-66, 106 ਐਸ. ਸੀਟੀ. 1697, 1705, 90 ਐਲ.ਐਡ.2ਡੀ 48 (1986), ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੱਤ ਜੋ ਵੱਖਰੇ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ, ਦਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਦਿਮਾਗਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

34. ਨਿਆਂਕਾ ਸਟੀਵੈਨਜ਼, ਵੀ ਇੱਕ ਤਾਕਤਵਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵਿਆਹੁਤ ਅਤੇ ਅਵਿਆਹੁਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰੰਗ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

35. ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੋਵਰਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਨੂੰ 17 ਸਾਲ ਲੱਗ ਗਏ।

36. ਲਾਰੈਂਸ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ, 539 ਯੂ.ਐਸ. 558 (2003), ਵਿੱਚ, 6:3 ਦੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ, ਜਸਟਿਸ ਐਂਥਨੀ ਕੈਨੇਡੀ, ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਨੇ ਬੋਵਰਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਸਹੀ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਬੋਵਰਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਜਨਨ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਲੈਨਡ ਪੈਰੈਂਟਹੁੱਡ ਆਫ ਸਾਊਥੀਸਟਰਨ ਪਾ. ਬਨਾਮ ਕੇਸੀ ("ਕੇਸੀ"), 505 ਯੂ.ਐਸ. 833 (1992) ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ—"ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨੀ, ਨਾ ਕਿ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਕੋਡ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।" ਫਿਰ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਅਮਰੀਕਨ ਲਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਨੇ 1955 ਵਿੱਚ ਕੱਢਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਦੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਫੈਸਲਾ ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਆਫੈਂਸਿਜ਼ ਐਕਟ,1967 ਨੂੰ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁੱਜਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ, 45 ਯੂਰ. ਸੀ.ਟੀ. ਐਚ. ਆਰ. (1981) ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਫਿਰ ਰੋਮਰ ਬਨਾਮ ਇਵਾਂਸ ("ਰੋਮਰ"), 517 ਯੂ.ਐਸ. 620 (1996) ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਵਰਗ-ਆਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ-ਭੇਦਭਾਵ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ। ਫਿਰ ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬੋਵਰਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦਾ 1986 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸੀ (ਉਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਰੋਮਰ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੁਆਰਾ "ਗੰਭੀਰ ਕਟਾਵ" ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪਿਆ। ਜਸਟਿਸ ਓ'ਕੋਨਰ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਪਰ ਬੋਵਰਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ। ਜਸਟਿਸ ਸਕਾਲੀਆ,

ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਸਕਾਲੀਆ ਬਨਾਮ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਝੂਠਾ ਕੇਸ, ਨਾਮਤ: ਵੈਸਟ ਵਰਜੀਨੀਆ ਸਟੇਟ ਬੋਰਡ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਬਾਰਨੇਟ, 319 ਯੂ.ਐਸ. 624 (1943). ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣਾ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲਾ ਮਾਈਨਰਸਵਿਲ ਸਕੂਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿਟਿਸ, 310 ਯੂ.ਐਸ. 586 (1940) ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਸਟਿਸ ਜੈਕਸਨ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਪਾਇਆ:

"ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹ ਟਕਰਾਅ ਹਨ ਜੋ ਅਕਸਰ ਰਾਜ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੇਲ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੂੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕ ਥਾਮਸ ਜੁੜੇ ਸਨ, ਨੇ ਬਾਵਰਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਟੇਅਰ ਡਿਸਾਈਸਿਸ ਨੂੰ ਦਿਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਕ ਸਕਾਲੀਆ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਪੈਸੇਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:-

"ਮੈਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਰੁੱਪ ਖਿਲਾਫ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਮ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਯੌਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਨੇ ਇਸ ਉਦਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਫਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸਾਸ ਉਹ ਕੁਝ ਬਾਕੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਨਿੱਜੀ, ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜੀ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹਾਂਗਾ—ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੈਤਿਕ ਨਿੰਦਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ—ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਾਂਗਾ। ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਟੈਕਸਾਸ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਉਹ ਆਮ

ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਵੇਂ 'ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ' ਦੀ ਖੋਜ ਰਾਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਬੇਸਬਰ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ 'ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵੇਖ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ,' [ਅੰਤੇ, ਅਤੇ 579]; ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਸਕ ਵਰਗ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।"

ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਕ ਨੇ ਫਿਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"ਕਿ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਹੈ।"

ਫੈਸਲਾ ਬਿੱਲ ਆਫ ਰਾਈਟਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਮੁਫ਼ਤ ਬੋਲੀ, ਮੁਫ਼ਤ ਪ੍ਰੈਸ, ਧਰਮ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਇਕੱਠ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੋਟ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ; ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤਾਰਾਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਥਿਰ ਤਾਰਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉੱਚ ਜਾਂ ਮਾਮੂਲੀ, ਰਾਜਨੀਤੀ, ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ, ਧਰਮ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਾਏ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਆਰਥੋਡੋਕਸ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਆਸਥਾ ਦਾ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ.

37. ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਣੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਹੋਰ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ। ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਡਡਜਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿੰਗਡਮ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਨੋਰਿਸ ਬਨਾਮ ਆਇਰਲੈਂਡ, ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਨਹੀਂ 10581/83, ਅਤੇ ਮੋਡੀਨੇਸ ਬਨਾਮ ਸਾਈਪ੍ਰਸ, 16 EHRR 485 (1993), ਸਾਰੇ ਹਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ ਯੂਰਪੀਅਨ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ, 1948 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਸਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ, ਉਸਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਜਮਹੂਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਵਿਕਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ, ਸਿਹਤ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ, ਜਾਂ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ।

38. ਐਲ ਅਲ-ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਏਅਰਲਾਇਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜੋਨਾਥਨ ਦਾਨੀਲੋਵਿਟਜ਼, ਐਚ.ਸੀ.ਜੇ 721/94 ਵਿੱਚ, ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਬਾਰਕ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਵਾਲੇ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਟਿਕਟ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ-

“14….ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਅਤੇ ਸਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ (ਭੇਦ, ਅਸਮਾਨਤਾ) ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭੇਦਭਾਵ — ਜੋ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਉਲਟ ਹੈ — ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ (ਅਸਲ ਵਿੱਚ) ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ

ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਪਰਯਾਪਤ ਹਨ। ਨਿਆਂਕਾ ਓਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ 'ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਜਾਇਜ਼ਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖਰਾ ਵਰਤਾਉ' (ਹੋਪਰਟ ਬਨਾਮ 'ਯਾਦ ਵਸ਼ੇਮ' ਹੋਲੋਕਾਸਟ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅਤੇ ਹੀਰੋਜ਼ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਅਥਾਰਿਟੀ [12] ਪੰ. 360 ਤੇ)। ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਗਰਨਾਤ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ:

"ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਜੋ ਕੇਵਲ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਹਰੇਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਦੋਂ ਇੱਸ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਅਸਲ ਫਰਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਉਹ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕੋਲ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਵੱਖਰੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚਲਾ ਫਰਕ ਜਾਂ ਫਰਕ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣਾ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਭੇਦ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਫਰਕ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, "ਸਮਾਨਤਾ" ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਇੱਸ ਲਈ "ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਸਮਾਨਤਾ" ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਚਰਚਾ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, "ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਰਤਾਉ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ" ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਇਹ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਭੇਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਵਰਤਾਉ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਭੇਦਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਲਾਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ" (ਐਚ'ਐਚਐਲ [160] ਬੋਰੋਨੋਵਸਕੀ ਬਨਾਮ ਮੁੱਖ ਰੱਬੀਆਂ [16], ਪੰ. 35).

ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਤਦ ਭੇਦਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ (ਤੱਥਾਤਮਕ ਅਸਮਾਨਤਾ), ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਤੱਥਾਤਮਕ ਫਰਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਵਰਤਾਉ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਭੇਦਭਾਵ ਮਨਮਾਨੀਪਨ, ਅਨਿਆਇ ਅਤੇ ਅਤਾਰਕਿਕਤਾ ਦੇ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

XX

17. ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ (ਸਥਾਈ) ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਦੇ ਮਾਨਤਾ ਸਾਥੀ ਲਈ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਲਾਭ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਾਥੀ ਲਈ ਨਾ ਦੇਣਾ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਕਿਸਮ ਕੀ ਹੈ? ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਸਾਰਾ ਭੇਦਭਾਵ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿੱਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡਿਗਰੀਆਂ ਹਨ। ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਨਸਲ, ਧਰਮ, ਕੌਮੀਅਤ, ਭਾਸ਼ਾ, ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਉਮਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ, ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਿੰਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ (ਦੇਖੋ HCJ 153/87 ਸ਼ਕਦੀਅਲ ਬਨਾਮ ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ [19]; ਪੋਰਾਜ਼ ਬਨਾਮ ਤੇਲ ਅਵੀਵ-ਜਾਫਾ ਦੇ ਮੇਅਰ [6])।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

39. ਟ੍ਰਿਨੀਡਾਡ ਅਤੇ ਟੋਬੈਗੋ ਵਿੱਚ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੱਖਲਾਈ ਫੈਸਲਾ ਜੇਸਨ ਜੋਨਸ ਬਨਾਮ ਟ੍ਰਿਨੀਡਾਡ ਅਤੇ ਟੋਬੈਗੋ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ, ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ CV 2017-00720, ਸਾਡੇ ਪੁੱਟਸਵਾਮੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਪਰਾਧ ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਾਹੀ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਲਿੰਗੀ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ:-

"168. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਪੇਸ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਉਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਕਿ ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਮਿਸਟਰ ਹੋਸੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼:

168.1. ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ;

168.2. ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਹੈ ਉਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ

168.3. ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰ ਕਰਨਾ; ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੇ ਉਸ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੇ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਅਦਾਲਤ ਦਾਵੇਦਾਰ ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਵੇਂ ਹੈ ਉਹ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

40. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਫਿਜੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰੇਂਦਰ ਨਾਦਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ, ਕੇਸ ਨੰਬਰ HAA0085 ਦੇ 2005 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਅਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਵੈਧ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ "ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿਰੁੱਧ" ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

41. ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ, 1999 ਵਿੱਚ ਦ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਅਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ ਬਨਾਮ ਦ ਮਿਨਿਸਟਰ ਆਫ ਹੋਮ ਅਫੇਅਰਜ਼, ਕੇਸ CCT 10/99 ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਪਾਇਆ।

42. ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਟੂਨੇਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਸੰਚਾਰ ਨੰਬਰ 488/1992, ਯੂ.ਐਨ. ਡੌਕ CCPR/C/50/D/488/1992 (1994), ਮਿਤੀ 31.03.1994 ਦਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਮਿਸਟਰ ਨਿਕੋਲਸ ਟੂਨੇਨ, ਜੋ ਕਿ ਤਸਮਾਨੀਆ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਸਨ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪਾਇਆ:-

“8.2 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 17 ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਬੇਬਾਕ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ “ਗੋਪਨੀਯਤਾ” ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਟੂਨੇਨ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਸਮਾਨੀਆ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ। ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਸਮਾਨੀਆ ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 122 (ਏ), (ਸੀ) ਅਤੇ 123 “ਲੇਖਕ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ” ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਨੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਇਹ ਗਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ 1988 ਵਿੱਚ ਤਸਮਾਨੀਆ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਬੇਬਾਕ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਤਸਮਾਨੀਆ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਚਲਦੇ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਇਸ ਲਈ ਲੇਖਕ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧਾ "ਦਖਲ" ਕਰਦਾ ਹੈ।

8.3 ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 122 ਅਤੇ 123 ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਖਿਲਾਫ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਮੇਟੀ ਯਾਦ ਦਿਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜਨਰਲ ਕਮੈਂਟ 16 ਵਿੱਚ ਲੇਖ 17 ਤੇ, "ਮਨਮਾਨੇਪਨ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਇਸ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਖਲ ਵੀ ਸੰਧੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ, ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"।(4) ਕਮੇਟੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲ ਉਸ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤਿਕ

ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

XXX

8.5 ਜਿਹੜੇ ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ, ਕਮੇਟੀ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਏਡਸ/ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਉਪਾਯ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੂਮਿਗਤ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਹਨ"।

ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ ਰੋਕਥਾਮ ਸਬੰਧੀ ਅਸਰਦਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਦੇ ਅਸਰਦਾਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਦਿਖਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

XXX

8.7 ਰਾਜ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਮੰਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲੇਖ 26 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ" ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਮੁੱਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 2, ਪੈਰਾ 1 ਅਧੀਨ ਵੀ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੇਖ 2, ਪੈਰਾ 1, ਅਤੇ 26 ਵਿੱਚ "ਸੈਕਸ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

XXX

10. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 2(3)(a) ਅਧੀਨ, ਲੇਖਕ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖਾਂ 17, ਪੈਰਾ 1, ਜੁਨਕਟੋ 2, ਪੈਰਾ 1, ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਸਰਦਾਰ ਉਪਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ 122(a), (c) ਅਤੇ 123 ਦੀ ਰੱਦ ਕਰਨਾ।

43. ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਸੰਸਦ ਨੇ, 19.12.1994 ਨੂੰ, ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ (ਸੈਕਸੁਅਲ ਕੰਡਕਟ) ਐਕਟ, 1994 ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

“4. ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ

(1) ਕੇਵਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੈਕਸੁਅਲ ਕੰਡਕਟ, ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਾਮਨਵੈਲਥ, ਰਾਜ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਅਧੀਨ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 17 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨਮਾਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(2) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਤਬ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ 18 ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਹੋਵੇ।”

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲੇ

44. ਅਨੁਜ ਗਾਰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੋਟਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2008) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀ-ਕੰਸਟੀਟਯੂਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਨਾਮਤਃ, ਪੰਜਾਬ

ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ ਆਫ 1914 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੇ ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਰਤ ਦੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੀ। ਸਿਨਹਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੂਲ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੋ ਲਿੰਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਅਣਜਾਣ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਲੇਖ 14 ਅਤੇ 15 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਸੈਟਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਤਰਕਸੰਗਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ, ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਦ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਦ ਜੱਜ ਨੇ ਕਹੀ ਸੀ:-

"7. ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਧਾਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 372 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 15 ਅਤੇ 19 ਦੀ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਯ ਹੈ। ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟੁਕੜਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਘਰੇਲੂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਦਲਾਅਾਂ ਨਾਲ, ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਅਵੈਧ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

8. ਜੋਨ ਵੱਲਾਮੈਟਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, (2003) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 611, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਯੂ.ਕੇ. 'ਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸੁਕਸੈਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 118 ਨਾਲ ਪਰੀ ਮਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ, 624, ਪੈਰਾ 28):

"28...ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਨੂੰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਬਦਲਾਅਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਬਦਲਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸੰਮੇਲਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਐਲਾਨ ਅਤੇ 1966 ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਾਵੈਂਟ ਆਨ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਅਨੁਚਛੇਦ 18 ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (ਜੋਨ ਵੱਲਾਮੈਟਮ ਮਾਮਲਾ, ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰਨਾ. 625, ਪੈਰਾ 33):

"33. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 13(1) ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਨੂੰ 26-1-1950 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।" ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ। ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਭਾਵੇਂ ਜਦੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

XXX

26. ਜਦੋਂ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਤਰਕਸੰਗਤ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਮਾਪਦੰਡ, ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਹੋਟਲ ਉਦਯੋਗ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ 60 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਘਾਸ ਪੱਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਭਾਰੀ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਡਰਾਈਵਰਾਂ, ਸੇਵਾ ਕੈਰੇਜਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਡਕਟਰਾਂ, ਪਾਇਲਟਾਂ, ਆਦਿ ਵਜੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਚੌਥੀ ਕਲਾਸ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇੱਕ ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।"

45. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਚਲ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ" ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਨਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਕਹਾ ਜਾ ਸਕੇ (ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 36 ਵੇਖੋ)।

ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ-

"43. ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਲਿੰਗ ਭੇਦਾਂ ਦੇ ਅਸਮਾਨ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਾਲਾਤ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੈਰ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਸਮਾਹਿਤ) ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਨਿਜਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗੀ।"

46. ਫਿਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਚਲ ਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਮਾਨਕ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ- 46. ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਚਾਰਿਤ "ਸੁਰੱਖਿਆਤਮਕ ਭੇਦਭਾਵ" ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ, ਦੋਧਾਰੀ ਤਲਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਿਆਂ ਸਖਤ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਯੌਨਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਨਾਲਾਇਕ ਫਿਕਸੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

47. ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਦਮਨ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਸਿਦਾਂਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਰਾਜ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਿਯਮਤ ਸੀਮਾ ਹੈ।

47. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ-

"50. ਅਜਿਹੇ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਭੇਦਭਾਵ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਟੈਸਟ ਦੋ-ਧਾਰੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

(ਅ) ਵਿਧਾਨਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ (ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ) ਨੂੰ ਸਿਦਾਂਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

(ਬ) ਇਹੀ ਉਪਾਅ ਮਾਪ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

51. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਮੰਡੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਉਪਾਅ, ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਆਤਮ-ਨਿਰਣੈ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ, ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਸੁਥਰੇ ਲਿੰਗ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਨਾਲ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਲ ਰੇਖਾ ਇੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਆਧੁਨਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਲਿੰਗ, ਨਸਲ, ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਧਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

48. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਮਨਮਾਨਾ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

49. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ

ਫੈਸਲਾ ਨਾਲਸਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ, ਪੀੜਾ ਅਤੇ ਦਰਦ ਨਾਲ ਜੂਝਣਾ ਪਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ:

"19. ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੇ 1860 ਵਿੱਚ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥਾਂ ਲੱਭੀ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਟ੍ਰਾਈਬਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਹੋਈ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੇ ਲਿੰਗ-ਗੁਦਾ ਗੈਰ-ਯੋਨੀ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸੈਕਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅੱਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੁਈਨ ਐਮਪ੍ਰੈਸ ਬਨਾਮ ਖੈਰਾਤੀ, ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. (1884) 6 ਆਲ 204, ਜਿਥੇ ਇੱਕ ਕਿਨਾਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਉਹ "ਆਦਤਨ ਸੋਡੋਮਾਈਟ" ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ: [ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. ਪੀ.ਪੀ. 204-05]

"... 'ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਖੈਰਾਤੀ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯਮਿਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਖੁਸਰਾ। ਉਹ ਆਦਮੀ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਾਂਗ ਕੱਪੜੇ ਪਾ ਕੇ ਗਾਉਂਦਿਆਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਿਵਲ ਸਰਜਨ (ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਮੈਡੀਕਲ ਮੈਨ) ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਤਨ ਕੈਟਾਮਾਈਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ—ਗੁਦਾ ਦੇ ਮੁਹਾਨੇ ਦਾ ਇੱਕ ਤੁਰੰਬੇ ਦੇ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕ□ਤੀ—ਅਤੇ ਇਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਫਲਿਸ ਨਾਲ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਾ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੁਝ ਪਛਾਣਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਿਜੜਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਿਜੜਾਂ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਹੇਰਾਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।'

50. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਯੋਗਯਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ 'ਤੇ ਯੋਗਯਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"60. ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਮੇਲਨਾਂ, ਸਮੇਤ ਯੋਗਯਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਔਚਿਤਯ ਹੈ।"

"51. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 15 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"66. ਲੇਖ 15 ਅਤੇ 16 ਨੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਲਿੰਗ ਦਾ ਭੇਦਭਾਵ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਓਂ ਨੇ, ਇਹ ਇਕੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਿੰਗ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਕਾਰਨ ਕਿ ਦੋਹਾਂ ਲਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਜਨਰਲਾਈਜੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ। ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਗੁਣ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਅੰਗ ਹਨ। ਜੈਵਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ, ਜਨਨਾਂਗ, ਕ੍ਰੋਮੋਜ਼ੋਮ ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਲਿੰਗ ਗੁਣ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਛਵੀ, ਗੂੜ੍ਹ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਲੇਖ 15 ਅਤੇ 16 ਅਧੀਨ "ਲਿੰਗ" ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ, ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ

ਹੈ। ਲੇਖ 15 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਲਿੰਗ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਦੇ ਜੈਵਿਕ ਲਿੰਗ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਮਰਦ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਔਰਤ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।"

"52. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 19(1)(ਅ) ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"72. ਇਸ ਲਈ, ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪਛਾਣ, ਲਿੰਗ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਕੋਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 19(1)(ਅ) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਉਸ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਇੱਕ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ, ਸੀਮਿਤ ਜਾਂ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਉਸ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਕਿਰਦਾਰ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ, ਆਤਮ-ਪਛਾਣ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਖੰਡਤਾ ਦੇ ਮੁੱਲ, ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 19(1)(ਅ) ਅਧੀਨ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਰੰਟੀਡ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਬੱਧ ਹੈ।"

53. ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"75. ਧਾਰਾ 21, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ "ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ" ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਰਵਿੰਦ ਗੇ ਬਨਾਮ ਹੋਟਲਭਾਰਤ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ([2003] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1) (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੰ. 15, ਪੈਰਾ 34-35), ਇਸ ਅਸ਼. ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਖਲ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕਰਨ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਲਿੰਗ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਤਾ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।"

54. ਇਸ ਲਈ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਸੀ:

"83. ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ,

ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ, ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਟੀ.ਜੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤ ਹਾਂ।"

55. ਡਾ: ਏ.ਕੇ. ਸੀਕਰੀ, ਜੇ., ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਫੜ ਲਿਆ: -

“116.1. ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਜੀ ਸਤਿਕਾਰ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਵਿਚ ਅਟੁੱਟ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਅਪਰਾਧੀ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਲੰਘਣ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਐਕਟ, 1871 ਜੋ ਹਿਜੜਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਅਪਰਾਧਿਕ" ਅਤੇ "ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਗੈਰ-ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ। ਦੇ ਇਸ ਹਠ ਅਤੇ indoctrination ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਨਾ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਲੁੱਚਪੁਣੇ ਅਤੇ ਨਾਪਾਕ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਰਹਿਮ ਦੇ ਗੁਜ਼ਰਨ ਨਾਲ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਹਿਸ਼ੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ. ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਨਾ ਪੂਰਤੀਯੋਗ ਸੱਟ ਲਈ ਅਪਮਾਨ ਜੋੜਨ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ 377 ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਏ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਾਲ ਵਿੱਚ, TG ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ. ਇਸ ਘਿਣਾਉਣੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਟੀਜੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨ।"

56. ਅਤੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 125 ਅਤੇ 129 ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਹੈ:-

"125. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਥੀਮ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਂਗ, ਇੱਕ ਜੀਵੰਤ ਜੀਵ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥਯਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਜੀ. ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੂਰਨ ਪੈਰਾਡਾਈਮ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ TGs ਨਾ ਤਾਂ ਮਰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਤਰੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਝਣਾ, ਇਹਨਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ।

129. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸਾਰਥਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਥੰਮ. ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਹੈ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ TGs, ਭਾਵੇਂ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਨਹੀਂ, ਫਿਰ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ।"

57. ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ: -

"135. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

135.1. ਬਾਈਨਰੀ ਲਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਿਜੜਿਆਂ, ਖੁਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ "ਤੀਜਾ ਲਿੰਗ" ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਭਾਗ III ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ।

135.2. ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਲਿੰਗ ਖੁਦ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਰਦ, ਔਰਤ ਜਾਂ ਤੀਜਾ ਲਿੰਗ।

135.3. ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਲਈ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਕਰਨ।

135.4. ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਸੀਰੋਸਰਵੇਲੈਂਸ ਕੇਂਦਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਿਜੜੇ/ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਕਈ ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

135.5. ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿਜੜੇ/ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਰ, ਸ਼ਰਮ, ਲਿੰਗ ਦਿਸਫੋਰੀਆ, ਸਮਾਜਿਕ ਦਬਾਅ, ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ, ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਕਲੰਕ ਆਦਿ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਿੰਗ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਸ.ਆਰ.ਐਸ. ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਅਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

135.6 ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ TGs ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਦੇਖਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਜਨਤਕ ਪਖਾਨੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ।

135.7 ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜ ਭਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ।

135.8 ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਟੀਜੀਜ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਹਨ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਅਤੇ ਅਛੂਤ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

135.9 ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਾਣਿਆ ਸੀ।"

58. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਸੁਪਰਾ) ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਤਾਬੂਤ ਵਿਚ ਅਗਲਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੇਖ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਬਾਲਗ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ. ਨੇ ਪੈਰਾ 96 ਵਿੱਚ NALSA (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ। ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ), ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ "ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨੋਟ" ਕਿਹਾ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ:-

"144. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਨੋਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 21 ਅਧੀਨ ਨਿਜ਼ੀਅਤ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿ "ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ" (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਨਿਜ਼ੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟਿਕਾਊ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੱਕ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਬਹੁਮਤਾਂ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਬਹੁਮਤੀ ਰਾਏ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਤੌਰ ਤੇ ਵੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਇਨਸੁਲਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਧਾਰਣ ਕਾਰਨ ਲਈ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਜਾਚਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ "ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ" ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪਵਿੱਤਰ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਨਿਜ਼ੀਅਤ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਗੁਣ ਹੈ। ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਦਭਾਵ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਮੰਚ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਨਿਜ਼ੀਅਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਲੇਖ 14, 15 ਅਤੇ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹਨ।

145. ਕੌਸ਼ਲ [ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, (2014) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : (2013) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.

(ਕ੍ਰਿ) 1] ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਸਾਲਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ "ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਤਥਾਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਲਈ", ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ, ਅਟੱਲ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਤਥਾਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਬਦ "ਤਥਾਕਥਿਤ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਜੋ ਭ੍ਰਮਜਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਨਿਜ਼ੀਅਤ-ਆਧਾਰਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ "ਤਥਾਕਥਿਤ" ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਉਹ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਨਿਜ਼ੀਅਤ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਅੰਗ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਗਦੀ ਹੈ।ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, (2014) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : (2013) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੇ ਮਿਨਿਮਿਸ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸੌ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੇ ਮਿਨਿਮਿਸ ਧਾਰਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਕੁਝ, ਬਜਾਏ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸਹਿਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਰੋਧੀ ਭੇਦਭਾਵ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਉੱਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਜੋ ਠੰਢਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਉੱਤੇ ਠੰਢਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿੰਦਾ ਜਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਖਤਰੇ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, (2014) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : (2013) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 1) ਦੀ ਉਹ ਤਰਕ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਸੂਚਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਤੀਜਤਨ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਉੱਤੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜਤਾ-ਮਾਣਤਾ ਆਧਾਰਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ, (2014) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1 : (2013) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 1) ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

147. ਚੂੰਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗੇ।"

59. ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“323. ਨਿੱਜਤਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ, ਵਿਆਹ, ਪ੍ਰਜਨਨ, ਦਾ...ਘਰ ਅਤੇ ਯੌਨ ਪਸੰਦ. ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਵੀ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਕੇਲਾ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਵਾਯਤਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਜਾਚਣ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਫੈਸਲੇ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਵਿਧਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁਲਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੀ ਵੈਧ ਉਮੀਦ ਨੇੜਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਭਿੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਗੁਆਈ ਜਾਂ ਛੱਡੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਹਸਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਪਹਿਲੂ ਹੈ।

60. ਨਾਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ, ਨੇ ਪਸੰਦ ਦੀ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣਾਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਯਤਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਹੈ:

"521. ਭਾਰਤੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਨਿੰਨ ਤਿੰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ:

ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਉਲੰਘਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਘੁੰਮਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ; NONE

ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਬੰਧੀ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਪਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮਾਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਉਸ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਹੈ, ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਾਇਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇNONE NONE

ਚੋਣ ਦੀ ਪਰਾਈਵੇਸੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣਾਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਯਤਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।NONE NONE

ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਸਰੀਰਕ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 19(1)(ਡੀ) ਅਤੇ (ਈ) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 21 ਵਿੱਚ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ; ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 21 ਅਧੀਨ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰੋ; ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 19(1)(ਏ) ਤੋਂ (ਸੀ), 20(3), 21 ਅਤੇ 25 ਵਿੱਚ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰੋ। "ਪਰਾਈਵੇਸੀ" ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਧੁੰਦਲੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਹੈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਹਿਸ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰੋਕਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ।"

61. ਕੌਲ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ, ਵੱਖਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਵੀ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨਾਲ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ:

"647. ਡਾ: ਡੀ.ਵਾਈ. ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ., ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਆਮ ਹੈ ਰੋਹਿੰਟਨ ਐੱਫ. ਨਰੀਮਨ, ਜੇ., ਖਾਸ ਜ਼ਿਕਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਦਕਿ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਉਸਨੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ [ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, (2014) 1 SCC 1 : (2013) 4 SCC (Cri) 1]. ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਇਕ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਡਾ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਮਾਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਿਰੀਖਣ [ਨਾਜ਼ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ (ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਐਨਸੀਟੀ), 2009 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਡੈਲ 1762 : 2010 Cri LJ 94] ਕਿ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦੇ ਮਾਪ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਲਿੰਗੀ ਜਾਂ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14, 15 ਅਤੇ 21 ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਇਸ 'ਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ ਵੀ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਬਣ ਗਿਆ ਬਹਿਸ ਮੈਂ ਡਾ: ਡੀ.ਵਾਈ. ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ., ਜੋ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 144 ਤੋਂ 146 ਵਿਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਏ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦ ਬਹੁਮਤਵਾਦੀ ਸੰਕਲਪ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇਹ ਲੈਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਬਹੁਗਿਣਤੀਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਚੈਕ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਾ ਜਿਨਸੀ ਸਥਿਤੀ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਣ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣ ਮੌਸਲੇ ਬਨਾਮ ਨਿਊਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਪੇਪਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ [ਮੋਸਲੇ ਬਨਾਮ ਨਿਊਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਪੇਪਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, 2008 EWHC 1777 (QB)], ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

"130... ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਬਨਾਮ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਧਾਰਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ " ਵਿਰੋਧੀ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਧਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ।

131. ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਆਰਟੀਕਲ 8 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਚਲਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਹੈ. ਸਿਰਫ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਪਵਾਦ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਾਊਂਟਰਵੇਲਿੰਗ ਹੈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਜੋ ਕਿ ਖਾਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਪਛਾੜਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ; ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ "ਸੀਮਿਤ ਸਿਧਾਂਤ" ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਘੁਸਪੈਠ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਸੀ, ਲਈ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਜਨਤਕ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਓਮੀ ਕੈਂਪਬੈਲ ਦੇ ਨਾਲ ਡਰੱਗ ਲੈਣ ਦੇ ਜਨਤਕ ਇਨਕਾਰ)? ਜਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਵੌਨ ਹੈਨੋਵਰ ਵਿੱਚ ਸਟ੍ਰਾਸਬਰਗ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ [ਵੋਨ ਹੈਨੋਵਰ ਬਨਾਮ ਜਰਮਨੀ, (2004) 40 EHRR 1] ਵਿਖੇ pp. 60 ਅਤੇ 76, "ਆਮ ਦੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣਗੇ ਦਿਲਚਸਪੀ"? ਇਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਬਹੁਤ ਉੱਚੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਜੇ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਟੈਬਲਾਇਡ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੇਲਿਬ੍ਰਿਟੀ ਕਲਚਰ ਜਿਸ ਦੇ ਅਸੀਂ ਆਦੀ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲ।"

62. ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਹਨ। ਕਾਮਨ ਕਾਜ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ, 2018 5 SCC 1, ਇੱਛਾ ਮੌਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ, ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, C.J., ਰਾਜ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

"166. ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹਾਈਲਾਈਟ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਦਲਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਤੁਰੰਤ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਪੈਂਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਅਜਿਹੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਵੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਗਿਆਨ ਕੌਰ (ਗਿਆਨ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (1996) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 648 : 1996 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਕ੍ਰਿ) 374), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਦ ਰਹਿਤ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਘਾਤਕ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦਾ ਨਾ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਉਲਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਜੋ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸਰਾਸਰ ਅਭਾਵ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕਾਰਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਸੂਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਛੱਡਛਾੜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਛੱਡਛਾੜ ਦਾ ਕੋਈ ਆਪਰਾਧਿਕ ਦਾਇਤਵ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਧਾਰਣਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਲੰਬਾ ਨਾ ਕਰਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਹਾਲਤ ਲਈ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਘਟੀਆ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। "ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਰੀਜ਼ ਉਸੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਪੀੜਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਮੈਡੀਕਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਜ ਸਿਰਫ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੀ

ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਸਾਹ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਧੜਕਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਬੇਅਦਬੀ ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਉੱਤੇ ਥੋਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅਣਚਾਹੀ ਲੰਬੀ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪੀੜਾ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਜੀਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਮਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉੱਤੇ ਬਾਦਲ ਛਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸ੍ਵਾਯੱਤਤਾ ਅਤੇ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲੀ ਹੋਈ ਧਾਰਣਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੰਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਪਰ ਉਹ ਇੱਕ ਦੁੱਖ ਦੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਇਹ ਵੀ ਸੋਚ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਤ, ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਟੱਲ ਤੱਥ, ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਹੋਰ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਰਨਾ ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਬਨਸਪਤੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਲੰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਮਰਨ ਦੀ ਮਾਣਯੋਗ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਜੀਵਨ. ਇੱਥੇ, ਚੋਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਨਿਪਟ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦਾ।

ਐਲ. ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

167. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਨਵੀਨ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਰੋਕੇ ਗਏ ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

168. ਜੌਨ ਰਾਲਜ਼ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਚੋਣ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ [ਰਾਲਜ਼, ਜੌਨ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ, 32, 33 (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1993)]। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਜਿਉਣਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਜਾਂ ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਹ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜੀ ਦੇ। ਲਾਰਡ ਹੌਫਮੈਨ, ਰੀਵਜ਼ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਆਫ ਦ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਸ [ਰੀਵਜ਼ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਆਫ ਦ ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਸ, (2000) 1 ਏਸੀ 360 : (1993) 3 ਡਬਲਿਊਐਲਆਰ 363 (ਐਚਐਲ)] ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ: (ਏਸੀ ਪੀ. 369 ਬੀ)

“... ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਸਾਵਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ।”

202.8. ਕਾਮਨ ਲਾਅ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਧਿਕਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਰਾਹ ਪ੍ਰਸ਼ਸਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪਛਾਣ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਮਰ ਦੇ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਇਲਾਜ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਮੌਤ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। “ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ” ਜਾਂ “ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ” ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ/ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮਰੀਜ਼ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਵੈਧ ਅਗਾਊਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਚਿਤ ਸੰਦੇਹ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ/ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।”

63. ਇਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"437. ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ, ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅੰਤਰਨਿਹਤ ਕੀਮਤ ਹੈ ਅਸਤਿਤਵ ਦੀ ਗਰਿਮਾ। ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਅੰਤਰਨਿਹਤ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਤਾਂ ਤਦ ਹੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਵਿੱਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਆਂਦਾ ਹੈ। ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੇੜਲਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਨਾਲ ਜੀਆਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਸਤਿਤਵ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਸਿਰਫ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ।

438. ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਸਤਿਤਵ ਦਾ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਅੰਗ ਹੈ। ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੜਾਅਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਗੁਣ ਹਨ। ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਸਤਿਤਵ ਦੀ ਖੋਜ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਹਨ। ਇਹ ਉਮੀਦ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਇੱਕ ਮੁਰਝਾਉਂਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਉਮੀਦ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਦਰਦ ਅਤੇ ਪੀੜਾ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਉਹ ਇਲਾਜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗਰਿਮਾ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤ-ਸਮੇਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਉਸ ਦੇ ਬਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਗਰਿਮਾ ਤੋਂ ਮਾਇਆਸ ਨਾ ਹੋਵੇ।

XXX

441. ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਚਾਦਰ ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਢਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਰਿਚਰਡ ਡੈਲਗਾਡੋ, "ਇਚਛਾਮ□ਤਯੁ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ—ਮੌਤ ਦੀ ਚੋਣ ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ", ਏਰੀਜੋਨਾ ਲਾ ਰਿਵਿਊ (1975), ਜਿਲਦ 17, ਪੰਨਾ 474.] ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਅੰਤਰੰਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਉੱਥੇ ਹੀ] ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਜਨਨ, ਗਰਭਨਿਰੋਧਕ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਮੌਤ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਦਾ ਅਟੱਲ ਅੰਤ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀ ਅਕਸਰ ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਨਮ, ਸੈਕਸ, ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲੇ ਵਾਂਗ, ਮੌਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਵਿੱਚ ਵਸਦਾ ਹੈ। [ਟੀ.ਐਲ. ਬੀਚਮਪ, "ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ", ਸੋਸ਼ਲ ਫਿਲਾਸਫੀ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸੀ (2000), ਜਿਲਦ 17, ਪੰਨਾ 276.] ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਤ ਦੇ ਅੰਤਰੰਗ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅਖੰਡਤਾ ਵਿੱਚ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਸਬੰਧੀ ਅੰਤਰੰਗ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਪਲ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। [ਉੱਥੇ ਹੀ] ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਲਾਜ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੂਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਰੀਰਕ ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅਖੰਡਤਾ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

64. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ਼ਫੀਨ ਜਹਾਂ ਬਨਾਮ ਅਸੋਕਨ ਕੇ.ਐਮ., 2018 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ 343, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹਿਕ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਅਤੇ 21 ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ:-

"28. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਰਿਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ

ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਵਾਂਛਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫਰਜ਼ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਾਲਾਕੀ ਨਾਲ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਸਦੀ/ਉਸਦੀ ਸਵੈ-ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਖੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਮਸਲਾ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਗੀਤ ਸਿੰਜੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਚੋਣ ਕਿਸੇ ਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

54. ਇਥੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅੰਤਿਮ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਟੈਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸੰਕਲਪਨਾਤਮਕ ਸੰਰਚਨਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇਕਾਈ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਵੰਚਿਤੀ ਜੋ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਨਿਹਤ ਹੈ, ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਉਸ ਦੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਸਤਿਤਵ ਲਈ ਅੰਤਰਨਿਹਤ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਣਾ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਚੁਣਨਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਚੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਇੱਕ ਛਾਂਵ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੱਕ ਦੀ ਸਾਕਾਰਤਾ ਹੱਕ ਦੀ ਬੰਦਿਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਾਕਾਰਤਾ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਨਾਮੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਤ੍ਰਸੱਤਾਤਮਕ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੱਕ ਦੇ ਫਲਣ-ਫੂਲਣ ਲਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਰਿਹਾਰਯ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਸ਼ਰਤ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ।"

65. ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ, ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, 2018 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 275, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਜ਼ਤ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

"44. ਇੱਜ਼ਤ ਦਾ ਕਤਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਚੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਗਿਲੋਟਿਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਯਾਦ ਰੱਖਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਚੁਣਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਰਗ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਸੋਚ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਝੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਣਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

45. ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲਯਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ, ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਉੱਤੇ ਤੌਲਿਆ ਅਤੇ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਦਾਇਤਵ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਤਰਕ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਣਸ਼ੀਲ ਅਸਤਿਤਵ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉਸ ਜ਼ਿੰਦਾ ਮੁਰਦਾ ਵਰਗੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕ੍ਰਰਤਾ ਅਤੇ ਤਸੀਹਤ ਨੂੰ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਥੋਪਣ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਅੱਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਣਸ਼ੀਲ ਅਸਤਿਤਵ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਵਿਆਤਾ ਦੀ ਚਿੰਗਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚੋਣ ਦੀ ਸਮਝ ਦਾ ਏਹਸਾਸ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਧੀਨਤਾ ਦੇ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਣ

ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਬਿਨਾਂ ਮਾਣ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਛਾਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀਪਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

46. ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਮਾਣ ਦਾ ਇਕ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਚੋਣ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਮਾਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਬੱਧ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਚੋਣ ਦੇ ਫਲਣ-ਫੁਲਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਦੀ ਪੂਰਨਤਾ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਚੁਣਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਹਿਚਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਵਰਗ ਜਾਂ ਉੱਚ ਮਾਣ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਬਹੁਮਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਅਣਵਰਣਯੋਗ ਯੁੱਗ ਦੇ ਰਾਜਾ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਸੰਭਵਤ: ਇਹ ਸੋਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਸੀਜ਼ਰ ਜਾਂ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲੂਈ ਦੇ XIV ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਅਤੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਹੈ।"

ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 2017

66. ਸੰਸਦ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਜੋ ਇਕ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

67. ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਐਕਟ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲੀਆ ਸੰਸਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਝ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਡਾਲਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(s) ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

“2(s) “ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸੋਚ, ਮਿਜਾਜ, ਧਾਰਣਾ, ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗੜਬੜੀ ਜੋ ਫੈਸਲਾ, ਵਿਵਹਾਰ, ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਧਾਰਣ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਹਾਲਤਾਂ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਮੰਦਬੁੱਧੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਰੁਕੇ ਜਾਂ ਅਧੂਰੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੌਦ੍ਧਿਕ ਮੰਦਬੁੱਧੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ”;

68. ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਗਲਤਫਹਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਸਮੇਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਿ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਜੋੜੇ ਜੋ ਗੂਦਾ ਮੈਥੁਨ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਵਿਕਟੋਰੀਆਈ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਸੀ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਲਾਰੈਂਸ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਸੰਘ ਦੀ ਅਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀਆ ਬ੍ਰੀਫ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਬ੍ਰੀਫ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੋਜ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"D. ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ “ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ” ਨਾ ਮੰਨਣ ਦੀ ਪਛਾਣ"

ਅਮਰੀਕੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ

ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਇੱਕ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਉੱਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ-ਸਿਹਤ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਕਰਣ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਯਾਸਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੋਗਾਤਮਕ ਹਾਲਤ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ, ਪਰ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਲੀਨਿਕਲ ਛਾਪਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਥੈਰੇਪੀ ਲਈ ਮਦਦ ਮੰਗੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਜਸਟਿਸ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ।

ਜੇ.ਸੀ. ਗੋਨਸੀਓਰੇਕ ਵੇਖੋ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਦੇ ਬੀਮਾਰੀ ਮਾਡਲ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਅਨੁਭਵਾਤਮਕ ਆਧਾਰ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ: ਪਬਲਿਕ ਪਾਲਿਸੀ ਲਈ ਖੋਜ ਨਤੀਜੇ 115 (ਜੇ.ਸੀ. ਗੋਨਸੀਓਰੇਕ & ਜੇ.ਡੀ. ਵਾਇਨਰਿਚ ਐਡ., 1991)। ਉਹ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਸਦੀ ਦੇ ਉਤਲੇ ਅਰਧ ਤਕ ਗੈਰ-ਕਲੀਨਿਕਲ, ਗੈਰ-ਕੈਦੀ ਨਮੂਨਿਆਂ ਨਾਲ ਸਖਤ ਵਿਗਿਆਨਕ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਨੁਭਵਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਸਹਿਣਯ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪਾਈ ਗਈ।

ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਖਤ ਜਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਐਵਲਿਨ ਹੁੱਕਰ ਨੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲ ਅਤੇ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਆਲ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ, ਆਈ.ਕਿਊ., ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਮੈਚ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਾਨਕੀਕ੍ਰਿਤ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਰੀਜ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ। ਐਵਲਿਨ ਹੁੱਕਰ ਵੇਖੋ, ਮੇਲ ਓਵਰਟ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲ ਦੀ ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ, 21 ਜੇ. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਿਵ ਟੈਕਨੀਕਸ 17-31 (1957)। ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮਰਦ ਥੈਰੇਪੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਹਰ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਰੇਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੋ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ, ਹੁੱਕਰ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲ ਅਤੇ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਆਲ ਪੁਰਸ਼ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਟੈਸਟਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਬਹੁਮਤ ਮਨੋਰੋਗ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਡੇਟਾ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਨਾਲ ਸਹਿਜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ "ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਇੱਕ ਕਲੀਨਿਕਲ ਇਕਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਇਦ. ਅਤੇ 18-19। ਹੁੱਕਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੋਜ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਨੁਕੂਲਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

1973 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਡੇਟਾ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲ ਉਨਮੁਖੀਕਰਣ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਨਾਲ ਸਹਿਜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਮੀਕਸ ਅਮੈਰੀਕਨ ਸਾਈਕੀਆਟ੍ਰਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਟ੍ਰੱਸਟੀਜ਼ ਨੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ ਸਾਈਕੀਆਟ੍ਰਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਅਤੇ ਸਟੈਟਿਸਟੀਕਲ ਮੈਨੂਅਲ ਆਫ ਮੈਂਟਲ ਡਿਸਆਰਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਇਆ। ਉਸ ਮਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਕਤੀ, ਸਥਿਰਤਾ, "ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ, ਜਾਂ ਆਮ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ।" ਅਮ. ਸਾਈਕੀਆਟ੍ਰਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਰਾਈਟਸ 'ਤੇ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਸਟੇਟਮੈਂਟ (ਦਿਸੰਬਰ 15, 1973), ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ 131 ਅਮ. ਜੇ. ਸਾਈਕੀਆਟ੍ਰੀ 497 (1974)। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਸਾਈਕੀਆਟ੍ਰਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਵੋਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਸਮੀਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਮੀਕਸ ਅਮੈਰੀਕਨ ਸਾਈਕੋਲੋਜੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ 1975 ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲ ਉਨਮੁਖੀਕਰਣ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੁੜੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਵੇਖੋ ਅਮ. ਸਾਈਕੋਲ. ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਰਿਪ੍ਰੈਜ਼ੈਂਟੇਟਿਵਜ਼ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀਆਂ ਮਿੰਟਾਂ 30 ਅਮ. ਸਾਈਕੋਲੋਜਿਸਟ 620, 633 (1975)। ਅਮੀਕਸ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐ

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਕੋਲ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ, ਜਾਂ ਖਰਾਬ ਸਮਾਜਿਕ ਅਨੁਕੂਲਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੇ ਮਰਦ, ਲੈਸਬੀਅਨ, ਅਤੇ ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਵੀ ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਵੱਧ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ (ਪੰਨਾ 23-27 ਦੇਖੋ, ਹੇਠਾਂ)।

ਪਰ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਨੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਅਨੁਕੂਲਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ।" ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ "ਇਲਾਜ" ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜੋ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ—ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿਪਨੋਸਿਸ, ਹਾਰਮੋਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸ਼ਾਕ ਜਾਂ ਮਿਚਲੀ ਉਤਪ੍ਰੇਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧੀ ਸਿਖਲਾਈ, ਲੋਬੋਟੋਮੀ, ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਸ਼ਾਕ, ਅਤੇ ਨਪੁੰਸਕਤਾ—ਹੁਣ ਮਾਨਸਿਕ-ਸਿਹਤ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਫਸੋਸਜਨਕ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

69. ਇਸ ਨੇ ਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

"ਏ. ਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਭੇਦਭਾਵ, ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੈਸਬੀਅਨ ਅਤੇ ਗੇ ਮਰਦ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਵਿਆਪਕ ਪੂਰਵਾਗਰਾਹ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੀਬਰ ਪੂਰਵਾਗਰਾਹ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸੀ; ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਦੇ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ, ਜਨਤਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਗੇ ਲੋਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ 1990ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਆਇਆ, ਆਧੁਨਿਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਆਮ ਹੈ। ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੂਰਵਾਗਰਾਹ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਆਵਾਸ ਵਿੱਚ ਗੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਦਭਾਵ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਰਹਿਣਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗੇ-ਵਿਰੋਧੀ ਪੂਰਵਾਗਰਾਹ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਅਮਰੀਕੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਗੇ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੱਰਾਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਉੱਚੀ ਦਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਮੌਖਿਕ ਹੱਰਾਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ ਅਨੁਭਵ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰੀਰਕ ਹਿੰਸਾ ਘੱਟ ਆਮ ਹੈ, ਪਰ ਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। 2001 ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਐਫ.ਬੀ.ਆਈ. ਅੰਕੜਿਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਭ ਤੋਂ ਹਾਲੀਆ ਸਾਲ ਹੈ, ਗੇ ਮਰਦਾਂ, ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ, ਅਤੇ ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 1,375 ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੂਰਵਾਗਰਾਹ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਨ। ਉਹ ਅੰਕੜਾ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਫ਼ਰਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਲਈ ਸਵੈਚਛਿਕ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਈ ਪੀੜਤ ਹੱਰਾਸਮੈਂਟ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਕੋਈ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗਰਾਹ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਨਸਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖੋਜ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਭੇਦਭਾਵ, ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ, ਗੇ-ਵਿਰੋਧੀ ਕਲੰਕ ਕਾਰਨ, ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹਾਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਨੂੰ ਤਣਾਅ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ ਨੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਛਦਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਯਾਸਾਂ ਨਾਲ ਗੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਭਲਾਈ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ ਅਤੇ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਿਹਤਰ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਬਾਰੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ "ਬਾਹਰ ਆਉਣ" ਅਤੇ ਗੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹਾਰਾ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।"

70. ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਇਕੀਆਤਰਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਭਾਰਤੀ ਸਾਇਕੀਆਤਰਿਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਾਲੀਆ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਤੇ ਪੋਜੀਸ਼ਨ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 02.07.2018 ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

"ਭਾਰਤੀ ਸਾਇਕੀਆਤਰਿਕ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ) ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਕੋਈ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਇਕੀਆਤਰਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ 1973 ਅਤੇ 1992 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ।

ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਮਾਨਿਆ ਵੇਰੀਐਂਟ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਅਤੇ ਬਾਈਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ। ਇਹ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਸੈਕਸੁਆਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਯਾਸਾਂ ਨਾਲ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਤਮ-ਸਮਰੱਥਾ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸਾਇਕੀਆਤਰਿਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਹੋਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।"

71. ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਓਬਰਗੇਫੇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੋਡਜਸ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਓਹਾਇਓ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ, ਅਤੇ ਹੋਰ, 576 ਯੂ.ਐਸ. (2015), ਨੇ ਵੀ ਬੋਵਰਸ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਲਾਰੈਂਸ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਪੀੜਾ ਦਾ ਨੋਟ ਲਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:-

"ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨੀ ਭਰਪੂਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬੋਵਰਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨੰਗੇ ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਦੇਖੋ 478 ਯੂ.ਐਸ., 186, 190–195 ਤੇ। ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਜੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਗੇਜ਼ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਜ਼ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਬੋਵਰਸ ਨੇ ਰਾਜ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਗੇਜ਼ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਦ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬੋਵਰਸ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਦੇਖੋ, ਉਹ ਇੱਥੇ 199 (ਬਲੈਕਮੁਨ, ਜੇ., ਬ੍ਰੈਨਨ, ਮਾਰਸ਼ਲ, ਅਤੇ ਸਟੀਵੰਸ, ਜੇ.ਜੇ., ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ), ਉਹ ਇੱਥੇ, 214 (ਸਟੀਵੰਸ, ਜੇ., ਬ੍ਰੈਨਨ ਅਤੇ ਮਾਰਸ਼ਲ, ਜੇ.ਜੇ., ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ)। ਇਸ ਲਈ ਲਾਰੈਂਸ ਨੇ ਹੋਲਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੋਵਰਸ ਨੂੰ "ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।" 539 ਯੂ.ਐਸ., ਤੇ 578। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੋਵਰਸ ਨੂੰ ਅੰਤਤਃ ਲਾਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਟਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਬੋਵਰਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਰਹੇ। ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਲਮ ਦੇ ਇੱਕ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।"

72. 2017 ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਸਟੈਚਿਊਟ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਐਲਿਟੀ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਤਰੱਕੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸੰਸਦ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ, ਇਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"3. ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ। (1) ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਿਆਰਾਂ (ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਨਵੀਨਤਮ ਸੰਸਕਰਣ ਸਮੇਤ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ।

(3) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ—

(ਅ) ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ, ਨਸਲੀ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(ਬ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨੈਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਸਾਂਸਕ□ਤਿਕ, ਕਾਮ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਅਨੁਰੂਪਤਾ ਨਾ ਹੋਣਾ।"

(4) ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲਾ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ।

(5) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੇਵਲ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਜਾਂ ਮਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਅਸਵਸਥ ਮਨ ਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

73. ਸਾਡੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਨਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਨਵੀਨਤਮ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1) ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3(3) ਅਧੀਨ, ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ, ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਮੁਦਾਇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨੈਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ, ਕਾਮ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਅਨੁਰੂਪਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਕਲੰਕ ਹੁਣ ਅਚ੍ਛੇ ਲਈ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੂਲ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 21(1)(j) ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"21. ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। (1) ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਬੀਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਨਾਮਤ:—

(a) ਲਿੰਗ, ਸੈਕਸ, ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ, ਧਰਮ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਜਾਤੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਵਰਗ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ;"

74. ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

"30. ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਬੀਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ।

ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਪਾਯ ਕਰੇਗੀ ਕਿ—

(ਅ) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਰੇਡੀਓ, ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਮੀਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਿਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ;

(ਬ) ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੀ, ਫੰਡ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ;

(ਸੀ) ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਮਯ-ਸਮਯ 'ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।"

75. ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੁਰਾਣੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਸੈਕਸ਼ਨ 309. ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

"115. ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਤਣਾਅ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ। (1) ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 309 ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ, ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਗੰਭੀਰ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕੋਡ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(2) ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਤਣਾਅ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਜਿਸਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਦੇਖਭਾਲ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ।"

76. 150 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਧਿਕ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਟੈਚਿਊਟ ਬੁੱਕ 'ਤੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਅਮਾਨਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 309 ਦੀ ਥਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 309 ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 309 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਭਾਲ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਾਪਸੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 115 ਅਧੀਨ ਇਹ ਸੰਸਦੀ ਐਲਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਵੀ ਉਪਾਯ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ।

77. ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

“120. ਐਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਸੰਗਤ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਓਵਰਰਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਣਗੇ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਹੈ।”

78. ਲਾਤੀਨੀ ਮੈਕਸਿਮ cessant ratione legis, cessat ipsa lex, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪ ਹੀ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐੱਚ.ਐੱਚ. ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਵਾਮੀਜੀ ਆਫ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰ ਮੱਠ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਹਿੰਦੂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਐਂਡੋਵਮੈਂਟਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, 1979 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 642 ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 29, ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਦੇਵਾਨਸ ਮਾਡਰਨ

ਬ੍ਰਿਊਅਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, (2004) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 26 ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 35 ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਭੁੱਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਯੁੱਗ ਦੀ ਉਤਪਾਦ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਨਾਲ ਪੁਰਿਤਨਵਾਦੀ ਨੈਤਿਕ ਮੁਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਆਸਪ੍ਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਤਰਕ, ਅਰਥਾਤ ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਤਰਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਜਹ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਸਟਿਸ ਹੋਮਸ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਉਦ੍ਧ□ਤ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ।

79. ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 14, 19 ਅਤੇ 21 ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਕਰਣ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਦੀਆਂ ਦੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ।

80. ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ, ਦੀਵਾਰ 'ਤੇ ਲਿਖਾਈ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮਝ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 377 ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਾਨਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭੇਦਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਮੂਲਿਆਂ ਦਾ ਸੰਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਰਾਜ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੀ ਸੰਸਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਇੱਥੇ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਹੋਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ. ਖੁਸ਼ਬੂ ਬਨਾਮ ਕੰਨੀਅੰਮਲ ਅਤੇ ਅਨ੍., (2010) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 600, ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 46 ਅਤੇ 50 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨੋਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਤਮਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਈਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੇਜਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਪਾਪ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਹੋਰ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ; ਕ੍ਰਾਈਮ ਹੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਹੈ। ਇੱਕ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਕਰਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਮਤ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

81. ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ, ਜੇਕਰ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਤੋਂ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਮੂਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਰਾਖਵਾਲੀ ਦਾ ਗਾਰਡੀਅਨ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਹੁਮਤਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਨਸੁਲਰ' ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ। ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਦਸਤਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੌਲਿਕ

ਅਧਿਕਾਰ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਤੇ, ਇਹ ਬਹੁਮਤਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋਵੇ

82. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (2017) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1, ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪੈਰਾ 101 ਵਿੱਚ, ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮਨਮਾਨਾ, ਅਤਾਰਕਿਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪਰਯਾਪਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਿਦਾਂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਹੋਵੇ। ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 377, ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਕ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਮਾਨਸਿਕ ਅਧਿਐਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਲੋਕ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨਮਾਨਾ ਅਤੇ ਅਤਾਰਕਿਕ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 21 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼, ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ ਨੈਤਿਕਤਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਪ ਵਿਚ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਮਾਨ-ਲਿੰਗ ਜੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ।

83. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸ਼੍ਰੇਯਾ ਸਿੰਘਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (2015) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਠੰਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਅ) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ (ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 87 ਤੋਂ 94 ਦੇਖੋ)।

84. ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ, ਕਿ ਯੋਗਯਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੈਂਡਰ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਨਾਲਸਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

85. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੁਰਿਸਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਸੇਵਾ, ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਉਲੰਘਣਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸੈੱਟ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੈਂਡਰ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕਤਾ ਮਿਲ ਸਕੇ।

86. ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ, ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਰਿਸ਼ੋਧਿਤ ਕੀਤਾ। ਯੋਗਯਾਕਾਰਤਾ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਗਾਜਾਹ ਮਾਡਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ 6ਵੇਂ ਤੋਂ 9ਵੇਂ ਨਵੰਬਰ, 2006 ਤੱਕ ਹੋਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਬਾਅਦ, 25 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 29 ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਿਧ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਮਾਹਰਤਾ ਸੀ, ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਯੋਗਯਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜੈਂਡਰ ਪਛਾਣ ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ।

87. ਯੋਗਯਾਕਾਰਤਾ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ 6 ਤੋਂ 9 ਨਵੰਬਰ 2006 ਤੱਕ ਹੋਈ ਇੱਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪਣਾਏ ਗਏ: 1. ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਆਨੰਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। — ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਜਨਮੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਜੈਂਡਰ ਪਛਾਣਾਂ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਸਾਰੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਆਨੰਦ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

"ਪ੍ਰਾਥਨਾ

ਅਸੀਂ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹਿਊਮਨ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੈਨਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ,

XXXX

ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ 'ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ' ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਡੂੰਘੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਪਿਆਰੀ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਖਿੱਚ ਲਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਦੀਕੀ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸਬੰਧ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਿੰਗ;

XXXX

ਯੋਗਕਾਰਤਾ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 6 ਤੋਂ 9 ਨਵੰਬਰ 2006 ਤੱਕ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਓ:

1. ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਆਨੰਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।— ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਆਜ਼ਾਦ ਜਨਮੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਣ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨਾਂ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਹਨ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ।

ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ:

(a) ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਰਬਜਨੀਨਤਾ, ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ, ਆਪਸੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਅਵਿਭਾਜਿਤਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਰਵਭੌਮਿਕ ਆਨੰਦ ਦੀ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ;

(b) ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਰਬਜਨੀਨ ਆਨੰਦ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਸਮੇਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨਾ;

(c) ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਬਢਾਉਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨਾ, ਭਾਵੇਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ;

(d) ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧਤਾ ਅਤੇ ਅਵਿਭਾਜਿਤਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਅਤੇ ਮਾਨਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

2. ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। — ਹਰ ਕੋਈ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਹਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਅਗੇ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਰੁੱਧ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਗੇ ਬਰਾਬਰੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਸਰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ, ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ। ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ

ਜਾਂ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਅਕਸਰ ਲਿੰਗ, ਨਸਲ, ਉਮਰ, ਧਰਮ, ਅਪਾਹਜਤਾ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

(a) ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ, ਜੇਕਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸੋਧ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਪੂਰਤੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ;

(b) ਉਹ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਲਿੰਗ ਦੀ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲਈ ਸਮਾਨ ਉਮਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ;

(c) ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਉਣਾ;

(d) ਵਿਵਿਧ ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਲੈਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਆਨੰਦ ਜਾਂ ਵਰਤੋਂ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ;

(e) ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕੱਟਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ;

(f) ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਜਾਂ ਸਰੋਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹੀ ਜਾਂ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਰਵੱਈਆ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਿਕਸ਼ਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਉਚਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ।

3. ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਗੇ ਪਛਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। —ਹਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਰ ਥਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਿਧ ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਣਗੇ। ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਆਪਣੀ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਣ, ਮਾਣ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੌਲਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਿੰਗ ਬਦਲਾਉ ਸਰਜਰੀ, ਨਸਬੰਦੀ ਜਾਂ ਹਾਰਮੋਨਲ ਥੈਰੇਪੀ, ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਜਬਰਦਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਮਾਪੇਗੀਰੀ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਲਿੰਗ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ, ਦਬਾਉਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ:

(a) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਯੋਗਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਮਾਲਕੀ, ਹਾਸਲ ਕਰਨ (ਵਿਰਾਸਤ ਰਾਹੀਂ ਸਮੇਤ), ਮਾਣਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ;

(b) ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਕਰਨ;

(c) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਜਿਥੇ ਸਾਰੇ ਰਾਜ-ਜਾਰੀ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਿੰਗ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ— ਜਨਮ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ, ਪਾਸਪੋਰਟ, ਚੋਣ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼— ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗੂੜ੍ਹੀ ਸਵੈ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕਰਨ;

(d) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਾਰਗਰ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ-ਰਹਿਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ;

(e) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਪਛਾਣ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਵਿਭਾਜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ;

(f) ਲਿੰਗ ਬਦਲਾਅ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨਾਬੱਧ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨਾ।

XXX

4. ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।—ਹਰ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਾਂਜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਵੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ:

(a) ਉਹ ਸਾਰੇ ਰੂਪ ਰੱਦ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਸਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਉੱਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ;

(b) ਮੌਤ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਬੰਧੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨਾ;

(c) ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਾਯੋਜਿਤ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਹਮਲੇ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਵੱਲੋਂ, ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਉਚਿਤ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

XXX

6. ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ—ਹਰ ਕੋਈ, ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਖਲ ਦੇ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਆਨੰਦ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਘਰ ਜਾਂ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸਾਖ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ।

ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ:

(a) ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ, ਅੰਤਰੰਗ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਬੰਧਾਂ, ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਮੇਤ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; (b) ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਇੱਕੋ ਸੈਕਸ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸੈਕਸ ਦੀ ਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਲਈ ਸਮਾਨ ਉਮਰ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ।

(c) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਆਮ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਹੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹਨ;

(d) ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜੋ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਆਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਹਿਰਾਵੇ, ਬੋਲੀ ਜਾਂ ਢੰਗ ਰਾਹੀਂ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ;

(e) ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਈ ਦੇਣਾ ਜੋ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬੀਚ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹਨ, ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ;

(f) ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਕਦੋਂ, ਕਿਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੀ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਣਚਾਹੇ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੇ ਖੁਲਾਸੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਖੁਲਾਸੇ ਦੀ ਧਮਕੀ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ।

XXX

18. ਮੈਡੀਕਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ—ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਇਲਾਜ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਟੈਸਟਿੰਗ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸੁਵਿਧਾ 'ਚ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਚ, ਮੈਡੀਕਲ ਹਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ, ਠੀਕ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰਾਜ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

(a) ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਕਰਨਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤੋਂ ਆਏ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣ, ਜੋ ਵਿਵਹਾਰ, ਸਰੀਰਕ ਸੁਰਤ ਜਾਂ ਮੰਨੀਏ ਗਏ ਲਿੰਗ ਮਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ;

(b) ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਟੱਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਵੇ ਬਿਨਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪੂਰੀ, ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਸੂਚਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਚ, ਬੱਚੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹਿੱਤ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(c) ਬਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੰਤਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਬੱਚਾ ਮੈਡੀਕਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇ;

(d) ਵੱਖ ਵੱਖ ਯੌਨ ਅਭਿਰੁਚੀਆਂ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਅਣੈਤਿਕ ਜਾਂ ਅਣਇੱਛੁਕ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਖੋਜ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਲਈ ਟੀਕੇ, ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਮਾਈਕ੍ਰੋਬਾਈਡਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

(e) ਉਹਨਾਂ ਸਿਹਤ ਫੰਡਿੰਗ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਸੋਧ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਢਾਵਾ, ਸਹੂਲਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ-ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ;

(f) ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਡੀਕਲ ਜਾਂ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਸਲਾਹ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੌਨ ਅਭਿਰੁਚੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਇਲਾਜ, ਠੀਕ ਜਾਂ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਹਾਲਤਾਂ ਵਜੋਂ ਨਾ ਵਿਚਾਰੇ।

19. ਰਾਏ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।—19. ਹਰ ਕੋਈ ਨੂੰ ਰਾਏ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਯੌਨ ਅਭਿਰੁਚੀ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ, ਵਿਵਹਾਰ, ਪਹਿਰਾਵਾ, ਸਰੀਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਨਾਮ ਦੀ ਚੋਣ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਯੌਨ ਅਭਿਰੁਚੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਖੋਜ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ।

ਰਾਜ ਕਰਨਗੇ:

(a) ਰਾਏ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਲੈਣਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਯੌਨ ਅਭਿਰੁਚੀ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਅਭਿਰੁਚੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਸਬੰਧੀ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵਕਾਲਤ, ਸਮਗਰੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਬ੍ਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ, ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਜਾਂ ਆਯੋਜਨ, ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ-ਸੈਕਸ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ;

(b) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਆਉਟਪੁਟਸ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ;

(c) ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਆਨੰਦ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਕਰਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ, ਵਿਵਹਾਰ, ਪਹਿਰਾਵਾ, ਸਰੀਰਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਨਾਮ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

(d) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਜਨਤਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨੋਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨਾਂ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਏ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੀਮਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ;

(e) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਰਾਏ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨਾਂ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ;

(f) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੱਕ ਬਰਾਬਰ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

88. ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 15, 19 ਅਤੇ 21 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

89. ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੁਣ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਹੈ। ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰੀਸੰਪਾਦਨ ਜੋੜਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧ ਜਾਂ ਨਾਲ ਸੋਧ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ।

90. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 372 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 372(2) ਅਧੀਨ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਨੁਕੂਲਨ ਅਤੇ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੇਲ ਖਾਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 372(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਕੂਲਨ ਜਾਂ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦਾ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਇਸ ਤੱਥ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿ, ਸੱਤਾ ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਸਦ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ VII ਦੀ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਂਗ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੈੱਡੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (1997) 7 SCC 339, ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਐਕਟ 1911 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੋਸਟ-ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੇਵਲ 1950 ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਹਮਦ, ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਏ ਸਹੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"119. ਰੈੱਡੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਟੈਕਸਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਐਕਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀ-ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਮਾਨਿਆ ਗਈ ਮੰਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਬਾਧਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮਾਨਿਆ ਜਾਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। (ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ, ਗੁਲਾਬਾਈ ਵੱਲਭਭਾਈ ਦੇਸਾਈ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ [AIR 1967 SC 1110 : (1967) 1 SCR 602] , (AIR ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 1117

ਉੱਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਹਨ)। ਫਰੇਮਰਾਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 289(2) ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਮਿਆਰ ਦਾ ਹੋਵੇ। ਕੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 289(2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ, ਅਰਥਾਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ

91. ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਥੋੜਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

92. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 172ਵੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਥੋੜਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਨਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਚੋਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ, ਦਾਇਰਾ, ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਟਸਥ ਤੱਥ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਵਾਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

93. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਥੋੜਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਥੋੜਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯੌਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

94. 2013 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 375 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਲਿਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ 377 ਅਜਿਹੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਮਰਦ ਏ ਅਜਿਹੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਜੋ ਕਿ ਕਦੇ ਵੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ, ਇੱਕ ਮਰਦ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਦਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ, ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਬਾਲਿਗਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਮਾਨਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਸਰਾਸਰ ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 2013 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਦੋ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਬਾਲਿਗਾਂ, ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ, ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਮਰਦ-ਔਰਤ ਜੋੜੇ ਵਲੋਂ ਗੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸੈਕਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਕੇਵਲ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੈਕਸ ਉੱਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ। ਜੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਭਾਵ, ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮਾਂਸਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਧਾਰਾ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

95. ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਲੈਸਬੀਅਨ ਅਤੇ ਗੇਜ਼ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ 150 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ 200 ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਾ ਇੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਉੱਥੇ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ

ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਉੱਤੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 14, 15, 19 ਅਤੇ 21 ਸਾਰੇ ਹੀ ਉਲੰਘਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੈਧ ਰਾਜ ਤਰਕ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ।

96. ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਪਰ) ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

97. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ, ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ (ਦੇਖੋ (1) ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ, (2011) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 547 ਵਿਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 16, 25 ਅਤੇ 52; ਅਤੇ (2) ਸੁਬਰਮਣੀਅਨ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ (2016) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 221 ਵਿਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 153 ਤੋਂ 156 ਤੱਕ)। ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਲੰਕ ਦੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੈਕਸ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ।

98. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਘ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇਗੀ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਰੇਡੀਓ, ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਮੀਡੀਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤੇ, ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਆਵਧਿਕ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ,

ਜੇ. ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਸੂਚਕਾਂਕ

A ਇਨਕਾਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੱਕ

ਬੀ "ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਿਆਣਪ ਲਈ"

"ਦ ਐਸ਼ੇਜ਼ ਆਫ਼ ਦ ਗੇ" ਤੋਂ ਸੀ.

C.I "ਨੈਤਿਕ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਚਾਪ"

D ਬਰਾਬਰ ਪਿਆਰ

E ਭੌਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ: ਲਿੰਗ, ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਰੂੜ੍ਹੀਵਾਦ

E.I ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ: ਦਿੱਖ ਗਲਾਸ ਦੁਆਰਾ

E.2 ਬਾਈਨਰੀ ਲਿੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰੁਵੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨਾ

F ਅਲਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ

F.I ਜਿਨਸੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ- ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ heteronormative ਫਰੇਮਵਰਕ

ਐਫ.2 ਨਿਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਯੌਨ ਸਵੈ-ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਜਸ਼ਨ

ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਜੀ1 ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰਯਾਸ

ਜੀ2 ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ

ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ

ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ - ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ

ਅਪਰਾਧ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ: ਰੂਪਾਂਤਰਕ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ

A. ਇਨਕਾਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵੱਲ

“ਜੋ ਚੀਜ਼ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅਰਥਪੂਰਣ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਪਿਆਰ। ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਗਹਿਰਾ ਕਰੂਰ ਅਤੇ ਅਮਾਨਵੀਯ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਿਕਰਣ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਉਣਾ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣਾ, ਦਯਾ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਸੰਖਿਆਕ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿਖਾਉਣਾ, ਨਿਆਇਕ ਕਾਇਰਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਹੈ।”

1. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੁਸਤੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ।

2. ਇੱਕ ਸੌ ਅਠਾਵਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਸਮਾਨ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵੀ, ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰਤੀ ਲੱਭਣਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਪਿਆਰ ਕਰਨ, ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੌਨਿਕਤਾ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਕੇ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰਵ□ਤੀ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੇਜ਼ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਜ਼3SUPERSCRIPT ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਬਰੀ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੇਠ ਅਧੀਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਘ੍ਰਿਣਾਜਨਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਮਨ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਛੁਕ ਸਾਧਨ ਬਣ ਗਿਆ। ‘ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼’ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ‘ਕਾਮੁਕ ਸੰਭੋਗ’ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੋਣਾ ਦਸ ਸਾਲ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਸੀ। ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ

ਖੋਜਣ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਭੋਗ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲੱਭੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੇ ਬਰਬਰਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ।

3. ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਅੱਠਾਵਾਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ ਅਤੀਤ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਮੈਕਾਲੇ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ - ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ - ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਗਭਗ ਅਠਾਹਠ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਗੇਜ਼ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਅਤੇ ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸੱਚੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸੱਤ ਦਹਾਕੇ ਬਾਅਦ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਥੋਪੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਭਾਗੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦੇ ਅਤੀਤ ਦੇ ਸਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।

4. ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਦੰਡਾਤਮਕ ਪ੍ਰਤੀਕਾਰ ਦੇ ਡਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰੂਪਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਾਰ ਖਾਈ ਹੈ। ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ। ਅਸੀਂ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਵਜੋਂ, ਅਨਿਆਇ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਹਿਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਨਿਆਇਪੂਰਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਵਾਰਸ ਬਣਨ ਦਾ ਜੋਖਮ ਚੁੱਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਛਾਣਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨਿੱਜਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਡਰ ਦੇ ਕੰਪਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਕੰਬਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਜੋ ਤਰਸ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

5. ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੱਤਾ ਦਾ ਸਥਾਨਾਂਤਰਣ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਨਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਉਨਮੁਖੀਕਰਣ ਦੇ ਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਯਾਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਦੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੂੰ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਮਰੂਪਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲਵ ਵਜੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਪਾਲਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਦਯਾਲੂ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਜੋਖਮ ਉੱਤੇ ਹੀ ਗੁਆਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇ ਜੋ ਸਮਾਨਤਾ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤ ਦੇਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮਨਮਾਨੇ ਰਾਜ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

6. ਧਾਰਾ 377 ਨੇ ਕੁਝ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਛਾਣਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਗੇਜ਼, ਲੈਸਬੀਅਨ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਜ਼ ਨੂੰ ਛੁਪੀ ਪਛਾਣਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ 'ਚ ਧਕੇਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੈੱਟਵਰਕਿਤ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਯੁੱਗ 'ਚ ਸ਼ੋਸਣ, ਜੇ ਨਾ ਬਲੈਕਮੇਲ, ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਪਛਾਣ ਦੇ ਨਾਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਸਤਿਤਵ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।

7. ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਰਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਹਿਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇਜ਼, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰਜ਼ ਦੇ ਕੋਲ ਸਭ ਦੇ ਸਭ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ 'ਚ ਬਰਾਬਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਉਸ ਹਦ ਤੱਕ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਹ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ

ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

B. “ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ”

ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ

8. ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ 'ਸਮਝ' 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ, ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ (“ਕੌਸ਼ਲ”) ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

9. ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਸਹੀਤਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੈੱਟ ਆਉਟ ਹੋਣ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਦੇ ਰਿਆਇਤ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਾ ਅਵੈਧ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਰਿਆਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਨਿਸਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੜ੍ਹ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ 'ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮਝ' 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਵੀ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੱਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੱਚਾਈ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਈਏ ਜੋ ਅਣਜਾਣੇ 'ਚ ਭੁੱਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਚਾਪਲੂਸੀ ਭੋਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਬਰਸਤਾਨ ਹੈ।

10. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਇਕੋ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ।

11. ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਨੇ ਇਕ ਉਚਿਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਮਝਦਾਰੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ, ਆਖਰਕਾਰ, ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇਕ ਅਣਖੋਜੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ। ਏ.ਐਸ.ਜੀ. ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨਾ ਫਿਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

12. ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਅਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਵਾਕਈ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ("ਨਾਜ਼")ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਬਣੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ('ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਮੁਕ ਸੰਭੋਗ')। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੁੱਲ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ, ਜੋ

ਯੌਨ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਅਸਲੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

13. ਧਾਰਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ 377, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਸਮਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰਿਪੇਖ, ਹੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਸ਼ਣ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਰੋਤ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦਾਅਵਾ ਉਭਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ LGBT ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ. ਪਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਧਾਰਨ ਹੈ ਤਰਕ ਦੀ ਲਾਈਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਆਧਾਰਿਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਆਮ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ। ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ - ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ - ਸਮਲਿੰਗੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ. ਗੇਅ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਾਇਮ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਜੋ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਲਈ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਪਰਿਪੇਖ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ a ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦ ਸਮਾਜ. ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਣਾਉਣਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਿੰਗਕਤਾ ਤੱਕ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਜਿਨਸੀ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹੱਕ. ਇਹ ਉਸ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

"ਦ ਐਸ਼ੇਜ਼ ਆਫ਼ ਦ ਗੇ" ਤੋਂ ਸੀ.

"ਲੋਕਤੰਤਰ ਇਹ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੇਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ,

...

ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਜਾਂ ਇਹ ਅਸਲ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਵਿਵਸਥਾ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗਾਂ ਤੋਂ,
ਰਾਤ ਦਿਨ ਦੇ ਸਾਇਰਨਾਂ ਤੋਂ,
ਬੇਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਗਾਂ ਤੋਂ,
ਖੁਸ਼ਮਿਜਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਆਹਾਂ ਤੋਂ:
ਲੋਕਤੰਤਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ...*

14. ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ("ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.") ਨੇ 'ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਥੁਨ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜੋ ਗੈਰ-ਪੀਨੇ ਯੋਨੀ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਵਰਜਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਥਿਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ,^6 ਧਾਰਾ 377 ਨੇ 158 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਟਿਕਾਊ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਠਨ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਬੇਅਸਰ। ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ ਮੂਲ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਯੌਨਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਦਾ ਆਕਲਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ।^7

15. ਲਾਰਡ ਥਾਮਸ ਬੈਬਿੰਗਟਨ ਮੈਕਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਾਸਤੁਕਾਰ, ਨੇ ਕੋਡ ਦੇ ਮਸੌਦੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ: ਫਰਾਂਸੀਸੀ (ਨੈਪੋਲੀਅਨ) ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1810 ਅਤੇ ਐਡਵਰਡ ਲਿਵਿੰਗਸਟਨ ਦਾ ਲੂਇਜ਼ੀਆਨਾ ਕੋਡ।^8 ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਾਇਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ 1843 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਕੋਡ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲਈ।^9 ਉਸ ਮੂਲ ਨੂੰ ਟਰੇਸ ਕਰਦਿਆਂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜੁਰਿਸਟ ਫਿਟਜ਼ਜੇਮਸ ਸਟੀਫਨ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ: ਏ "ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਅਣਜ਼ਰੂਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਸਿਸਟਮੈਟਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਵਸਥਿਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਘੱਟ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (ਉਹ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਹਨ) ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ ਮੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਵੱਲ ਹੋਰ ਪਿੱਛੇ ਜਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦੀ-ਈਸਾਈ ਗੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਜੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਜਨਨ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"1 ਹਾਲਾਂਕਿ ਯੀਸੂ ਨੇ ਖੁਦ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਜਾਂ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੈਕਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ," "ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਕੋਡ"

"ਤੂੰ ਇੱਕ ਮਰਦ ਨਾਲ ਔਰਤ ਵਾਂਗ ਸੁੱਤਾ ਨਾ ਕਰੇਂ। ਇਹ ਘਿਨੌਣਾ ਹੈ। [18:22] ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਰਦ ਭੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸੁੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸੁੱਤਾ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਘਿਨੌਣਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ: ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮਰਦ ਇੱਕ ਮਰਦ ਨਾਲ ਔਰਤ ਵਾਂਗ ਸੁੱਤਾ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਨੇ ਘਿਨੌਣਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ। [20:13]"

ਇੱਕ ਹੋਰ ਯਹੂਦੀ-ਈਸਾਈ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਆਖਿਆ "ਸੋਡੋਮੀ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਗੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਜਨਰਲ 18:20 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,"4 ਜਿਸਨੂੰ ਸੋਡੋਮ ਅਤੇ ਗੋਮੋਰਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਦੋ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਲੋਟ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਸੋਡੋਮ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮਰਦ ਘਰ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਬਾਹਰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ "ਜਾਣ" ਸਕਣ (ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ, ਯੌਨ ਸੰਕੇਤਾਂ ਨਾਲ)। ਜਦੋਂ ਲੋਟ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋ ਕੁੰਵਾਰੀ ਧੀਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਸੋਡੋਮ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਨੇ ਲੋਟ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਨੇ "ਸੋਡੋਮਾਈਟਸ" ਨੂੰ ਅੰਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।5 ਗੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ "ਸੋਡੋਮਾਈਟਸ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 13ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਉਭਰੀ, ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਸੋਡੋਮੀ" ਨੂੰ ਦੋ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਯੌਨ 'ਪਾਪਾਂ' ਲਈ ਇੱਕ ਉਪਮਾ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।"

"ਬਾਰਕਲੇ ਰਾਈਟ, "ਮੈਕਾਲੇ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ", ਕੈਰੇਬੀਅਨ ਸਟੱਡੀਜ਼ 2011।

ਮਾਈਕਲ ਕਿਰਬੀ, "ਭਾਰਤੀ ਅਪਰਾਧ: ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਯਾਤ" ਜਰਨਲ ਆਫ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾ, ਉਦਘਾਟਨ ਅੰਕ (2011)।

ਡਗਲਸ, ਉੱਪਰ ਨੋਟ 9, ਪੰਨਾ 4।

ਬਰਡ, ਉੱਪਰ ਨੋਟ 9, ਪੰਨਾ 4।

ਜੈਸਿਕਾ ਸੀਸਿਲ, "ਸੋਡੋਮ ਅਤੇ ਗੋਮੋਰਾ ਦਾ ਨਾਸ", ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਬ੍ਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 11 ਫਰਵਰੀ 2011।

ਡਗਲਸ, ਉੱਪਰ ਨੋਟ 9, ਪੰਨਾ 4।; ਕੇਐਸਐਨ ਮੂਰਤੀ ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾ: ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (ਕੇਵੀਐਸ ਸਰਮਾ

ਸੰਪਾਦਕ) ਲੈਕਸਿਸ ਨੈਕਸਿਸ (2016)।

16. ਯਹੂਦੀ-ਈਸਾਈ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮਗੁਰੂ, ਫਿਲੋ ਆਫ ਅਲੈਕਜੈਂਡਰੀਆ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਚਰਚ ਫਾਦਰਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸਨੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨੂੰ ਰੋਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਸਮਰਾਟ ਜਸਟੀਨੀਅਨ ਦੇ ਕੋਡ ਆਫ 529 ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੈਕਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਰੋਮ ਤੋਂ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਯੂਰਪ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਚਰਚ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ। ਪ੍ਰੋਟੈਸਟੈਂਟ ਸੁਧਾਰ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਚਰਚ ਤੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਫਟ ਹੋ ਗਏ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ 1532 ਵਿੱਚ ਹੋਈ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ 1500ਵੀਆਂ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੱਕ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਭੋਗ ਖਿਲਾਫ ਚਰਚ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸਨ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਪਰਾਧਿਕ (ਗੈਰ-ਚਰਚ) ਕਾਨੂੰਨ ਬੱਗਰੀ ਐਕਟ 1533 ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਿਨੌਣੇ ਅਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਵਾਇਸ ਆਫ ਬੱਗਰੀ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। “ਬੱਗਰੀ” ਸ਼ਬਦ ਪੁਰਾਣੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈਰੇਟਿਕ, “ਬੈਗਰੇ,” ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਗੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

17. ਬੱਗਰੀ ਐਕਟ, 1533, ਜੋ ਹੈਨਰੀ VIII ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਬੱਗਰੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਇਆ, ਅਤੇ ਲਗਭਗ 300 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਪਰਸਨ ਐਕਟ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ, 1828 ਨਾਲ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ। ਬੱਗਰੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 1861 ਤੱਕ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਤ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ। ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਗਾਊਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰ ਐਡਵਰਡ ਕੋਕ ਦੇ ਦੇਰ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਕਲਨ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਬੱਗਰੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਨ:

“...ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਜਾਂ ਔਰਤ ਨਾਲ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।”

18. ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1885 ਨੇ "ਘੋਰ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ" ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਇਆ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਸੋਧਮ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। 1895 ਵਿੱਚ, ਆਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ "ਮਰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਘੋਰ ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ" ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਈਲਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਪਿਆਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, "ਉਹ ਪਿਆਰ ਕੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ?" ਵਾਈਲਡ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ:

"ਇਸ ਸਦੀ ਵਿੱਚ 'ਜੋ ਪਿਆਰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ' ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਦੀ ਛੋਟੇ ਲਈ ਉਹ ਮਹਾਨ ਲਗਾਵ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਦਾਊਦ ਅਤੇ ਜੋਨਾਥਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਪਲੇਟੋ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਾਇਆ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਮਾਈਕਲੈਂਜਲੋ ਅਤੇ ਸ਼ੇਕਸਪੀਅਰ ਦੀਆਂ ਸੋਨੇਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਉਹ ਗੂੜ੍ਹਾ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਲਗਾਵ ਹੈ ਜੋ ਜਿੰਨਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਉੰਨਾ ਹੀ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਾਨ ਕਲਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੇਕਸਪੀਅਰ ਅਤੇ ਮਾਈਕਲੈਂਜਲੋ ਦੇ ਕੰਮ, ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉਹ ਦੋ ਖਤ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹਨ। ਇਸ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੰਨਾ ਗਲਤ ਕਿ ਇਸਨੂੰ 'ਜੋ ਪਿਆਰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ' ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਹੁਣ ਜਿੱਥੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੁੰਦਰ ਹੈ, ਇਹ ਵਧੀਆ ਹੈ, ਇਹ ਲਗਾਵ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸਵਾਭਾਵਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬੌਧਿਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਬੌਧਿਕਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਆਸਾਂ ਅਤੇ ਚਮਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਇੰਜ ਹੋਵੇ, ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਦੁਨੀਆ ਇਸਨੂੰ ਮਜ਼ਾਕ ਵਿੱਚ ਉਡਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਸ ਲਈ ਇਕਨੂੰ ਚੌਰਾਹੇ ਉੱਤੇ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।"

ਵਾਈਲਡ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕਠੋਰ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਐਲਨ ਟਿਊਰਿੰਗ, ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗਣਿਤਜ੍ਞ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਨਾਜ਼ੀ ਐਨਿਗਮਾ ਕੋਡ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ 1952 ਵਿੱਚ 'ਘੋਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰ' ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਜੇਲ੍ਹ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਟਿਊਰਿੰਗ ਨੂੰ ਰਾਸਾਯਨਿਕ ਨਪੁੰਸਕਤਾ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਉਸਨੂੰ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਮਹਿਲਾ ਹਾਰਮੋਨਾਂ ਦੇ ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਹਾਰਮੋਨ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਟਿਊਰਿੰਗ ਨੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ। ਸੋਧ ਐਕਟ (ਜਿਸਨੂੰ ਲਾਬੂਚੇਰ ਸੋਧ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) 1967 ਤੱਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਟਿਊਰਿੰਗ ਨੂੰ 2013 ਵਿੱਚ ਮਰਣੋਪਰੰਤ ਮਾਫੀ ਮਿਲੀ, ਅਤੇ 2017 ਵਿੱਚ, ਯੂਕੇ ਨੇ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਈਮ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ. ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

“ਟਿਊਰਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ,” ਜਿਸ ਨੇ ਮਰਹੂਮ 50,000 ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਾਫੀਆਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀਆਂ।

ਕਈ ਅਦਾਲਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੰਸਦ ਨੇ 1954 ਵਿੱਚ ਜੌਨ ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਜੋ “ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ... ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਜੁੜੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਹਾਰ”, ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੇਸ਼ਵਾਵ□ਤੀ ਅਤੇ ਮੰਗਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ। ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ 1957 ਵਿੱਚ ਚਰਚ ਆਫ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ,2SUPERSCRIPT ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ‘ਨਿੱਜੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ, ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਕਚੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ’ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕ੍ਰਿਆਏਂ ਹੁਣ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ।3SUPERSCRIPT

19. ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਨੂੰ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਪਰਾਧ ਐਕਟ, 1967 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੋ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਇੱਕੀ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇਕ੍ਰਿਮੀਨਲਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਨੇ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੋਧਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹੋਰ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਣ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2001 ਵਿੱਚ ਗੇ/ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਸੋਲ੍ਹ ਤੱਕ ਘਟਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।4SUPERSCRIPT ਮਈ 2007 ਵਿੱਚ, ਯੂ.ਐਨ. ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਯੂ.ਕੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰਵ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੰਭੋਗ ਖਿਲਾਫ ਆਪਰਾਧਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਨ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਮਲਿੰਗੀਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਡੀਕ੍ਰਿਮੀਨਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੋਰਸ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ।3SUPERSCRIPT ਅੱਜ, ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਉਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

C.1 “ਨੈਤਿਕ ਬ੍ਰਹਮਾਂਡ ਦੇ ਹਨ”

20. ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਾ ਜੈਰੇਮੀ ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਗੜਿਆ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ, ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਸਮਝਣਯੋਗ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਲਈ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਸਾਮਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ।3SUPERSCRIPT ਵਿਡੰਬਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, 1785 ਦੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 200 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਖੋਜੇ ਗਏ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੇ ਆਪਰਾਧੀਕਰਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਲੇਖ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ 200 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਹੀ ਖੋਜਿਆ ਗਿਆ।5SUPERSCRIPT

2SUPERSCRIPT ਉੱਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ 25।

ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਵੇਸ਼ਵਾਵ□ਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (1957) ("ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਰਿਪੋਰਟ")।

ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਪਰਾਧ ਐਕਟ (ਸੋਧ) ਐਕਟ 2000, ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੀ ਸੰਸਦ।

ਡਗਲਸ, ਉੱਪਰੋਕਤ ਨੋਟ 9, ਪੰਨਾ 29।

ਉੱਪਰੋਕਤ।

21. ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ 1837 ਦਾ ਡਰਾਫਟ ਆਫ ਦ ਪੀਨਲ ਕੋਡ (ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਦੋ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ (ਕਲੋਜ਼ 361 ਅਤੇ 362) ਨੂੰ ਸਮੇਤਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਪੂਰਵਜ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ:

"ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ

361. ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ, ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਨੂੰ ਛੂਹੇ, ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਛੋਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

362. ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ, ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਕਾਮਵਾਸਨਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਛੂਹੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਭਰ ਲਈ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।"

ਦੋਵੇਂ ਡਰਾਫਟ ਕਲੋਜ਼ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਨੇ ਕਲੋਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। 1837 ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨੋਟ ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ:

"ਕਲੋਜ਼ 361 ਅਤੇ 362 ਇੱਕ ਘਿਣਾਉਣੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਘੱਟ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਅਸੀਂ ਜੋ ਦੋ ਕਲੋਜ਼ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਉਸਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਨਾ ਤਾਂ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਘਿਣਾਉਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਜਨਤਕ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕੇ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਨਾਲੋਂ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਾਯਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਮੈਕਾਲੇ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਘਿਣਾਉਣਾ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਤਰਕ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ। ਜਨਤਕ ਚਰਚਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘਿਣਾਉਣੀ ਸੀ।

ਐਸਮੇ ਹੇਜ਼, ਜੋਸਫ ਓ'ਮਾਹੋਨੀ, "ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਾਲੋਨੀਵਾਦ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ: ਕੁਈਨਜ਼, ਕ੍ਰਾਈਮ ਅਤੇ ਐਮਪਾਇਰ", ਰੂਟਲੈਜ (2018)।

ਪੁਨਰਵਲੋਕਨ ਦੇ ਪੱਚੀ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਆਈਪੀਸੀ ਨੇ 1 ਜਨਵਰੀ 1862 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਰਡ ਮੈਕਾਲੇ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਸੀ। ਆਈਪੀਸੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਕੋਡੀਫਾਈਡ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਡ ਸੀ।

ਸੋਧੇ ਗਏ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ:

“ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ

377. ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਪਰਾਧ - ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵੈਚਛਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ, ਔਰਤ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਥੁਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ [ਉਮਰ ਕੈਦ]* ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਰਣਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ.- ਮੈਥੁਨ ਲਈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਬਣਤਰ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ।”

22. ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਨੋਖੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਾ ਸਬੂਤ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਕੁਝ ਐਸਾ ਜੋ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਡਰਾਫਟ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਕਿਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ “ਸਪਰਸ਼”* ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

1947 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾਵਾਂ ਜ਼ੰਜੀਬਾਰ (ਤਨਜ਼ਾਨੀਆ) ਵਿੱਚ 1867 ਵਿੱਚ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਅਤੇ ਬਰੂਨੇਈ ਵਿੱਚ 1871 ਵਿੱਚ, ਸੀਲੋਨ (ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ) ਵਿੱਚ 1885 ਵਿੱਚ, ਬਰਮਾ (ਮਿਆਂਮਾਰ) ਵਿੱਚ 1886 ਵਿੱਚ,* ਪੂਰਬੀ ਅਫਰੀਕਾ ਪ੍ਰੋਟੈਕਟੋਰੇਟ (ਕੀਨੀਆ) ਵਿੱਚ 1897 ਵਿੱਚ, ਸੂਡਾਨ ਵਿੱਚ 1899 ਵਿੱਚ, ਯੂਗਾਂਡਾ ਵਿੱਚ 1902 ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਤੰਗਾਨਿਕਾ (ਤਨਜ਼ਾਨੀਆ) ਵਿੱਚ 1920 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 372(1) ਅਧੀਨ, ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਬ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਆਈਪੀਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ “ਬਚਾਇਆ” ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

23. ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (ਮਹਾਰਬਾਨ) ਨੌਸ਼ੀਰਵਾਨ ਇਰਾਨੀ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ*, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਨੌਸ਼ੀਰਵਾਨ, ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ, ਰਤਨਸੀ, ਨਾਲ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੋਇਆ ਦੇਖਿਆ, ਉਸਦੇ ਚੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁੰਜੀਛੇਦ ਰਾਹੀਂ।

ਨੌਸ਼ੇਰਵਾਨ ਦਾ ਘਰ। ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਜਬਰ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ।40 ਸਿੰਧ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪਰਯਾਪਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜੋ ਕੁਝ ਦੋ ਸਹਿਮਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਬੈੱਡਰੂਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸਕੈਂਡਲ ਬਣ ਗਈ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਈ।41

ਵਿੱਚ ਡੀ ਪੀ ਮਿਨਵਾਲਾ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ42, ਮਿਨਵਾਲਾ ਅਤੇ ਤਾਜਮਹੋਮਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੈਰੀ ਵਿੱਚ ਗੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ। ਤਾਜਮਹੋਮਦ ਨੂੰ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, ਅਤੇ ਮਿਨਵਾਲਾ ਨੂੰ, ਜੋ ਉਕਸਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, 100 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉੱਠਣ ਤੱਕ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਮਿਨਵਾਲਾ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤ ਪਾਰਟਨਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੈਡੀਕਲ ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਜੱਜ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਸਵਾਸਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ, ਫਿਰ ਵੀ, ਮਿਨਵਾਲਾ ਦੀ ਮੂਲ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਮੰਨਦਾ ਹੋਇਆ, ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ।43

ਵਿੱਚ ਰਤਨ ਮਿਆ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਦੀ ਰਾਜਾ44, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ (ਇੱਕ ਪੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਅੱਧ ਸਾਲ ਦਾ, ਦੂਜਾ ਵੀਹ) ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਜਾਂ ਉਕਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਹਿਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 100 ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਨਾਰੂ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸਾਲ ਬਿਤਾਏ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ,45SUPERSCRIPT ਦੋਵੇਂ ਮਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੀ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ।46SUPERSCRIPT ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਲਈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ:

"...ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਅਸਲੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੁਇਅਰ ਜੀਵਨਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਾਪਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਨੇਕਾਂ ਅਧਿਐਨਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਪੁਲਿਸ, ਮੈਡੀਕਲ ਸੰਸਥਾਨ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਰੁਟੀਨ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਨੇਕਾਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ – ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਹਿਜੜਾਂ [ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ] ਅਤੇ ਕੋਠੀਆਂ [ਨਰਮ ਮਰਦ] ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ-ਸ਼ਾਕ ਥੈਰੇਪੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਤੱਕ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੀਪਲਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਫਾਰ ਸਿਵਿਲ ਲਿਬਰਟੀਜ਼ (ਕਰਨਾਟਕ) ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ, ਯੌਨ ਸੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਹਰਾਸਮੈਂਟ, ਬਲੈਕਮੇਲਿੰਗ ਅਤੇ ਕੁਇਅਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।"

19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਗੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਅਤੇ ਵਿਰਲੀ ਸੀ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਜਦੋਂ ਆਲਫਰੈਡ ਡਗਲਸ, ਆਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ 1890 ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ "ਦੋ ਪਿਆਰ" ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਪਿਆਰ ਜੋ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ", ਉਹ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਨਿੰਦਾ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ, 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ LGBTQ ਭਾਈਚਾਰਾ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਛਾਇਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਇਆ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ। LGBTQ ਲਹਿਰਾਂ ਨੇ ਇੰਟਰਸੈਕਸ਼ਨੈਲਿਟੀ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਇਅਰ ਅਤੇ ਨਿਮਨ ਵਰਗ, ਰੰਗੀਨ, ਅਪਾਹਜ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਦਬਾਅਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ ਦਾ ਖੇਡ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੋੜ 'ਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਫਿਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਅਧੂਰੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਥਰ ਕਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਹੈ, ਕਿ "ਨੈਤਿਕ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਚਾਪ ਲੰਬਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਆਂ ਵੱਲ ਝੁਕਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਨੂੰ ਧੈਰਜ ਦਾ ਗੁਣ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਇਸ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਪਛਾਣਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਡਾ ਕਿੰਗ ਨੇ ਖੁਦ "ਉਡੀਕ" ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ।

"ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੈਂ 'ਉਡੀਕ' ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਨੀਗਰੋ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੀਖੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਗੂੰਜ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ "ਉਡੀਕ" ਲਗਭਗ ਹਮੇਸ਼ਾ "ਕਦੇ ਨਹੀਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸ਼ਾਂਤੀਦਾਇਕ ਥੈਲੀਡੋਮਾਈਡ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧੂਰੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਜਨਮ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ। ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲ ਦੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਰ ਨਾਲ ਕਿ "ਇਨਸਾਫ ਜੋ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਹੈ ਉਹ ਇਨਸਾਫ ਨਾ ਮਿਲਣਾ ਹੈ।" ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਰੱਬ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ . . .

ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਦਿਨ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੁਆਰਾ ਹੈਂਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਨੀਗਰੋ ਹੋ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਟਿਪ ਟੋਏ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੀਉਂਦੇ ਹੋ, ਕਦੇ ਨਾ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਅਗਲਾ ਕੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਡਰਾਂ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਰੋਸਾਂ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਹੋ; ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਘਟਦੇ ਮਹਿਸੂਸ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹੋ — ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ

ਸਮਝੋਗੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਡੀਕ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂ ਔਖਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧੀਰਜ ਦਾ ਪਿਆਲਾ ਛਲਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰਦ ਹੋਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਲੰਘਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਅਨਿਆਇ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿੱਚ ਪਲੰਘ ਜਾਣ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜੰਗਲੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕਾਲਖ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਸਾਹਿਬਾਨੋ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਅਟਲ ਬੇਚੈਨੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹੋ।"

24. ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਜੋ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਉਡੀਕ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨਾਗਰਿਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਜੂਏ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਲਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਅਨਾਚਾਰਨਿਸਟਿਕ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ-ਯੁੱਗ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸੀਮਿਤ ਰਹੀਆਂ – ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪ ਕੇ, ਡਰ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਜੋਂ ਜੀਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਨਾਗਰਿਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕਰਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਇਹ ਕੇਸ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਇੱਕ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਪਾਸ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜੀਉਣ ਲਈ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਸਾਡਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਬਦਲਾਉ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਣ, ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਅਤੇ ਦਯਾਲੂ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

"ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਥਰ ਕਿੰਗ ਜੂਨੀਅਰ, "ਬਰਮਿੰਘਮ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਚਿੱਠੀ" (1963)।

ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਪਿਆਰ

"ਪਿਆਰ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਹੀਂ
ਪਿਆਰ ਦੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਬਣਨਾ
ਮਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰ, ਦਿਲ ਅਤੇ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ -
ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਭਣੀ, ਜਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪ ਹੀ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ
ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਾਥੀਪਨ ਵਿੱਚ:
ਇਹ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਭਲਾ ਹੈ।
ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ
ਜੋ ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੇ ਹਨ -
ਸਰੀਰ, ਮਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ
ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚੋਂ ਤੋੜਨਾ, ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਕਰਨਾ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਤੁਕ ਬਿਨਾ:
ਇਹ ਸੱਚਾ ਅਕੁਦਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਹੈ।"

ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਸਾਡਾ ਮੌਲਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਚਾਰਟਰ ਹੈ:

"ਰਾਜ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰੀ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

25. ਨਾਜ਼ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।51 SUPERSCRIPT ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਾਜ਼ ਫਾਰਮੂਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਕਿ “ਜੋ ਲੋਕ ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਸਮਾਨੀ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਕ .... [ਐਸਾ] ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਵੱਖਰੇ ਵਰਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।"52SUPERSCRIPT ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਇਸ ਤਰਕ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਮਨਮਾਨੀਅਤ ਜਾਂ ਅਤਾਰਕਿਕ ਵਰਗੀਕਰਣ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

26. ਸਾਡੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ – ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਪਰੇਡ ਹੋਵੇਗੀ – ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਲਈ ਦੋ ਮਾਪਦੰਡ ਪੂਰੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ: (i) ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (ii) ਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।53SUPERSCRIPT ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਰਨਕ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਕਰਮ ਸੇਠ ਨੇ ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਉਸ ਸਵੇਰ ਲਿਖੀ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।54 ਜੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੇਤੁਕਾ, ਅਨਿਆਇਆ ਅਤੇ ਅਨਿਉਚਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਰਗੀਕਰਣ ਅਨੁਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।54

27. ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਸਮੀਵਾਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਟੈਸਟ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸੂਤਰ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਖੋਜ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਟੈਸਟ ਰੂਪ ਨੂੰ ਸਾਰ ਉੱਤੇ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਜੋਖਮ ਚੁੱਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਸਮੀਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਖਤਰਾ ਇਸ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਮੁੱਲ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਸਮੀਵਾਦ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨ-ਦਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੰਤਰ ਹੇਠ ਦਬਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਇਹ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮੁੱਲ ਬਿਆਨ ਹੈ – ਕਾਨੂੰਨ ਅਗੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਾਰ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਕਵਾਇਦ ਵਿੱਚ ਘਟਾਉਣਾ ਰਾਜ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੱਚੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਗੁਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਾਰਥਕ ਸਮਗਰੀ ਵੱਲ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 14 ਦਾ ਕੋਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀਆਂ ਛਾਇਆਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਚ੍ਛੇਦ 14 ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਸਮਗਰੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ, ਉਸ ਅਵਤਾਰ ਵਿੱਚ; ਇਹ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖੀ ਉੱਦਮ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਲਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿੱਚ ਈ ਪੀ ਰੋਇਆਪਾ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜਾ55SUPERSCRIPT, ਰਾਜ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਟੈਸਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਸਮਾਨਤਾ ਇੱਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਆਯਾਮ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ “ਕ੍ਰਿਬਡ ਕੈਬਿਨਡ ਅਤੇ ਕੰਫਾਇਨਡ” ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਸਮਾਨਤਾ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਸਹੁੰ ਖਾਧੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹਨ; ਇੱਕ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜਾ, ਇੱਕ ਸਰਬਸੱਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜਾ ਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਖੁਮਾਰੀ ਨਾਲ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਮਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਰਟ. 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ...” ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਓ.ਆਈ ਥਰੂ. ਸੈਕੀ. ਮਿਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਲਾਅ & ਜਸਟਿਸ (ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ)

ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਬਾਅਦ, ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ4SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

'"ਮਨਮਾਨੇ' ਦਾ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ: ਇੱਕ ਅਤਾਰਕਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨਮਰਜੀ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤੈਅ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਰਿਯਾਪਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਿਦਾਂਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ,

ਗੈਰ-ਤਰਕਸੰਗਤ, ਤਰਕ ਜਾਂ ਨਿਰਣੈ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ, ਕੇਵਲ ਇੱਛਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ।"

28. ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਮਲਿੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਪਰ ਇੱਕ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਸਮਲਿੰਗੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਰ ਰੂਪ ਦੇ ਯੌਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਅਤੇ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ5SUPERSCRIPT। ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ 'ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ' ਅਤੇ 'ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਭੋਗ' ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ, ਪਿੱਛਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਾਇਜ਼ ਉੱਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਗੋਲ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਿਯੂਨਤਮ ਨਿਆਇਕ ਤਰਕ ਦੇ ਮਾਨਕਾਂ ਤੋਂ "ਘੱਟ" ਰਹੀ।6SUPERSCRIPT ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਅਭਿਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਮਾਨਿਆ ਕਿ "ਕੋਈ ਇਕਸਾਰ ਪਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੱਢੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਨੂੰ 'ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ' ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ□ਤ ਕਰੇ।" ਫਿਰ ਵੀ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਤਾਂ ਦੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵਰਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਜਾਂ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣ ਦੇ ਔਚਿਤਯ ਨੂੰ ਸਮਝਾਏ ਬਿਨਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ।

ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਤਰਕ ਅਤੇ ਵਿਸਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਅਨਸ਼ਾਰ ਆਲੋਚਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਅਦਾਲਤ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ – ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ – ਕਿ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ – ਜੋ ਲੋਕ "ਸਧਾਰਣ ਕੋਰਸ" ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਸੰਭੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸਧਾਰਣ ਕੋਰਸ ਕੀ ਹੈ?" ਇੱਕ ਕੋਰਸ? ਸੰਭਵਤਃ, ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀਤਾ। ਇਹ ਸਧਾਰਣ ਕੋਰਸ ਕਿਉਂ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਵਿਪਰੀਤਲਿੰਗੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਮਲਿੰਗੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਠੀਕ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਲੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਭੂਰੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਭੂਰੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਘੱਟ ਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?... ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਕਿੱਥੇ ਹੈ? ਜਾਇਜ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ? ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਮੰਨ ਲਈਏ ਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਿੰਨਤਾ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ — ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ — ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ? ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, "ਸਧਾਰਣ ਸੈਕਸ" ਪੈਨਲ-ਯੋਨੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸੈਕਸ "ਸਧਾਰਣ ਕੋਰਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ" ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜੱਜ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ 'ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ' ਦੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਹੈ 'ਕੁਦਰਤੀ' ਅਤੇ ਕੀ ਹੈ 'ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ'? ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਸਪੱਸਟ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੌਣ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਅਤੇ ਨਾ-ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨੇੜਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ? ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਐਲਿਟੀ ਲਗਭਗ 1500 ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ "ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਯੋਗਤਾਵਾਂ (ਅਤੇ ਇਕੋ ਜਿਨਸ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ 'ਪਾਲਣਾ' ਦੀ ਪ੍ਰਵ□ਤੀ) ਨਾਲ ਧੰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ।" ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਲੇਖ ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, "ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਐਲ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਨਾਲ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਸੈਕਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰੀ ਅਰਚਿਨਾਂ ਅਤੇ ਏਫਿਡਸ।"

29. ਇੱਕ ਗਹਿਰੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ,6SUPERSCRIPT ਐਂਬ੍ਰੋਸੀਨੋ ਨੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਸਹਿਜ ਤੋਂ ਕਾਮੁਕ ਇੱਛਾ ਵੱਲ ਸ਼ਿਫਟ ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਿਫਟ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਐਲਿਟੀ ਅਤੇ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਐਲਿਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਧੁੰਦਲੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਮਿਥ ਜਾਂ ਇਜਾਦ ਵੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਯੌਨ ਪਛਾਣਾਂ ਦੀ ਤਰਲਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ।

ਗੌਤਮ ਭਾਟੀਆ, "ਕੌਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਗਲਤੀ", ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ (2013)।

ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਸਰੀਨ, ਸੁਧੀਨ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਕੈਥੀ ਨੈਰ, “ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ‘ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ’: ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟੈਲੀਓਲੋਜੀ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀਕਰਨ”, ਐਨਐਲਐਸਯੂਆਈ ਲਾਅ ਰਿਵਿਊ, ਵੌਲ 2 (2009)।

ਬ੍ਰੂਸ ਬਰਨੇਟ, “ਬਾਇਓਡਿਟਰਮੀਨੈਂਸੀ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਐਲਿਟੀ”, ਨਿਊਕਲਿਕ ਏਡਸ ਰਿਵਿਊਜ਼, ਸਟੈਨਫੋਰਡ ਐਂਥ੍ਰੋਸੀਨੇ (2000)।

ਰੋਵਨ ਜੌਨ, “ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਐਲਿਟੀ ਦੀ ਇਜਾਦ”, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਬ੍ਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 29ਮਾਰਚ, 2017।

"ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ," ਵੈਂਡੇਲ ਰਿਕੇਟਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1984 ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਆਨ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੀ ਲੇਖਕ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜਵਾਬ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਟਾਟੋਲੋਜੀ ਹੈ: "ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਗਰੁੱਪਾਂ 'ਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਗਰੁੱਪਾਂ 'ਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੇਟਰੋ/ਹੋਮੋ ਵਿਭਾਜਨ ਇੱਕ ਸਦਾਬਹਾਰ, ਅਟੁੱਟ ਕੁਦਰਤੀ ਸੱਚਾਈ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਾਲੀਆ ਵਿਆਕਰਣ ਹੈ ਜੋ ਇਨਸਾਨਾਂ ਨੇ ਇਜਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸੈਕਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕੀਏ।"

ਉਹ 'ਨਾਰਮਲਸੀ' ਦੀ ਉੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ:

'"ਨਾਰਮਲ' ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਭਰ 'ਚ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈਰਾਰਕੀਕਲ ਆਰਡਰਿੰਗ ਜੋ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਾਰਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਿਓਸੈਂਟ੍ਰਿਕ ਕੋਸਮੋਲੋਜੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰਭੂਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀ ਕਿ 'ਨਾਰਮਲ' ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ।"'

ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਕੁਦਰਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਤੱਤ ਦੀਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕਮੀਆਂ ਹਨ:

"ਕਿਉਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਾਨਵਰ ਸੁਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਜੱਜ ਕਰੋ? ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਮੁੱਲ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਕਲਾ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਕੁਦਰਤੀ ਹਨ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਮਨੁੱਖ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਮੌਤ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਕੁਦਰਤੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨੈਤਿਕ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਨ (ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ) ਤੈਅ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ (ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ)। ਕੁਦਰਤ "ਬਾਹਰ" ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਾਨੂੰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ, ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।"

ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੀ 'ਕੁਦਰਤੀਅਤਾ' ਅਤੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਥਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ, ਨਿਯਮਨ ਅਤੇ ਯੋਜਨਤਾ ਦੇ ਤੈਨਾਤੀ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।" ਇਸ ਲਈ ਇਹ "ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਕੋਠਰੀ" ਹੈ ਜੋ "ਹੇਗੇਮੋਨਿਕ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ" ਨੂੰ ਉਤਪਨ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਕਸ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਦੇ ਮੇਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਤਮਕ ਨਿਰਮਾਣ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ, ਅਵਿਟਣੀ ਅਤੇ ਸਦਾਬਹਾਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਉਹ ਸਥਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਰਦ ਸੈਕਸ ਵਾਲੇ ਮਰਦਾਨਾ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਔਰਤ ਸੈਕਸ ਵਾਲੀ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਸਲੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਭੁੱਲ ਹੈ ਜੋ 'ਕੁਦਰਤੀ' ਅਤੇ 'ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ' ਦੇ ਜਾਹਰਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।6 ਬਸ਼ੀਰ, ਆਦਿ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ:

"ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਾਂਛਨੀਯ ਹੋਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਕਾਰਜ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ' ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿੰਦਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

...ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ (ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਦਿਲ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪਲਾਂਟ), ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਤੇ ਵਾਂਛਨੀਯ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਅਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਜ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੋਵੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਖਿਲਾਫ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਾਰਜ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿ ਕਾਰਜ ਅਕੁਦਰਤੀ ਹੈ।"

ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਹਾਰ ਜੋ ਕਿ ਕੇਵਲ ਅੰਕੜਾਕੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਾਮਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਾਮਾਨਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਭਾਵੇਂ ਵਿਹਾਰ ਜੋ ਕਿ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਕੁਦਰਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਪਰਯਾਪਤ ਉਚਿਤਤਾ ਦਿੱਤੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਣਾਮ ਹਨ। ਧਾਰਾ 377 ਇੱਕ ਸਮੂਹਿਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਜਨਨ 'ਕੁਦਰਤੀ' ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ।

30. ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ, "ਚਿੱਟਾ 'ਕੁਦਰਤੀ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ, ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸੈਕਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜੋ ਪ੍ਰਜਨਨ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ, ਅਜੀਬ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਕੁਝ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਥਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ ਕਿ 'ਕੁਦਰਤੀ' ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ ਵਿਪਰੀਤ-ਲਿੰਗੀ ਸੰਭੋਗ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹੋਰ ਵੀ ਕੇਵਲ ਉਹ ਕਾਰਜ ਜੋ ਸੰਭਵਤ: ਗਰਭਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ 'ਕੁਦਰਤੀ' ਸੈਕਸ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨਾ ਕੇਵਲ ਗਰਭਨਿਰੋਧਕ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰਭੂਤ ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਵਿਪਰੀਤ-ਲਿੰਗੀ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਾਥੀ ਬਾਂਝ ਹਨ, ਜਾਂ ਔਰਤ ਦੇ ਮਾਸਿਕ ਧਰਮ ਦੇ 'ਸੁਰੱਖਿਅਤ' ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਣਾ ਵਿਪਰੀਤ-ਲਿੰਗੀ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਖਿਕ ਸੈਕਸ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।" ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਅਤੇ 'ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੀ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਣ ਅਵੈਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਮੈਕਾਲੇ ਦੇ ਪੈਨਲ ਕੋਡ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਡਰਾਫਟ ਵਿੱਚ, ਅੱਜ ਦੇ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਧਾਰਾ 3612SUPERSCRIPT ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 'ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ' ਵਾਸਨਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਲਈ ਭਾਰੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਕਾਲੇ ਨੇ ਇਸ 'ਘਿਨੌਣੇ ਅਪਰਾਧ' ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਹਿਸ ਜਾਂ ਚਰਚਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਨਾਪਸੰਦ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ-ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਚਰਚਾ ਦੇ ਸੋਚਿਆ, ਵਿਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।3SUPERSCRIPT ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਮੈਕਾਲੇ ਦੇ ਨੈਤਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਇੰਨੀ ਘਿਣਾਉਣੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਘਿਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਸਿਰਫ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣਾਂ ਵੱਲ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਨਫ਼ਰਤ, ਘਿਣ ਅਤੇ ਘਿਨ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੈਧ ਵਿਭੇਦ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, "ਪਰ ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਨੈਤਿਕ ਐਲਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ – ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀਅਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ।"4SUPERSCRIPT

31. ਨਾਜ਼ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਸਨੇ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਇਸਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਮੱਸਿਆਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ 'ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ' ਬਾਰੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।5SUPERSCRIPT

"...ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਪਰਾਧੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ 'ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ' ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ□ਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਕਾਰ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਰਕਹਾਈਮ ਨੇ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।6SUPERSCRIPT ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਰਿਮਾਪੂਰਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਸਮੱਸਿਆਤਮਕ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਤਨੇ ਸੁਰੀਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।"

2 ਅਨੁਪ ਸੁਰੇਂਦਰਨਾਥ, "ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ" ਦ ਇਕਨਾਮਿਕ ਅਤੇ ਪੋਲਿਟੀਕਲ ਵੀਕਲੀ, ਜਿਲਦ 44 (2009)।

3 ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ 25, "ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਸੰਭੋਗ ਦੇ ਉਲਟ: ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 375 ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਣਾ, ਇੰਡੀਅਨ ਲਾ ਰਿਵਿਊ, ਜਿਲਦ 1 (2018)।

4 ਜੋਨ ਸੇਬਾਸਟੀਅਨ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਮੈਕਮਿਲਨ (1984)।

5 ਏਮਿਲ ਡਰਕਹਾਈਮ, ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਦਾ ਵਿਭਾਜਨ, ਮੈਕਮਿਲਨ (1984)।

ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕੁਝ ਵਿਧਾਨਕ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੋਧ) ਅਧਿਨਿਯਮ 2013 ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 375 ਵਿੱਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਸੰਕਲਪਨਾ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸਮਝਾਂ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਹੁਣ ਲਿੰਗ-ਯੋਨੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ਕ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ 'ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ' ਹੁਣ ਕਈ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਣ 'ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ' ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਰਥ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਦਾ ਬਹੁਤ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਬਲਕਿ 'ਅਕੁਦਰਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੁਣ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਜੋ 2013 ਦੇ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 375 ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਤ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਰਦ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਈ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਉਸਦੀ ਮਰਜੀ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

375. ਇੱਕ ਮਰਦ ਨੂੰ "ਬਲਾਤਕਾਰ" ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ

(ਅ) ਆਪਣੇ ਲਿੰਗ ਨੂੰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਯੋਨੀ, ਮੂੰਹ, ਮੂਤਰਮਾਰਗ ਜਾਂ ਗੁਦਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ; ਜਾਂ

(ਬ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਯੋਨੀ, ਮੂਤਰਮਾਰਗ ਜਾਂ ਗੁਦਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ; ਜਾਂ

(ਸ) ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੋੜਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਨੀ, ਮੂਤਰਮਾਰਗ, ਗੁਦਾ ਜਾਂ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ; ਜਾਂ

(ਦ) ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਯੋਨੀ, ਗੁਦਾ, ਮੂਤਰਮਾਰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ—ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਤ ਵਰਣਨਾਂ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ:—ਪਹਿਲਾ,—ਉਸਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਖਿਲਾਫ। ਦੂਜਾ,—ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਤੀਜਾ,—ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਜਾਂ ਚੋਟ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਉਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੌਥਾ,—ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਜਦੋਂ ਮਰਦ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਰਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਆਹੀ ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ। ਪੰਜਵਾਂ,—ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਦੋਂ, ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਸਥਿਰਤਾ ਜਾਂ ਨਸ਼ੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਨਸ਼ੀਲੇ ਜਾਂ ਅਣਸਵਾਦੀ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਦਵਾਈ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਛੇਵਾਂ।—ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਸੱਤਵਾਂ—ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ 1.—ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਯੋਨੀ" ਵਿੱਚ ਲੇਬੀਆ ਮੇਜੋਰਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਿਆ

ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਔਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਧਾਰਾ 375 ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਸਰੀਰਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਜੇ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਆਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਪਰਕ ਦੌਰਾਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੰਸਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ' ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 375 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਆਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਧੀਨ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਣ। ਇਹ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਨਿਵੇਦਿਤਾ ਮੇਨਨ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਸਾਮਾਨਿਆ' ਯੌਨਿਕਤਾ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ 'ਸਾਮਾਨਿਆ' ਯੌਨਿਕਤਾ ਇੱਕ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਹੈ। “ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੋ ਕਿ ਯੌਨ ਆਚਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਵਾਂਗ ਮਨਮਾਨੇ ਹਨ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਥਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ — ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਅਤੇ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹੋ। ਹੋਰ, ਕਹੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਸਮਾਜਿਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਹੋ ਤੁਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹੋ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮਾਡਲ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਹਨ ਜੋ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਪੈਟਰੋਲ ਖਪਤਕਾਰੀ ਨਿੱਜੀ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਊਰਜਾ-ਬਚਾਉ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਰੂਪਾਂ — ਸਾਈਕਲਾਂ, ਪਬਲਿਕ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਪੈਦਲ ਯਾਤਰੀਆਂ — ਨੂੰ ਹੌਸਲਾਸ਼ਾਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਉਸ ਮਾਡਲ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰੋਗੇ ਜੋ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਿਰਫ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕੰਮ ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲੰਬੀਆਂ ਦੂਰੀਆਂ ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸੁਵਿਧਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਟਿਕਾਊਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ — ਘੱਟੋ-ਘੱਟ, ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ।”

32. ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਜਦੋਜਹਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧੀਨਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਦੋਜਹਦਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਜਨਨ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਜਿਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ “ਪਰੇਸ਼ਾਨ” ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦੇ “ਗੈਰ ਮਿਆਰੀ ਯੌਨਿਕਤਾਵਾਂ” ਨੂੰ “ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ; ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੁਇਅਰ ਰਾਜਨੀਤੀ, (ਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਭਾਨ ਸੰਪਾਦਕ) ਯੋਦਾ ਪ੍ਰੈਸ (2005)। ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਫ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ 7. ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਰਗੇ ਉਲੰਘਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਲਿੰਕ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਤੀ ਅਤੇ ਸਮੁਦਾਇਕ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਪਾਰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਿੱਜੀ ਜੋਖਮ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀਆਂ

E ਸਰੀਰਕਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ: ਲਿੰਗ, ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ

"ਕੇਵਲ ਸਭ ਤੋਂ ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਣ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਭੇਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭਾਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਨੈਤਿਕ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਮ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪਨਾਤਮਕ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਤੇ ਬਹੁਲਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।"

33. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ (i) ਧਾਰਾ 377 ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ (ii) ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ। ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ (i) ਧਾਰਾ 377 ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ; (ii) ਇਹ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸੈਕਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗੀ ਅਤੇ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਜੋੜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਅਨੁਚਛੇਦ 15 'ਲਿੰਗ' ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਇੰਨਾ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 'ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

34. ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਜੋ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਹੈ ਜੋ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਲਈ ਦੁੱਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚੋਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਆਕਲਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਸਰ ਜਾਂ ਕਾਰਜ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

“15. (1) ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਵਲ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਵਰਗ, ਲਿੰਗ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।”
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਧਾਰਾ 15 ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 15 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਅਧਾਰਾਂ ('ਸੈਕਸ ਪਲੱਸ') 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਗਾਰੰਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਨੇ ਕੇਵਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਧਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 15 ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

35. ਕਲਕੱਤਾ ਦੁਆਰਾ 1951 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਹਾਦੇਵ ਜੀਊ ਬਨਾਮ ਡਾ.ਬੀ.ਬੀ. ਸੇਨ85। ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ XXV, R. 1, ਮਰਦਾਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਔਰਤਾਂ ਸਨ

ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਚਾਹੇ ਨਾ ਹੋਣ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਖਿੱਚਿਆ ਨਿਵਾਸੀ ਮਰਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਿਵਾਸੀ ਔਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“31.ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਮੁਤਾਬਕ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ,—ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 'ਕੇਵਲ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਅਰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਕਾਰਨ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਲਿੰਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹਾ ਭੇਦਭਾਵ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਨਰਗੇਸ਼ ਮੀਰਜ਼ਾ ("ਨਰਗੇਸ਼ ਮੀਰਜ਼ਾ") ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।* ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 46 ਅਤੇ 47 ਨੂੰ ਉਡਾਣ ਕੈਬਿਨ ਕਰੂ ਦੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਯਮ 46 ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਮਰਦ ਫਲਾਈਟ ਪਰਸਰਾਂ ਦੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਉਮਰ ਅਠਾਵਾਂ ਸੀ, ਏਅਰ ਹੋਸਟੈਸਾਂ ਨੂੰ ਪੈਂਤੀਸ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਵਿਆਹ ਕਰਨ 'ਤੇ (ਜੇ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ), ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਗਰਭਧਾਰਣ 'ਤੇ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਹ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਸਰਬਉੱਚ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਦੋਵੇਂ ਕੈਡਰ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ:

"68. ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਜੋ ਕੁਝ ਅਨੁਚਿੱਤ 15(1) ਅਤੇ 16(2) ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭੇਦਭਾਵ ਕੇਵਲ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਅਨੁਚਿੱਤ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜੇ ਇਹ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

36. ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਦੀ ਇਸ ਔਪਚਾਰਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਗਾਰੰਟੀ ਨਿਰਰਥਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗੀ ਕਿ ਭੇਦਭਾਵ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਧਾਰ ('ਲਿੰਗ ਪਲੱਸ') 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਛੁਪੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕਾਂ ਦੇ ਰੂੜ੍ਹੀਵਾਦੀ ਨੋਸ਼ਨ ਜੋ ਫਿਰ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਦੀ ਇਹ ਸੰਕੀਰਣ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭੇਦਭਾਵ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਪਛਾਣਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਭੇਦਭਾਵ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਕੱਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸਾਮਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਇਹ ਔਪਚਾਰਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਛਾਣਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

37. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਜ ਗਾਰਗ ਬਨਾਮ ਹੋਟਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨੋਟ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1914 ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਨੇ ਔਰਤਾਂ (ਅਤੇ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ) ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਪ੍ਰਿਮਿਸਿਜ਼ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਰਾਬ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥ ਜਨਤਕ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ "ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੀ ਅਸਹਿਣੀਯ ਪੱਕੀਆਂ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"42... ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਾਂਸਕ□ਤਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਮ ਮਾਹੌਲ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਚੁਣਨ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ

ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮਰਦ ਸਮਕਕਸ਼ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੈ..."

"...ਇਹ ਰਾਜ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਨੀਤੀ ਨਿਰਣਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਸਮਾਹਿਤ ਇੱਕ) ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਜਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋਵੇਗੀ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਨਿਆ ਕਿ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਾਂਸਕ□ਤਿਕ ਨਿਯਮ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਦੇ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਲਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਧਾਰਣਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਂਸਕ□ਤਿਕ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਵੈਧ ਹਨ।" ਇਸੇ ਲਾਈਨ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਫਰੋਂਟੀਰੋ ਬਨਾਮ ਰਿਚਰਡਸਨ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਟੇਟਸ ਬਨਾਮ ਵਰਜੀਨੀਆ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਡੋਥਾਰਡ ਬਨਾਮ ਰਾਲਿੰਸਨ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਿੰਗ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਅਧੀਨ ਮਨਾਹੀ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਜੜਿਆ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ("ਐਨ.ਏ.ਐਲ.ਐਸ.ਏ."), ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ:

"66. ਲੇਖ 15 ਅਤੇ 16 ਨੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਛਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਓਂ ਨੇ, ਇਹ ਇਕੱਠਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਰੁੱਧ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੋਹਾਂ ਲਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਜਨਰਲਾਈਜੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਗੁਣ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਅੰਗ ਹਨ।
ਜੈਵਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ, ਜਨਨਾਂਗ, ਕ੍ਰੋਮੋਸੋਮ ਅਤੇ ਦੁਇਤੀਯਕ ਲਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਲਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਛਵੀ, ਗੂੜ੍ਹ ਮਨੋਵਿਜ੍ਞਾਨਕ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਲੇਖ 15 ਅਤੇ 16 ਅਧੀਨ 'ਲਿੰਗ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਹੀ ਹੈ।

"38. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਕਿ ਦੋ ਕੈਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਵਰਗੀਕਰਣ, ਜੋ ਲਿੰਗ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਏਅਰ ਹੋਸਟੈਸਿਜ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀਆਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ" ਏ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਏਅਰ ਹੋਸਟੈਸਿਜ਼ ਨੂੰ ਪਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਹਨ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੇ।"

39. ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੇਵਲ ਪੁਰਸ਼ ਹੀ ਪੁਰਸ਼ ਫਲਾਈਟ ਪਰਸਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਏਅਰ ਹੋਸਟੈਸ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਡਰ ਦੀ ਬਹੁਤ ਬੁਨਿਆਦ ਲਿੰਗ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ, ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਜੋ ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਵਰਗ ਬਣਾਉਣੇ ਪੈਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਕੈਡਰ ਬਣਾਉਣੇ ਪੈਣੇ ਸਨ। ਇਹ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ:

"80...ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਏ.ਐਚ. ਨੂੰ 23 ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸਨੇ 19 ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਹੈਵੇ ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਸਲਾਹਯੋਗ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਕੇਵਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਜੇ ਇੱਕ ਔਰਤ 20 ਤੋਂ 23 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵਿਆਹ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਪੱਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹਰ ਮੌਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਸਭ ਕੁਝ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣ 'ਤੇ। ਤੀਜੇ, ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਬਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਏ.ਐਚ.ਐਸ. ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਧਾਰਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਏ.ਐਚ.ਐਸ. ਦੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਖਰਚਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹਤਵਾਕਾਂਕਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।" (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

40. ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਸਬੰਧੀ ਉਸੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਦੇ ਬੋਝ ਕੇਵਲ ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਹਨ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਲਣ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਕੇਵਲ ਔਰਤ ਦੀਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਗਰਭਾਵਸਥਾ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਤੀਜੀ ਗਰਭਾਵਸਥਾ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਬਦਲਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ "ਏਅਰ ਹੋਸਟੈਸਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਲਈ ਵੀ।" ਇੱਥੇ ਫਿਰ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇੱਕ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਰੱਖਣਾਤਮਕ ਰਵੱਈਆ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿੱਚ ਕਠਿਨਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਔਰ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ।

41. ਇੱਕ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਰਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਅਨੁਚਿੱਤ 15(1) ਵਿੱਚ ਵਰਜਿਤ ਅਧਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਲਾਸ ਬਾਰੇ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਕੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਅਧਾਰ, ਚਾਹੇ ਸਿੱਧਾ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤਿਕਸ਼ਿਤ, ਲਿੰਗ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 15 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜੋ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 15(1) ਵਿੱਚ ਵਰਜਿਤ ਅਧਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪੂਰੀ ਕਲਾਸਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਭੇਦਭਾਵ ਅਨੁਚਿੱਤ 15(1) ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਭੇਦਭਾਵ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਅਧਾਰਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੀ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਸਥਿਤੀ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਨੁਚਿੱਤ 15 ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਯਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਨਰਗੇਸ਼ ਮੀਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਦ□ਸ਼ਟੀਕੋਣ ਗਲਤ ਹੈ।

ਜੋ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਚਿੱਤ 15(1) ਅਧੀਨ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਅਧਾਰ, ਚਾਹੇ ਸਿੱਧਾ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤਿਕਸ਼ਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਲਿੰਗ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਝ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ 15 'ਤੇ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।

ਈ.ਆਈ. ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਤਟਸਥਤਾ: ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਪਾਰੋਂ

42. ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਨੈਤਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਜਨਨ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ, ਉਹ 'ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼' ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 377, ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਜੋੜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 'ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼' ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਨਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 377, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਕੁਝ ਏ ਪਛਾਣਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਾਜ਼ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਧਾਰਾ 377 ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਲਈ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਤਟਸਥਤਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ:

"ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਮੂਹਰੇ ਤੱਟ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਖਾਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਭਾਵ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨਾਲ ਜਿਆਦਾ ਨੇੜਲੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹਰ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜਿਆ, ਅਜੀਬ ਅਤੇ ਘਿਣਾਉਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੂਰਾ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵਿਚਲਪਣ ਅਤੇ ਵਿਕ□ਤੀ ਨਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹੋਣ ਦੇ ਧਾਰਨਾ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ, ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਅਨੁਰੂਪਤਾ ਕਾਰਨ, ਸਤਾਇਆ, ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਮੰਤਵ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸਨੇ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਕੀਤਾ, ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਥਾਰਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿਰਾਸਤੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਤਸ਼ੱਦਦ, ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ, ਘਟੀਆ ਅਤੇ ਅਮਾਨਵੀ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਕੈਦ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਸ਼ਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 377 ਨੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਇਆ, ਇਸਨੇ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ, ਅਤੇ ਗੈਰ-ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ, ਨੁਕਸਾਨ, ਬਾਹਰਲੇਪਣ ਅਤੇ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਸਟਮਿਕ ਪੈਟਰਨ ਬਣਾਇਆ।

43. ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ, ਯੂਰਪੀ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 2006/54/EC ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਅਪ੍ਰਤਿਕਸ਼ਿਤ ਭੇਦਭਾਵ' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਮਾਪਦੰਡ ਜਾਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਇੱਕ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਮਾਪਦੰਡ ਜਾਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਉਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ।"

ਗ੍ਰਿਗਸ ਬਨਾਮ ਡਿਊਕ ਪਾਵਰ ਕੰਪਨੀ*, ਯੂਐਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਪਛਾਣਦਿਆਂ ਕਿ ਅਫਰੀਕੀ-ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਕਾਰਨ ਘੱਟ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਯੋਗਤਾ/ ਬੁੱਧੀ ਟੈਸਟ ਦੀ ਲੋੜ ਨੇ ਅਫਰੀਕੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਸਮਾਨ ਅਸਰ ਪਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਦ ਸਿਵਿਲ ਰਾਈਟਸ ਐਕਟ" ਨਾ ਸਿਰਫ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਹਨ।"

ਬਿਲਕਾ-ਕੈਫਹਾਊਸ ਜੀ.ਐਮ.ਬੀ.ਐਚ. ਬਨਾਮ ਕਰਿਨ ਵੇਬਰ ਵੋਨ ਹਾਰਟਜ਼24$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਵਿੱਚ, ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਧੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਔਰਤਾਂ ਘੱਟੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"ਈ.ਈ.ਸੀ. ਸੰਧੀ ਦੇ ਲੇਖ 119 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਉਸ ਵਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਸਟੋਰ ਕੰਪਨੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਘੱਟੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਇਹ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਉਦਯੋਗ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਾ ਕਰ ਦੇ ਕਿ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਐਂਡਰਿਊਜ਼ ਬਨਾਮ ਲਾ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਫ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ25$_{SUPERSCRIPT}$, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"ਭੇਦਭਾਵ ਇੱਕ ਫਰਕ ਹੈ ਜੋ, ਚਾਹੇ ਇਰਾਦਤਨ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਫਾਇਦਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਨਿੱਜੀ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫਰਕ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਬਚਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਫਰਕ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ "ਅਸਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ 'ਤੇ ਬੋਝ, ਦਾਇਤਵਾਂ, ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਮੌਕਿਆਂ, ਲਾਭਾਂ, ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ", ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਪ੍ਰੇਟੋਰੀਆ ਬਨਾਮ ਵਾਕਰ ਵਿੱਚ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"ਅਪ੍ਰਤਿਕਸ਼ਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ, ... ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਭੇਦਭਾਵ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਟਸਥ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਜਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਧੀਨਤਾ ਦੇ ਪੈਟਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਜਾਂ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਅਪ੍ਰਤਿਕਸ਼ਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਭੇਦਭਾਵ ਇਰਾਦਤਨ ਸੀ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਪ੍ਰਤਿਕਸ਼ਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੀਬਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਲਗਭਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਝ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭੇਦਭਾਵਕ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕੰਮ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

E.2 ਦੋਹਰੇ ਲਿੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰੁਵਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ

44. ਧਾਰਾ 377 ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਉਮੀਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਐਂਟੀ-ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਅਗਾਉਂਹਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਤੈਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ 'ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਸਥਾ' ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਗਾਉਂਹਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਹੋਮੋਫੋਬੀਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾਸ਼ਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਹਰੇ ਮਿਆਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਯੌਨਿਕ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਮਿਆਰ ਇੱਕ ਗੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਛਵੀ ਨੂੰ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਜੋਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਮਰਦਾਨਾ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਵਿਚਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੋਵੇਂ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ – ਕਿ ਮਰਦ (ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ) ਬੇਭਾਵੁਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ, ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਭਾਵੁਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ, ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਮਰਦਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ – ਇਹ (1998) 3 ਬੀ.ਸੀ.ਐਲ.ਆਰ. 257

ਈਵਾ ਆਰ. ਰੂਬਿਨ, "ਲਿੰਗਾਧਾਰਿਤ ਅਸਮਾਨਤਾ: ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇਜ਼, ਅਤੇ ਫੈਮੀਨਿਸਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ", ਬਰਕਲੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਰਨਲ, ਵੌਲ. 9 (1994), ਪੰਨੇ 103-143. ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਦੋ ਮਰਦ ਜਾਂ ਦੋ ਔਰਤਾਂ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਇਨਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਸਰ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਇੱਕ ਵਿਚਲਨ ਹੈ ਜੋ 'ਸਾਧਾਰਣ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ' ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

45. ਜ਼ੈਚਰੀ ਏ. ਕ੍ਰਾਮਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਲੇਖ,97$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸਿਸਟ ਸਮਾਜ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੇਵਲ ਵਿਪਰੀਤ-ਲਿੰਗ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ। ਇਸ ਲਈ, ਸਮਾਨ-ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸਿਸਟ ਸਮਾਜਿਕ ਉਮੀਦਾਂ ਲਈ ਘਿਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਾਮਰ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ:

"ਗੇਜ਼ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਜ਼ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਮੁੱਖ ਧਕਕਾ ਗੇਜ਼ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਜ਼ ਦੇ ਲਿੰਗ-ਆਧਾਰਿਤ ਕਲੰਕੀਕਰਣ ਉੱਤੇ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਤੋਂ ਭਟਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ "ਅਸਲ" ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਦੱਸ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਚਿੱਤਰਣ ਭਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਬੈਨੇਟ ਕੈਪਰਸ "ਦੋਹਰੀ ਲਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ" ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

46. ਬੈਨੇਟ ਕੈਪਰਸ ਦੋਹਰੀ ਲਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ "ਹੇਟਰੋਸੈਕਸਿਜ਼ਮ" ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ "ਵਿਆਹਿਤ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਮਹਿਮਾਂਡਨ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੈਪਰਸ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ:

“ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਲੈਸਬੀਅਨਜ਼ ਅਤੇ ਗੇਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਟਰੋਸੈਕਸਿਜ਼ਮ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੀ ਦੋਧਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਲਿੰਗਵਾਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਜੋ ਲੋਕ ਦੋਧਾਰੀ ਲਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਹ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਹੇਟਰੋਸੈਕਸਿਸਟ ਆਧਿਪਤਿ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਭਰ, ਨਿਰਭਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਮਾਂਡਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿੰਗਵਾਦ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਹੇਟਰੋਸੈਕਸਿਸਟ ਲਿੰਗਵਾਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਦੀ ਉੱਚ-ਨੀਚ ਧ੍ਰਵੀਯਤਾ ਦੁਆਰਾ ਔਰਤ ਲਿੰਗ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸਿਸਟ ਲਿੰਗਵਾਦ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਲੈਸਬੀਅਨਜ਼ ਅਤੇ ਗੇਜ਼ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ, ਜੋ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸਿਸਟ ਅਤੇ ਦੋਹਰੀ ਲਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੈਕਸ ਅਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ

ਲਈ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲਿੰਗ ਅਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਂਡਰ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾਂਦਿਆਂ, ਐਂਡਰਿਊ ਕੋਪਲਮੈਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ:

“ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਨ ਲਈ-ਪਾਰੰਪਰਿਕ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਇਹੀ ਚਿੰਤਾ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਲਿੰਗ ਦੇ ਧਰੁਵਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।”

ਕੋਪਲਮੈਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਖਿਲਾਫ ਤਾਬੂ "ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਵਿੱਚ ਛਾਇਆ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਜਨ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।" ਉਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਨਸਲੀ ਮਿਸ਼ਰਣ, ਜਾਂ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ:

“ਕੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਰੰਪਰਿਕ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ? ਇੱਕ ਸੰਭਵ ਜਵਾਬ ਮੈਕਲਾਫਲਿਨ [ਮੈਕਲਾਫਲਿਨ ਬਨਾਮ ਫਲੋਰਿਡਾ] ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਅਪਰਾਧ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਲਿੰਗ ਲਈ ਅਨੁਚਿਤ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰਪੁਰਤੀ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਸਲੀ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਸੋਡੋਮੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਨਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਾਈਰਾਰਕੀ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਸਲੀ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨੇ ਨਸਲ ਦੇ ਧਰੁਵਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਚਿੱਟੇ ਵਰਚਸਵ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਡੋਮੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਧਰੁਵਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਧੀਨਤਾ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ।” ਧਾਰਾ 377 ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਗੋਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ “ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਦ ਕੀ ਹੈ” ਇਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ “ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਦ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗੈਰ-ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: “ਸਪਸ਼ਟ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਹਾਰ-ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਸ-ਇੱਕ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ।”

ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਉਮੀਦਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿੰਗ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ, ਲਿੰਗ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

“ਲਿੰਗ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਧਾਰਣਾ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਜੈਵਿਕ ਲਿੰਗ ਹਨ। ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਐਲਿਟੀ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਇਸ ਲਿੰਗ ਦੁਆਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਿਤ੍ਰਸੱਤਾਤਮਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਉਲੰਘਣਕਾਰੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: ਇੱਕ ਔਰਤ ਜੋ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਯੌਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਔਰਤ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਤ੍ਰਸੱਤਾਤਮਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਮਰਦ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਾਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਦਰੋਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾਰੀਤਵ।”

ਲਿੰਗ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਕਸਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਕੇਸ ਬਿਨਾ ਸ਼ੱਕ ਗੇਓਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਗੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੇਓਂ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਲਿੰਗਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਯਤਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

“ਇੱਕ ਲੈਸਬੀਅਨ ਹੋਣਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ (ਲੇਬਲ) ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ

ਹੋਵੇ, ਜੋ ਇੱਕ ਮਰਦ ਤੋਂ ਯੌਨ/ਆਰਥਿਕ ਨਿਰਭਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਔਰਤ-ਪਛਾਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਲੈਸਬੀਅਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾ ਮਰਦ ਦੇ ਜੀ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਤਾਰਕਿਤ) ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਇੱਕ ਲੈਸਬੀਅਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਯ, ਰੂਟੀਨਾਈਜ਼ਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਣਦੀ। ਇੱਕ ਲੈਸਬੀਅਨ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਪਰਿਵਾਰ, ਮਰਦ ਪ੍ਰਭੁਤਾ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਅਤੇ ਲਿੰਗਵਾਦ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਦਿਲ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਵਜੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"10

ਆਰਟੀਕਲ 15 ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਸੰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਤਰੁਣਾਭ ਖੈਤਾਨ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

"ਪਰ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਅਲਪਸੰਖਿਆਕ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਬਹੁਸੰਖਿਆਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, LGBTQ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਇੱਕ ਚੌਰਾਹੇ 'ਤੇ ਹੈ... ਸਮਾਵੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁਲਵਾਦ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਦੇ ਦਿਲ 'ਚ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਛਾਣ 'ਚ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਯਕੀਨੀ ਵਾਹਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

47. ਮਰਦ/ਔਰਤ ਦੇ ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਲਿੰਗ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਹਨ। ਜੋ ਸੰਬੰਧ ਇਸ ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 377 ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿੰਗ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਆਪਸੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਪਾਰਸਪਰਿਕਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਦਮ 'ਚ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੰਬੰਧਾਂ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ 'ਚ ਸਮਾਜ, ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਲਈ ਲਿੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈਰਾਰਕੀਕਲ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਭਾਜਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੋਂ ਦੂਰ। ਇਹ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ ਜੋ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਚੁੱਪ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਪਰਿਣਾਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਾਧਾਵਾਂ, ਸਿਸਟਮਿਕ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜ ਬਲ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਨਸਲੀ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਸਲੀ ਧ੍ਰੁਵਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਗੋਰੀ ਸਰਬੋਚਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸੈਕਸ ਅਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

48. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੁਰਿਸਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣੇ ਗਏ ਉਤਪੀੜਨ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਬੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਅਨੇਕਾਂ ਉਲੰਘਣਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਬੱਧ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਕ੍ਰਾਈਮ ਰਿਕਾਰਡਸ ਬਿਊਰੋ ਅਨੁਸਾਰ, 2014 ਵਿੱਚ 1279 ਅਤੇ 2015 ਵਿੱਚ 1491 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਉਤਪੀੜਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਬਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂਕਿ ਬਲੈਕਮੇਲ, ਹਮਲਾ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅਪਰਾਧ ਜੈਸੇ ਕੰਮ ਦੰਡਨੀਯ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ।

49. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਭੇਦਭਾਵ, ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਦੇ ਅਸਲੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਸੁਣਾਏ ਹਨ। ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਕੇਸ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਲਜੀਬੀਟੀਕਿਊ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ

ਇਕੱਲੇਪਨ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੌਦਯੋਗਿਕੀ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ, ਨੇ "ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ" ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਬੰਦ ਗਰੁੱਪ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਗਰੁੱਪ ਐਲਜੀਬੀਟੀਕਿਊ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਪੂਰਵ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਰੁੱਪ 2012 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇਪਨ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਣ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਸਕਣ।

50. ਵੀਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸੋਲ੍ਹ ਗੇ ਹਨ, ਦੋ ਉਭਯਲਿੰਗੀ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਭਯਲਿੰਗੀ ਮਰਦ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਟਰਾਂਸਵੂਮੈਨ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਕਗਾਰ ਤੇ ਸਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਦੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਦੇ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਇਲਾਜ ਲਈ ਲੈ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤਥਾਕਥਿਤ "ਬੀਮਾਰੀ" ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਤਿੰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਹਰ ਸਾਲ 4,00,000 ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਸੁਪਨਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਨੇ ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ; ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆਈਆਂ; ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਥੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਯੌਨਤਾ ਨੂੰ ਕਾਲੀਨ ਹੇਠਾਂ ਝਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਵੇ। ਕੁਝ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਈ ਐਸੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਪੀੜਾ ਝੱਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾਅ

51. ਨਵਤੇਜ ਜੌਹਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ113$_{SUPERSCRIPT}$, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਕੇਸ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਵਿਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮਿਸਾਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਖਾਤਾ ਹੈ:

"ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ, ਦੋਸਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਮੇਰੀ ਜਿਨਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਡਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ... ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮ ਜੋ ਮੈਂ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉੱਹ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ...ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਗੇ ਲੋਕ, ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ, ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਗਹਿਰਾ ਦੁੱਖਦਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਇੱਜਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ।"

113 ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ) ਨੰਬਰ 76 ਦੇ 2016. ਵਾਇਸਿਜ਼ ਖਿਲਾਫ 377 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਲਿਖਤੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨਜ਼, ਵਿੱਚ W.P. (ਸੀਆਰਐਲ.) ਨੰਬਰ 76/ 2016 ਪੰਨਾ 18. ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਜੋ ਸੱਤਾ ਦੇ ਆਪੇ-ਆਪਣ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ","ਰਾਇਨ ਗੁੱਡਮੈਨ ਲਿਖਦੇ ਹਨ:

"ਰਾਜ ਦਾ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਲੈਸਬੀਅਨ ਅਤੇ ਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਇੱਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਖਰਾ ਹੋਇਆ, ਨਿਰੀਖਣ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਾ ਲੈਸਬੀਅਨ ਅਤੇ ਗੇਓਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਮਿਤ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਜੋਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿਹੜੇ ਵਿਵਿਧ ਪੱਧਰਾਂ ਦੀ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ। ਜਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਮਿਕ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੈਸਬੀਅਨ ਅਤੇ ਗੇ ਜੀਵਨਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।"

ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਪਛਾਣਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਤਟਸਥ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਛਾਣਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਛਾਣਾਂ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਆਤਮਾ ਹਨ।

52. ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਬਲਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ: ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਿਤ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਨਤਾਵਾਦ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੇ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ("ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ")$9_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਾ ਧਾਰਕ ਮੰਨਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੰਦਰਭ ਲਗਾਤਾਰ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਦੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਿਤ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰੇ।

ਦੋ ਸਮਲਿੰਗੀ ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 377 ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਉਤਪੀੜਨ ਦਾ ਵੀ। ਧਾਰਾ 377 ਚੁੱਪ ਅਤੇ ਕਲੰਕ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਉਹ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ 'ਕੁਦਰਤੀ ਵਿਵਸਥਾ' ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਜੋਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੇ ਅਨੁਚਿੱਤ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਿੱਤ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿੱਤ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

53. ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਸਟਮੈਟਿਕ ਕਲੰਕੀਕਰਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਗਵਾਹ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉਮੀਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਢਲਦੇ। ਧਾਰਾ 377 ਗਹਿਰੀ ਜੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀ ਲਿੰਗ ਧਾਰਣਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜਤਾਉਣ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਲੋਕ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਉਹ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਜੋ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮਾਨਕਾਂ ਵਿੱਚ 'ਸਾਮਾਨਿਆ' ਵਜੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਜੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਖੋਜ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਛਾਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਉਤਪੀੜਨ ਦੇ ਲੰਬੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਛੁਪੇ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਹੈ।

F. ਕੋਠੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਓ

54. ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਹੈ, ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਣੈ ਦੇ ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਲ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 21 ਵਿੱਚ ਅਭਿੰਨ ਹਨ। ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ ਨੌ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਲੈਹਦਾ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ। ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਪਣੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਧਾਰਣਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਉਤਪਤੀ ਲੱਭਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਹਨ। ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਲੈਹਦਾ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ" ਜਸਟਿਸ ਬੋਦਬੇ, ਆਪਣੇ 'ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ' ਦੇ ਰੂਪ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"ਪਰਾਈਵੇਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ, ਸਹਿਜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਲੌਕਿਕ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਗ਼ ਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਦੋ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਨੈਤਿਕ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ: ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਹਿਜ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਸ੍ਵਾਯੱਤਤਾ।"

ਨਿਆਂਕਾ ਨਰੀਮਨ ਨੇ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਲੌਕਿਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"...ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਨੰਦ ਲੈ ਸਕਣ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਂਗ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ "ਅਲੌਕਿਕ" ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੇਵਲ ਇਹ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਹੁਮਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਰੇਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੌਜੂਦ ਹਨ..."

ਨਿਆਂਕਾ ਸਪਰੇ, ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਵਿੱਚ, ਨੇ ਵੀ 'ਪਰਾਈਵੇਸੀ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"ਮੇਰੀ ਵਿਚਾਰਿਕ ਰਾਇ ਵਿੱਚ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਅਧਿਕਾਰ" ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ... ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿੱਚ ਅਵਿੱਛੇਦਯ ਅਤੇ ਅਲੌਕਿਕ ਹੈ... ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ..."

ਇਹ ਰਾਇਆਂ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿੰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਰਿਧੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਨਿਆਇਕ ਮਿਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ।

55. ਨਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆ, ਨਿਆਂਕਾ ਕੇ ਐਸ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ 'ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ 'ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ' ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾਈ, ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਥਾਈ ਸਰੀਰਕ, ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਆਕਰਸ਼ਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ-ਵੇਰਵਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਲਿੰਗ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋ-ਸੈਕਸੁਅਲ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ, ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ, ਅਸੈਕਸੁਅਲ, ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੱਖਰੇ ਸੰਕਲਪ ਹਨ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਣ, ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੌਲਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ...

ਪੁੱਟਸਵਾਮੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ “ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੀ ਪਰਖ” ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਰੰਟੀਡ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ:

“...ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਬਹੁਮਤੀ ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੀ ਪਰਖ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਇਨਸੁਲਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਧਾਰਣ ਕਾਰਨ ਲਈ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਜਾਚਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ‘ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ’ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪਵਿੱਤਰ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਗੁਣ ਹੈ। ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਡ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹਨ।"

ਇਹ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਮਜਾਲ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੌਨ ਅਲਪਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੁੱਖਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ:

"...ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਤਥਾਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਬਦ "ਤਥਾਕਥਿਤ" ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ... ਜੋ ਭ੍ਰਮਜਾਲ ਹੈ। ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਆਧਾਰਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ "ਤਥਾਕਥਿਤ" ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਉਹ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਅੰਗ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੱਖਿਆ ਮੰਗਦੀ ਹੈ।"

ਨਿਆਂਕਾ ਕੌਲ, ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ ਲਿੰਗ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਂਦੇ ਹੋਏ, ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"...ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਅੰਦਰ ਵੀ ਲਿੰਗ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਈ। ਮੈਂ ਡਾ. ਡੀ.ਵਾਈ. ਚੰਦਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 144 ਤੋਂ 146 ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਜੇ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇ। ਬਹੁਸੰਖਿਆਵਾਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਬਹੁਸੰਖਿਆਵਾਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਸੱਤਾ ਦੇ ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਬੈਲੈਂਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਲਿੰਗ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਬੇਸ਼ੱਕ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਣ ਹੈ..."

ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ, ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਾਮਜ਼ੂਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

56. ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਲਿੰਗ ਅਲਪਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੂੰਹ ਦੇਖਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਕੇਵਲ ਕੁਝ "ਕਾਰਜਾਂ" ਨੂੰ ਹੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਉਸ ਪ੍ਰਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ LGBTQ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੈਟਰੋਨੋਰਮੇਟਿਵ128SUPERSCRIPT ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

. 57. ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ, ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੇਟਰੋਨੋਰਮੇਟਿਵ ਸੰਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਐਪੀਸਟੈਮੋਲੋਜੀ ਆਫ ਦ ਕਲੋਜ਼ਟ' ਵਿੱਚ, ਈਵ ਸੈਡਵਿਕ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਕਲੋਜ਼ਟ ਇਸ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਗੇ ਦਮਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸੰਰਚਨਾ ਹੈ।" ਕਲੋਜ਼ਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਬਹਿਸਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

. "ਕਲੋਜ਼ਟ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੁਝ ਸਮਾਜਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

ਮਨਾਹੀ ਯੌਨ ਇੱਛਾਵਾਂ, ਕੁਝ 'ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ' ਕਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਕਾਰਜ, ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਛਾਣਾਂ ਜੋ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਦਮਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਲੋਜ਼ਟ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਛੁਪਾਉਂਦਾ; ਇਹ ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਦਮਨ ਨੂੰ ਆਪ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖਰੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਚੁੱਪ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ, ਇੱਕ ਚੁੱਪ ਜੋ ਕਲੋਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਦਰਦ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕਲੋਜ਼ਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਦੋਨੋਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਲਾਗੂ ਦਰਦ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਕਲੋਜ਼ਟ ਖੁਸ਼ੀ, ਅਨੇਕਾਂ ਯੌਨ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਛੁਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਲੋਜ਼ਟ ਬੀਮਾਰੀ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਛੁਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

. ਮੌਜੂਦਾ ਹੇਟਰੋਨੋਰਮੇਟਿਵ ਫਰੇਮਵਰਕ – ਜੋ ਸਿਰਫ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਨਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ – ਧਾਰਾ 377 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਫਰੇਮਵਰਕ ਦੇ ਬਾਹਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ 'ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ' ਦਾ ਦਾਗ ਲਗਾ ਕੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 'ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਕਾਰਜ' ਦੀ ਧਾਰਣਾ, ਇੱਕ "ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਜਨਨ ਮਾਡਲ ਦੀ ਯੌਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ" ਦੇ ਸੰਕੀਰਣ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਵੇਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਕੁਦਰਤੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ" ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਯੌਨ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਜਨਨ ਯੌਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਅਨੁਭਵ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਨਕਾਰ ਹੈ।

. 58. ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖੀਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵੰਚਿਤੀ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਉਲੰਘਣਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਚੇਲਾਮੇਸਵਰ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"ਇਹ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਆਦਿਮ ਸਮਝ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੁਥਰੇ ਕੈਨਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ..."

59. ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਅਲਭਿਆਜ਼ਕ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ 'ਯੌਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ' ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਯੌਨ ਅਲਪਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਲਭਿਆਜ਼ਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਇਆ, ਯੌਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕ ਕੁਦਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਸਾਥੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

60. ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦਮਨਕਾਰੀ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਮਨਾਮੀ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਯੌਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਲਪਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, 'ਕੋਠੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਓ' ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, 'ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ' ਨਾਲ ਟਕਰਾਓ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੋਠੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ "ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ, ਪਛਾਣਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।" ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਯੌਨ ਅਲਪਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ

ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਬਾਧਾ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਜਬਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਯੌਨਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਿਆਂਪਰਣਾ ਨੂੰ ਇਹ ਪਛਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਪਹਿਚਾਣ ਦਾ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਦਾਵਾ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।

61. ਯੌਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਕਲਪਿਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ 'ਜਨਤਕ' ਅਤੇ 'ਨਿੱਜੀ' ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਕਿਊ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਿੱਜੀ ਥਾਂ ਦੀ ਵਿਲਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।137 SUPERSCRIPT ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਥਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵੀ 'ਨਿੱਜੀ' ਨੂੰ ਘਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।138 SUPERSCRIPT ਘਰ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਥਾਂ ਵਜੋਂ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੇਟਰੋਨੋਰਮੈਟਿਵਿਟੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਠੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।139 SUPERSCRIPT ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਥਾਂ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਯੂਟੋਪੀਅਨ ਹੈ।140 SUPERSCRIPT

62. ਗੋਪਨੀਯਤਾ "ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਿਤ" ਅਤੇ "ਬਦਨਾਮ" ਸੈਕਸ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ141 SUPERSCRIPT, ਸਿਰਫ ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।142 SUPERSCRIPT ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਆਪਣੀ ਯੌਨਿਕਤਾ ਅਤੇ ਦਿੱਖ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।143 SUPERSCRIPT ਜੇ ਕੋਈ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਹੇਟਰੋਨੋਰਮੈਟਿਵ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਮਾਨ-ਲਿੰਗ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਧੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ' ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਧੱਕਣਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ "ਜਨਤਕ ਥਾਂ ਦੀ ਆਸਪਾਸੀ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ" ਹੋਵੇਗਾ।144 SUPERSCRIPT ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਕਸਰ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਸਮੈਂਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।145 SUPERSCRIPT ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਯੌਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨੈਵੀਗੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ।

ਐਫ.ਆਈ ਯੌਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਣੇ - ਹੇਟਰੋਨੋਰਮੈਟਿਵ ਫਰੇਮਵਰਕ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਣਾ

63. ਨਿੱਜੀਤਾ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਨੇ ਨਿੱਜੀਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਢਾਲ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਗੁਣ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ: “...ਨਿੱਜੀਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਾਨਣਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਚਾਰਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਨਿੱਜੀਤਾ ਇੱਕ ਮਾਨਵ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਪੋਸਟੁਲੇਟ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਪੈਟਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀਤਾ ਦੇ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਮਾਜਿਕ ਉਮੀਦਾਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ। ਉਸ ਨਿੱਜੀਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਨਿੱਜੀਤਾ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਲੱਭਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਸੋਚਾਂ, ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ, ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ, ਪਸੰਦਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਰ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਕ ਬਹੁਲਤਾਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬਢਾਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ:

“ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਸਾਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਤੈਅ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਅਣਖੁੱਟੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਵਿਧਤਾ ਦੇ ਧਾਗੇ ਨਾਲ ਬੁਣੇ ਗਏ ਪੈਟਰਨ

ਵਿੱਚ ਬਹੁਲਤਾਵਾਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕਪੜੇ ਵਿੱਚ ਢਾਲ ਸਕਦੇ ਹਨ।"146SUPERSCRIPT

64. ਸੰਤੋਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ12SUPERSCRIPT, ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ-ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 32 ਅਧੀਨ ਇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਸੈਕੰਡਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ (ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ ਜੀ) ਨੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ:

"ਨੈਤਿਕਤਾ ਇੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੱਗੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਲ ਹਨ . . ."147 ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜ ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਚਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਅਤੇ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਨਾ, ਜੋ ਅਫਸੋਸਨਾਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਬਢ਼ਾਵਾ ਦੇਣਾ ਜੋ ਮੌਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਹਮਦਰਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮਾਹੌਲ ਨੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਦਯਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਵਿੱਚ ਵੱਸਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਸਮਝ ਦਾ ਏਹਸਾਸ। ਮੁੱਲ-ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਨਫ਼ਰਤ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ 'ਚ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ...

ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਉਮੀਦਾਂ ਦੀ ਚਮਕ-ਧਮਕ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾਤਮਕਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾਤਮਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾਇਕ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਹੁਣ ਅਨੈਤਿਕ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ, ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਚਰਡਜ਼ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਨੈਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾਤਮਕਤਾ ਤੋਂ ਉਭਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ:

"ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾਤਮਕਤਾ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਅਨੁਭਵਜਨਿਤ ਧਾਰਣਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੇਂਜ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੀਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾਤਮਕਤਾ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਜੀਵ ਵਜੋਂ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝਲਕਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਹੜੀਆਂ ਪਹਿਲੀ ਪੰਕਤੀ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਜਰ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਸ ਨਾਲ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਾਂ ਕੀ ਕੁਝ ਨੂੰ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਆਸਪ੍ਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਵੈ-ਨਿਰਣਾਤਮਕਤਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕਹਿਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਛੋੜੇ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ, ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਕਾਰਜ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 22 'ਤੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ 131, ਪੰਨੇ 1000-1001 'ਤੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ 131, ਪੰਨੇ 964-965 'ਤੇ; ਐਮ. ਮਾਹਲਰ, "ਮਨੁੱਖੀ ਬੱਚੇ ਦਾ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਜਨਮ:

ਸਿੰਬਾਇਓਸਿਸ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ" (1975); ਐਲ.ਕੇ. ਕੈਪਲਨ, ਇਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਛੋੜਾ: ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ (1978)।

65. ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ): ਭਾਰਤ ਸੰਘ ("ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ")15SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਤਮ-ਸੰਮਾਨ ਨਾਲ ਮਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਗ ਮਾਨਸਿਕ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਸਵਾਯੱਤਾ ਨੂੰ ਅਗਾਊ ਮੈਡੀਕਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ:

"ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਢਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰੰਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਜਨਨ, ਗਰਭਨਿਰੋਧਕ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੌਤ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਦੇ ਟ੍ਰੈਜੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਅੰਤ ਹੈ, ਅਕਸਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਸਬੰਧੀ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਤ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਨਮ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲੇ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ..."

ਸਵਾਯੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਅਣਖੁੱਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ ਪੁੱਟਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"...ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਥਾਂ ਦੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਅਕੇਲਾ ਛੱਡ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵਾਯੱਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਕੋਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਨੁੱਖੀ ਤੱਤ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਅਣਖੁੱਟੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤਰੰਗ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵਾਯੱਤਾ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਹ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਹੈ..."

ਸਵਾਯੱਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਗੁਣ ਵਜੋਂ ਯੌਨ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਜੌਨ ਰਾਲਜ਼ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕਰਾਰ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਰਾਲਜ਼ ਦੀ 'ਓਰੀਜਨਲ ਪੋਜੀਸ਼ਨ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਨਿਰਮਾਣਾਤਮਕ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ "ਆਂਸ਼ਿਕ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਪਰਦੇ" ਪਿੱਛੇ ਚੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬੇਪਰਵਾਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਹਨ।155 ਰਾਲਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਰਣਨੀਤੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮਾਲ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ 'ਚੰਗੀ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ।156 ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਰਾਲਜ਼ ਨੇ "ਪ੍ਰਾਈਮਰੀ ਸੋਸ਼ਲ ਗੁਡਜ਼" ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਮੌਕਿਆਂ, ਆਮਦਨ, ਦੌਲਤ, ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਘਟਕਾਂ ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।157 ਰਾਲਜ਼ ਦੀ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਮਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਭਲਾਈ ਹੈ, ਸਵਾਯੱਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।158 ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਦੇਸੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ।

66. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਿਨਸੀਅਤ ਨੂੰ ਬਾਕਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂ ਵਰਗੀਕ□ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਇਸਨੂੰ ਬਜਾਏ ਇਸਦੇ ਕਿ ਤਰਲ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਨਸੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਵੈ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਜਿਨਸੀਅਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਬਲ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰਨਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨਸੀ ਸਵੈ-ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ।159SUPERSCRIPT ਅਜਿਹੀ ਸਵੈ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਿਨਸੀਅਤ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ

ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।160[SUPERSCRIPT] ਜਿਨਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਿਰਫ ਸਖਤ, ਵਿਆਹਿਕ ਪ੍ਰਜਨਨ ਸੈਕਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ।161[SUPERSCRIPT] ਜਿਨਸੀਅਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਤਜਰਬੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਮਨੁੱਖੀ ਜਿਨਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੋ-ਪਾਸ਼ਵੀ ਫਾਰਮੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੰਕੀਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ। ਇਸਨੂੰ ਬੰਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪੂਰੇ ਸੰਦਰਭਿਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਆ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਜਰਬੇ ਵਜੋਂ ਤਰਲਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਤੀ ਲੱਭਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤਾਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਲਾਲਸਾ ਦੇ ਅਨੰਤ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ।

155[SUPERSCRIPT] ਉੱਪਰੋਕਤ ਪੰਨਾ 1023 ਤੇ।
156[SUPERSCRIPT] ਉੱਪਰੋਕਤ ਪੰਨਾ 1023 ਤੇ।
157[SUPERSCRIPT] ਉੱਪਰੋਕਤ ਪੰਨਾ 1023 ਤੇ।
158[SUPERSCRIPT] ਉੱਪਰੋਕਤ ਨੋਟ 131, ਪੰਨਾ 971 ਤੇ।
159[SUPERSCRIPT] ਉੱਪਰੋਕਤ ਪੰਨਾ 972 ਤੇ।
160[SUPERSCRIPT] ਉੱਪਰੋਕਤ ਨੋਟ 131, ਪੰਨਾ 1003 ਤੇ।
161[SUPERSCRIPT] ਉੱਪਰੋਕਤ।

F.2 ਸੰਬੰਧਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ- ਯੌਨ ਸਵੈ-ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਜਸ਼ਨ

67. ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਯੌਨ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਵਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾ ਕੇ, ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਯੌਨ ਸਵੈ-ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਬੰਧ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਤਲਾਸ਼ਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਹਿਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ14[SUPERSCRIPT] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਕ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਖਾਪ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਜਤ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਤਲਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜੋ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਹ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਇਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਮਾਨਿਆ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"...ਜਦੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵਜੋਂ ਚੁਣਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19 ਅਤੇ 21 ਅਧੀਨ ਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਮਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਰਗ ਦੀ ਇੱਜਤ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਸੋਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਸ਼ਾਫਿਨ ਜਹਾਂ ਬਨਾਮ ਅਸੋਕਨ16[SUPERSCRIPT] ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਇਕ ਚੌਬੀਸ ਸਾਲਾ ਔਰਤ ਦੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਇਕ ਹੇਬੀਅਸ ਕੋਰਪਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ "ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫੈਸਲਿਆਂ" ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"...ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਵੀਕ□ਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ

ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਅੰਤਿਮ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਇੱਛਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇਕਾਈ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਹਨ..."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ (ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ) ਨੇ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ:

"...ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਚਾਹੇ ਵਿਆਹ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਬਾਹਰ, ਹਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜਤਾਵਾਂ ਇੱਕ ਕੋਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਅਟੁੱਟ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ...ਨਿੱਜੀ ਨਿਜੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ..."[56]SUPERSCRIPT (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸ਼ਫੀਨ ਜਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਖਾਕਾ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਨਿੱਜੀ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸਵਾਈਮੰਤਰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:

"ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਇਸ ਗਾਰੰਟੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਜੀਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੱਕ ਹੋਵੇਗਾ।"[56]SUPERSCRIPT

ਰਾਵਲਸੀਅਨ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਭਲਾਈ ਵਜੋਂ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਯੌਨ ਨਿੱਜੀਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਅਧਾਰਿਤ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ, ਇੱਛਾ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਹਿਮਤੀ ਅਧਾਰਿਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਵੱਲੋਂ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਅਣਜੋੜੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਲਈ ਸਮਰੱਥਾ ਮਿਲੇ। ਇਸ "ਸੰਸਥਾਗਤ ਪਿਆਰ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ" ਨੂੰ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਾਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅੰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।[57]SUPERSCRIPT ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਲਿੰਗਤਾ ਦੇ ਦੁਹਰੇਪਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੇ।[17]SUPERSCRIPT ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਗਰਿਮਾ, ਅਤੇ ਸਵਾਈਮੰਤਰਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜੂਆ ਬਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾ ਕੇ, ਧਾਰਾ 377 ਨੈਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ

ਉੱਪਰੋਕਤ, ਪੈਰਾ 95 ਵਿੱਚ।
ਡੇਵਿਡ ਏ. ਜੇ. ਰਿਚਰਡਸ, "ਅਪ੍ਰਾਕ□ਤਿਕ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ: ਇੱਕ ਨੈਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤ", ਫੋਰਡਹਾਮ ਲਾ ਰਿਵਿਊ, ਵੌਲ. 45 (1977), ਪੰਨੇ 1130-1131 'ਤੇ।
ਉੱਪਰੋਕਤ 1311 'ਤੇ।

"ਇਹ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ... ਮਾਨਵੀ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ, ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਜੀਉਣ ਦਾ। ਮਾਨਵੀ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਉਣ ਦਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਵਿੱਚ ਸੰਜੋਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਾਂਸ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਦਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 39 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ (ਈ) ਅਤੇ (ਐਫ) ਅਤੇ

ਅਨੁਚਛੇਦ 41 ਅਤੇ 42 ਤੋਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਬਲ ਦੀ ਰਾਖੀ, ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕੋਮਲ ਉਮਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਖੀ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਅਤੇ ਮਾਤ□ਤਵ ਰਾਹਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਵੀ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਉਣ ਲਈ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ-ਨਾ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ-ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਲਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਆਨੰਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝ ਕਰੇ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ & ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ("ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਸੀ.")3$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਸਬੈਸਟਸ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"ਇੱਕ ਕਾਮਿਆ ਲਈ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿੰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਸਤਿਤਵ ਹੋਵੇ ਪਰ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਵੀ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਮਿਆ ਦੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਗੇ। ਸਿਹਤ ਦੀ ਘਾਟ ਉਸਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ...ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇਖਭਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 39(ਈ), 41 ਅਤੇ 43 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਕਾਮਿਆ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਮਿਆ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਵੀ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੀ.ਈ.ਐਸ.ਸੀ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ4$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੇ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਜੇ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ:

"ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਬੀਮਾਰੀ ਜਾਂ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ। ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦਾਂ. 22 ਤੋਂ 25, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਨਿਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੰਜ਼ਿਲ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਬਾਤਚੀਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ" (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕਿਰਲੋਸਕਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ177$_{SUPERSCRIPT}$, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰਾਂ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ:

"ਸਿਹਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਣ ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਕਸਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਬਾਤਚੀਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।"

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ ਬੱਗਾ178$_{SUPERSCRIPT}$, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਮੈਡੀਕਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨੀਤੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਏ.ਪੀ. ਮਿਸ਼ਰਾ ਜੀ, ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਨੇ

ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮੂਲ ਅਤੇ ਸਾਰ ਸਿਹਤ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਭਵ ਮਨੁੱਖੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਢਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅਰਥਪੂਰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਤਮ ਆਉਟਪੁਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਜਯਾ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਿੰਗਾਰੇਨੀ ਕੋਲਿਅਰੀਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ179$_{SUPERSCRIPT}$, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਪੰਜ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਏਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਮੁਤਾਬਕ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਾਂਝੇ ਵਾਂਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ. ਸਰਵੋਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ...

ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਪਸ਼ੂ ਅਸਤਿਤਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

ਦੇਵਿਕਾ ਬਿਸਵਾਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਨਸਬੰਦੀ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਵਚਛ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਕਈ ਮੌਤਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਯਾਚਿਕਾ ਸੁਣੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"ਇਹ ਅਚ੍ਛੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਤੇ ਅਰਥਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਹੈ...ਕਿ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿੰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਕਰੀ ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚਕਾਰ ਅਟੁੱਟ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਬੰਧਿਤ, ਪਰ ਦਿਲਚਸਪ, ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਕਠੋਰ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬੀ ਆਦਿ। ਰਾਜ ਇਸ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ, ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਰਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀ, 1966 ("ICESCR") ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਡਿਕਲੇਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ, 1948 ("UDHR")। ਯੂਡੀਐਚਆਰ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 25 ਨੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ:

"ਹਰ ਕੋਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਜੀਵਨ ਸਤਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ, ਕੱਪੜੇ, ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।"

(2016) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 726 69। ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀ ("ICESCR") ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 12 ਨੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਬੋਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਯੋਗ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਆਨੰਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

"ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਧੀ ਦੇ ਰਾਜ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਉੱਚਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਿਆਰ ਦੇ ਆਨੰਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ।"

69. ਲੇਖ 12.2 ਰਾਜ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਡੀਕਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪਹੁੰਚ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਜਨਰਲ ਟਿੱਪਣੀ ਨੰਬਰ 14,11$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ, ਯੂਐਨ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ-ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ, ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੱਧੇ ਹਨ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਆਬਾਦੀਆਂ ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ। ਜਨਰਲ ਟਿੱਪਣੀ ਨੰਬਰ 14 ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਆਬਾਦੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਲਜੀਬੀਟੀਕਿਊ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ (ਪਰਯਾਪਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ), ਪਹੁੰਚਯੋਗ (ਸਰੀਰਕ, ਭੌਗੋਲਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ), ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ (ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲਾ (ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲਾ) ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

70. ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1948 ਵਿੱਚ ਹੀ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ("WHO") ਨੇ 'ਸਿਹਤ' ਦੀ ਇਸਤਲਾਹ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦੀ ਪੂਰੀ ਹਾਲਤ ਅਤੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਬੀਮਾਰੀ ਜਾਂ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ।"12$_{SUPERSCRIPT}$ ਅੱਜ ਵੀ, ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਇਹ ਸਿਹਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਇੱਕ ਅਪ੍ਰਾਪਤ ਆਸ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਰਗ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਯੌਨ ਪਸੰਦਾਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਚਾਰਨਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਲਾਭ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

71. ਯੌਨਿਕਤਾ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਪਹਿਲੂ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਿਆ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਹਿੱਸਾ।13$_{SUPERSCRIPT}$ ਯੌਨ ਅਧਿਕਾਰ ਯੌਨਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਬਰਾਬਰੀ, ਨਿੱਜਤਾ, ਸਵੈ-ਨਿਰਣੈ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ।14$_{SUPERSCRIPT}$ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਯੂਐਨ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕੌਂਸਲ (ECOSOC), ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ, ਜਨਰਲ ਟਿੱਪਣੀ ਨੰਬਰ 14: ਉੱਚਤਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਿਆਰ ਦੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ, ਯੂਐਨ ਡੌਕ. ਈ/ਸੀ.12/2000/4 (2000) ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ WHO ਸੰਵਿਧਾਨ (1948) ਦੇ ਪ੍ਰੈਂਬਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਯੌਨ ਅਧਿਕਾਰ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਲੈਨਡ ਪੈਰੈਂਟਹੁੱਡ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (2008)।

ਇੱਕ ਉੱਚਤਮ ਸਿਹਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਕੁਝ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ, ਭੇਦਭਾਵ, ਕਲੰਕ, ਡਰ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਲਿਕ ਯੌਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹਨ।

72. ਯੌਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੇਦਭਾਵ, ਕਲੰਕੀਕਰਣ ਅਤੇ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੇ ਹਨ।185SUPERSCRIPT ਪਰੰਤੂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ 'ਯੌਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ' ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਮੂਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਹਿਸਕਾਰ, ਹਾਸ਼ੀਏਕਰਨ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਅਨੁਭਵ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਹਤ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭਿੰਨ ਹਨ।186SUPERSCRIPT ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਕਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਇਕਜੁੱਟ ਹਨ - ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਹਿਸਕਾਰ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏਕਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਹੇਤੁਧਾਰਮਿਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਲਿੰਗ ਦੁਵੈਤਤਾ ਅਤੇ ਵਿਪਰੀਤ-ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਪੱਖਪਾਤ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਗੈਰ-ਹੇਤੁਧਾਰਮਿਕ ਯੌਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏਕਰਨ ਅਤੇ ਬਹਿਸਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।187SUPERSCRIPT ਇਸ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲੱਭਣ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਅਤੇ ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।188SUPERSCRIPT

73. 'ਯੌਨ ਸਿਹਤ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1975 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ "ਯੌਨ ਹੋਣ ਦੇ ਸੋਮੈਟਿਕ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਬੌਧਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮ□ੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਤਵ, ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ।"189SUPERSCRIPT ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

"...ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਹਾਲਤ; ਇਹ ਕੇਵਲ ਬੀਮਾਰੀ, ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਜਾਂ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਲਈ ਯੌਨਤਾ ਅਤੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਜਬਰ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਸੁਖਦ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਯੌਨ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਯੌਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

WHO ਹੋਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਜਿਨਸੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ, ਸਮਝਿਆ ਜਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਬਿਨਾਂ ਜਿਨਸਕਤਾ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ, ਜੋ ਜਿਨਸੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਵਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।" ਇਹ ਜਿਨਸਕਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"...ਜੀਵਨ ਭਰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਲਿੰਗ, ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ, ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ, ਕਾਮੁਕਤਾ, ਆਨੰਦ, ਨਿਜਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਨੂੰ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਨਸਕਤਾ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਕਲਪਨਾਵਾਂ, ਇੱਛਾਵਾਂ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ, ਮੁੱਲਾਂ, ਵਿਵਹਾਰਾਂ, ਅਭਿਆਸਾਂ, ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਭਵੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਿਨਸਕਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਨੁਭਵੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਜਿਨਸਕਤਾ 'ਤੇ ਜੈਵਿਕ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ, ਇਤਿਹਾਸਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਬਾਤਚੀਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।"

74. 2015 ਵਿੱਚ WHO ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਜਿਨਸੀ ਸਿਹਤ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ" ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਖੋਜਦੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਮਨੁੱਖੀ ਜਿਨਸਕਤਾ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵੱਖਰੇ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਦੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।" ਇਹ ਜਿਨਸੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜੋੜਿਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਮੁਦਾਇਆਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ

ਲਈ ਵੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ। ਜਿਨਸੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਵੱਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਜਿਨਸਕਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਪੂਰਣ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੋਖਮਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ; ਚੰਗੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦੀ ਜਿਨਸੀ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਜੋ ਜਿਨਸੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਬਢਾਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

75. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਕੋਲੀਸ਼ਨ ਨੇ 'ਜਿਨਸੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ' ਵਿੱਚ ਜਿਨਸੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਨ:

"ਜਿਨਸੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਝ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਟਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਜਬਰਜਨਾਹੀ, ਹਿੰਸਾ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀਯੋਗ ਜਿਨਸੀ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ; ਇੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਆਨੰਦਮਈ ਜਿਨਸੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ; ਆਪਣੀ ਜਿਨਸਕਤਾ, ਪ੍ਰਜਨਨ, ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ, ਸਰੀਰਕ ਅਖੰਡਤਾ, ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ, ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ; ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਮੇਤ ਸੰਪੂਰਣ ਜਿਨਸਕਤਾ ਸਿੱਖਿਆ, ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ।"

'ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ' ਦੀ ਚਰਚਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ) ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਅਪੇਕਸ਼ਾਕ□ਤ ਨਵੀਂ ਘਟਨਾ ਹੈ।

" ...1993 ਵਿਸ਼ਵ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਵਿਆਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1994 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਕਾਹਿਰਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ, ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਵੇਂ ਉਭਰੇ 'ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਧਿਕਾਰ' ਸਰੀਰਕ ਅਖੰਡਤਾ, ਵਿਅਕਤੀਤਵ, ਸਮਾਨਤਾ, ਅਤੇ ਵਿਵਿਧਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ।"(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

76. ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਹਿਸਾਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਡਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਧੱਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕ ਜੋ ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਿਹਤ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜੋਖਮ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਲਪਸੰਖਿਆਕਾਂ ਦੇ ਸਦੱਸਿਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਬਾਕੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ।

77. ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਬੀਮਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਬੀਮਾਰੀ ਜਾਂ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ "ਪੂਰਨ ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ" ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ,

ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ (ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਬਿਨਾ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ) ਅਤੇ ਹੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚ ਸਿਹਤ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਣ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

---

78. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਆਂਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦੇਖਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ

ਵਿੱਚ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁੱਖ ਫਰਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਸਿਰਫ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੇ ਜੋ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਰਿਆਪਤ ਸਰੋਤ ਜਾਂ ਇਲਾਜ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਸਕਣ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਸਰਦਾਰ ਆਨੰਦ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

79. ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨੇ ਕਈ ਹੋਰ ਅਧਿਐਨਾਂ ਦੀ ਓਰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸੁਆਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ-ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ:

"ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ, ਬ੍ਰੋਟਮੈਨ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸੈਕਸੁਆਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੈਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਅਤੇ ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

"ਲੇਨ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਸੋਵੇਟੋ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸਿਹਤ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੈਕਸੁਆਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਭੇਦਭਾਵ {'ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਤੱਕ'} ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵੀ, ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਕੌਂਸਲਿੰਗ ਅਤੇ ਟੈਸਟਿੰਗ ਵਰਗੀਆਂ ਸੈਕਸੁਅਲ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਭਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।"

80. ਅਲੈਕਜ਼ਾਂਡਰਾ ਮੁਲਰ ਨੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ। ਟੀ, ਇੱਕ ਗੇ ਮਨੁੱਖ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਕਾਰਨ ਉਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਬਾਂਹਾਂ ਤੋੜ ਬੈਠਾ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ, ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਟੀ ਦੀ ਸੈਕਸੁਆਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਚਲਿਆ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਤਿਰਸਕਾਰਪੂਰਣ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੂੰ "ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜੋ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਸੀ" ਜੋ "ਉਸਦੇ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਦੀ “ਵਿਗਾੜੂ” ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਚਲੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇ, ਨਰਸਾਂ ਨੇ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਗਰੁੱਪ ਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਹੋਮੋਫੋਬਿਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਸਕੇ। ਟੀ ਨੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ।" ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੇਖਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ। ਉਸਦੇ ਛੁੱਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਫਾਲੋ ਅੱਪ ਅਪੌਇੰਟਮੈਂਟਾਂ ਲਈ ਵਾਪਸ ਨਾ ਆਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਸਟਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਵਿਧਾ ਵਿੱਚ ਹਟਾ ਲਿਆ। 211

ਇੱਕ ਹੋਰ ਔਰਤ, ਪੀ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਫੀਮੇਲ ਪਾਰਟਨਰ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੀ, ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਰਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਭਾਵੀ ਜੋਖਮ ਵਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੰਡੋਮ ਜਾਂ ਗਰਭਨਿਰੋਧਕ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ, ਪੀ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯੌਨਿਕਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਰਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੀ ਨੂੰ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦਾ ਜੋਖਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ "ਘਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਾ ਕਰੇ।" ਪੀ ਨੇ ਤਬ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 212SUPERSCRIPT

ਇਹ ਉਦਾਹਰਣ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਹਨ: ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੌਨਿਕ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਡਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ ਕਲਾਸਰੂਮਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਤਮਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

81. ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਯੌਨਿਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।213SUPERSCRIPT

"ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਮਲਾਂ, ਕੁਝ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਹੋਮੋਫੋਬੀਆ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਯੌਨਿਕ ਪਛਾਣ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਰਯਾਪਤ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਮੰਨਣ ਦੇ ਆਮ ਧਾਰਣਾ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ।" 214SUPERSCRIPT

ਭਾਵੇਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਵੀ ਸਮੁੱਚੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਯੌਨ ਜੀਵਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨਾਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ, ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ, ਜਬਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਯੌਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਘਾਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਵੀ, ਦੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ।

82. ਹਾਰਵਰਡ ਸਕੂਲ ਆਫ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਵਿਖੇ ਫ੍ਰਾਂਸੋਆ-ਜ਼ਾਵੀਏ ਬਾਗਨੈਡ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਹੈਲਥ ਅਤੇ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਸੈਕਸੁਅਲ ਹੈਲਥ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ:

“ਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਮਾਨਸਿਕ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਹਾਲਤ। ਸਿਹਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਕੇਵਲ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਜਟਿਲ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੁਖਦ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਨੁਭਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ।”

83. ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੈਕਸ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅੜਚਨਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਐੱਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਜ਼ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਜ ਦੀ ਕੁਝ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ 'ਤੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਪੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਾਇਤਵ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇਕ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ, ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਹਾਰ ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸੈਕਸ, ਅਤੇ ਉਹ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦਾ ਸੈਕਸ ਸੰਬੰਧ, ਜੈਂਡਰ-ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕ੍ਰਾਸ-ਡ੍ਰੈਸਿੰਗ, ਨਾਲ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਸਿਹਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਨਹੀਂ ਵਰਨਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਲੋਂ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਕਸਰ ਨਿਜਤਾ, ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਣ, ਮਾਨਵ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਹੋਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ।

G.I. ਧਾਰਾ 377 ਅਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰਯਤਨ

84. ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ - ਪੁਰਸ਼ ਜੋ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ("ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.")26SUPERSCRIPT ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀ।20SUPERSCRIPT ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਗਲੋਬਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਜਾਂ ਸੰਕਰਮਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸੰਸਥਾਨ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ, ਤਥਾਕਥਿਤ "ਕੁੰਜੀ ਆਬਾਦੀਆਂ", ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ ਵਰਕਰਜ਼, ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ., ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਲੋਕ, ਕੈਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ...

ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਾਂ ਅਤੇ ਆਤਮਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਅਗਾਂਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਤੋਂ ਬਚਣ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੋਂ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਜਾਂ ਪਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਨਾਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹੌਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਮਹਾਮਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।"20

85. ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦ ਗਰੋਵਰ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਗਲੋਬਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹੋਣ ਦਾ 19 ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਾ ਸੀ।

86. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਦੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਲਾਉ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਟੂਨੇਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ[21] ਵਿੱਚ, ਤਸਮਾਨੀਆ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਮਨੁੱਖ, ਜਿੱਥੇ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚਾਲੇ ਸੈਕਸ ਦੇ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਉਸਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਮੇਲਨ ("ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ.") ਦੇ ਲੇਖ 17 ਅਧੀਨ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਤਸਮਾਨੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਸਮਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਲਾਉ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"... ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੀ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਨੂੰ ਏਡਸ/ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦੇ ਫੈਲਾਉ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਸਾਧਨ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਉਪਾਯ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ... ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ ਰੋਕਥਾਮ ਸਬੰਧੀ ਅਸਰਦਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਾਉ ਦੇ ਅਸਰਦਾਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਚਾਲੇ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

87. ਧਾਰਾ 377 ਨੇ ਇਸ "ਕੁੰਜੀ ਆਬਾਦੀ" ਲਈ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪਰਿਣਾਮ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਧੱਕਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਭੋਗ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਅਧਿਐਨ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਕਲੰਕ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਧੀਆ ਯੌਨ ਜੋਖਮ ਵਿਹਾਰ

ਅਤੇ/ਜਾਂ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਰੋਕਥਾਮ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਘਟਾਉ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।[22]

88. ਸੰਸਥਾਗਤ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਚੁੱਪੀ ਅਤੇ ਗੁਪਤਤਾ ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ ਦੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਵਧਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।[24] ਕੁੰਜੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਏ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਅਸਰਦਾਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਹੇਰਾਸਮੈਂਟ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਅਤੇ ਯੌਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ।

89. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਪਕ ਅਨੁਭਵਾਤਮਕ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਹਿਰਾ ਲੇਖ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ.-ਏਡਸ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਸੂਚਕਾਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿੱਧ ਸੰਬੰਧ ਹੈ" ਕਾਰਨ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਰੋਕਥਾਮ ਸੰਦ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤੱਕ ਖਰਾਬ ਪਹੁੰਚ। ਜੰਗੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ ("ਯੂਨੇਡਸ") ਵਿੱਚ, ਕੈਰੇਬੀਅਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਨਾਲ ਸੰਕਰਮਿਤ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇੱਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਹੈ।

90. ਘਰ ਨੇੜੇ, ਯੂਨੇਡਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਨਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 50% ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਜ਼ ਲਈ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਅਨੁਚਿਤ ਰਹਿਣਗੇ, ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਜ਼ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣਗੇ, ਅਤੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਧੇਗੀ।

91. ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਸੰਕਰਮਣ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੋਖਮ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਫ ਸੂਈਆਂ, ਸਿਰਿੰਜਾਂ, ਕੰਡੋਮਾਂ ਅਤੇ ਲੁਬ੍ਰੀਕੈਂਟਸ ਵਰਗੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਸੂਈ ਜਾਂ ਕੰਡੋਮ ਕੇਵਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਠੋਸ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਹੀ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਣ, ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਵਰਤਾਉ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਉੱਚਤਮ ਮਿਆਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੌਨਿਕਤਾ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ।"25 ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IV ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਮੰਡੇਟ ਹੈ।

92. 2017 ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ./ਏਡਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਰੋਕਥਾਮ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਜ਼. ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਅਭਿਆਸਾਂ ਜਾਂ "ਕੋਈ ਵੀ ਰਣਨੀਤੀ ਜਾਂ ਤੰਤਰ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕ" ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸੰਕਟਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 22 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ (ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

"(ਅ) ਏ ਬੀ ਨੂੰ ਕੰਡੋਮ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸੈਕਸ ਵਰਕਰ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀ ਨੂੰ, ਜੋ ਬੀ ਦਾ ਗਾਹਕ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੀ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਆਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਰਣਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਬਾਧਿਤ, ਸੀਮਿਤ ਜਾਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਬ) ਐਮ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਜਾਂ ਏਡਸ ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਹੈਲਥ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਇੱਕ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ, ਐਨ ਨੂੰ ਜੋ ਹੋਰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੈਕਸ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਕੰਡੋਮ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਐਮ ਅਤੇ ਨਾ

ਹੀ ਐਨ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਆਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਬਾਧਿਤ, ਸੀਮਿਤ ਜਾਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਗੁਦਾ ਜਾਂ ਮੌਖਿਕ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਕਾਰਨ ਸਿਗਨੀਫਿਕੈਂਟ ਸੈਕਸੁਅਲ ਹੈਲਥ ਜੋਖਮਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੇਵਲੈਂਸ ਦਰਾਂ ਉੱਚੀਆਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹੋਰ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭੇਦਭਾਵ, ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਕਈ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਓਰ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਅਕਸਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਹੈਲਥ ਨੂੰ ਬਢਾਉਣ ਲਈ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਅਸਰਦਾਰਤਾ, ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਮੂਹ ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵੰਚਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਸੰਖਿਆਕ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ. ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲੰਕ ਕਾਰਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦੇ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਵੰਚਿਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਰੂਰ ਅਤੇ ਨਿਰਬਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸੁਅਲ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

G.2 ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ

93. ਸਮਲਿੰਗੀਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਮਾਰੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਉਣ ਦਾ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਲਾਈ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਨਾਗਰਿਕ ਜੋ "ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਕ□ਤੀ ਵਿੱਚ ਪਲੇ-ਬੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਘਟਿਆ ਅਤੇ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ," ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।[24]SUPERSCRIPT ਵਿਸ਼ਵ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰ ਦਿਨੇਸ਼ ਭੁਗਰਾ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਕਟੱਤਰ ਹੱਲਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ" ਵਿੱਚ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਬੰਧ" ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਉਤਪੀੜਨਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਧੇਰੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਚਿੰਤਾ, ਆਤਮ-ਹਾਨੀ, ਅਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਗੇ ਲੋਕ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਜੋਖਮ 'ਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

"ਇਸ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਕਈ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਸਮਾਨ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਰਾਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਲੋਕ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਗੇ ਮਰਦ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਜੋਖਮ 'ਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 4 ਵਿੱਚੋਂ 3 ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।"[25]SUPERSCRIPT

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਅਧਿਐਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜੇ ਵੀ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਘੱਟ ਗਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ।

94. ਚੰਦਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਜੋ ਇੱਕ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਨੇ ਵੀ ਅਕਸਰ ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੋਗਾਤਮਕ ਹਾਲਤ ਵਜੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

95. ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੇ ਹੁਣ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿ ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀਅਤ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਮਾਨਿਆ ਵੇਰਿਅੰਟ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ' ਜਾਂ 'ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ' ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਨਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਨਕ ਵਜੋਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕਲਾਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਆਫ ਡਿਜੀਜ਼ (ਆਈ.ਸੀ.ਡੀ.-10) ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਸਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੈਰ-ਪੀਨੋ-ਵੈਜੀਨਲ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੀਮਾਰੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 18(2)32 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2133 ਰਾਹੀਂ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਭਲਾਈ 'ਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਕਲੰਕ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਰੀ ਹਨ। ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

96. ਕਾਊਂਸਲਿੰਗ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਾਂ ਨੂੰ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪ ਨਾਲ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਿਲਣਾ ਪਵੇਗਾ

ਸੈਕਸ਼ਨ 18. ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।—(1) ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾਂ ਫੰਡ ਕੀਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। (2) ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਹਾਉਣਯੋਗ, ਚੰਗੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ, ਪਰਯਾਪਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ, ਭੌਗੋਲਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਲਭ, ਲਿੰਗ, ਸੈਕਸ, ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ, ਧਰਮ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਜਾਤ, ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਵਰਗ, ਅਪੰਗਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਨਾਹੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 21. ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ।—(1) ਹਰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਬੀਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਭਾਵ:—(ਕ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ, ਸੈਕਸ, ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ, ਧਰਮ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਜਾਤ, ਸਮਾਜਿਕ ਜਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਵਰਗ ਜਾਂ ਅਪੰਗਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੋ ਕਿ ਬੀਮਾਰੀ ਜਾਂ ਰੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਊਂਸਲਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀਯੋਗ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਪਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਬਦਲਦੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਮੂਲਯਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਊਂਸਲਰਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਹੁਨਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਜੀਵਨਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਕਾਰਜਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇ22SUPERSCRIPT ਜਿੱਥੇ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

H. ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ

97. ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 245 ਅਤੇ 246 ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਇਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਨਕ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣਾਂ ਲਈ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਸੱਤਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਸੂਚੀ ਆਈ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 93 ਅਤੇ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 64 ਨੂੰ ਵੇਖੋ)। ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਾਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 1 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"1. ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵੇਲੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਪਰ ਸੂਚੀ I ਜਾਂ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਨੈਸੈਨਿਕ, ਫੌਜੀ ਜਾਂ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਜਾਂ ਸੰਘ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਸ਼ਸਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।"

ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ। ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਇਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ, ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਾਖਾ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏਗੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਘਾਤ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਮੌਲਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤਿਕ੍ਰਮਣ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਵਧੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਗਰੁੱਪ ਜਾਂ

I. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਚਨ

98. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਜਾਂ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਕੀ ਹੈ।239SUPERSCRIPT ਫਿਰ ਵੀ, ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸੱਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਟੈਚਯੂਟ ਪੁਸਤਕਾਂ 'ਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ", ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਕਾਲੀਨ-ਯੁੱਗ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੇੜਤਾ ਜਾਂ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।240SUPERSCRIPT ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ 'ਕੁਦਰਤੀ ਆਰਡਰ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ', 'ਨੈਤਿਕਤਾ', ਜਾਂ 'ਵਿਲਾਸਤਾ' ਵਰਗੀਆਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।241SUPERSCRIPT ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪਾਠ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਗੂੰਜ ਹੈ।

99. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਜ ਇਸ ਵੱਲ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਸਮਾਨਤਾ, ਨਿੱਜਤਾ, ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀਆਂ, ਸਮਝੌਤਿਆਂ, ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਰਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ UDHR, ICCPR, ਅਤੇ ICESCR। ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਹੈ।242SUPERSCRIPT ਅਨੁਚਛੇਦ 51 ਦਾ

ਡਾਇਆਨ ਮੈਕਗੋਲਡਰਿਕ, “ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ

ਅਧੀਨ", ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮੀਖਿਆ, ਵੌਲ. 16 (2016)।

ਯੂ.ਐਨ. ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕੌਂਸਲ, "ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕਾਰਜ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ" (2011)।

ਯੂ.ਐਨ. ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕੌਂਸਲ, "ਸਾਰੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਨਾਗਰਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਮੇਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ" (2008)।

ਵਿਸ਼ਾਖਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (1997) 6 SCC 241।

ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਜੋ ਰਾਜ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਦਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸੰਧੀ ਦੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ।"

100. ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਰਤੀਫਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਧੀਆਂ ਰਾਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਆਈ.ਸੀ.ਈ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਦੇ ਲੇਖ 2 ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ:

"ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਸਲ, ਰੰਗ, ਲਿੰਗ, ਭਾਸ਼ਾ, ਧਰਮ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਾਏ, ਕੌਮੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮੂਲ, ਜਾਇਦਾਦ, ਜਨਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।"

101. ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ - ਜੋ ਆਈ.ਸੀ.ਈ.ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਸੰਧੀ ਦੇ ਰਾਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ - ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖ 2 (2) ਵਿੱਚ "ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ" ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਝੁਕਾਅ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁੜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ "ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ" ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ, ਟ੍ਰਾਂਸਸੈਕਸੁਅਲ ਜਾਂ ਇੰਟਰਸੈਕਸ ਵਿਅਕਤੀ ਅਕਸਰ ਗੰਭੀਰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।"

102. ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ. ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਲੇਖ 26 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਸਲ, ਰੰਗ, ਲਿੰਗ, ਭਾਸ਼ਾ, ਧਰਮ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਾਏ, ਕੌਮੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮੂਲ, ਜਾਇਦਾਦ, ਜਨਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਵਰਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਵੇਗਾ।"

ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਫ "ਲੇਖ 12: ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ, ਪਰਿਵਾਰ, ਘਰ ਜਾਂ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸਾਖ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਯੂ.ਡੀ.ਐਚ.ਆਰ. ਦਾ ਲੇਖ 12 ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ: ਉਸ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਅਤੇ ਸਾਖ 'ਤੇ। ਹਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।"

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਈ.ਸੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ. ਦੀ ਧਾਰਾ 17, ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ 11 ਦਸੰਬਰ 1977 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਇਸ ਲੇਖ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਇਤਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦਖਲਾਂਦਾਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਨਾਹੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਾਅ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।"

ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਨਰਲ ਕਮੈਂਟ ਨੰਬਰ 16 ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਿਜਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, "ਸੰਧੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ, ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

ਆਪਣੇ ਆਮ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਸਮਾਪਤੀ ਅਵਲੋਕਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਧੀ ਸਰੀਰਾਂ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਕ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

103. ਨਾਲਸਾ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 'ਯੋਗਯਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ' - ਜੋ ਕਿ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਨਵ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਮਾਣਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ - ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ 33 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਜਾਂ ਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ, ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ, ਲਿੰਗ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦੰਡ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।"

ਜਦੋਂ ਕਿ ਯੋਗਯਾਕਾਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨਾਲਸਾ ਫਿਰ ਵੀ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਮਾਨਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

104. ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਚ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਿਆਂ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਣ ਲਈ ਲਿਆਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਯੌਨ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਅਲਪਸੰਖਿਆਕਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਵੱਲ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਜ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨਾ - ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ

105. ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁਰਿਸਪ੍ਰੂਡੈਂਸ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਵੱਲ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

106. 1967 ਵਿਚ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ 1980 ਵਿਚ, ਸਕਾਟਲੈਂਡ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਦੀ

ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ। ਉੱਤਰੀ ਆਇਰਲੈਂਡ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ 1982 ਵਿਚ ਬਦਲਿਆ ਜਦੋਂ ਈਸੀਟੀਐਚਆਰ ਵਿਚ ਡਜਨ ਬਨਾਮ ਦ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ("ਡਜਨ"),17 SUPERSCRIPT ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਪਰਸਨ ਐਕਟ, 1861 ਖਿਲਾਫ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਲਾ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1885 ਅਤੇ ਇਕ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਸ ਨੇ ਬਗਰੀ ਅਤੇ "ਘੋਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰ" ਨੂੰ ਇਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਇਆ, ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ 'ਬਗਰੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਇੱਕ ਮਰਦ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ ਨਾਲ ਗੁਦਾ ਮੈਥੁਨ ਅਤੇ ਘੋਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਮਰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ "ਯੌਨ ਅਸਭਿਆਚਾਰ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ ਬਾਰੇ ਈਸੀਟੀਐਚਆਰ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ:

"ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਆਪ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਪਰ ਮਰਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਘੋਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਬਗਰੀ ਦੇ ਖਾਸ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮਰਦ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।"

ਐਫ ਈਸੀਟੀਐਚਆਰ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਕਿ ਡਜਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ ਦਖਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਐਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 7525/76, [1981] ਈਸੀਐਚਆਰ 5.

ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਆਨ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 8 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ "ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਵੈਧ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ," ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾਲ ਸਮਾਨੁਪਾਤਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿਹਾ:

“ਸਮਾਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਸੋਧੇ ਲਾਗੂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜੋ ਉਚਿਤਕਾਰਨ ਹਨ, ਉਹ ਉਸ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਅਧਿਕ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦਾ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਜੀਦਾਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਨਤਾ ਦੇ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਅਨੈਤਿਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸ਼ਾਕਡ, ਆਫੈਂਡਡ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦੰਡਾਤਮਕ ਸੰਕਟਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ।”253 SUPERSCRIPT

ਈਸੀਟੀਐਚਆਰ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ:

“ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰੀ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਮਿਸਟਰ ਡਜਨ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਪਾਬੰਦੀ, ਇਸ ਦੇ ਚੌੜੇ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਣ ਸੁਭਾਵ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਨੁਪਾਤਹੀਣ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸੰਭਵ ਦੰਡਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।”254 SUPERSCRIPT

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਨੋਰਿਸ ਬਨਾਮ ਆਇਰਲੈਂਡ255 SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ, ਅਰਜੀਦਾਤਾ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕਰਣ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਆਨ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 8 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ। ਈਸੀਟੀਐਚਆਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 8 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ:

“ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ

ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੇਕਰ ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੁੜ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜੀਦਾਤਾ 'ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਹੈ' ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ।"256SUPERSCRIPT

253SUPERSCRIPT ਉੱਪਰੋਕਤ, ਪੈਰਾ 60 'ਤੇ।

254SUPERSCRIPT ਉੱਪਰੋਕਤ, ਪੈਰਾ 61 'ਤੇ।

255SUPERSCRIPT ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 10581/83, (1988) ਈਸੀਐਚਆਰ 22।

ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੋਦੀਨੇਸ ਬਨਾਮ ਸਾਈਪ੍ਰਸ341SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਪੁਖਤਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਈਪ੍ਰਸ ਦੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਡ ਨੇ, ਜੋ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕੰਡਕਟ ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਅਣਉਚਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

107. ਡਜਨ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੋਵਰਸ ਬਨਾਮ ਹਾਰਡਵਿਕ ("ਬੋਵਰਸ")342SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਸੋਡੋਮੀ" ਕਾਨੂੰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੋਚ ਬੋਵਰਸ ਵਿੱਚ ਡਜਨ ਦੀ ਈਸੀਟੀਐਚਆਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੋਚ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਖਰਾਵ ਹੈ। ਬੋਵਰਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਇਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਦਾ "ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਜ਼ ਨੂੰ ਸੋਡੋਮੀ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ" ਬਾਰੇ ਸੀ343SUPERSCRIPT ਜਿਸਨੂੰ ਯੂ.ਐਸ. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ।

ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਰੈਂਸ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ ("ਲਾਰੈਂਸ")344SUPERSCRIPT। ਲਾਰੈਂਸ ਵਿੱਚ, ਅਰਜ਼ੀਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਟੈਕਸਾਸ ਸਟੈਚਿਊਟ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਮਾਨ-ਲਿੰਗ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ। ਸਟੈਚਿਊਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਡਜਨ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਟੈਚਿਊਟ ਨੂੰ ਯੂ.ਐਸ. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਚੌਦਵੇਂ ਸੋਧ ਦੇ ਡਿਊ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਲਾਜ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੋਵਰਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟਦਿਆਂ, ਜਸਟਿਸ ਕੇਨੇਡੀ, ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਲਿਖਦਿਆਂ, ਜਸਟਿਸ ਸਟੀਵੈਂਸ ਦੀ ਬੋਵਰਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਉਪਰਾਲਾ ਦਿੱਤਾ—ਜੋ ਕਿ ਲਾਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਮਤ ਵਿੱਚ ਸਨ—ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ:

"ਸਾਡੇ ਪਿਛਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਅਨੈਤਿਕ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਨਾ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਰੰਪਰਾ ਮਿਸਜੈਨੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਵਿਆਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਕ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੰਤਾਨ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਹੋਣ, ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ "ਆਜ਼ਾਦੀ" ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਚੌਦਵੇਂ ਸੋਧ ਦੇ ਡਿਊ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਲਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਹਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਆਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।"345SUPERSCRIPT

ਲਾਰੈਂਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਦਵੇਂ ਸੋਧ ਦੇ ਡਿਊ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਲਾਜ਼ ਅਧੀਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਵਿਆਹਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਆਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਕੀਤਾ।

ਲਾਰੈਂਸ ਨੇ ਬੋਵਰਸ ਨੂੰ ਪਲਟਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗਰੁੱਪ ਜਾਂ ਵਰਗ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਅਸਵੀਕਾਰਤਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜੋ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਟੈਚਿਊਟ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿ

ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਸ ਨਿੱਜੀ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਰਾਜ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੇ ਸਨ:

"ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਬਾਲਗ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਜ਼ਖਮੀ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਹਿਮਤੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਕੰਡਕਟ ਜਾਂ ਵੇਸ਼ਵਾਵ□ਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਔਪਚਾਰਿਕ ਮਾਨਤਾ ਦੇਵੇ [ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਵਿਆਹ ਜਾਂ 'ਸਿਵਲ ਯੂਨੀਅਨ' ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ]।" ਕੇਸ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੋਏ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾ ਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਹੱਕ ਦੁਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੋਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ... ਟੈਕਸਾਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਰਾਜ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕੇ...."

108. ਜਸਟਿਸ ਕੈਨੇਡੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ:

"ਜਦੋਂ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕੰਡਕਟ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟੈਕਸਾਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ "ਵਿਚਿਤਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ" ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਸੀ (ਅਤੇ ਯੂ.ਐਸ. ਦੇ 13 ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਪੁਏਰਟੋ ਰਿਕੋ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ), ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"ਬੋਵਰਸ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ, ਯਕੀਨਨ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਸ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੰਡ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਵੱਧ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪਰਿਣਾਮ ਹਨ, ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਮਨੁੱਖੀ ਕੰਡਕਟ, ਯੌਨ ਵਿਵਹਾਰ, ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਥਾਵਾਂ, ਘਰ, ਨੂੰ ਛੂਹਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ, ਚਾਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਛਾ ਹੋਵੇ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ ਚੁਣਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

109. ਟੂਨੇਨ ਵਿੱਚ, ਯੂਐਨ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ, ਬਾਲਗ, ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਿਸਟਰ ਟੂਨੇਨ - ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਗੇ ਲਾ ਰਿਫਾਰਮ ਗਰੁੱਪ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ - ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ 'ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਯੌਨ ਸੰਭੋਗ', 'ਕੁਦਰਤ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਭੋਗ' ਅਤੇ 'ਪੁਰਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਭਿਆਸ' ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤਰੰਗ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦੀਰਘਕਾਲਿਕ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ

ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਮਿਸਟਰ ਟੂਨੇਨ ਨੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਆਈਸੀਸੀਪੀਆਰ ਦੇ ਲੇਖ 21(1)a[SUPERSCRIPT], ਲੇਖ 17b[SUPERSCRIPT] ਅਤੇ ਲੇਖ 26c[SUPERSCRIPT] ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ:

"[ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ] ਨੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ, ਲਗਾਤਾਰ ਕਲੰਕ, ਨਿੰਦਾ, ਸਰੀਰਕ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।"

ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕਰਣ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ "ਉਚਿਤ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਤੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਨੁਪਾਤਿਕ:d[SUPERSCRIPT]

"ਜਿਹਨਾਂ ਤੱਕ ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕਮੇਟੀ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕਰਣ ਏਡਸ/ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ. ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਜ਼ਰੀਆ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਉਪਾਯ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

ਲੇਖ 2(1)e[SUPERSCRIPT] ਹਰ ਰਾਜ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਮਾਨਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ਼ਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਧੀ ਵਿੱਚ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਸਲ, ਰੰਗ, ਲਿੰਗ, ਭਾਸ਼ਾ, ਧਰਮ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਾਏ, ਕੌਮੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮੂਲ, ਜਾਇਦਾਦ, ਜਨਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ।

ਲੇਖ 17: ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸਦੀ ਗੋਪਨੀਯਤਾ, ਪਰਿਵਾਰ, ਘਰ ਜਾਂ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਹਿਣਾ ਪਏਗਾ, ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਮਲੇ ਹੋਣਗੇ।

ਲੇਖ 26: ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅੱਗੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿਰੁੱਧ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਅਸਰਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਸਲ, ਰੰਗ, ਲਿੰਗ, ਭਾਸ਼ਾ, ਧਰਮ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰਾਏ, ਕੌਮੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਮੂਲ, ਜਾਇਦਾਦ, ਜਨਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ।

ਟੂਨੇਨ, ਪੈਰਾ 2.4.f[SUPERSCRIPT]

ਟੂਨੇਨ, ਪੈਰਾ 8.5.g ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਆਈਸੀਸੀਪੀਆਰ ਦੇ ਲੇਖ 7 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ:

"... ਇਹ ਬੇਬਾਕ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲਗ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਨਿੱਜਤਾ" ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਟੂਨੇਨ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਨ।"251[SUPERSCRIPT]

110. ਐਕਸ ਬਨਾਮ ਕੋਲੰਬੀਆ252[SUPERSCRIPT] ਵਿੱਚ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟੂਨੇਨ ਲਈ ਕੋਈ "ਗਲੋਬਲ ਸਾਊਥ ਅਪਵਾਦ" ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮਿਸਰੀ ਅਤੇ ਟਿਊਨੀਸ਼ੀਆਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਆਹਿਤ ਨਾ-ਸਮਾਨ-ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ-ਲਿੰਗ ਜੋੜਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਰਤਾਉ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ, ਟੂਨੇਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਦਾਂਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ:

"[ਇ]ਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ [ਲੇਖ 17... ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾਲ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ...ਨੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜਤਾ ਨਾਲ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਬਾਲਗ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਅਭਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।"

111. ਇਕੁਆਡੋਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਗਲੋਬਲ ਸਾਊਥ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਸੀ

ਜਿਸਨੇ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਮੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਲੇਖ 516 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ "ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੇ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਬਲਾਤਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ" ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਇਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਤਰਕ-ਵਿਤਰਕ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਅਸਾਮਾਨਿਆ ਵਿਵਹਾਰ ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ... ਜੇਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਦ, ਇਸ ਵਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਪਯੁਕਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।" ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਤਰਕ-ਵਿਤਰਕ - ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ "ਅਸਾਮਾਨਿਆ ਵਿਵਹਾਰ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣਾ, ਮੈਡੀਕਲ ਇਲਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ - ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆਤਮਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਾਨਤਾ ਤੱਥ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜੋ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਲੇਖ 516 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ: "ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਧਾਰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ... ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਾਹਰੀਕਰਣ ਨਾਲ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

112. ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਅਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ ਬਨਾਮ ਜਸਟਿਸ ਮੰਤਰੀ ("ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਅਲੀਸ਼ਨ"),25SUPERSCRIPT ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੋਡੋਮੀ ਦੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕਤਾ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕਮਤ ਨਾਲ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਕੇ ਸਾਰੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤਾ।

ਜਸਟਿਸ ਐਕਰਮੈਨ, ਈਸੀਟੀਐਚਆਰ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਚ ਨੇਰਿਸ, ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੈਕਸ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਮਨਾਹੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਾਂ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।"

ਜਸਟਿਸ ਐਕਰਮੈਨ ਨੇ ਐਡਵਿਨ ਕੈਮਰੂਨ ਦੇ "ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ: ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਕੇਸ" ਤੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ:

"ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਹ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ... ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਨੇ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਅਣਗ੍ਰਹਿਣ ਅਪਰਾਧੀ' ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਘਟਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਸਟਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ।"26SUPERSCRIPT (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"ਗੇ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਗਰੁੱਪ ਹਨ। ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪਰਾਧ ਨਿੱਜੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਕੇਂਦਰ 'ਚ ਪਏ ਅਪਰਾਧ, ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਅਨਿਆਇਆ ਹੈ।"

ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ "ਨਿੱਜੀ ਅੰਤਰੰਗਤਾ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਤਾ ਦਾ ਖੇਤਰ" ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

113. 2005 ਵਿੱਚ, ਫਿਜੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧੀਰੇਂਦਰ ਨਾਦਨ ਥਾਮਸ ਮੈਕਕੋਸਕਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ24SUPERSCRIPT, ਫਿਜੀਆਈ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮਰਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ 'ਤੇ "ਮਾਂਸਲ ਜਾਣਕਾਰੀ" ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ "ਘੋਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰਕ" ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਫਿਜੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸਨ, ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਭਾਜਨ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ:

"ਸੰਵਿਧਾਨ ਕੀ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨੇ, ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਪੁਖਤਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰਾਬਰ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਵੇ। ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੂੰ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਪੁਖਤਾਈ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮੂੱਚੇ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਇੰਟਰੈਕਟਿਵ ਜੀਵਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ...ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਨਿੱਜੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਚਿਤ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਚੰਗੀ ਨੈਤਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਦੁਆਰਾ ਯੌਨ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਹਾਲ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੈਰੇਬੀਅਨ ਰਾਜਾਂ ਬੇਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਨੀਡਾਡ ਅਤੇ ਟੋਬੈਗੋ ਨੇ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੇਲੇਬ ਓਰੋਜ਼ਕੋ ਬਨਾਮ ਬੇਲੀਜ਼ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ("ਕੇਲੇਬ ਓਰੋਜ਼ਕੋ") ਵਿੱਚ, ਬੇਲੀਜ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਡ ਦੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋ "ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੰਭੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ..." ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਸਨ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਧਾਰਣਾ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਸਟਿਸ ਬੈਂਜਮਿਨ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ:

“ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਮੁੱਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਲੱਛਣਾਂ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਫਰਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ।”
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਡਜਨਸ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਲੀਸ਼ਨ, ਮੈਕਕੋਸਕਰ, ਟੂਨੇਨ, ਅਤੇ ਲਾਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ, ਗਰਿਮਾ, ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ। ਜਸਟਿਸ ਬੈਂਜਮਿਨ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

“ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਮੌਜੂਦਾ ਬਹੁਮਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਾਂ ਜੋ ਨੈਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਹੈ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ...ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਅਸਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ।”264SUPERSCRIPT

114. ਜੇਸਨ ਜੋਨਸ ਬਨਾਮ ਟ੍ਰਿਨੀਡਾਡ ਅਤੇ ਟੋਬੈਗੋ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ("ਜੋਨਸ"),265[SUPERSCRIPT] ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਇੱਕ ਸਮਲਿੰਗੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁਨ ਨੇ ਟ੍ਰਿਨੀਡਾਡ ਅਤੇ ਟੋਬੈਗੋ ਦੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਫੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਜੋ 'ਬੱਗਰੀ' ਅਤੇ 'ਗੰਭੀਰ ਅਸਭਿਆਚਾਰ' ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਟ੍ਰਿਨੀਡਾਡ ਅਤੇ ਟੋਬੈਗੋ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਜਸਟਿਸ ਅੱਗੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਧੀਨ 'ਬਚਾਈ' ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ ਮਾਮੂਲੀ ਬਦਲਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸ੍ਵਾਯੱਤਤਾ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਹੈ:

“ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ, ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਅਲੰਘਣਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸ੍ਵਾਯੱਤਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੇਤੁਕੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ:

“ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਧਮਕੀ ਦੇ ਹੇਠ ਜੀਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਕਹਾਵਤੀ “ਡੈਮੋਕਲੀਜ਼ ਦੀ ਤਲਵਾਰ,” ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦ ਧਮਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਧਮਕੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਚਾਲਨ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੰਚਾਲਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਅਸਤਿਤਵ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਉਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ...ਸੰਸਦ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਜਾਂ ਨਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸਲੀ ਵਿਛੋਲਣ, ਹੋਲੋਕਾਸਟ ਅਤੇ ਅਪਾਰਥੇਡ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਿ:

“ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਣ ਇੱਕ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਸਰਬੋਚਤਾ, ਕੁਝ ਦੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ।”

115. ਲਿਉਂਗ ਟੀਸੀ ਵਿਲੀਅਮ ਰੋਅ ਬਨਾਮ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਫ਼ਾਰ ਜਸਟਿਸ29, ਹਾਂਗ ਕਾਂਗ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੱਗਰੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉਮਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ:

“ਇੱਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਇੱਕੋ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਯੌਨ ਅਭਿਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਰੱਖਣਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਸਭ ਲਈ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਯੌਨ ਅਭਿਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਨੂੰ ‘ਛੁਪਿਆ ਭੇਦਭਾਵ’ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਰਣਨ ਹੈ। ਇਹ ਛੁਪਿਆ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ

ਜੋ ਇੱਕ ਇੱਕੋ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ: ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ।"

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ:

"ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਬੱਗਰੀ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 21 ਕਿਉਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਸਿਰਫ 16 ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕੋਈ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਝਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।"

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਮੁਕਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੀ ਰੁਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ, ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

116. ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਖਿਲਾਫ ਪਛਾਣਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਲ-ਆਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਜੋਨਾਥਨ ਦਾਨੀਲੋਵਿਟਜ਼ ("ਇਲ-ਆਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼")276$_{SUPERSCRIPT}$, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਏਅਰਲਾਈਨ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇੱਕ 'ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ' ਨੂੰ ਛੂਟ ਵਾਲੇ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਲਾਭ ਉਸ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਵਾਂਗ ਇੱਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਏਅਰਲਾਈਨ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਰਦ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਛੂਟ ਵਾਲੇ ਟਿਕਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਵਰਤਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਉਸ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਅਤੇ ਸਾਰ ਨਾਲ ਸਿੱਧ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ...ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਾਨੂੰਨ ਭੇਦਭਾਵ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ (ਤੱਥਾਤਮਕ ਅਸਮਾਨਤਾ) ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦਾ ਤੱਥਾਤਮਕ ਫਰਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਵਰਤਾਉਣ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੂੰ ਜਿਸਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਲਈ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜਿਸਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦਾ ਹੈ, ਲਿੰਗ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜਾਇਜ਼ ਵਿਭੇਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

117. ਵਰੀਂਦ ਬਨਾਮ ਅਲਬਰਟਾ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਇੱਕ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਲਜ ਦਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ, ਉਸਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਸਦੇ ਲਿੰਗ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਕਾਰਨ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ-ਭੇਦਭਾਵ ਕਾਨੂੰਨ - ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ("ਆਈਆਰਪੀਏ") ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਿੰਗ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਛੋਟ ਇੱਕ ਅਜਾਇਜ਼ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਅਧੀਨ।

118. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਆਈਆਰਪੀਏ ਅਧੀਨ ਲਿੰਗ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਰੂਪ

ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਛੋਟ ਲਈ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਆ। ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਉਪਾਅਾਂ ਦੇ ਡੋਮੀਨੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਮਾਨਸਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਜੋ ਇਸ ਹਾਲਤ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਛੁਪਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਜੀ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਮਮਾਨ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਬਾਹਰੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਜੋ ਬਾਹਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ, ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।" ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਭੇਦ ਦਾ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗੇਜ਼ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਗੇਜ਼ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮੂਲਯ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰੂਰ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ।

ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਕਿਊ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਅਗਲੀ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਆਈ, ਸੁਨੀਲ ਬਾਬੂ ਪੈਂਟ ਬਨਾਮ ਨੇਪਾਲ ਸਰਕਾਰ25$_{SUPERSCRIPT}$। ਸੁਨੀਲ ਪੈਂਟ - ਪਹਿਲਾ ਖੁੱਲ੍ਹਮ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਗੇ ਏਸ਼ੀਆਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੇਤਾ - ਨੇ ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇਜ਼, ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਕਿਊ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਪਰਦੇਦਾਰੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਸੰਬੰਧ ਕੁਦਰਤੀ ਹਨ ਜਾਂ ਅਕੁਦਰਤੀ।"

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਵਿਆਹ ਦਾ ਜਨਮਜਾਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ:

"ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਆਹ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਦਾ ਜਨਮਜਾਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੇ ਬਾਲਗ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾ ਸਕੇ।"

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੇਪਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨਾਂ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਣ।

119. 2015 ਵਿੱਚ, ਓਲੀਆਰੀ ਬਨਾਮ ਇਟਲੀ ("ਓਲੀਆਰੀ"),26 ਈ.ਸੀ.ਐਚ.ਆਰ. ਅੱਗੇ ਅਰਜੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਟਲੀ ਵਿੱਚ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਿਵਲ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ, ਜੋ ਕਿ ਯੂਰਪੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 8, 12, ਅਤੇ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਲਾਅ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜੇ "ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿੱਚ ਹਨ।"27 ਈ.ਸੀ.ਟੀ.ਐਚ.ਆਰ. ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਗੇ ਜੋੜੇ ਵੀ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਜੋੜਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ।"

120. ਯੂਰਪੀਅਨ ਕੋਰਟ ਫਾਰ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ (ਈਸੀਟੀਐਚਆਰ) ਨੇ ਇਟਲੀ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਜੀਉਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ "ਸਮਾਜਿਕ ਹਕੀਕਤ" ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਔਪਚਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ

ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬਲ ਭਾਈਚਾਰਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਇਟਾਲੀਅਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਰਜਿਨ ਆਫ ਅਪ੍ਰੀਸ਼ੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੰਘਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਾਇਤਵ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

121. 2013 ਵਿੱਚ, ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਟੇਟਸ ਬਨਾਮ ਵਿੰਡਸਰ ਵਿੱਚ, ਯੂਐਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਰਿਜ ਆਫ ਡਿਫੈਂਸ ਐਕਟ ("ਡੋਮਾ") ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਫੈਡਰਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, 'ਵਿਆਹ' ਅਤੇ 'ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ' ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਮਰਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਘਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਵਿੰਡਸਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਾਥੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਫੈਡਰਲ ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਚੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀਆਂ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਇਸਟੇਟ ਟੈਕਸ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਫੈਡਰਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਕੈਨੇਡੀ ਨੇ ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਲਿਖਦਿਆਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਵਿਆਹ' ਅਤੇ 'ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ' ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਵਿਪਰੀਤ-ਲਿੰਗ ਸੰਘਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪੰਜਵੇਂ ਸੋਧ ਦੇ ਡਿਊ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਲਾਜ ਅਧੀਨ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ।

"ਇਸ [ਡੋਮਾ ਦੀ] ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਚਲਨ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਸਰ ਦੇ ਨਾਪਸੰਦਗੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪਛਾਣਿਆ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਡੋਮਾ ਦਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਅਵਹਾਰਕ ਅਸਰ ਇੱਕ ਨੁਕਸਾਨ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਥਿਤੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਆਹਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।" ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਓਬਰਗੇਫੇਲ ਬਨਾਮ ਹੋਡਜਸ ("ਓਬਰਗੇਫੇਲ") ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਯੂਐਸ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਿਆਂ ਜਸਟਿਸ ਕੈਨੇਡੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਪੂਰਵ-ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਸਬੰਧੀ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਹੈ... ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰਭਨਿਰੋਧਕ ਸਬੰਧੀ ਚੋਣਾਂ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਬੰਧਾਂ, ਪ੍ਰਜਨਨ ਅਤੇ ਬਾਲ ਪਾਲਣ-ਪੋਸਣ ਸਬੰਧੀ ਚੋਣਾਂ, ਜੋ ਸਭ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ, ਵਿਆਹ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਹਨ ਜੋ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

122. ਜਸਟਿਸ ਕੇਨੇਡੀ ਨੇ ਲੌਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਸੰਕੀਰਣ ਫੈਸਲਾ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪ੍ਰਗਟਾਈ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਵਿਸਥਾਰਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੱਲ:

"ਲੌਰੈਂਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਜ ਬਣਾਇਆ... ਪਰ ਜਦੋਂ ਲੌਰੈਂਸ ਨੇ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਪੱਖ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਇੱਥੇ ਰੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਹਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਤੱਕ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

"ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਘ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਸਟਰਪੀਸ ਕੇਕਸ਼ਾਪ ਬਨਾਮ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਸਿਵਿਲ ਰਾਈਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ("ਮਾਸਟਰਪੀਸ ਕੇਕਸ਼ਾਪ")235 ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਈਸਾਈ ਬੇਕਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜੇ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕੇਕ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ-ਭੇਦਭਾਵ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਸਿਵਿਲ ਰਾਈਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ("ਸੀਸੀਆਰਸੀ") ਨੇ ਬੇਕਰ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ, ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 7-2 ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀਸੀਆਰਸੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸੋਧ ਅਧੀਨ ਬੇਕਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

123. ਮਾਸਟਰਪੀਸ ਕੇਕਸ਼ੌਪ ਬਨਾਮ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮਾਮਲਾ ਸਿਵਲ ਰਾਈਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ("ਮਾਸਟਰਪੀਸ ਕੇਕਸ਼ਾਪ") 285 ਸਬੰਧਤ ਏ ਕ੍ਰਿਸ਼ਚੀਅਨ ਬੇਕਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜੇ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕੇਕ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਉਸਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ. ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਸਿਵਲ ਰਾਈਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ("CCRC") ਨੇ ਬੇਕਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ, ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ 7-2 ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ CCRC ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਕਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੋਧ, ਜੋ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਲਿਖਦਿਆਂ, ਨਿਆਂਕਾ ਕੇਨੇਡੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ.ਸੀ.ਆਰ.ਸੀ. ਨੇ ਬੇਕਰ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨਾਲ "ਵੈਰ" ਦਿਖਾਇਆ:

"ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਫਿਲਿਪਸ ਦੇ ਸੱਚੇ ਧਾਰਮਿਕ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 'ਤੌਲਿਆ' ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤਟਸਥਤਾ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਨਾਲ ਵੈਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਇਜ਼ਹਾਰ—ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ—ਫ੍ਰੀ ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼ ਕਲਾਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਸਨ। ਫਿਲਿਪਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਇਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।"

ਬਹੁਮਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, "ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਐਤਰਾਜ਼ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਹਨ।" ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੇਕਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੋਧ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪਾਈ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਦੁਵਿਧਾ ਸਮਝਣਯੋਗ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਣ 2012 ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ, ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਦੇ ਭੇਦਭਾਵ-ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਓਬਰਗੇਫੇਲ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਫਾਜ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਇਆ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਬੇਕਰਾਂ ਨੇ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸੁਨੇਹੇ ਨਾਲ ਕੇਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਰਾਈਟਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੇ ਹੋਲਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੇਕਰਾਂ ਨੇ ਐਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਮਾਸਟਰਪੀਸ ਕੇਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

124. ਜਸਟਿਸ ਗਿੰਸਬਰਗ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਏ, ਜਿਸਨੂੰ ਜਸਟਿਸ ਸੋਟੋਮਾਯੋਰ ਨੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ, ਨੇ ਮਾਸਟਰਪੀਸ ਕੇਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਬੇਕਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਬੇਕਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ। ਜਸਟਿਸ ਗਿੰਸਬਰਗ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਬੇਕਰਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਕੇਕ ਸਜਾਵਟਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਫਿਲਿਪਸ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਜੋੜੇ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕੇਕ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ (ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ)। ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"ਫਿਲਿਪਸ ਨੇ ਉਸ ਕੇਕ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਲੱਗਾ, ਜਿਥੇ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕਤਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਗਾਹਕ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਤਿੰਨ ਬੇਕਰੀਆਂ ਨੇ ਉਹ ਕੇਕ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਮੰਗੀ ਗਈ ਉਤਪਾਦ ਨੇ ਸਚਮੁਚ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਸੁਨੇਹਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

"ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜੋੜਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੇਕ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਕਰੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਇੱਕ ਕੇਕ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ- ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗੀ ਵਿਆਹਾਂ ਜਾਂ ਸਮਲਿੰਗੀ ਵਿਆਹਾਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੇਕ ਨਹੀਂ - ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਸੇਵਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕ੍ਰੇਗ ਅਤੇ ਮੁਲਿਨਜ਼ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਜਸਟਿਸ ਗਿੰਸਬਰਗ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਨਿਕਾਲਿਆ ਕਿ ਕੋਲੋਰਾਡੋ ਐਂਟੀ-ਡਿਸਕ੍ਰਿਮੀਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਉਚਿਤ ਲਾਗੂਕਰਨ ਨਿਮਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।

125. ਮਾਸਟਰਪੀਸ ਕੇਕਸ਼ਾਪ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਮਾਮਲੇ, ਲੀ ਬਨਾਮ ਐਸ਼ਰਸ ਬੇਕਰੀ ਕੋ. ਲਿਮਿਟੇਡ, ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਕਿੰਗਡਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰੀ ਆਇਰਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਕਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਥੇ ਗਾਹਕ ਸੁਨੇਹੇ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਗ੍ਰਾਫਿਕਸ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਕੇਕ 'ਤੇ ਆਈਸਿੰਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਲੀ – ਇੱਕ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ – ਨੇ "ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸਮਰਥਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਕੇਕ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ। ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਆਰਡਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਵ ਕਰੇਗਾ। ਲੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਬੇਕਰੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕੀਤਾ। ਕਾਉਂਟੀ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਕੋਰਟ ਆਫ ਅਪੀਲ ਨੇ ਲੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਐਕਟ (ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਰੁਝਾਨ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ (ਉੱਤਰੀ ਆਇਰਲੈਂਡ) 2006 ਅਤੇ ਫੇਅਰ ਐਂਪਲਾਇਮੈਂਟ ਅਤੇ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਆਰਡਰ 1998 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ।

[2015] ਐਨ.ਆਈ.ਸੀਟੀ 2.

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਤੋਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਿਆਂਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਭਰਦੇ ਹਨ:

ਯੌਨ ਪ੍ਰਵਣਤਾ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਮਾਣ, ਨਿੱਜਤਾ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਹੈ;NONE

ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿੱਜਤਾ ਰਾਜ ਦੀ ਵੈਧ ਦਿਲਚਸਪੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ;NONE

ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵਣਤਾ ਲਈ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ;NONE

ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਨੂੰ ਬਢ਼ਾਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਟੀਰੀਓਟਾਈਪਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ 'ਤੇ ਠੰਢਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ;NONE

5. ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰਤੀ ਲੱਭਣਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੇਠ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ;NONE NONE

6. NONEਯੌਨ ਪ੍ਰਵਣਤਾ ਰਾਜ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦੋਨੋਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਇਤਵ ਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਪੂਰਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇNONE NONE

7. NONEਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਸੱਚੀ ਪੂਰਤੀ ਲੱਭ ਸਕਣ। ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਦਮ ਵੀ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।NONE NONE

ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਦੇਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਭੋਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵਣਤਾ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਗਵਾਹ ਹਨ। 1996 ਵਿੱਚ, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵਣਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ, ਦਸ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵਣਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਐਮੀ ਰਾਉਬ, "ਯੌਨ ਪ੍ਰਵਣਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ: 193 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ", ਯੇਲ ਜਰਨਲ ਆਫ਼ ਲਾਅ ਅਤੇ ਫੈਮਿਨਿਜ਼ਮ, ਵੌਲ. 28 (2017)।

ਐਡਿਟ ਓ'ਡੋਨੋਘੂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾਜ਼ (ਬੋਲੀਵੀਆ, ਇਕਵਾਡੋਰ, ਅਤੇ ਮੈਕਸੀਕੋ) ਵਿੱਚ ਹਨ, ਚਾਰ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ (ਮਾਲਟਾ, ਪੁਰਤਗਾਲ, ਸਵੀਡਨ, ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ) ਵਿੱਚ ਹਨ, ਦੋ ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਪੈਸਿਫਿਕ (ਫਿਜੀ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ) ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਬ-ਸਹਾਰਾ ਅਫਰੀਕਾ (ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ) ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਇੱਕ ਰਾਜ, ਬੋਲੀਵੀਆ, ਇਕੁਆਡੋਰ, ਫਿਜੀ, ਅਤੇ ਮਾਲਟਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ, ਟ੍ਰਾਂਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਸੈਕਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, 72 ਦੇਸ਼ (ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ) ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ 72 ਵਿੱਚੋਂ 45. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਾ ਸਬ-ਸਹਾਰਨ ਅਤੇ ਮਿੱਡਲ ਈਸਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਕੁਝ ਦੇਸ਼ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਹਨ।

126. ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ-ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਏ ਦਾ ਭਾਰੀ ਭਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਜੋੜਿਆਂ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕੀ ਵ□ਦ੍ਧੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਸਮਾਨਤਾ ਵੱਲ ਇੱਕ ਵਧਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਜਮਾ ਹੋਈ ਸਮਝ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਨਾ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੁਚੱਜੀ ਅਤੇ ਸਰਾਹਣਾਯੋਗ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ।

ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ — ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਗਰਿਮਾ, ਨਿੱਜਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ — ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹਨ, ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰਮਣੀਕਰਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ। ਵਿਕਰਮਣੀਕਰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਭੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦਫਨਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲੇ-ਫਲੇ। ਪਰ ਵਿਕਰਮਣੀਕਰਨ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਹੱਕਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਹਨਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਯਾਲੂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਪੈਕਟਰਮ ਵਿੱਚ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ।

ਕੇ ਕ੍ਰਾਈਮ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ

127. ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਆਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ "ਇੱਕ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਚੂਕ ਜੋ ਜਨਤਾ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਚੂਕ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਲੈਨਵਿਲ ਵਿਲੀਅਮਜ਼ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: "ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਹੋਵੇ...ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਉਹ ਸ਼ਾਖਾ ਹੈ ਜੋ ਆਚਰਣ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ...ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ।"

ਹੈਨਰੀ ਹਾਰਟ, ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ "ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਲਾਅ ਦੇ ਉਦੇਸ਼," ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਾਰੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਜੇ ਕੋਈ ਕਈ ਨਿਆਂਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇ, ਤਾਂ ਪਹੇਲੀਆਂ ਦੀ ਉਲਝਣ ਦਾ ਹੱਲ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਫਿਰ ਵੀ, ਹਾਰਟ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਰਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ "ਬੌਦ੍ਧਿਕ ਦਿਵਾਲੀਆਪਨ ਦੀ ਗੱਦਾਰੀ" ਹੋਵੇਗੀ। ਰੋਸਕੋ ਪਾਉਂਡ ਇਸ ਗੁੰਝਲ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਸਵਾਲ 'ਅਪਰਾਧ ਕੀ ਹੈ?' ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਜਵਾਬ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਜੀਵਿਤ, ਬਦਲਦੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਆਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਇਸਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਵਿੱਚ, ਅਰਸਤੂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਆਂ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਯਾ ਤਾਂ ਸਮੁਦਾਯ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮੁਦਾਯ ਦੇ ਨਾਲ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ।" ਕਾਂਟ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਮੈਟਾਫਿਜ਼ਿਕਸ ਵਿੱਚ,29 ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

“ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਦਗੀ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ (ਕ੍ਰਿਮੇਨ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਅਪਰਾਧ (ਕ੍ਰਿਮੇਨ ਪਬਲਿਕਮ) ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾ (ਨਿੱਜੀ ਅਪਰਾਧ) ਨਾਗਰਿਕ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ।”30SUPERSCRIPT

ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕਿਸਮ ਤੋਂ, “ਜਨਤਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।” ਇਸ ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਬਲੈਕਸਟੋਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡਫ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ। ਬਲੈਕਸਟੋਨ ਨੇ ਆਪਣੀ “ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਉੱਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ” ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਕਿ ‘ਜਨਤਕ ਗਲਤੀ’ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।30SUPERSCRIPT ਉਸ ਨੇ ਜਨਤਕ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ “ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਭੰਗ, ਜੋ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਜੋਂ, ਆਪਣੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਘਣਤਾ ਵਿੱਚ ਦੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,” ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ।31SUPERSCRIPT ਡਫ ਨੇ ਜਨਤਕ ਗਲਤੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਕਿ “[ਅਸੀਂ] ਇੱਕ ‘ਜਨਤਕ’ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਜਨਤਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਜੋ ਠੀਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਨਤਕ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਸਮੁੱਚੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ।”32SUPERSCRIPT

ਨੋਜ਼ਿਕ ਅਤੇ ਬੇਕਰ ਵੀ ਇਸ ਸਿਦਾਂਤ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਹ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨੋਜ਼ਿਕ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਨੁਕਸਾਨ, ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸਿਰਫ ਤੁਰੰਤ ਪੀੜਤ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪੀੜਤ ਵਜੋਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ।33 ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ

ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਆਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਡਰ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਡਰ ਅਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।34 ਬੇਕਰ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਘਨਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਡਾਂਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿਘਨ ਦੀ “ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।”35 ਪਰ ਹਾਰਟ ਨੇ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਗਲਤੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਥਿਓਰੀ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ:

"ਕੀ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ? ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਕਰਾਰਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪੂਰਤੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।"***

ਹਾਰਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਲਾਅ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਧੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਲਾਅ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੀਚਰਾਂ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ:

"1. ਇਹ ਵਿਧੀ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੂਲੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਲੜੀਵਾਰ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ...

2. ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਮਾਨਯ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸ਼ਬਦ ਸੈੱਟ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੂਲੇਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ...

3. ਨਾਫਰਮਾਨੀ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ...

4. ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਕੀ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਵੱਖਰੇਪਣ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ, ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।"***

(ਨੰਬਰਿੰਗ ਅਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

"ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਜੋ, ਜੇਕਰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੈਤਿਕ ਨਿੰਦਾ ਦਾ ਰਸਮੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਐਲਾਨ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ।"*** ਸ਼ਾਇਦ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕੱਲੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕੱਢਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਾਰਨ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਲਾਅ ਦਾ ਬਹੁ-ਆਯਾਮੀ ਸੁਭਾਵ। ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਣਾ ਕੁਝ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਥਿਊਰੀਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅੰਤਰਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ

ਬੈਂਥਮ ਦਾ ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ

129. ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਦ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਕਤਵਰ ਆਲੋਚਨਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੈਂਥਮ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਲੇਖ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ” ਵਿੱਚ, ਜੈਰੇਮੀ ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਸੋਡੋਮੀ ਉੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਔਚਿਤਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ।34SUPERSCRIPT ਬੈਂਥਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ, ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਤਟਸਥ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈ ਜੋ ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਦਰਦ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।35SUPERSCRIPT ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾ

ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।36SUPERSCRIPT

130. ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪਰਖਿਆ: (i) ਕੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਅਨਿਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ; (ii) ਕੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਅਨਿਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ; ਅਤੇ (iii) ਕੀ ਉਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।37SUPERSCRIPT

ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉਪਰੋਕਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਅਨਿਸ਼ਟਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉੱਤੇ, ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਅਨਿਸ਼ਟਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ; ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਵੀ ਦਰਦ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਇਹ ਖੁਸ਼ੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ੀ ਜੋ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਸੁਆਦ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਗੀਦਾਰ ਦੋਵੇਂ ਰਾਜ਼ੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ਼ੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਵਿਚਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ: ਇਹ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ: ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਟ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੈ।”38SUPERSCRIPT

34SUPERSCRIPT ਜੈਰੇਮੀ ਬੈਂਥਮ, "ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧ" (ਲੂਈਸ ਕ੍ਰੈਮਪਟਨ ਐਡ.), ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ.
35SUPERSCRIPT ਇਬਿਦ.
36SUPERSCRIPT ਇਬਿਦ.
37SUPERSCRIPT ਇਬਿਦ.
38SUPERSCRIPT ਇਬਿਦ.

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਮਜਿਨਸੀ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਦੇ ਬਜਾਏ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਹਨ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੈਂਥਮ ਨੇ 'ਇੱਛੁਕ' ਅਤੇ 'ਅਣਇੱਛੁਕ' ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਬਾਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।

ਬੈਂਥਮ ਦਾ ਦੂਜਾ ਤਰਕ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਜੋ "ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਉੱਤੇ, ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ:

"ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਰਦ ਜਾਂ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ ਡਰਨ ਦੀ ਕੀ ਗੱਲ ਹੈ? ਮਾਨ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਿੱਚ।"[19]

ਬੈਂਥਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੇਵਲ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੀ ਹਮਜਿਨਸੀ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਚੁਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕ੍ਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਬਾਕੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਮਜਿਨਸੀ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪਰਖਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੈਂਥਮ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਖਤਰਾ ਸੀ, ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਮਜਿਨਸੀ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਹਮਜਿਨਸੀ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਡੋਮਿਨੋ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ:

"ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦਰਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਤਰਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਤੀ ਕੀ ਹੈ? ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਕ੍ਰਿਆਕਲਾਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ: ਪਰ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ।"[20]

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬੈਂਥਮ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਿੰਨੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਹਨ- ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜ ਲਈ ਕੋਈ ਖਤਰਾ।

ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਕੇ। ਉਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ- “ਹਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ, ਜਾਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ...ਸਮੁੱਚੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।” ਇੱਕ ਸਮਾਜ; [ਅਤੇ] ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਸ ਖੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।321 ਬੈਂਥਮ ਅਨੁਸਾਰ, “ਸਾਰੀ ਸਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾਈ ਹੈ”322 ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ “ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।”323 ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਚਾਰ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਉਪਯੋਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ:

“1. ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਨਿਰਾਧਾਰ ਹੈ: ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੂਚੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2. ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕੇ।

3. ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਹੀਂ, ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ: ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਨਾਲ ਬਚਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।

4. ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ: ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਰਾਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰੁਕ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਦੇ ਰੁਕ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਭਾਵ, ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤੇ ਦਰ 'ਤੇ।”324SUPERSCRIPT

ਹਾਨੀ ਸਿਦਾਂਤ

131. ਜੌਹਨ ਸਟੂਅਰਟ ਮਿੱਲ, ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥ "ਆਨ ਲਿਬਰਟੀ" ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕੇਸ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਹੈ। ਮਿਲ ਦੀ ਥਿਊਰੀ, ਜੋ ਆਈ "ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਆਚਰਣ "ਹੋਰ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ" ਹੈ। 325 ਮਿਲ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:

“ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ। ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਲਾਈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ, ਪਰਯਾਪਤ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਕਰੇ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ, ਹੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਇਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਸਾ ਕਰਨਾ ਸਮਝਦਾਰੀ ਜਾਂ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਹੀ ਹੋਵੇਗਾ... ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਕੇਵਲ ਉਹ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਵਹ ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਹ ਖੁਦ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੰਪੂਰਣ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਮਨ 'ਤੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਸਾਵਰਨ ਹੈ।”326 ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਮਿਲ ਨੇ "ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧੀ" ਕਾਰਵਾਈਆਂ (ਉਹ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਉੱਤੇ

ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ) ਅਤੇ "ਹੋਰ-ਸੰਬੰਧੀ" ਕਾਰਵਾਈਆਂ (ਉਹ ਜੋ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ) ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਦੋ-ਫਾੜ ਬਣਾਈ।27[SUPERSCRIPT] ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸੰਭਵਤ: "ਉਸ ਨਾਲ ਨੇੜਲੇ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ, ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਡਿਗਰੀ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ" ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਗੀਆਂ।28[SUPERSCRIPT] ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਾਈਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ", ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।28[SUPERSCRIPT] ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਿਲ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕੇਵਲ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜੇ ਇਹ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦ, ਸਵੈਚਛਿਕ, ਅਤੇ ਧੋਖੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ" ਰਾਜ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।29[SUPERSCRIPT] ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਜੋੜਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ "ਮੂਰਖ, ਵਿਕ੍ਰਿਤ, ਜਾਂ ਗਲਤ" ਮੰਨਦੇ ਹਨ।30[SUPERSCRIPT]

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮਿਲ ਨੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਣ ਬਣਾਇਆ – (ਅ) ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; (ਬ) ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਕੇਵਲ ਜਨਤਕ ਨਿੰਦਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਰਾਜ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ; (ਸੀ) ਕੇਵਲ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਜ਼ਾ (ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨਿੰਦਾ) ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।31[SUPERSCRIPT] ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਸੀਮਾਬੱਧ ਸਿਦਾਂਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।32,33[SUPERSCRIPT]

ਜਦੋਂ ਮਿਲ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ.ਕਿਊ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਝ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਤਰਕ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਉਪਯੁਕਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 'ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧੀ' ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

27[SUPERSCRIPT] ਉਪਰੋਕਤ।
28[SUPERSCRIPT] ਉਪਰੋਕਤ।
29[SUPERSCRIPT] ਉਪਰੋਕਤ।
30[SUPERSCRIPT] ਉਪਰੋਕਤ।

31[SUPERSCRIPT] ਮਾਰਕ ਸਟ੍ਰਾਸਰ, “ਲਾਰੇਂਸ, ਮਿਲ, ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧ: ਮੁੱਲਾਂ, ਮੁੱਲ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ 'ਤੇ”, ਸਦਰਨ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਇੰਟਰਡਿਸਿਪਲਿਨਰੀ ਲਾ ਜਰਨਲ, ਵੈਲ. 15 (2006)।

32[SUPERSCRIPT] ਉਪਰੋਕਤ।
33[SUPERSCRIPT] ਜੋਸਫ ਰਾਜ਼, ‘ਸਵਾਯੱਤਤਾ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਿਦਾਂਤ’, ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ: ਐਚ.ਐਲ.ਏ ਹਾਰਟ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ (ਆਰ. ਗੈਵਿਸਨ ਸੰਪਾਦਕ), ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ (1987)।

ਜਦੋਂ ਲਾਰਡ ਡੈਵਲਿਨ ਨੇ 1959 ਵਿੱਚ ਮੈਕਾਬੀਅਨ ਲੈਕਚਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ" ਸੀ, ਤਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਹਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਲਾਰਡ ਡੈਵਲਿਨ ਦਾ ਲੈਕਚਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਵੇਸ਼ਵਾਵ□ਤੀ ('ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਰਿਪੋਰਟ') ਉੱਤੇ ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਹਮਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ

ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸਰ ਜਾਨ ਵੁਲਫੈਂਡਨ, ਰੀਡਿੰਗ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ-ਚਾਂਸਲਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ 1954 ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਅਤੇ ਵੇਸ਼ਵਾਵ□ਤੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕਰਣ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ ਮਰਦਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਸਿੱਧ ਹੋਏ। ਓਸਕਾਰ ਵਾਈਲਡ, ਐਲਨ ਟਿਊਰਿੰਗ ਅਤੇ ਲਾਰਡ ਮੌਂਟਾਗੂ ਆਫ ਬਿਊਲੀਊ ਵਰਗੇ ਉੱਚ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 1553 ਦੇ ਬਗਰੀ ਐਕਟ ਅਤੇ 1967 ਦੇ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਫੈਂਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 'ਗ੍ਰੋਸ ਇੰਡੀਸੈਂਸੀ' ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਲੰਬੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਭਵਾਤਮਕ ਖੋਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ 1957 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ:

"ਬਾਲਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ... ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮਾਜ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਪਾਪ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਿੱਜੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ..." ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਮਾਨਿਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਢਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ – ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ "ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਛੇ" ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਮੁਦਾਇਕ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਦਕਿ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਨੇ, ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ - "ਨੈਤਿਕ ਯਕੀਨ ਜਾਂ ਸਹਿਜ ਭਾਵਨਾ, ਚਾਹੇ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਦਾ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਨਵਤੇਜ ਸਿੰਘ ਜੌਹਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਮਾਧਿਅਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ

ਅਤੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਯੌਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ।540 ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਕੋਈ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ "ਇੱਕ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ□ੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਹੈ...[ਇਹ] ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਇਹ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ।"541

133. ਲਾਰਡ ਡੈਵਲਿਨ, ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਤਰਕ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ, ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ:

"1. ਕੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?NONE NONE

2. ਜੇਕਰ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?"542NONE NONE

ਡੈਵਲਿਨ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਮਾਜ ਆਪਣੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਅਸਤਿਤਵ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਨੈਤਿਕਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।543 ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਡੈਵਲਿਨ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ - ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।544 ਡੈਵਲਿਨ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਵਿਖੰਡਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।547 ਡੈਵਲਿਨ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ "ਸਮਾਜ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਫੈਸਲਾ" "ਸਮਝਦਾਰ ਮਨੁੱਖ" ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।548 ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਮਨੁੱਖ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ "ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।"549 ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮਝਦਾਰ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਅਨੈਤਿਕ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਸਪੱਖ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਅਭਿਆਸ ਅਨੈਤਿਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।550

134. ਡੈਵਲਿਨ ਦੀ ਥਿਊਰੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਾਰਟ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਇੱਕਠਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ, ਆਖਰਕਾਰ, ਇਹ ਇੱਕ ਹਾਈਵ ਮਾਈਂਡ ਜਾਂ ਇੱਕ ਮੋਨੋਲਿਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈੱਟ ਆਫ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।551 ਹਾਰਟ ਏ ਨੇ ਡੈਵਲਿਨ ਦੇ ਤਰਕ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ:

"...ਇਕ ਧੁੰਦਲੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ 'ਇਤਿਹਾਸ' ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਨੈਤਿਕ ਬੰਧਨਾਂ ਦੀ ਢਿੱਲ ਅਕਸਰ ਵਿਘਟਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,' ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤ ਯੌਨ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨ, ਭਾਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ, ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ, ਗੱਦਾਰੀ ਵਾਂਗ, ਸਮਾਜ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਥੀਸਿਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਸ ਖਿਲਾਫ ਬਹੁਤ ਸਬੂਤ ਹਨ...ਲਾਰਡ ਡੈਵਲਿਨ ਦਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ [ਕਿ ਸਮਲੈਂਗਿਕਤਾ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਘਟਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ], ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਕੁਝ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਣਚਰਚਿਤ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਟਰੇਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀ ਨੈਤਿਕਤਾ—ਯੌਨ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉਹ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜੋ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਤਲ, ਚੋਰੀ, ਅਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ—ਇੱਕ ਇਕਲੌਤਾ ਨਿਰਬਾਧ ਜਾਲ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸੰਭਵਤਃ (ਸ਼ਾਇਦ ਬੰਧੇ) ਸਾਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ (ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਅੰਤਰਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਕਿ ਸਮਾਜ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਅਸਤਿਤਵ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਇਸ ਥਿਊਰੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਲੋਕ ਰਵਾਇਤੀ ਯੌਨ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਹੋਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ।"

ਦੇਵਲਿਨ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਏ ਵੀ, ਹਾਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ:

"ਹਰੇਕ ਆਧੁਨਿਕ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਸਵੀਕ□ਤ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਨੈਤਿਕ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਯਾ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਜਾਂ ਚੁੱਪਚਾਪ ਅਤੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ...ਕਾਨੂੰਨ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਅਧੂਰੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਹਨ: ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੋਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਗਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨੈਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਲਾਗੂ ਕਰਨਯੋਗ ਕਰਾਰਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਦੋਵੇਂ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਆਪਰਾਧਿਕ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨੈਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੇਵਲਿਨ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਹਾਰਟ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ।354 ਹਾਰਟ ਨੇ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨ ਨੈਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ," ਪਰ "ਨੈਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।"355 ਹਾਰਟ ਨੇ ਦੇਵਲਿਨ ਦੇ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਖਤ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਨੈਤਿਕਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਘਟਨ ਹੋਵੇਗਾ।356 ਹਾਰਟ ਨੇ ਇਸ ਫਰਕ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ (ਸਮਲੈਂਗਿਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਸਮੇਤ) ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ "ਅਨੈਤਿਕ" ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹਾਰਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ, ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "[ਮੈਂ] ਇਹ ਘਾਤਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸੱਤਾ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾਲ ਇਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕਿ ਬਹੁਮਤ, ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ, ਕੋਈ ਹੱਦ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ".358SUPERSCRIPT

"ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਹੋਰ ਤਰਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ "ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਬਹੁਮਤ" ਜਾਂ "ਵਿਆਪਕ 'ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਗੁੱਸਾ, ਅਤੇ ਘਿਣ' ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਵਫਾਦਾਰੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ।"359SUPERSCRIPT

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰਟ ਨੇ ਉਸ ਝੂਠੇ ਸਾਮਾਨਿਕਰਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵੱਖ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਮਾਜਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ, ਨਿਆਇਕ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ।

ਬੈਂਥਮ ਦਾ ਨੈਤਿਕਤਾ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉਪਯੋਗੀਤਾਵਾਦੀ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਤੌਲਿਆ। ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਸਜ਼ਾ ਉਪਯੋਗੀਤਾਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਭਾਵ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ), ਤਾਂ 'ਅਨੈਤਿਕ' ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਛੱਡਣਾ ਪਵੇਗਾ।360 ਉਸ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ: "ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਹੀ ਉਸ ਢਿੱਲ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ...ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਝੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਨਹੀਂ। ਬੇਸਮਝੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮਧਿਆ ਮਾਰਗ ਹੈ, ਇਜ਼ਤਦਾਰ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ।"

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਗ਼ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਥਮ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਕਾਬੂ ਸੈੱਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਉੱਭਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਅਤੇ ਜਿੱਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੌਨ ਸਟੁਆਰਟ ਮਿੱਲ ਨੇ ਵੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਡੀਫਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 'ਘਿਣ' ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ□ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਉਹ "ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਹਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਚੋਟ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਘਿਣ ਆਉਂਦੀ ਹੈ", ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਉਹ ਮਿੱਲ ਮੰਨਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਮਾਜ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਹੀ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਦਖਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, "ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਗਲਤ ਥਾਂ ਤੇ ਦਖਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

135. ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਆਰ ਲੈਸਲੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ:

"ਮੌਜੂਦਾ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਆਪਣੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਲਦੀ ਹੀ, ਸਟੈਚਯੂਟ ਆਪਣੀ ਇੱਕ ਸੁਆਇੰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਜੂਦ ਆਪਣੇ ਆਧਾਰਭੂਤ ਪ੍ਰੈਮਿਸਾਂ ਅਤੇ ਪਰਿਣਾਮਕ ਨਿਹਿਤਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰਭੂਤ ਪ੍ਰੈਮਿਸਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਚਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਛੱਡੋ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣਾ।"

ਲੈਸਲੀ ਹੋਰ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਸਮਾਜਿਕ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ; ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਵਰਗ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।"

“ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਨੇਹਾ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

136. ਅਸਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਖੋਜ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਸ ਆਮ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਬਾਰੇ ਸਹਿਮਤ ਹਨ: ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਜਨਹਿਤ ਦੀ ਤੱਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਭਰਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਆਚਰਣ ਧਾਰਾ 377 ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਸਵੈਚਛਿਕ ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਰਦ ਜਾਂ ਔਰਤ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ – ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਚਰਣ ਸਰਾਸਰ ਨਿਜ਼ੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਲ ਇਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, “ਆਪ-ਸੰਬੰਧੀ,” ਅਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਤੱਤ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਆਚਰਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ।

ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 377 ਪ੍ਰਥਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਯੌਨ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ LGBTQ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਯੌਨ-ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਵਜੋਂ ਟਾਈਪਕਾਸਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਬਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਵਰਗੇ ਯੌਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਿਆਵਾਂ (ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਯੌਨ ਆਚਰਣ) ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ, ਪਰ ਇਹ LGBTQ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਲੰਕਿਤ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

137. ਅਸੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਸਾਰ, ਹੋਮੋਜੀਨਸ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਤਰਾਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਹੋਮੋਜੀਨਾਈਜ਼ ਜਾਂ ‘ਦੂਜੇ’ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਸਰ ਪਾਏਗਾ। LGBTQ ਭਾਈਚਾਰਾ ਉਸ ਪ੍ਰਧਾਨ (ਵਿਕਟੋਰੀਅਨ) ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਲਿਖੀ ਅਤੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਯੌਨ ਨੈਤਿਕਤਾ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ, ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚਾਲਕ ਤੱਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

L. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ

138. 15 ਅਗਸਤ 1947 ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲ ਗਈ।16SUPERSCRIPT ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਹੀਂ ਆਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਹ ਪਟਕਥਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸਾਂਝੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਪਾਠ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕੀ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਤਚੀਤ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹੋਣਗੇ।18SUPERSCRIPT

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ "ਪਿੱਛੇ ਛੱਡਣ" ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਜੂਝਣਾ ਪਿਆ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਲਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੁਸਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ ਸੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਮੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਬਢਾਵਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਤਿਹਾਸ ਭਰ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜ-ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਬਗਾਵਤਾਂ, ਵਿਰੋਧੀ-ਭੇਦਭਾਵ ਦਾਅਵੇ, ਅੰਦੋਲਨ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਰਚਸਵਵਾਦੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਦੂਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਅਸਤਿਤਵ ਵੱਲ ਸਮਾਜਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

139. ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਭੇਦਭਾਵ, ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਵਰਚਸਵ ਨੂੰ ਉਲਟਣ ਦੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਖੰਡਿਤ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਬਰ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੁਣ ਕੁਝ ਗਿਣੇ-ਚੁਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਲਾਸ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ। ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ:“ਸੰਸਥਾਪਕ ਪਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਗਰਿਮਾ ਦੀ

ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਨਾਲ ਸਮ□ੱਧ ਸੀ।"

140. ਉਸ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਗ੍ਰੈਨਵਿਲ ਆਸਟਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ।17 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੌਰਾਨ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰੀਸੈਪਟ ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਸੀ। ਮਸਵਿਦਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਸੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਤਮਸਾਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਸਮਾਜ ਰਾਤੋਂ-ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਾ ਸੀ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

"ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਉੱਪਰਲੀ ਪਰਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਲੋਕਤਾਂਤਰਿਕ ਭਾਰਤੀ ਮਿੱਟੀ 'ਤੇ ਹੈ।"

141. ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਭਿਆਸ, ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਭੇਦਭਾਵ, ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਾਕਾਰਤਾ ਲਈ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲੋਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਰਾਜ ਹੇਠ ਸਮਾਜ ਦਾ ਆਚਰਣ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਲੋਕ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ, ਲੇਬਲਾਂ, ਨਾਮਾਂ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਆਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਧਾਰਣਾਵਾਂ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰਵੱਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਨਸਿਕ ਰਵੱਈਆ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪਾਠ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਮਾਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਿਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜਿਕ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਧਾਰਣਾ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਜੀਵਨ ਦੀ ਜਦੋਜਹਦ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀਆਂ ਨੀਂਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਆਪਣੀਆਂ ਦਰਾੜਾਂ ਹੇਠ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਲਗਾਤਾਰ. ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅੱਗੇ ਕੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ:

"ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕੋਈ ਕੁਦਰਤੀ ਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਪਾਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ।"

142. ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜੋ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ "ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ" 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ "ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

"ਜੇਕਰ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਪਾਠ ਆਪਣੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ "ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ" ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ "ਭੀੜ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸੀਮਾ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਲੋਕ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

143. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਅਸਤਿਤਵ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ "ਸੋਚ, ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ" ਅਤੇ "ਦਰਜਾ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਉਹ ਡਾਂਚਾ ਹੈ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਗਰੰਟੀ ਤੋਂ ਸਾਰੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ, ਨਸਲਾਂ, ਧਰਮਾਂ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਆਂ, ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਭਰਾਤਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਜੀਵੰਤ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਝੁਕਾਉ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਤਬ ਤੱਕ ਪਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ, ਭਰਾਤਰੀ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮਸ਼ਹੂਰ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਭਾਸ਼ਣ 'ਜਾਤਿ ਦਾ ਨਾਸ' (ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਵਿੱਚ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ 'ਇਕਜੁਟ ਭਰਾਤਰੀ' ਨੂੰ "ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ, ਸਾਂਝੇ ਸੰਚਾਰਿਤ ਅਨੁਭਵ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ "ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਥੀ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਦਬ ਦੀ ਭਾਵਨਾ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:

ਈ 2013 (8) ਸਕੇਲ 72

ਐਫ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ 372, ਪੈਰਾ 14.2 'ਤੇ।

"ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਚੈਨਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ। ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸੰਪਰਕ ਬਿੰਦੂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅੰਤਰ-ਸ੍ਰਾਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ ਹੈ।"

ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ "ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਆਮ ਭਰਾਤ੍ਰੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ" ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ, ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਗ੍ਰੇਡਿਡ ਅਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ:

"ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ [ਅਤੇ] ਸਮਾਨਤਾ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ... ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਿਰਫ ਪੇਂਟ ਦੀਆਂ ਕੋਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੂੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

144. ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਦੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਨੇੜਿਓਂ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੋ, ਸਮਝੋ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੋ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਜੋ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਸੀਦ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਮਾਜ ਪਰਿਪੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇਸ ਲਈ. ਇਸ ਲਈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਬਾਹਰੀ ਸੁਵਿਧਾਕਰਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੌਕਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਰਾਜ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਦੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਣ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਲਈ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਲਾਰਡ ਨਿਊਬਰਗਰ

(ਯੂਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ) ਨੇ ਢੁਕਵੇਂ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

"[ਅਸੀਂ] ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਲੋਕਤਾਂਤਰਿਕ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਹਾਸਲ ਹੈ – ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਾਇਦੇ। ਅਲੋਕਪ੍ਰਿਯ, ਪਰ ਸਹੀ, ਫੈਸਲੇ ਕਰਨਾ ਕਦੇ ਕਦੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁੜ ਚੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਹ ਇੱਕ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੋਵੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇ।" ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਸ [2018] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਫੁੱਲਣ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਇਸ ਜਵਾਬਦੇਹ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਗਵਾਈ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਘਾਟਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਹੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦੇਵੇਗਾ।

145. ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹਮਜਿਨਸਤਾ ਅਤੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਰਹਿਆ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ – ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਤਿਰਸਕਾਰ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪਕਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ – ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਜਿਨਸਤਾ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਸਮੇਂ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ:

“ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੈਤਿਕਤਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜਨਤਕ ਅਸਵੀਕ□ਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਔਚਿਤਯ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਔਚਿਤਯ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਨੈਤਿਕਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ, ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ “ਨੈਤਿਕਤਾ” ਬਲਦੀ ਰਾਜ ਹਿੱਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ “ਸੰਵਿਧਾਨਕ” ਨੈਤਿਕਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਹੀਂ... ਸਾਡੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਤਰਕ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਬਹੁਮਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਨੂੰ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਅ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸ ਨੇ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ:

“ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੀ ਅਸਰਤਾ, ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਹਿੱਤ—ਸਮੂਹ ਮਾਨਕਾਂ, ਸਮੂਹ ਅਧਿਕਾਰਤਾ, ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ—ਹਰੇਕ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੂਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਸਰਤਾ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।”

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਅਸਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਪਾਠ ਅਤੇ ਡਾਂਚੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਰਪੂਰਣ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਲਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਜੋ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ - ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਤਰੰਗ ਚੋਣਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉਚਾ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ

ਸਥਾਨ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹੁਮਤ ਲਈ ਕੀ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨੌ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਰੰਟੀਡ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਰਜੇ 'ਤੇ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਵਿਧਾਨਕ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਬਹੁਮਤੀ ਰਾਏ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਭ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਦਾ ਟੈਸਟ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦਾ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵੱਖਰੇ ਅਤੇ ਇਨਸੁਲਰ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਧਾਰਣ ਕਾਰਨ ਲਈ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਪਵਿੱਤਰ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰ ਸਕਣ।”

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾਏਗੀ ਜੋ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਮਾਜ ਸਹਿਮਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਅਭਿਵਿਆਕਤੀ ਨੂੰ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਜਾਂ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇਵੇਗੀ।

ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਮਾਨਦੰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

146. ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਮਰੂਪਤਾ ਦੇ ਖਤਰੇ ਹੇਠ ਰਹਿ ਰਹੇ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਮਨੁੱਖੀ ਅਸਤਿਤਵ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਹ ਰੂੜ੍ਹੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਲ ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਨਾ ਕਰੇ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਆਨੰਦ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧੀ ਬਹੁਮਤਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜੋ ਵੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ।380 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਆਦਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਦਰ ਕਰ ਕੇ LGBT ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਬੁਨਿਆਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ।

M ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ: ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨਵਾਦ

147. ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 377 ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜਿਨਸੀ ਵਿਹਾਰ। ਅਸੀਂ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਜਿਨਸੀ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ. ਇਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ LGBT ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਿਨਸੀ ਵਿਵਹਾਰ, ਇਹ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ।

148. ਜਿਨਸੀ ਰੁਝਾਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ LGBT ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦਾ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਟੁੱਟ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨੈਤਿਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਨਾਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਰੂੜ੍ਹੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ। ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੇਖ ਹੈ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ. ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇੱਕ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦੇ ਬਹੁਵਚਨ ਢੰਗਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

149. ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਨ। ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਕਿਤਾਬ ਨੇ ਜਿਨਸੀ ਝੁਕਾਅ ਬਾਰੇ ਰੂੜ੍ਹੀਵਾਦੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਛਾਣਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਦਾ ਡਰ ਅਤਿਆਚਾਰ ਨੇ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਦੰਡ ਵਿਵਸਥਾ ਨੇ ਸਮਾਜਕ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

150. ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਆਧਾਰਿਤ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਰਥ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ, ਨਿੱਜੀ ਨੇੜਤਾ ਲਈ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਉਮਰ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਨੇੜਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਸਿਦਾਂਤ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜਿਕ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਜੋ ਹੈਟਰੋਨੋਰਮੈਟਿਵਿਟੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

151. ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ, ਨਿੱਜੀ ਨੇੜਤਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਤਾਂਘ ਹੈ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਅਪੀਲ, ਉਮਰ ਅਤੇ ਸਮਾਂ. ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਜਾਮੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦਾ ਹੈ: ਰਾਜ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰ। ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜਕ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਵਿਪਰੀਤਤਾ ਦਾ ਲਿੰਗਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਥਿਤੀ

152. ਇਹ ਸੰਦਰਭ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਤਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੇਂਜ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬ੍ਰਾਡਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਹਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲ ਸਥਾਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

153. ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ, ਇਸ ਕੇਸ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਬਦਲਾਉ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਹੈ। ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਾਕੀ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਨਾਲ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੱਚੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਬਢਾਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਜੈਂਡਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੁਤਵ ਬਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਕੇ ਐਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਬਦਲਾਉ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਂਡਰ ਦੇ ਦ੍ਵੈਤਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵੱਲ ਮੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਸਮਾਜ ਵਜੋਂ ਬਚੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਾਡੀ ਯੋਗਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਝੋਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

154. ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸੌ ਅਠਾਵਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਇਨਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬੇਅਦਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲੰਮੀ ਹੈ। ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਗਮਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਠਾਰਾਂ ਸਾਲ ਲੱਗ ਗਏ, ਇਹ ਅਧੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਯਾਦ

ਦਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੱਗੇ ਪਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਬਦਲਾਉ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਸਮਾਂ ਹੈ।

155. ਇੱਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨਿਆਇਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ਾਰੋਪਣ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗਰਿਮਾ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਇੱਕ ਰਸਤਾ, ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੇ ਸੰਵਾਦ ਲਈ ਰਾਹ ਬਣਾਈ ਅਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਥਾਂ ਉਪਚਾਰ ਨੇ ਲੈ ਲਈ। ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਜੋ ਦਬਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਮਨੁੱਖੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂ, ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਦਬਾਉ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਸਮਾਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਕਥਾਰਸਿਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਗੂੰਜ ਸੰਕੀਰਣ ਗਲੀਆਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਐਲਾਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ:

(i) ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਹੈ;

(ii) ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਾਂਗ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ;

(iii) ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਾਥੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ, ਯੌਨ ਨੇੜਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਤੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਹਨ;

(iv) ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ; ਅਤੇ

(v) ਕੌਸ਼ਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਉਲਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਸੀਦ

ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਹਸਤਕਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ – ਸ੍ਰੀ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਰਵਿੰਦ ਦਾਤਾਰ, ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇਸਾਈ, ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਗ੍ਰੋਵਰ, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਯੂ. ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵੇਨੁਗੋਪਾਲ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ; ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੌਰਭ ਕਿਰਪਾਲ, ਡਾ. ਮੇਨਕਾ ਗੁਰੂਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਸੁਸ੍ਰੀ ਅਰੁੰਧਤੀ ਕਾਟਜੂ, ਅਤੇ ਸੁਸ੍ਰੀ ਜੈਨਾ ਕੋਠਾਰੀ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੋਚਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸੀਟਰ ਜਨਰਲ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹਸਤਕਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਇੰਦੂ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ

1. ਮੈਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨਿਆਂਕਾਂ ਜਸਟਿਸ ਨਰੀਮਨ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਾਏਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾਈ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਦੀਆਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860 ("ਆਈਪੀਸੀ") ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕਿ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ

ਉੱਤੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

3. ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ & ਅਨ੍ਰ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ & ਓਰਸ. ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ 8ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਯੌਨਤਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਹਸਤੀ ਦੀ ਅਨਿਵਾਰਿਕ ਪਛਾਣ ਦੇ ਕੋਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਖ ਤਰਕ ਹਨ:

I. LGBT ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ii. ਧਾਰਾ 377 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਅਸਪਸ਼ਟ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

iii. ਧਾਰਾ 377 ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਸਥਿਤੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੈ।

iv. ਧਾਰਾ 377 ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਨੁਛੇਦ 21 ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਨਿਰਣੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਫੈਸਲੇ.

5. ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ 11ਵੀਂ ਜੁਲਾਈ, 2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੁੱਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚਣਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵਿਸਥਾਰਤ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੂਰਗਾਮੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਹਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਵਿਧਾਨਕ ਪਿਛੋਕੜ

6.1. ਕਾਨੂੰਨੀ ਗ੍ਰੰਥ ਫਲੇਟਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਨ, ਜੋ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1290 ਅਤੇ 1300 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀਕਰਨ ਕੀਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਨੇ ਸੋਡੋਮੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

6.2. ਬੱਗਰੀ ਐਕਟ, 1533 ਨੂੰ 1563 ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਣੀ ਐਲੀਜ਼ਾਬੈਥ ਪਹਿਲੀ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੌਰਾਨ ਮੁੜ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਸੋਡੋਮੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ।

1861 ਵਿੱਚ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਬੱਗਰੀ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ "ਜਿਸ ਦਾ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ।"

6.3. 1861 ਦਾ ਐਕਟ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀਆਂ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਸ ਲਈ ਚਾਰਟਰ ਬਣ ਗਿਆ।

6.4. ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਮਾਰਜਿਨਲ ਨੋਟ ਵਿੱਚ "ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

"377. ਅਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ।— ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵੈਚਛਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ, ਔਰਤ ਜਾਂ ਜਾਨਵਰ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮੈਥੁਨ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਜਾਂ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ।—ਮੈਥੁਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਰਚਨਾ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

"ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦਾ ਪਿਆਰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਖੇਡ ਹੈ...ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੀਤਸ਼ੇ ਨੇ ਦੇਬਰੇਕ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕੀਤਾ, ਪ੍ਰਜਨਨ ਇੱਕ ਅਕਸਰ ਵਾਪਰਦਾ ਹਾਦਸਾਤੀ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਯੌਨ ਇੱਛਾ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ - ਇਹ ਨਾ ਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ। ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਜਨਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਥਿਊਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕਾਮੁਕ, ਸਰਲ ਅਤੇ ਝੂਠੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬੇਨਕਾਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਮਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘਟਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਕੁਦਰਤ ਵਿਰੁੱਧ" ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸ਼ੁੱਧ ਬੇਤੁਕਾਪਨ ਹੈ... ਨਿਯਮ ਨੂੰ, ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ, ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਨੂੰ, ਵਿਵਿਧਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ, ਨਾ ਤੋ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਲੱਛਣ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਗ ਦਾ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

6.5 ਧਾਰਾ 377 "ਆਰਡਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰੀਰਕ ਸੰਭੋਗ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕੁਦਰਤ ਦਾ"। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ LGBT ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਓ ਸੋਡੋਮੀ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿਓ 'ਭਟਕਣ ਵਾਲਾ' ਜਾਂ 'ਵਿਗੜਿਆ' ਜਿਨਸੀ ਵਿਵਹਾਰ।

7. 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਸਿਧਾਂਤ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਨੂੰ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ.3 ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗੀ ਬਾਲਗ ਬਣਨਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਮਲਿੰਗੀ ਪਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ।4 ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇੱਕ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਮਾਜਕ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਗਾਵਤ.

8. 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਬਦਲਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਥਿਊਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗਿਆਨਵਾਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਰਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਸਮਲਿੰਗਤਾ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਲਿੰਗਕਤਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਲਿੰਗਕਤਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ.

ਕਰਟ ਹਿਲਰ ਨੇ ਦੂਜੇ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ 19286 ਵਿੱਚ ਕੋਪੇਨਹੇਗਨ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਜਿਨਸੀ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਸਮਲਿੰਗੀ ਪਿਆਰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕੁਦਰਤ ਹੈ ਖੇਡ ਵਿੱਚ...ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੀਤਸ਼ੇ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਡੇਬ੍ਰੇਕ, ਪ੍ਰੋਕ੍ਰੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਤਰੀਕੇ ਦਾ ਇੱਕ ਅਕਸਰ ਵਾਪਰਦਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਿਨਸੀ ਡਰਾਈਵ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ - ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ. ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਬਣਾਵੇਗਾ ਪ੍ਰਜਨਨ ਲਿੰਗਕਤਾ ਦਾ ਟੀਚਾ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਮਲਿੰਗੀ ਪਿਆਰ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸਰਲ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਇਕੱਲਾ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਮਨੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਮਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਵਰਤਾਰੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕੁਦਰਤ "ਸ਼ੁੱਧ ਬੇਹੂਦਾਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ... ਸਬੰਧਤ ਹੋਣਾ, ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਆਦਰਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅਪਵਾਦ ਨਾਲ, ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ, ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਪਤਨ ਦਾ ਲੱਛਣ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਪੈਥੋਲੋਜੀ ਦੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

9. 1957 ਵਿੱਚ, ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਨੇ ਵੁਲਫੈਂਡਨ ਕਮੇਟੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਉੱਪਰ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਛਾਣਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਐਂਟੀ-ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਾਂ ਖਿਲਾਫ ਬਲੈਕਮੇਲ, ਹੈਰਾਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

"ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਬਲੈਕਮੇਲਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਥਿਆਰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਿਣਾਮ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਪੀੜਤ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਣਾਮ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਹੋਰ ਅਸਰਦਾਰ ਹਥਿਆਰ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਣਾਮ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਧਾਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਘਟ ਜਾਵੇ।"

ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕੀਤੀ। ਸੈਕਸੁਅਲ ਆਫੈਂਸਿਜ਼ ਐਕਟ, 1967 ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਉਹ 21 ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਣ।

10. ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਐਂਟੀ-ਸੋਡੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2017 ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਲੈਸਬੀਅਨ, ਗੇ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ, ਟ੍ਰਾਂਸ ਅਤੇ ਇੰਟਰਸੈਕਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਲਾਨਾ ਸਟੇਟ ਸਪੌਂਸਰਡ ਹੋਮੋਫੋਬੀਆ ਰਿਪੋਰਟ7SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ 124 ਦੇਸ਼ ਹੁਣ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੋਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜਿਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੁਣ 24 ਦੇਸ਼ ਸਮਲਿੰਗੀ ਜੋੜਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 28 ਦੇਸ਼ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਏ ਹਨ ਜੋ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਕਿੰਗਡਮ ਹੁਣ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਵਾਸ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਸੰਬੰਧੀ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਥੇਰੇਸਾ ਮੇ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 17, 2018 ਨੂੰ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਜੌਇੰਟ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ "ਗੈਰ-ਸਮਲੈਂਗਿਕ" ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਉਸਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜੇ ਵੀ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਬਖੂਬੀ ਜਾਣੂੰ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਕਸਰ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗਲਤ ਸਨ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਗਲਤ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਹਿਰਾ ਖੇਡ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਜੋ ਭੇਦਭਾਵ, ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਯਹਾਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।”

11. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਅਜੇ ਵੀ ਆਈਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

12. ਨਿਆਇਕ ਵਿਆਖਿਆ

12.1. ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਤੱਤ ਹੈ “ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ”, ਜੋ ਉਮਰ ਕੈਦ ਜਾਂ ਦਸ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਲਿੰਗ, ਉਮਰ, ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

12.2. ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ‘ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ’ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨਾਂ 375 ਅਤੇ 497 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ‘ਯੌਨ ਸੰਭੋਗ’ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। “ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ” ਦਾ ਫਰੇਜ਼ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਜਾਂ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12.3. 'ਕਾਰਨਲ' ਸ਼ਬਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵੈਬਸਟਰ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸ਼ਬਦ-ਕੋਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਕਾਰਨਲ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ:

"1. ਸਰੀਰਕ ਸੁਭਾਵ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਭੁੱਖਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ।NONE NONE

2. ਕਾਮੁਕ; ਲੈਂਗਿਕ।NONE NONE

3. ਸਰੀਰ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ; ਆਧਿਆਤਮਿਕ ਨਹੀਂ; ਇਸ ਲਈ ਸੰਸਾਰਕ."NONE NONE

12.4. NONEਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ 'ਕਾਰਨਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਹਨਾਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਲਿੰਗ-ਯੋਨੀ ਸੰਭੋਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਖਾਨੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਵਿੱਚ, ਸਿੰਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਨਾਲ ਸੋਡੋਮੀ ਕੋਰਪਸ ਪਰ ਓਸ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਕੁਦਰਤੀ ਤਰਤੀਬ ਖਿਲਾਫ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨਸਾਨੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਪੀਅਸ ਓਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਖੰਡੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬੈਲ ਦੀ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਲਿੰਗ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਸਿੰਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਨੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (ਉਪਰੋਕਤ) ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੇ ਕੋਪੀਅਸ ਪਰ ਓਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ, ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਸਨ।

ਲੋਹਾਨਾ ਵਸਨਲਾਲ ਦੇਵਚੰਦ & ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 511 ਦੇ ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

"...ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ (ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ) ਕਾਫੀ ਵਿਆਪਕ ਹਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਰਿਆ (ਮੌਖਿਕ ਸੈਕਸ), ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਯੌਨ ਸੰਭੋਗ ਦੀ ਨਕਲੀ ਕਿਰਿਆ ਸੀ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯਾਬ ਕਿਰਿਆ ਹੋਵੇਗੀ।" ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਜਲ ਰਬ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਬਿਹਾਰ1 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 377 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ:

"...ਅਪਰਾਧ ਧਾਰਾ 377 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਯੌਨ ਵਿਕ□ਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਲਗਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਹੁਣ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਨੇ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਦੰਡਾਤਮਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰੀਖਣ ਦਾ ਮਾਨਕ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਨੂ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ2$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਜਨਨ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ, ਲੋਹਾਨਾ ਵਸੰਤਲਾਲ ਦੇਵਚੰਦ ਅਤੇ ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮੌਖਿਕ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਵਰਗੇ ਅਨੁਕਰਣੀ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਤੱਕ, ਫਜਲ ਰਬ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਵਿਕ□ਤੀ ਤੱਕ। ਇਹ ਕੇਸ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਣ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

13. ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ - ਇੱਕ ਵਿਚਲਨ ਨਹੀਂ ਪਰ ਯੌਨਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵੇਰਵਾ

13.1. ਜਦੋਂ ਕਿ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜੈਨੇਟਿਕ, ਹਾਰਮੋਨਲ, ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਾਂਸਕ□ਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਕ ਜਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਣਾਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋੜਦੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੀ ਯੌਨਤਾ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਦੇ ਜਟਿਲ ਸੰਗਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਜਨਮਜਾਤ ਗੁਣ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਇੱਕ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸ਼ੋਰਾਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਮਨੁੱਖੀ ਯੌਨਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵੇਰਵਾ ਹੈ।

"ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਵਹਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਸਾਮਾਨ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਨੁੱਖੀ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯੁੱਗਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਾਨਵਰ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲ, ਜਾਂ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਸਹੀ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਲਈ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੂਲ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਣ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੱਧ ਬਚਪਨ ਅਤੇ ਮੁੰਢੇ ਕਿਸ਼ੋਰਾਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਉਭਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਯੌਨ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਯੌਨ ਅਨੁਭਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਭਰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜਾਂ ਕਈ ਗੇ ਮਰਦ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਤਾ ਬਾਰੇ ਛੋਟੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਚੋਣ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

13.2. ਕੇ.ਕੇ. ਗੁਲੀਆ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਨ. ਮੈਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਤ "ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ: ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਵਿਧਾ?" ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲਾ ਲੇਖ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੌਨ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਪੈਟਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਯੌਨ, ਪਿਆਰ ਜਾਂ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਆਕਰਸ਼ਣਾਂ, ਵਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਸਮੁਦਾਇ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਹਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲਿੰਗ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਯੌਨ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੰਲਗਨਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ..."

...20ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੌਰਾਨ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਪੱਛਮੀ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਬਹਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਈ। ਇਸਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਾਰ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਅਲਫਰੈਡ ਚਾਰਲਸ ਕਿੰਸੀ (1948) ਅਤੇ ਐਵਲਿਨ ਹੁੱਕਰ (1957) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ 'ਤੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਅਗਰਣੀ ਅਧਿਐਨ ਉਭਰੇ...ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਅਨੁਭਵੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲ ਸਨ। ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ ਦੁੱਗਣੀ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਕਿੰਸੀ ਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਸਕੇਲ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੈਮਾਨਾ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਸਪੈਕਟਰਮ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ 100% ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਆਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 100% ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ..."

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

13.3. ਦਸੰਬਰ 1973 ਵਿੱਚ ਅਮੇਰਿਕਨ ਸਾਇਕੀਆਤਰਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ 'ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ' ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਨਿਦਾਨ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾਸ਼ਾਸਤਰੀ ਮੈਨੂਅਲ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲ ਯੌਨ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਹਾਲਤ ਹੈ।**

13.4. ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਨੇ 1992 ਵਿੱਚ ਆਈਸੀਡੀ-10 ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਆਲਿਟੀ ਨੂੰ ਰੋਗਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ।**

13.5. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਸਾਇਕੀਆਤਰਿਕ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਕਰਣ ਕੋਈ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।** ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

"...ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਕਰਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਲਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਯਾਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਤਮ-ਸਮਮਾਨ ਅਤੇ ਕਲੰਕਿਤ ਹੋਣ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

13.6. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇਖਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੀ ਗੱਲ "ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ" ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੀਕ□ਤ ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਨਕਾਂ, ਸਮੇਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੋਗ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਨਵੀਨਤਮ ਸੰਸਕਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

14. ਧਾਰਾ 377 ਜੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ

14.1. ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਖ ਤਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ

ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਇੱਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਵਖਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

14.2. ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਅਧੀਨ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਦੁੱਗਣਾ-ਪਰੀਖਣ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ:

(i) ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮਝਣਯੋਗ ਵਿਭੇਦਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ,

(ii) ਇਸ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਹੀਦੀ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

14.3. ਧਾਰਾ 377 "ਯੌਨ ਪਸੰਦ" ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀ। ਧਾਰਾ 377 ਗੈਰ-ਪੈਨਾਇਲ-ਵੈਜਾਇਨਲ ਸੰਭੋਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਦੰਡਨੀਯ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 377 ਦਾ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਅਸਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ 'ਕਾਮੁਕ', ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 377 ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਤਰਿਮ ਦੋ-ਫਾਕਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਜਨਮਜਾਤ ਯੌਨ ਪਸੰਦ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ। ਜਿਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅੰਤਰਨਿਹਤ ਅਤੇ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਜੋ ਸਮਝਣਯੋਗ ਵਿਭੇਦਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ।

14.4. ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ" ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ।

14.5.ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜਿਨਸੀ ਝੁਕਾਅ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕੁਦਰਤ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ.

14.6. ਸਮਕਾਲੀ ਸਭਿਅਕ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਸਮਲਿੰਗੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣਾ, ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਵਿਗੜਿਆ', 'ਭਟਕਣ ਵਾਲਾ', ਜਾਂ 'ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ'।

14.7. ਧਾਰਾ 375 ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੰਮ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਰਦ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਹਿਮਤੀ, ਜਾਂ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ, ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ. ਘੁਸਪੈਠ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ (2013 ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਗੁਦਾ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸੈਕਸ.

ਲੋੜੀਂਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜੋ ਕਿ ਤੋਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘੁਸਪੈਠ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਔਰਤ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਹ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ 375.

ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 375 ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ('ਪ੍ਰਵੇਸ਼' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਗੁਦਾ ਸੈਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ), ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ. ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਦੁਵਿਧਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

14.8.ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 377 ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਜਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਨਸੀ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਅਤੇ ਨੇੜਤਾ, ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਨੂੰ "ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰੀਰਕ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕ੍ਰਮ"

14.9. ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾਰੀਮਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਨੇ ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ & ਓਰਸ., ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੇ ਇੱਕ ਪਹਲੂ ਵਜੋਂ ਸਪੱਸਟ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਪਿਛਲੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਵਾਇਤੀ ਦੋਹਰੀ-ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਭਾਗ, ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਧੀਨ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਰਾ ਬਾਨੋ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ & ਓਰਸ. (ਉਪਰੋਕਤ) ਤੋਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪੈਸੇਜ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਦ ਹੋਵੇਗਾ:

“101....ਇਸ ਲਈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਮਾਨੀਪਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਚਿਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਮਨਮਾਨੀ, ਤਰਕਹੀਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਉਚਿਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਹੋਵੇ। ਨਾਲ ਹੀ, ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਧਾਰਾ 377 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਚੱਜੀ ਜਾਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ “ਯੌਨ ਉਨਮੁਖੀਕਰਣ” ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੋਲ “ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਚੋਣ” ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ “ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ” ਦਾ ਫਰੇਜ਼ ਇੱਕ ਦੰਡਾਤਮਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਿਦਾਂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਧੀਨ ਦੋਹਰੇ-ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 377 ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

15. ਧਾਰਾ 377 ਆਰਟੀਕਲ 15 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ

ਆਰਟੀਕਲ 15 ਰਾਜ ਨੂੰ ਧਰਮ, ਜਾਤ, ਵਰਗ, ਲਿੰਗ, ਜਾਂ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣਾ ਸੀ ਜੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਜਾਂ ਆਰਥਿਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਐਤਿਹਾਸਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

15.1.'ਸੈਕਸ' ਸ਼ਬਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (supra) ਜਿਨਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਛਾਣ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 66 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“66....ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੋਵੇਂ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵੱਖਰੇ ਅੰਗ ਹਨ। ਜੈਵਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ, ਜਨਨਾਂਗ, ਗੁਣਸੂਤਰ ਅਤੇ ਦੂਇਤੀਯਕ ਯੌਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਲਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਆਪਣੀ ਛਵੀ, ਗੂੜ੍ਹ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਯੌਨ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਆਰਟੀਕਲ 15 ਅਤੇ 16 ਅਧੀਨ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 15 ਅਤੇ 16 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਲਿੰਗ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੇ ਜੈਵਿਕ ਲਿੰਗ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਾ ਤੋ ਮਰਦ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਔਰਤ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਵਾਲੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ)

ਲੇਖ 15 ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ, ਉਹ ਨਾ ਕੇਵਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਜੈਵਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ "ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ" ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ.ਐਸ. ਵਰਮਾ ਕਮੇਟੀ$23_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਨੇ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਲੇਖ 15 ਅਧੀਨ 'ਸੈਕਸ' ਵਿੱਚ 'ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

"65. ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਹਕੀਕਤ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ, ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ, ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਿਜ਼ਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ, ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਲਿੰਗ ਪਛਾਣਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮਝ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਅਗਾਂਹ ਸਮਾਜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 'ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ' ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ, ਆਂਸ਼ਿਕ ਕੰਡੀਸ਼ਨਿੰਗ ਅਤੇ ਜੈਨੈਟਿਕ ਕਾਰਣਾਂ ਕਾਰਨ ਨਿਊਰੋਲੋਜੀਕਲ ਅਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਿਕੋਣੀ ਵਿਕਾਸ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ, ਅਸੀਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 15(ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਸੈਕਸ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਲੇਖ 15 ਅਧੀਨ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਦੀ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਨਿਕੋਲਸ ਟੂਨੇਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ24 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਮਾਨਵ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਉਲਲੇਖਨਯੋਗ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਧੀ ਦੇ ਲੇਖ 2, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 1 ਅਤੇ ਲੇਖ 26 ਵਿੱਚ 'ਸੈਕਸ' ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ 'ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ' ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

15.2. "ਸਵਰਾਜ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ: ਸਾਰੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸੌਦਾ" ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਲੇਖ ਵਿੱਚ, ਤਰੁਣਾਭ ਖੈਤਾਨ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 15 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਸਾਂਝ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਯ ਸਥਿਤੀ' ਅਤੇ 'ਮੌਲਿਕ ਚੋਣ' ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਉਹ ਜੌਨ ਗਾਰਡਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਸਾਡੀ ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਯ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੋਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਾਡੀ ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਯ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਸਾਡੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ... ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਵੀ ਇਸੇ ਟੋਕਨ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਜੀਵਨ ਦੌਰਾਨ ਕੀਮਤੀ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਪਰਯਾਪਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ.... ਕੁਝ ਖਾਸ ਕੀਮਤੀ ਵਿਕਲਪ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀਆਂ ਹੋਰ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਚੋਣ ਕੀਮਤੀ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਚੋਣ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ

ਤਿਰਛਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਨੇ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਜਿਆਦਾ ਦਰਦਨਾਕ ਜਾਂ ਬੋਝਿਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਨਸਲ, ਜਾਤਿ, ਲਿੰਗ, ਅਤੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਉਹ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਯ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਰਮ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਲਿਕ ਚੋਣ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰੇਗਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਈਗਨ ਬਨਾਮ ਕੈਨੇਡਾ28SUPERSCRIPT ਅਤੇ ਵਰੀਂਡ ਬਨਾਮ ਅਲਬਰਟਾ29SUPERSCRIPT ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਚਾਰਟਰ ਆਫ ਰਾਈਟਸ ਅਤੇ ਫ੍ਰੀਡਮ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਮਤਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਚਾਰਟਰ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1), ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਵਾਂਗ, "ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖੀਕਰਨ" ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖੀਕਰਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ ਨਾਲ "ਸਮਾਨਤਾ ਵਾਲਾ ਆਧਾਰ" ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਅਣਮਿਟਤਾ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

LGBT ਭਾਈਚਾਰਾ ਇੱਕ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਅਣਵਾਰੰਟਡ ਵੈਰੀ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਭੁਗਤਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 15 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

16. ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ

ਆਰਟੀਕਲ 21 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਾਂਜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਆਂਪੂਰਣ, ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।31SUPERSCRIPT

ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ, ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਅਭਿਮੁਖੀਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

"ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਲਾਭ"

ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨਸਲ, ਕੌਮੀ ਜਾਂ ਜਾਤੀ ਮੂਲ, ਰੰਗ, ਧਰਮ, ਲਿੰਗ, ਉਮਰ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਾਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਲਾਭ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ..."

ਆਰਟੀਕਲ 15(1), ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਚਾਰਟਰ ਆਫ ਰਾਈਟਸ ਅਤੇ ਫ੍ਰੀਡਮਜ਼।

ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ & ਅਨੁਸਾਰੀ (1978) 1 SCC 248, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 4832 16.1 ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

16.1.ਮਾਣ ਨਾਲ ਜੀਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 21 ਅਧੀਨ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੱਚੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਖੱਕੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ "ਜੀਵਨ" ਅਤੇ "ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਵਤੰਤਰਤਾ" ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 21 ਅਧੀਨ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।ਲੇਖ 21 ਨੂੰ "ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਰਕ" ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫ੍ਰਾਂਸਿਸ ਕੋਰਾਲੀ ਮੁਲਿਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਾਨਵਰਕ ਅਸਤਿਤਵ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰਕ ਬਚਾਅ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਕਾ ਭਗਵਤੀ ਜੀ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸਾਹਿਦਾ ਕੀਤਾ:

“8...ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਨਾਲ ਜੀਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਯਾਪਤ ਪੋਸ਼ਣ, ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਆਸਰਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਨ, ਲਿਖਣ ਅਤੇ ਵਿਵਿਧ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਘੁੰਮਣਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਮਿਲਣਾ-ਜੁਲਣਾ...ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ, ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ-ਆਪਣੇ ਦੇ ਨਿਮਨ ਤੋਂ ਨਿਮਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਕਾਰਜ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਗਰਿਮਾ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵੰਚਿਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਉਚਿਤ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਅਨਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗਰਿਮਾ ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੀ ਮੂਲ ਅੰਤਰਨਿਹਿਤ ਕੀਮਤ ਹੈ। ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਅਸਤਿਤਵ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਿਟੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ & ਓਰਸ. (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਵੈ-ਪਛਾਣ ਵਾਲੀ ਲਿੰਗ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਹੈ।

ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਜੇ. ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"22 ...ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਵੈ-ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਧਾਰਣ, ਮਾਣ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੌਲਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ..."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਣ ਲਈ ਸਹਿਜ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਣ ਹੈ। ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਅਤੇ ਬਾਈਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਮਨੁੱਖੀ ਯੌਨਤਾ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵੈਰੀਅੰਟ ਹਨ। ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਯੌਨ ਅਭਿਮੁਖਤਾ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਹੋਰ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਆਪਣੀ ਪਰਾਈਵੇਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਉਤਪੀੜਨ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਇੱਜਤ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਸਬੰਧੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅੰਤਰੰਗ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ

ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਯੌਨ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਅਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ ਅਤੇ ਅਨਰ. ਬਨਾਮ ਮਿਨਿਸਟਰ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਓਰਸ." ਤੋਂ ਅਨਸ਼ ਵੀ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੈ:

"ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਨੋਖੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਮਾਨਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਧਾਰਕ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ, ਇਕੱਲਾ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅੰਕੜਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਬੇਜਾਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਛੋੜਿਆ ਹੋਇਆ ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ, ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ, ਆਪਣੀਆਂ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ।" "ਯੌਨਤਾ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਜਾਂ ਕਲਪਨਾਤਮਕ। ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਥੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇ, ਪਰ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੁਣਨਾ ਹੈ।"

ਧਾਰਾ 377 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਆਦਰਪੂਰਣ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ, ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੀ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਥੀ ਦੇ ਇਕਾਂਤ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਫਿਰ "ਅਣਗ੍ਰਹਿਣ ਅਪਰਾਧੀਆਂ" ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਛੁਪਿਆ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਲਈ।

ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਾਂਸਲ ਅਤੇ "ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੇੜਲੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।

ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਾਜਿਕ ਬਹਿਸਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਹੋਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਬਲੈਕਮੁਨ ਜੇ. ਦੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਬੋਵਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਹਾਰਡਵਿਕ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਪੈਰਿਸ ਅਡਲਟ ਥੀਏਟਰ I ਬਨਾਮ ਸਲੇਟਨ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

"ਕੇਵਲ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਰਾਦਤਨ ਅੰਨਤਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਛੁਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯੌਨ ਨੇੜਤਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ, ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਭਲਾਈ, ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ।"

ਯੂ.ਐਸ. ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੋਵਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਹਾਰਡਵਿਕ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਲਾਰੈਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਐਲਾਨਿਆ ਕਿ "ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਬੋਵਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਉਸ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜੇ ਲਈ ਘਟਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵਿਆਹ ਕੇਵਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਹੈ...

...ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਗਰਿਮਾ ਨੂੰ

ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਜਿਨਸੀਅਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਹਾਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਅੰਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਟਿਕਾਊ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ...ਇਸ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਏ ਗਏ ਕਲੰਕ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਮਾਮੂਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯਕੀਨਨ, ਅਪਰਾਧ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਸੀ ਮਿਸਡੀਮੀਨਰ ਹੈ, ਟੈਕਸਾਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਅਪਰਾਧ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਰਿਮਾ ਉੱਤੇ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣਗੇ...

...ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਹਿਮਤੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਜਨਤਕ ਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਵੇਸ਼ਵਾਵ□ਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਔਪਚਾਰਿਕ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮਾਮਲਾ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਲਗ ਅਤੇ ਮਰਦ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੌਨ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਰਾਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਯੌਨ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ। ਦੂਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਖਲ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਕੇਸੀ, ਉੱਪਰ ਵਿੱਚ 847. ਟੈਕਸਾਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਰਾਜ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕੇ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਡ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।

16.2. ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁਣ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਭਿੰਨ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਹੈ।4SUPERSCRIPT

ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਿਜ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਗੁਣ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਰਕਸ਼ਾ ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 15, ਅਤੇ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਡ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।5SUPERSCRIPT

ਸਾਡੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਆਪਕ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਤਰੰਗ/ਨਿੱਜੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ।4SUPERSCRIPT

ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ "ਅਕੇਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਮੂਲ ਧਾਰਣਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੱਗੇ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਸਥਾਨਕ ਨਿੱਜਤਾ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਨਿੱਜਤਾ ਜਾਂ ਚੋਣ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।4SUPERSCRIPT ਇਹ ਅਣਚਾਹੇ ਰਾਜ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅੰਤਰੰਗ ਯੌਨ ਵਿਵਹਾਰ ਸਬੰਧੀ ਮੌਲਿਕ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਅਨੁਸਾਰ

ਚੋਣਾਂ ਕਰ ਸਕਣ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਜਨਕ ਅਸਤਿਤਵ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਥਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਗੀਆਂ। ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੰਤਰੰਗ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਅਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕੁਆਲਿਟੀ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹਾ. ਬਨਾਮ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਓਰਸ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ:

“ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਮਾਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਨਿਜਤਾ ਅਤੇ ਸਵਾਯਤਤਾ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਾਮੁਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨਿੱਜੀ ਨਿਜਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਆਪਣੀ ਕਾਮੁਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਹੋਵੇਗਾ।”

ਹੋਰ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਾਂਗ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਇੱਕ ਸਰਬਸੰਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਰਾਜ ਹਿੱਤ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ, ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।45SUPERSCRIPT

ਲੋਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨੋਸ਼ਨ ਜੋ ਐਲਜੀਬੀਟੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਜਨਮਜਾਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਰਾਜ ਹਿੱਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਸਮਾਵੇਸ਼ਤਾ ਦੀ ਥੀਮ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੇਖ 14, 15(1), 16, ਅਤੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 17 (ਅਛੂਤਤਾ ਦਾ ਉਨਮੂਲਨ), ਅਨੁਚਿੱਤ 21A (ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ), ਅਨੁਚਿੱਤ 25 (ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਪੇਸ਼ੇ, ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ), ਅਨੁਚਿੱਤ 26(ਧਾਰਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ), ਅਨੁਚਿੱਤ 29 (ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ), ਅਨੁਚਿੱਤ 30 (ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆਗਾਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ) ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਗਾਰੰਟੀਡ ਹਨ।

ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹਾ. ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਓਰਸ. (2017) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਸ 325, 638 ਅਤੇ 64545

16.3. ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਸਿਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 21 ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਡ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂ ਹਨ।40SUPERSCRIPT

LGBT ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਚੂੰਕਿ ਧਾਰਾ 377 "ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਮੁਕ ਸੰਭੋਗ" ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ LGBT ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁਪੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, LGBT ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਹਤ-ਸੇਵਾ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵ੍ਰਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।41SUPERSCRIPT

LGBT ਵਿਅਕਤੀ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ MSM, ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀ HIV ਦੇ ਸੰਕਰਮਣ ਦੇ ਉੱਚ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੈਕਸ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਬੇਨਕਾਬ' ਹੋਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਟੈਸਟਿੰਗ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।42$_{SUPERSCRIPT}$ MSM ਵਿੱਚ HIV-AIDS ਦੀ ਉੱਚ ਦਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗ ਦੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਸੰਕਰਮਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਗਾਊ ਸੰਕਰਮਣ ਲਈ ਉੱਚ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਿਰਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਦ ਹੈ ਨਿਕੋਲਸ ਟੂਨੇਨ ਬਨਾਮ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ (ਸੁਪਰਾ):

ਕਾਮਨ ਕਾਰਨ (ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੋਸਾਇਟੀ) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ & ਅਨੁ., (2018) 5 SCC 1, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫਾਂ 304, ਸੀ.ਈ.ਐਸ.ਸੀ. ਲਿਮਿਟੇਡ & ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ & ਓਰਸ., (1992) 1 SCC 441, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 32, ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਕਰਨਲ ਜੇ.ਐਨ. ਸਿੰਘਾ ਅਤੇ ਅਨੁ., (1970) 2 SCC 458, ਲਾਈਨ 5-25, 37, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 86; ਐਮ.ਸੀ. ਮੇਹਤਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੇਸ, ਤਾਜ ਟ੍ਰਾਪੇਜ਼ੀਅਮ ਜ਼ੋਨ) ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ & ਓਰਸ., (2016) 4 SCC 269, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 25

ਐਮ.ਸੀ. ਮੇਹਤਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, (1987) 4 SCC 463; ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ & ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਮੂਲ ਚੰਦ ਖੈਰਾਤੀ ਰਾਮ ਟਰੱਸਟ, (2018) 9 SCC 1, ਪੰਨਾ 57, ਕਾਲਮ 2, ਤੀਜਾ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਅਤੇ LGBT ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ: ਤੁਸੀਂ ਜੱਜ ਬਣੋ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਗਰੁੱਪ 20 ਉਪਲਬਧ ਹੈ: http://documents.worldbank.org/curated/en/527261485693979242/The-economic-cost-of-stigma-and-the-exclusion-of-LGBT-people-a-case-study-of-India (ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਅਗਸਤ 11, 2018 ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਗਿਆ।)

ਗੋਵਿੰਦਸਾਮੀ ਅਗੋਰਾਮੂਰਥੀ ਅਤੇ ਮਿੰਨਾ ਜੇ ਐਚਸੂ, ਭਾਰਤ ਦਾ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਭਾਵ, 4(4) ਰਿਵ ਸਾਇੰਸ ਪਬਲਿਕ 2007, ਪੰਨੇ 567-600 ਉਪਲਬਧ ਹੈ http://www.sciepub.com/rpbs/4/v4i3/6/3.pdf

"8.5 ਜਿਹੜੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਸਮਾਨੀਆਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦਲੀਲ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕਮੇਟੀ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸਾਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧੀਕਰਣ AIDS/HIV ਦੇ ਫੈਲਾਉ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਉਪਾਯ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਨ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਬਾਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੰਕਰਮਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕਰਣ HIV/AIDS ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਸਬੰਧੀ ਅਸਰਦਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਪਰਾਧਿਕਰਣ ਅਤੇ HIV/AIDS ਵਾਇਰਸ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਦੇ ਅਸਰਦਾਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਫੁੱਟਨੋਟਸ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ)

ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਈਕੋਲੋਜੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਅਮਰੀਕਨ ਸਾਈਕੈਟ੍ਰਿਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਅਤੇ ਟੈਕਸਾਸ ਚੈਪਟਰ ਆਫ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਆਫ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੇ ਐਮੀਕਸ ਬ੍ਰੀਫ ਵਿੱਚ ਲਾਰੈਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"III. ਟੈਕਸਾਸ ਪੀਨਲ ਕੋਡ § 21.06 ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ, ਭੇਦਭਾਵ ਅਤੇ ਗੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨਜ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ...ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੇ ਮਰਦ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲੰਕ ਨਾਲ

ਨਿਭਾਉਣਾ ਸਿੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹ ਦਾ ਪੈਟਰਨ ਗੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ..."

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਉਲਲੇਖਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 ਜੁਲਾਈ 7, 2018 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 18(1) ਅਤੇ (2) ਨੂੰ 21(1)(a) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ "ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ" ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ-ਸੰਭਾਲ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਐਕਟ, 2017 'ਲਿੰਗ ਝੁਕਾਅ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

17. ਧਾਰਾ 377 ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

17.1. ਅਨੁਚਛੇਦ 19(1)(ਅ) ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਸਰਤ 'ਤੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਲਿੰਗ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 377 ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਾਨਜ਼ਦ ਅੰਤਰੰਗ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਲਗਨਤਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨੀ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀ 'ਕੋਠੇ ਵਿੱਚ' ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਪਹਿਲੂ ਯਾਨੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਲਿੰਗ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਤਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਲੰਕ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਿਪਰੀਤ ਲਿੰਗੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਦਾਇਕ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪਾਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰਨ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਅਤੇ ਆਦਰਪੂਰਨ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਭਲਾਈ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

17.2. ਨੈਸ਼ਨਲ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸਹਿਜ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਟਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਤਮ-ਪਛਾਣਿਤ ਲਿੰਗ ਨੂੰ ਬੋਲੀ, ਢੰਗ, ਵਿਵਹਾਰ, ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਵਾਂਗ, ਲਿੰਗ ਝੁਕਾਅ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਤ ਲਈ ਅਭਿੰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਣ, ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੂਲ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਿ ਲਿੰਗ ਝੁਕਾਅ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਤ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਅਭਿੰਨ ਹੈ

ਲਾਰੈਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟੈਕਸਾਸ, 539 ਯੂ.ਐਸ. 558 (2003); ਅਤੇ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੋਆਲੀਸ਼ਨ ਫਾਰ ਗੇ ਅਤੇ ਲੈਸਬੀਅਨ ਇਕਵਾਲਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜਸਟਿਸ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, [1998] ZACC 15 (ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ), 1999 (1) ਐਸ.ਏ. 6 (ਸੀ.ਸੀ.), ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ 69-72 'ਤੇ

(2014) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 438, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ਼ 22 'ਤੇ ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਅਨਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿੱਖਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਸ. ਖੁਸ਼ਬੂ ਬਨਾਮ ਕੰਨੀਅੰਮਲ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(2) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ" ਫਰੇਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

"45. ਭਾਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ "ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ" ਵਰਗੇ ਆਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਾਂਸਕ□ਤਿਕ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਅਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਉੱਤੇ ਜੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅਾਂ ਦਾ ਮੁਕਤ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਕ ਸੂਚਿਤ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਅਰਥਪੂਰਨ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਰਵੱਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਸੰਸਕ□ਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬਢਾਵਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

46. ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਨੋਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲਵਾਦੀ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬੇਜਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ।" (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਅਨੁਚਛੇਦ 19(2) ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲਵਾਦੀ ਹੈ।

18. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਐਨ.ਸੀ.ਟੀ. ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿੱਚ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14, 15 ਅਤੇ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੋ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸਨ ਕਿ:

i. ਧਾਰਾ 377 ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਝੁਕਾਅ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਮਨਾਹੀ ਲਿੰਗ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯੌਨ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜੋ ਲੋਕ ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਲੋਕ ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਂਸਲ ਸੰਭੋਗ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵੱਖਰੇ ਵਰਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਅਤੇ ਅਤਾਰਕਿਕ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਖਾਮੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 377 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ii. LGBT ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ "ਮਾਮੂਲੀ ਅੰਸ਼" ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

iii. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 377, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ LGBT ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ

ਹੇਰਾਫੇਰੀ, ਬਲੈਕਮੇਲ, ਅਤੇ ਤਸੀਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ।

iv. ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 377 ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ।

19. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਮੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ:

i. ਧਾਰਾ 377 ਵਿੱਚ "ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਰੀਰਕ ਸੰਭੋਗ" ਦੇ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਚੌੜਾ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ- ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਹੂੰਝਾਫੇਰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਵੀ ਕਰੇਗਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਜਿਨਸੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਏ.ਕੇ. ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ[1] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੀ ਕਿ: " 62. ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤਾ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਲਿਕ ਧਾਰਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਥੀਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੇਕਾ ਗਾਂਧੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਕੀ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਲਈ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਪੱਧਰ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੱਥ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਸੰਭਵ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੋ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੀ ਪਰਿਆਪਤਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸਾਂਝੀ ਸਮਝ ਦੁਆਰਾ ਮਾਪੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਸ਼ਿੱਧ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ...."

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਫੈਸਲਾ ਸਹਿਮਤ ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੈਕਸੁਅਲ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਚਾਹੇ ਹੇਟਰੋਸੈਕਸੁਅਲ ਹੋਣ ਜਾਂ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲ, ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪਸ਼ੂਤਾ, ਸੋਡੋਮੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਹਿਮਤੀਪੂਰਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ ਅਪਰਿਵਰਤਨੀਯ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹਿਜ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਅੰਤਰੰਗ ਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਚੋਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਚੋਣ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵਾਯੱਤਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 377 ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇਕੋ ਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੈਚਛਿਕ ਸੈਕਸੁਅਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ "ਸੈਕਸੁਅਲ ਓਰੀਐਂਟੇਸ਼ਨ" ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14, 19, ਅਤੇ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ “ਮਾਮੂਲੀ ਅੰਸ਼” ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਇੱਕ ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14, 15, 19, ਅਤੇ 21 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਹੋਣ। ਆਧੁਨਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਢਾਂਚੇ ਅਧੀਨ, ਜਦੋਂ ਬਹੁਮਤ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ; ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਵਰਗੇ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗ III ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੇ.ਐਸ. ਵਰਮਾ ਕਮੇਟੀ, ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 77 ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ:

“77. ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਪਿਤਾਮਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ‘ਵਿਕ੍ਰਿਤ ਸਮਾਜਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਸਮਾਰਕ’ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸਨੇ ਉਸ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਚਮਕਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਯੌਨ ਪਛਾਣਾਂ, ਯੌਨ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਸਮੇਤ, ਸਮੇਤ ਟ੍ਰਾਂਸਜੈਂਡਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ, ਵੱਧ ਸਮਝ ਅਤੇ ਯੌਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਰਸਕ੍ਰਿਤ ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਸਾਧਨ ਵੀ ਹੈ।”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

iii. ਭਾਵੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਮੁਹਰੇ ਤੱਟਸਥ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਵੈਰੀ ਭੇਦਭਾਵ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਯੌਨ ਰੁਝਾਨ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਸਦਾ ਮੌਜੂਦ ਖਤਰੇ ਦੇ ਡਰ ਵਿੱਚ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ।

“ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਮੁਕ ਸੰਬੰਧ” ਦੀ ਆਪਰਾਧਿਕਤਾ ਦਾ ਅਸਰ ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਲਾਸ ਨੂੰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਆਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ “ਕੁਦਰਤੀ ਕ੍ਰਮ ਵਿਰੁੱਧ” ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

iv. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ & ਅਨ੍ਹ ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ & ਓਰਸ. (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਕ ਬਹੁਮਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਜੋ ਕਿ ਸਤਰਕ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਿੰਦਿਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰੇ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬਾਲਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਚਾਹੇ ਉਹੀ ਲਿੰਗ ਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਨਿਥਾ, ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

20. ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਦੱਸਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੋਗੇ ਗਏ ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਬਹਿਸਕਾਰ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ। ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਦੱਸਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਅਤੇ ਉਤਪੀੜਨ ਦੇ ਡਰ ਨਾਲ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬਹੁਮਤ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜੋ ਪਛਾਣਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ ਹੋਮੋਸੈਕਸੁਅਲਿਟੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹਾਲਤ ਹੈ, ਮਨੁੱਖੀ ਯੌਨਤਾ ਦੀ ਇੱਕ ਰੇਂਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੇਖ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ 15 ਅਧੀਨ ਭੇਦਭਾਵ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖ 21 ਅਧੀਨ ਗਰਿਮਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਲ.ਜੀ.ਬੀ.ਟੀ. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 'ਅਣਗ੍ਰਹਿਣ ਅਪਰਾਧੀਆਂ' ਦੀ ਛਾਂਵ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

21. ਨਿਸਕਰਸ਼

i. ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 377 ਬਾਲਗਾਂ (ਅਰਥਾਤ ਉਮਰ ਦੇ 18 ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹਨ) ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਯੌਨ ਸੰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14, 15, 19, ਅਤੇ 21 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।

ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਮੁਫਤ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੈਚਛਿਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਬਾਅ ਜਾਂ ਜਬਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ।

ii. ਧਾਰਾ 377 ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਅਭਿਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ, ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਟ੍ਰਾਇਲ, ਅਪੀਲਾਂਤ, ਜਾਂ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ।

iii. ਧਾਰਾ 377 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਾਲਗਾਂ ਖਿਲਾਫ ਬਿਨਾਂ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਯੌਨ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ, ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਲ ਸੰਭੋਗ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ, ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਸੰਭੋਗ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ।

iv. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੌਸ਼ਲ & ਅਨਜ. ਬਨਾਮ ਨਾਜ਼ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ & ਅਨਜ. ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 19 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰੈਫਰੈਂਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate